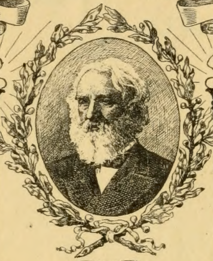
XA
.64
.550

No. XA.64.550



THE PUBLIC LIBRARY
OF THE CITY OF BOSTON
LONGFELLOW MEMORIAL
COLLECTION·
FROM THE FUND GIVEN BY
VICTORINE THOMAS ARTZ
1896

FN670: 25: 1M.

AESOPI PHRYGIS FABV-LAE GRAECE ET LATINE, CVM ALIIS QVIBVSDAM

opuſculis, quorum Indicem ſequens pagella indicabit.



Baſileæ apud Nicol. Bryling.

Anno M. D. L.

INDEX AVTORVM
huius libri.

Aeſopi Phrygis uita, & fabellæ.
Gabriæ Græci fabellæ tres & quadraginta, ex trimetris iambis, præter ultimā ex ſcazonte, tetraſtichis concluſæ.
Ex Aphthonij exercitamentis de fabula, tum de formicis & cicadis.
De fabula ex imaginibus Philoſtrati.
Homeri βατραχομυομαχία, hoc eſt, ranarum & murium pugna.
Muſæus poeta uetuſtiſſ. de Ero & Leandro.
Agapetus diaconus De officio regis ad Iuſtinianum Cæſarem.
Hippocratis iuſiurandum.
Hæc omnia cum Latina interpretatione.

γαλεωμυομαχία, hoc eſt, felium & murium pugna, tragœdia Græca.
Index fabularum in fine adiectus eſt.

XA .G4 .550

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ ΤΟΥ μυθοποιοῦ Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μὲν καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μετ' αὐτοὺς παραδεδώκασι φέρονται. Αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόρρω θειοτέρας ἐπιπνοίας, τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάσαι. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν δι' ἱστορίας, ὧν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἤνεγκε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύθοις τὰ πάντα παιδοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀκροωμένων ἀγρεύει ψυχάς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν, ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ' ἀλώπεκες. καὶ αὖ πάλιν μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν καιρῷ νουνεχῶς προσεσχηκότα μυθεύεται. δι' ὧν ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτημένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρίοις τῆς ὠφελείας ἔτυχεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν καθ' αὐτὸν βίον φιλοσόφου πολιτείας εἰκόνα προθέμενος καὶ ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις φιλοσοφήσας, τὸ μὲν γένος δὲ ἀμορίου τῆς φρυγίας κατὰ-

AESOPI FABV latoris uita, à Maximo Planude conſcripta.

Rerum humanarum naturam perſequuti ſunt & alij, & poſteris tradiderunt. Aeſopus uero uidetur non abſque diuino afflatu, quum moralem diſciplinam attigerit, magno interuallo multos eorum ſuperaſſe. Etenim neq; definiendo, neq; ratiocinando, neque ex hiſtoria, quam ante ipſius ætatem tulit tempus, admonendo, ſed fabulis penitus erudiendo, ſic audientium uenatur animos, ut pudeat ratione præditos facere, aut ſentire, quæ neque aues, neque uulpes, & rurſus non uacare illis, quibus pleraq; bruta tempore prudenter uacaſſe finguntur: ex quibus aliqua, pericula imminentia effugerunt, aliqua maximam utilitatem in opportunitatibus conſecuta ſunt. Hic igitur qui uitam ſuã philoſophicæ reip. imaginẽ propoſuerat, & operibus magis q̃ uerbis philoſophatus genus quidem traxit ex Amorio oppido Phrygiæ, cogno-

cognomēto Magnæ, ſed fortuna fuit ſeruus. Quare & magnopere uidetur Platonis illud in Gorgia pulchre ſimul & uere dictum: Plerunq; enim hæc, inquit, contraria inter ſe ſunt, natura ſimul ac lex. Nam Aeſopi animũ natura liberum reddidit, ſed hominum lex corpus in ſeruitium tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatem corrumpere. Sed quamuis ad res uarias, & in diuerſa loca trāſferret corpus, à propria tamen ſede illum traducere non potuit. Fuit autem non ſolum ſeruus, ſed et deformiſſimus omnium ſuæ ætatis hominum. nam acuto capite fuit, preſſis naribus, depreſſo collo, prominentibus labris, niger, unde & nomen adeptus eſt, (idē enim Aeſopus quod Aethiops) uentroſus, ualgus & incuruus: forte & Homericum Therſiten turpitudine formæ ſuperans. Hoc uerò omnium in eo peſſimum erat, tardiloquentia, & uox obſcura ſimul et inarticulata. Quæ omnia etiā uidentur ſeruitutē

Aeſopo

κατῆγε τῆς μεγάλης ἐπίκλησιν, τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ πλάτωνος ἐν γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι, ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτά φησιν ἐναντία ἀλλήλοις ἐστίν, ἥ τε φύσις καὶ ὁ νόμος. αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέντοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι, ἀλλὰ καί τοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέστατα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε (ταυτὸν γὰρ αἴσωπος τῷ αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισὸς, καὶ κυφὸς, τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον, καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν

αἰσώπῳ

Αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος, ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν. ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτόν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων εἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν. ὁ δ᾽ ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ᾽ ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον ἤνεγκεν. ὁ δ᾽ ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδί) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ᾽ οὕτω, καὶ τοῦ αἰσώπου κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ ἀγαθόπους λαβόμενος, βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει, ἐμφορηθῶμεν εἰ δοκεῖ τῶν σύκων, ὦ οὗτος, κἂν ὁ δεσπότης ὑμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ᾽ ἡμεῖς τοῦ αἰσώπου

κατα

Aeſopo paraſſe. Etenim mirum fuiſſet, ſi ſic indecenti corpore potuiſſet ſeruientium retia effugere. Sed corpore ſanè tali, animo uero ſolertiſſimo natura extitit, et ad omne commentum feliciſſimus. Poſſeſſor igitur ipſius tanquam ad nullum domeſticum opus commodum, ad fodiendum agrum emiſit. Ille uero digreſſus, alacriter operi incumbebat. Profecto uero aliquando & hero ad agros, ut opera ſpecularetur, agricola quidam ficos egregias decerptas dono tulit. Ille uero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi miniſtro (hoc enim erat nomen puero) ſeruare iuſſit, ut ſibi poſt balneum apponeret. Cum uero ita eueniſſet, atque Aeſopo ob quandam neceſſitatem ingreſſo in domum, occaſione capta, Agathopus conſilium huiuſmodi conſeruo cuidam offert: impleamur, ſi placet, ficubus, heus tu: ac ſi herus noſter has requiſierit, nos uero contra Aeſopum

a 3 teſtifi

teſtificabimur ambo, quod in domum ingreſſus ſit, & ficus clam comederit: & ſuper uero fundamento, uidelicet in domum ingreſsione, multa mendacia inædificabimus: & nihil unus adduos fuerit, præſertim quum ne ſine probationibus quidem diducere unquam os queat. Viſo uero hoc, ad opus acceſſerunt, & ficus deuorantes, dicebãt in ſingulis cum riſu: Væ tibi infelix Aeſope. Cum igitur herus rediiſſet à lauacro, & ficus petiiſſet, & audiuiſſet quod Aeſopus eas comederit, & Aeſopum cũ ira iubet uocari, & uocato ait: Dic mihi, ô execrande, ita me contempſiſti, ut in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidem, & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo ob linguæ tarditatem. Cum iam uerberandus eſſet, & delatores uehementiores inſtarent, procumbens ad heri pedes, ut ſuſtineret ſe parũ, orabat: quum autẽ accurriſſet, & tepidam aquã attuliſſet, eam

bibit:

καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος, καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν, καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ' αὐτὸν ἐλέγχων διᾶραί ποτε τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν. καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ἔλεγον ἐφ' ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τόν τε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησί, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, οὕτω μου κατεφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν, καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν, καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δ' εἶχεν οὐδ' ὁποσοῦν διὰ τὸ βραδύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδροτέρων ἐπικειμένων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀνασχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο, δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τούτου

τε

τι ἐπίπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλον. οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἐτύγχανεν. ἠντιβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται, τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοήμον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο ποιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθιέναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς παραφέρειν. οὐκ ἔφθασαν δὲ πίοντες, καὶ τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι παραχρῆμα ἐπενεγκὸν, αὐτομάτως παρέσχε τὴν ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τότε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν τεθέντος, τοῦ τε κακουργήματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπότης ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυμνωθέντας μαστίζεσθαι. οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸ εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανεύεται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τοῦ δ' Αἰσώπου σκάπτοντος ᾗ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς ἀρτέμιδος, εἴτ' ἄλλοι τινὲς ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ

bibit: & digitis in os demiſſis, rurſum humorem ſolum reiecit: nõdum enim cibum attigerat. rogabat igitur ut idem & accuſantes facerent, quo manifeſtum fieret, quis nam ficus diſſipaſſet. Herus autẽ ingenium hominis admiratus, ſic facere & alios iuſſit: illi autem deliberauerant bibere quidem aquam, non tamen demittere in guttur digitos, ſed per obliqua maxillarum eos circumferre. Vix dum autem biberant, quum tepida illa aqua nauſea potis inducta effecit, ut ſponte fructus redderetur. Tunc igitur ante oculos poſito & maleficio miniſtrorum & calumnia, herus iuſſit eos nudos flagro uapulare. Illi uerò cognouerunt manifeſte dictum illud: Qui in alterum dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti uero die hero in urbem reuecto, Aeſopo uerò fodiente, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alij quidam homines uia errantes,

& Aeſopum nacti, exhortabantur per Iouem hoſpitalem, hominem, ut quæ in urbem duceret, uiam oſtenderet. Ille quũ ſub umbram arboris uiros adduxiſſet prius, & frugalem appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant uiã induxit. Illi aũt tũ ob hoſpitalitatẽ, tum ob ducatũ, mirum in modũ uiro deuincti, & manus in cœlum eleuarunt, & precibus benefactorem remunerati ſunt. Aeſopus uero reuerſus, & in ſomnum lapſus, & aſſiduo labore & æſtu, uiſus eſt uidere Fortunam aſtantem ſibi, & ſolutionem linguæ, & ſermonis curſum, & eam quæ fabularũ eſt doctrinam largientem: ſtatim igitur excitatus ait, Papæ, ut ſuauiter dormiui, ſed et pulchrum ſomnium uidere uiſus ſum, & ecce expedite loquor, Bos, aſinus, raſtrum. per deos intelligo, unde mihi bonũ acceſſerit hoc: quia enim pius fui in hoſpites, propitiũ numẽ cõſecutus ſum. Ergo benefacere bona plenum eſt ſpe. Sic igitur Aeſopus læta-

tus

καὶ τῷ αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς Διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν, εἰσήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφορέντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. αἴσωπος δ' ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν, ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ λόγου δρόμον, καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. εὐθὺς οὖν διυπνισθεὶς, φησι, βαβαὶ πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδοὺ ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θεοὺς συνῆκα, πόθεν μοι τἀγαθὸν προσεγένετο τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀναλαβομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἆρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν, ἀγαθῶν ἐστι πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν αἴσωπος ὑπερ-

ἡσθεὶς

θεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (Ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν, ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀπαγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μετρίως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπεν, αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ' αὐτὸ δράσῃ, καί με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ' εἰπὼν, εὐθὺ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρε, φησί, δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει, φησί. καὶ ὁ ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἤ που τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρπὸν ἤνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; ὁ δὲ, οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὢν, νῦν λα-

λεῖ

tus facto, rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomen) ad operarios profecto, & horum unum, quoniam parum errauerat in opere, uirga uerberante, Aeſopus ſtatim exclamauit: Homo, cuius gratia eum, qui nulla iniuria affecit, ſic uerberas, & omnibus temere plagas ingeris quotidie? omnino renunciabo hæc hero. Zenas autem hæc ab Aeſopo audiens, obſtupuit non mediocriter, & ſecum ait: quod Aeſopus loqui cœperit, nulla mihi utilitas erit: præueniens igitur ipſe, accuſabo eum coram domino, antequam ipſe hoc idem faciat, et me herus procuratione priuet. His dictis urbem uerſus ad dominum uectus eſt, cæterum turbatus cum acceßit: Salue, inquit, here. Ille uero: Quid perturbatus ades? inquit. & Zenas: Res quædam monſtroſa in agro cōtigit. & herus: Nunqd arbor præter tēpus fructū tulit? aut iumentū aliquod præter naturā genuit? et ille: Nō ita, ſed Aeſopus qui antea erat mutus, nūc lo

a 5 qui

qui cœpit. & herus: Sic tibi nihil boni fiat, hoc existimã ti monſtrum eſſe. & ille: Et ſanè, inquit: nam quæ in me contumelioſe dixit, ſponte prætereo here, in te autem, & deos intolerabiliter conuiciatur. His ira percitus herus, Zenæ ait, Ecce tibi traditus eſt Aeſopus: uenide, dona, quod uis de eo fac. Quum Zenas autem in poteſtate ſua accepiſſet Aeſopum, & quod in eum haberet imperium, ei renunciaſſet, ille, quodcunq; uolenti tibi licet, inquit, effice. Fortè uerò quũ uir quidam iumenta quæreret emere, & propterea per agrum illum iter faceret, & Zenam rogaret: ille, Iumentum non licet mihi, inquit, uendere, ſed mancipium maſculum, quod ſi uis emere, adeſt. Quum uerò mercator dixiſſet oſtendi ſibi ſeruulum, & Zenas Aeſopum accerſiſſet, mercator uidens ipſum, & cachinnatus: Vnde tibi, inquit ad Zenam, hæc olla? utrum trũcus eſt arboris, an homo? hic niſi uocem haberet, fer

me

λεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δὲ καὶ μάλα, φησίν, ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα, εἰς δὲ σὲ καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ ζηνᾷ φησιν, ἰδού σοι παραδέδοται αἴσωπος. ἄπιθι, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. τοῦ δὲ ζηνᾶ ἐπ' αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν αἴσωπον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος ὅ,τι δή ποτε βουλομένῳ σοί ἐστι, φησιν, ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρός τινος κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διιόντος, ἐκεῖνον καὶ τὸν ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοι, φησίν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄρρεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι, πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ ζηνᾶ τὸν αἴσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί, φησι πρὸς τὸν ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδὲν ἂν

ἔδο

ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκύλλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τούτου τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ' εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ' Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνον, φησίν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθι, φησίν, ἀπ' ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰπέ μοι, τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τί χρηστὸν πρίωμαι, σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρῄζω. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τίς ἐστι πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷός τ' εἰμί. καὶ ὃς, τί δ' ἂν ὀναίμην, στυγήματος ὄντος αὐτοῦ χρήματος; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐ πάρεστί σοι παιδία οἴκοι ἄτακτόντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ τριῶν, φησίν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην. διανυσάντων τοιγαροῦν, καὶ ἀφικομένων αὐτοῦ οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν Αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ Αἴσωπος εὐθὺς

τῷ

mè uideretur uter inflatus. Quare mihi iter rupiſti huiuſce piaculi gratia? His dictis, abijt ſuam uiam. Aeſopus uerò inſequutus ipſum: Mane, inquit. Ille autem cōuerſus: Abi, inquit, à me ſordidiſſime canis. Et Aeſopus: Dic mihi, cuius rei cauſa huc ueniſti? Et mercator: Sceleſte, ut aliquid boni emerem: tui quod inutilis & marcidus ſis, nō egeo. Et Aeſopus: Eme me, & ſi qua eſt fides, multum te iuuare potis ſum. Et ille, Qua in re à te iuuari poſſem, cum ſis odium penitus? Et Aeſopus: Non'ne adſunt tibi pueruli domi turbulenti, & flentes? his præfice me pædagogum, omnino eis pro larua ero. Ridēs igitur de hoc mercator, inquit Zenæ: quāti malum hoc uendis uas? Ille uerò: Tribus, inquit, obolis. Mercator aūt ſtatim tres obolos ſoluit, dicēs: Nihil expoſui, & nihil emi. Quū igitur iter feciſſēt, ac perueniſſent in ſuā domū, pueruli duo q adhuc ſub matre erāt, Aeſopo uiſo ꝑturbati exclamauerunt. Et Aeſopus ſtatim

merca-

τῷ ἐμπόρῳ φησίν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γελάσας, εἰσελθών φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ, φασί, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο; ἀλλ' ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν εὐτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλειν γὰρ τῇ ἐπιούσῃ εἰς Ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' Αἴσωπος ἐδεῖτο τὸ κουφότατον τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ, καὶ μήπω πρὸς τὰς τοιαύτας ὑπουργίας γεγυμνασμένῳ. τῶν δὲ καὶ εἰ μηδὲν ἄραι βούλεται συγγνώμην παρεχομένων, ἐκεῖνος οὐ δεῖν ἔλεγε, πάντων κοπιώντων, αὐτὸν μόνον ἀνωφελῆ τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν ἄραι βούλοιτο ἐπιτρεπόντων, δεῦρο κἀκεῖσε περιβλεψάμενος, καὶ σκεύη ἀθροίσας διάφορα, σάκκους καὶ στρώματα καὶ γυργάθους, ἕνα γύργαθον ἄρτων πεπληρωμένον, ὃν δύο βαστάζειν ἔμελλον, αὐτῷ ἐπιθεῖναι ἐκέλευσε. οἱ δὲ

γελά-

mercatori inquit: Habes meæ pollicitationis probationem. Ille uero ridens, ingreſſus, inquit, Saluta conſeruos tuos. Introgreſſum autem, ac ſalutantem uidentes illi, Quodnam malum noſtro hero, inquiunt, contigit, ut ſeruulum deformem adeò emerit? ſed ut uidetur, pro faſcino domus hunc emit. Nõ multo uero poſt & mercator ingreſſus, apparari res ad iter ſeruis iuſsit, quod poſtridie in Aſiam profecturus eſſet. Illi igitur ſtatim uaſa diſtribuebant: at Aeſopus rogabat leuiſsimum onus ſibi concedi, tanquam nuper empto, & nondum ad hæc miniſteria exercitato. His autem, & ſi nihil tollere uelit, ueniã præbentibus, ille non oportere dixit, omnibus laborantibus ſe ſolum inutilem eſſe. His quod attollere uellet, permittentibus, huc & illuc quũ circumſpexiſſet, & uaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos, et ſtramẽta, et caniſtros, unũ caniſtrũ panis plenum, quem duo baiulare debebãt, ſibi imponi iubet. Illi autẽ

ridem

γελάσαντες, καὶ μηδὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυδαίου τούτου καθάρματος φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον ἐλέσθαι ἆραι τῶν φορτίων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο, χρῆναι μέν τοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες τὸν γύργαθον, ἐπιτιθέασι τῷ αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος, δεῦρο κἀκεῖσε διευλονεῖτο. τὸν δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν, αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρόθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεᾶ τὸν γύργαθον, πολλῶν φαγόντων, ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ἤει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν αἴσωπος, ἢ ἕτερος. καὶ καταμαθοῦσιν ἐκεῖνον εἶναι

θαυμά-

ridentes, & nihil eſſe ſtultius uili hoc ſceleſto, inquientes, qui paulo antè leuiſſimum rogabat collere onus, nunc omnium grauiſſimum elegit: oportere tamen deſiderium eius explere, ſublatum caniſtrum, impoſuerunt Aeſopo. Ille uerò humeris onere grauatis huc & illuc dimouebatur. Hunc uidens mercator, admiratus eſt, & inquit: Aeſopus quum ad laborandum promptus ſit, iam ſuum precium perſoluit: iumenti enim onus ſuſtulit. Quū uerò hora prandij diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuum caniſtrum multis comedentibus fecit: unde etiam poſt prandium leuiore onere facto, alacrius incedebat. Verum ueſperi quoque illic quò diuerterant pane diſtributo, poſtera die uacuo omnino humeris ſublato caniſtro, primus omnium ibat, ut & conſeruis præcurrentem hunc uidentibus dubium faceret, utrum putridus eſſet Aeſopus, an quis alius. Et quum cognouiſſent illum eſſe,

admira-

admirabantur, quod denigratus homuncio ſolertius omnibus fecerit: quoniam qui facile abſumerentur panes, ſuſtulit, quum illi ſtramenta, et reliquã ſupellectilẽ baiularent, quæ non eſt ſortita naturam, ut ſic abſumeretur. Mercator itaq; cum eſſet Epheſi, alia quidẽ mancipia cũ lucro uendidit: remãſerunt autem ei tria, Grammaticus, Cantor, & Aeſopus. Quũ uerò quidam ex familiaribus ei ſuaſiſſet in Samum ut nauigaret, tanquã ibi cum maiori lucro diuendituro ſeruulos, perſuadet. Et mercator quũ perueniſſet in Samũ, grammaticum quidem & cantorẽ, utrunq; noua ueſte indutum ſtatuit in foro: ſed Aeſopũ quoniã nec unde poterat ornare, (totus enim erat mẽdoſus) ueſte ex ſacco ei circũpoſita, mediũ inter utrunq; conſtituit, ut & uidentes ſtuperent, dicentes: Vnde hæc abominatio, quæ & alios obſcurat? Aeſopus autem quamuis à multis morderetur, ſtabat tamẽ audacter ad ipſos intuẽs. Xanthus uerò philoſophus habitans

θαυμάζειν, ὅπως τὸ μεμελανωμένον ἀνθρώπιον, νουνεχέστερα πάντων ἔπραξε, τοὺς ῥᾳδίως δαπανωμένους ἄρτους ἀράμενον, ἐκείνων τὰ στρώματα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δαπανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμπορος ἐπὶ τῇ ἐφέσῳ γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρδει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη δ' αὐτῷ τρία, γραμματικὸς, ψάλτης, καὶ ὁ αἴσωπος. τῶν δέ τις αὖ τῶν συνήθων συμβουλεύσας εἰς σάμον ἀπᾶραι, ὡς ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρδει ἀπεμπωλήσοντι τὰ σωμάτια, πείθει. καὶ ὁ ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου. τὸν δ' αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, ὅλος γὰρ ἦν ἁμάρτημα, ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα, τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέντοι τολμηρὰ πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν

ἐνοι

ἐνοικέντων ὢν τηνικαῦτα τῇ σάμῳ, περιελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ, παρισταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, καππαδόκης. καὶ ὁ ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν οἳ τῷ ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα καὶ παραφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τοῦ μὲν, ἦ που κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐρρίγωσε. πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ αἰσώπῳ, φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὃς, ἀποχώρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δὲ ἀμηχανήσαντος τοῖς ὅλοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, καὶ τοῦ εὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλ-

habitans tunc Sami, profectus in forum, & uidens duos quidem pueros cum ornatu aſtantes, medium uero horum Aeſopum, admiratus eſt mercatoris commẽtum, quod turpem in medio collocauerat, ut appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcentuli apparerẽt. Propius autem aſtãs, percontatus eſt cantorẽ, cuias eſſet. & is, Cappadox. tum Xanthus: quid igitur ſcis facere? hic, Omnia. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipuli qui cum Xantho und erant, uiderunt ipſum riſiſſe, & oſtendiſſe dentes, ſtatim & aliquod monſtrum uidere arbitrantibus: & uno, certe hernia eſt, dentes habens dicente, alio uero, quidnam uidens riſit? alio, non riſiſſe, ſed riguiſſe: omnibus autem uolentibus cognoſcere cur riſiſſet, unus ipſorum accedens Aeſopo inquit: Cuius rei gratia riſiſti? Et is: Abſcede marina ouis. Illo uerò confuſo funditus eo ſermone, repentéque ſecedente, Xanthus inquit mercatori: Quanto precio

cantori

*tantor: illo autem, mille obo-
lorum reſpondente, ad alte-
rum iuit, immenſo audito
precio. atqui & hunc rogitã-
te philoſopho, cuias nam fo-
ret, & audito Lydum eſſe:
rurſusq; rogante, quid ergo
ſcis facere? & illo dicente,
Omnia: iterum riſit Aeſo-
pus. Ex ſcholaſticis aũt quo-
dam dubitante, quidnam hic
ad omnes ridet, alius ei di-
xit: Si uis & tu marinus hir-
cus uocari, roga. Xanthus
autẽ & rurſus rogauit mer-
catorem, quanto precio grã-
maticus? & illo tribus milli-
bus obolorum reſpondente,
aegre philoſophus tulit im-
menſum precium, & uerſus
diſcedebat. Scholaſticis au-
tem petentibus, an non pla-
cuerint ei ſeruuli: nae inquit,
ſed decretum eſt non emere
mancipium precioſum. u-
no autem ipſorum dicente,
Sed ſi haec ita ſe habent,
igitur turpem hunc nul-
la lex impedimento eſt,
ne ematur: idem enim &
hic miniſterium afferet,
& non precium huius ex-
ponemus. Xanthus ait:
Sed ridiculum eſſet, uos ſol-*

uiſſe

ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ χιλίων ὀβολῶν
ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτε-
ρον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκού-
σας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ
τοῦτον ἐρομένου τοῦ φιλοσόφου,
πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅ-
τι Λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί
οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φα-
μένου πάντα, πάλιν ἐγέλασεν
Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τι-
νος ἀπορουμένου, τί δή ποτε
οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ, ἕτε-
ρος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει
καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀ-
κοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ Ξάνθος
καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον,
πόσου τιμήματος ὁ γραμματι-
κός; κἀκείνου τρισχιλίων ὀβο-
λῶν ἀποκριναμένου, δυσφόρως
ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερ-
βολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ στρα-
φεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν
ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ
τὰ σωμάτια, ναί φησιν, ἀλλὰ
δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον
ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς
δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ'
οὕτως ἔχει, τὸν γοῦν αἰσχρὸν
τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν
ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι. τὴν αὐ-
τὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν
εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τού-
του καταθησόμεθα. ὁ Ξάνθος ἔφη,
ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη ὑμᾶς ἐκ-

τίσαι

τίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι, ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιον μου καθάριον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σωματίου ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη, κατὰ τὸ μὴ πείθεσθαι γυναικὶ, ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν, εἰ οἶδέ τι, μή ποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπόληται. προσελθὼν γοῦν τῷ αἰσώπῳ, χαῖρε, φησί. καὶ ὅς, μὴ γὰρ ἐλυπόμην. καὶ ὁ ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς, ἤρετο, ποδαπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας, φησί, καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγέννησαι. καὶ ὅς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ ἢ κατώγεῳ. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δὲ, ἐπειδὴ περ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδὲ ἕν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφα-

σαν,

uiſſe precium, me autem ſeruum emiſſe, alioqui & uxorcula mea munditiæ ſtudioſa, non ferret a deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicentibus, ſed prope eſt ſententia, ne pareatur fœminæ, Philoſophus dixit: Faciamus prius periculum, an ſciat aliquid, et ne precium in caſſum pereat. Adiens igitur Aeſopum, Gaude, inquit. Et ille: num nam triſtabar? Et Xanthus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus una cum alijs inexpectato & prompto reſponſo ſtupefactus, rogauit, cuias es? ille, niger. Et Xanthus: Non hoc inquã, ſed unde natus ſis. Et is: Ex uẽtre matris meæ. Non hoc dico, ſed in quo loco natus ſis. Et ille: nõ renunciauit mihi mater mea utrum in ſublimi loco, an in humili. Et philoſophus: quid uero facere noſti? Et ille: nihil. Et Xanthus, quomodo? Quoniam hi oĩa noſſe profeſſi ſunt, mihi autem reliquerunt nihil. Atque hæc ſcholaſtici uehemẽter admirati, Per diuinam prouidentiam, dixe-

b runt,

runt, Valde bene reſpondit: nullus enim eſt homo, qui omnia norit, & propterea ſcilicet & riſit. Rurſus igitur Xanthus inquit, Vis emam te? Et Aeſopus: Me hac in re conſultore eges? utrum tibi uidetur melius, aut emere aut nõ, fac. Nullus enim qc. quam ui facit: hoc in tua poſitũ eſt uoluntate. & ſi uolueris, crumenæ ianuã aperiens, argentum numera: ſin uero minime, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerunt, Per deos ſuperauit præceptorem. Xanthus uero cum dixiſſet, Si emero te, fugere uoles? ridens Aeſopus ait: Hoc ſi uoluero facere, nullo modo utar te conſultore, ut & tu paulo ante me. & Xanthus: Bene dicis, ſed deformis es. & ille: Mentem inſpicere oportet, ô philoſophe, & non faciem. Tunc mercatorem adiẽs Xanthus, inquit, Quãti hunc uendis? & ille, Vt uituperes, ades, meas merces? quoniã te dignos pueros dimittẽs, deformẽ hũc eligis. alterũ horũ eme, hũc aũt auctariũ accipe. & Xãthus, Nõ certe,

σαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ ξάνθος φησι, βούλει πρίωμαί σε; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δέῃ; ὁπότερόν σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι, ἢ μὴ, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ, τοῦτο παρὰ τῇ σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει, εἰ δὲ μὴ, μὴ σκῶπτε. πάλιν οὖν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ αἴσωπος, ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ ξάνθος, φησί, πόσου τοῦτον πωλεῖς; καὶ ὅς, κατεμήσαί μου παρεῖ τὴν ἐμπορίαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸν αἰσχρὸν τοῦτον εἵλου, θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσθεμα λαβέ. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ δῆτα,

αὐτὰ, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθοντο, ὁ δὲ ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς μὲν ὁ ἀπεμπωλήσας, τίς δὲ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἐκ τοῦ εἰπεῖν, διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν, ὁ μὲν πραθεὶς, ἐγὼ, ὁ πριάμενος δ', οὑτοσὶ, καὶ ὁ πωλήσας, ἐκεινοσί. εἰ δ' αὐτοὶ σιωπῶσιν, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τε τῷ ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ ξάνθῳ, μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυράμενος, οὔρει. ὅπερ ἰδὼν αἴσωπος, καὶ τοῦ ἱματίου ἐκείνου δραξάμενος, ὀπίσω πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ ξάνθος, αὐθ' ὅτου; ὅτι, φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν, καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως

certe, ſed hunc. et mercator: Sexaginta obolis eme. & ſcholaſtici confeſtim collatos expoſuerunt, Xanthus autem poſſedit. Itaque publicani uenditione cognita aderant indagantes, quis uendiderit, quis emerit. ac cum puderet utrunque ſe pronunciare, propter uilitatem precij, Aeſopus ſtans in medio, exclamauit: Qui uenditus eſt, ego ſum: qui emit, hic: qui uendidit, ille: ſi uero ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum. Publicani uero diffuſi riſu, donaco Xantho uectigali, abierunt. Aeſopus igitur ſequebatur in domum euntem Xanthum. Quum meridianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat. quod uidens Aeſopus, ueſtibus illius prenſis, retro ad ſeipſum traxit, atque inquit: Quam celerrimè me uende, quoniam fugiam. & Xanthus, quamobrē: Quoniam inquit, non poſſem talē ſeruire hero. ſi enim tu qui herus es, & neminem times,

tamen relaxationem nō præbes naturæ, ſed eundo mingis: ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſterium, & inter eundum tale quid exigat natura, neceſſe omnino fuerit uolando cacare. Et Xanthus: Hoc te turbat? tria mala uolens euitare, eundo mingo. Et ille: quæ? Et hic ſtanti mihi caput perußiſſet ſol, pedes uero terræ ſolum torridum, lotij autē acrimonia olfactū offendiſſet. Et Aeſopus: uade, perſuaſiſti mihi. Poſtquam autem domi fuerunt, Xanthus iubens Aeſopo manere ante ueſtibulum, quoniam elegantiuſculam eſſe ſibi mulierculā ſciebat, neque oportere ilico talem turpitudinem ei oſtendi, antequam aliquis ipſi urbana diceret: ipſe autem ingreſſus dicit, Domina non etiam poſthac obijcies mihi miniſterium, quod mihi tuæ pediſſequæ præſtent. Iam enim et ego puerum tibi emi, in quo uidebis pulchritudinē, qualem nunq̄ uidiſti, qui & iā ante ueſtibulū ſtat. Et ille quidē hæc, pediſſequæ aūt

uera

ὅμως αὖθις μοι οὐ παρέσχες τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, ἂν τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτῆσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἑστῶτί μοι τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ αἴσωπος, βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ ξάνθος παραγγείλας τῷ αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάριον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει. καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστεΐσηται. αὐτὸς δ' εἰσελθὼν λέγει, κυρία, οὐκέτι μοι τοὐντεῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ὡς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παῖδά σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος, οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα, αἱ δέ γε θεραπαινίδες

ἀληθῆ

ἀληθῆ νομίσασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ ξάνθου γυναικὸς εἴσω εἰσελθεῖν τὸν νεώνητον κελευσάσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀραβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει. κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα, σύ, φησίν, εἶ; καὶ ὃς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι. καὶ μέντοι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδον αὐτὸν, κατεαχθείη σου, φαμένης, τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦρο εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι, εἰσελθὼν ἔστη ἄντικρυ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἤνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοὶ κυρία, μὴ ὑποσκώπτε μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος, καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσανασχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν

προῖκά

uera exiſtimantes quæ dictæ fuerant, inter ſe non mediocriter cōtendebant, cuinam ipſarum ſponſus nuper emptus futurus ſit. Xanthi uero uxore intro uocari nouitiū iubente mancipium, una ex alijs accelerans, et ut arrabonem uocationē arripiens, nouitium ſeruum egreſſa accerſebat. Et illo dicēte: Ecce ego adſum, ſtupefacta, tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intro, et omnes fugiāt, Et tamē & alia egreſſa, ac ut uidit ipſum, cædatur tua, dicente facies, & huc ingredere, ſed ne appropinques mihi: ingreſſus ſtetit coram domina. quæ cum eum uidiſſet, oculos auertit ad uirum, inquiens: unde mihi hoc mōſtrum attuliſti? abijce ipſum à facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meum ſubmorde nouitiū ſeruum. Hæc autem, uideris Xanthe oſus me, aliam inducere uelle: et fortè dum pudet dicere mihi, ut tua domo abſcedam, canicipitem mihi hunc apportaſti ut eius ægre laturā miniſteriū, fugiā. da igitur mihi

dotem

dotem meam, atq; ibo. Ad hæc Xantho increpãte Aeſopum, tanquam in itinere urbana quædam loquutũ de mictu inter eundum, nunc uero mulieri nihil dicentem, Aeſopus ait, Proijce ipſam in barathrũ. Et Xanthus: Tace ſcelus, an neſcis me hanc, ut me ipſum amare? Et Aeſopus, Amas mulierculam? Et ille: Admodum quidem fugitiue. Et ad hoc Aeſopus pulſato medio pede, ualde exclamauit: Xanthus philoſophus uxorius eſt. & uerſus ad ſuam dominam, ait: Tu ô domina uelles philoſophum emiſſe tibi ſeruũ iuuenem, bono habitu, uigentem, qui te nudam in balneo ſpectaret, & tecum luderet in dedecus philoſophi? O Euripides, aureum ego tuum inquam os, talia dicens: Multi impetus fluctuũ marinorũ, multi fluminũ, & ignis calidi flatus. dura res paupertas, dura et alia infinita, tamẽ nihil æque durũ ut mulier mala. Tu uero ô domina philoſophi uxor, à pulchris adoleſcẽtulis ſeruiri tibi noli,

προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ ξάνθου μεμψαμένου τὸν αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα φθεγξαμένου περὶ τῆς ἐν τῷ βαδίζειν οὐρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τὸν βάραθρον. καὶ ὁ ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδας ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ αἴσωπος, ἐρᾷς τοῦ γυναίου; κἀκεῖνος, πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τὸν πόδα, μεγάλως ἀνέκραξε, ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτοῦ δέσποιναν ἔφη, σύ, ὦ δέσποινα, ἐθέλεις τὸν φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον νέον, εὐσωματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε κατὰ τὸ βαλανεῖον θεᾶσθαι, καί σοι προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου. εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα, τοιαῦτα λέγον, πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων, πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί. δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία, πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινόν, ὡς γυνὴ κακή. σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε,

θέλε, μήπως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προσρίψῃς. ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ, φησί, τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρακας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ εὐτράπελος, διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ ξάνθος, αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ αἴσωπος εἰρωνευσάμενος, μέγα τι χρῆμά, φησι, τὸ πραΰναι γυναῖκα. καὶ ὁ ξάνθος, σιώπα τὸ ἐντεῦθεν. ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ξάνθος ἕπεσθαι τῷ αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπωροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν αἴσωπος. τοῦ δὲ ξάνθου μέλλοντος ἤδη κηπωρῷ καταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα κύριε, φησιν, ἑνὸς προβλήματος παρά σου δέομαι. καὶ ὁ ξάνθος, τίνος; καὶ ὅς, τί δήποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καίπερ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδέως ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν. οἷς δ' αὐτόματα ἐν γῆς ἡ ἀνάδοσις, καίτοι μηδεμιᾶς ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις. ὁ μὲν οὖν ξάνθος, καίτοι φιλόσοφος

li, ne quo pacto contumeliã uiro tuo inflixeris. Illa hæc audiens, cum nihil contradicere poſſet: Vnde uir, inquit, pulchritudinem hanc uenatus es? ſed & loquax putridus hic uidetur, & facetus, reconciliabor igitur ei. Tum Xanthus, Aeſope, reconciliata eſt tibi tua hera. & Aeſopus ironice loquẽs, Magna res, inquit, placare mulierem. & Xanthus: Tace poſthac, emi enim te ad ſeruiendum, non ad contradicendũ. Poſtera die Xanthus Aeſopo ſequi iuſſo, ad hortũ quendã iuit empturus olera. cũ uero olitor faſciculum olerum meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho autẽ ſoluturo iam hortulano pecuniam, hortulanus, Dimitte domine, inqt, unũ problema à te deſidero. & Xanthus, quid'nã? tũ ille, quid ita, quæ à me plantãtur olera, quamuis diligẽter & fodiantur et irrigẽtur, tardũ tamẽ ſuſcipiũt incrementũ, qbus uero ſpõtanea è terra pullulatio, etſi nulla cura adhibetur ijs, tamen celerior germinatio? Xãthus igit, licet philoſophi

quæſtio foret, cum nihil aliud ſciret dicere, à diuina prouidentia & hoc inter cætera gubernari inquit. Aeſopus uero (aderat enim) riſit. Ad quem philoſophus, Rides ne, an derides? & Aeſopus: Derideo, inquit, ſed nō te, uerum qui te docuit. quæ enim à diuina prouidentia fiunt, hæc à ſapientibus uiris ſolutionē ſortiũtur. Oppone itaq; me, & ego ſoluam problema. Interim itaq; Xanthus cōuerſus inquit olitori: Minime omnium decens eſt, ô amice, me qui in tantis auditorijs diſceptauerim nūc in horto ſoluere ſophiſmata. Puero autem huic meo, qui conſequentia multorum callet, ſi præpoſueris, ſolutionem conſequeris quæſiti. Et olitor: Hic turpis literas nouit? ô infelicitatem. ſed narra ô optime ſi quæſiti declarationem noſti. Et Aeſopus, Mulier, inquit, cum ad ſecundas nuptias iuerit, liberis ex priore uiro ſuſceptis, ſi uirum quoque inuenerit filios ex priore uxore genuiſſe, quos ipſa filios

τῆς ζητήσεως οὔσης, μηδὲν ἕτερον συνιήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαι, φησὶν ὁ δ᾽ αἴσωπος, παρῆν γάρ, ἐγέλασε. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ αἴσωπος, καταγελῶ, φησὶν, ἀλλ᾽ οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε. ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ᾽ ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. πρόβαλε τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπωρῷ, ἥκιστα πάντων εὐπρεπές ἐστιν ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ, πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κηπωρὸς, οὗτος ὁ αἰσχρὸς γράμματα οἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον, ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ αἴσωπος, ἡ γυνή, φησιν, ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα, τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα

τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν, ἃ δ' εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρί, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται, τὰ δ' ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων μισεῖ. καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων τροφὴν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει, ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων, μήτηρ ἐστίν, ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά, οὗ χάριν καὶ μᾶλλον, ὡς γνήσια, τὰ οἰκεῖα τρέφει, καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρός, πιστεύσας ἄν μοι, φησίν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι, προῖκα φέρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προσδραμεῖν,

filios adduxit, horum mater eſt, quos inuenit penes uirum, horum eſt nouerca. Multam igitur in utriſque oſtendit differentiam. Nam quos ex ſe genuit, amanter & accurate nutrire perſeuerat, alienos uero partus odit, & inuidia utens, illorum cibum diminuens, ſuis addit filijs: illos enim natura quaſi proprios amat, odio autem habet qui uiri ſunt, quaſi alienos. Eodem modo & terra, eorum quæ ipſa ex ſe genuit, mater eſt: quæ autē tu plantas, horum eſt nouerca. huius rei gratia, quæ ſua ſunt, ut legitima magis nutrit, ac fouet: à te autem plantatis, ut ſpurijs non tantū alimenti tribuit. His delectatus olitor: Credideris mihi, inquit, quod me graui ſollicitudine ac garrulitate leuaris. Abi gratis ferens olera, et quoties tibi his opus eſt, tanquam in propriū hortum uadens, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneū profecto Xantho, & quibuſdā ibi amicis inuentis, & ad Aeſopum loquuto, ut in domum curreret,

reret, & lentem in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum unũ lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo unà cum amicis lotus, uocauit hos compranſuros præfatus tamen, & quod tenuis eſſet futura cœna, utpote ex lente, quodq́ non oporteret uarietate ferculorum amicos iudicare, ſed probare uoluntatem. His uero profectis, & in domum ingreſſis, Xanthus inquit, Da nobis à balneo bibere Aeſope. Illo uero ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus fœtore repletus, Hem quid hoc, inquit, Aeſope? Et ille: A balneo, ut iuſsiſti. Xantho autem præſentia amicorum iram compeſcente, & peluim ſibi apponi iubente, Aeſopus pelui appoſita ſtabat. Et Xanthus, Non lauas? Tum ille: iuſſum eſt mihi ea facere, quæ iuſſeris: tu nunc non dixiſti, Iniice aquã in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcunq́ deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait, Num enim ſeruum emi?

δραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἕψει βαλών. ὁ δὲ δὴ ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ἐπὶ φακῇ γοῦν ἔσαι τὸ δεῖπνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φίλους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ ἐξαύτων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ ξάνθος φησί, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν αἴσωπε. τοῦ δ' ἐκ τῆς ἀπορροίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος, καὶ ἐπιδεδωκότος ὁ ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθείς, φεῦ τί τοῦτο, φησὶν, αἴσωπε; καὶ ὃς, ἀπὸ λουτροῦ, ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παρατεθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς, σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ ξάνθος ἔφη, μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην;

ἐπριάμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν καὶ τοῦ ξάνθου τὸν αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δοίδυκι λαβὼν ἐκεῖνος τὸν τῆς φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τοῦ πεῖραν λαβεῖν τῆς ἑψήσεως τὴν φακὴν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας, ἔφη, καλῶς ἕψηται, κόμισον. τοῦ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις, καὶ παραθέντος, ὁ ξάνθος, ποῦ ἐστιν ἡ φακῆ, φησι; καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ ξάνθος, ἕνα κόκκον ἕψησας; καὶ ὁ αἴσωπος, μάλιστα. φακὴν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακᾶς, ὃ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν αἴσωπον, εἶπεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω, κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ ξάνθος εὐλόγως θέλων τύψαι τὸν αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τῶν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνε-

λόμεν

emi? nullo modo, ſed magiſtrum. Diſcumbentibus itaque ipſis, & Xantho Aeſopũ rogãte, an cocta ſit lens, cochleari acceptum ille lentis granũ tradidit. Xanthus accipiẽs, ac ratus gratia faciendi periculũ coctionis lẽtem accepiſſe, digitis conterens, ait: Bene cocta eſt, affer. Illo ſolũ aquã uacuante in ſcutellas, & apponente, Xanthus, ubi eſt lens? inqt. Et is, Accepiſti ipſam. Et Xanthus: Vnũ granum coxiſti? Tum Aeſopus: Magnopere, lentẽ enim ſingulariter dixiſti, nõ lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorſus conſilij inops: Viri ſocij, ait, hic ad inſaniã me rediget. Deinde conuerſus ad Aeſopum ait, Sed ne uidear improbe ſerue, amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, et per celeriter coctos appone. Ab eo autem feſtine hoc facto, ac dum pedes coquerẽtur, Xanthus iure uolens uerberare Aeſopum, cum eſſet in re aliqua ad uſum occupatus, unum ex pedibus ex olla clanculum au-

ferens,

ferens, occulit. Paulo poſt autem Aeſopus ueniens, & ollam perſcrutatus, ut tres ſolos pedes uidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas, & accurrens in ſtabulum, & ſaginati porci unum ex quatuor cultro amputans, & pilis nudans in ollam iecit, ac concoxit cum cæteris. Xanthus uero ueritus ne Aeſopus ſubreptum pedem non inueniens, fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Aeſopo autem in patinam pedes euacuante, ac quinque his apparentibus, Xanthus: Quid hoc, inquit, Aeſope? quomodo quinque? Et ille: Duo porci quot habent pedes? Et Xanthus, Octo. Tum Aeſopus, Sunt ergo hic quinque, & ſaginatus porcus inferius tripes paſcitur. Et Xanthus admodum moleſte ferens, amicis inquit, Nō ne paulo antè dixi, quod celerrime hic me ad inſaniam rediget? Et Aeſopus, Here noſti id, quod ex additione & ſubductione in quantitatē ſecundū rationalem ſummam colligitur, non

eſſe

λόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακεν, συνῆκε ἐπιβουλὴν αὐτῷ τινα γεγονυῖαν. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου ἕνα τῶν ποδῶν τῇ μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. ξάνθος δὲ δείσας, μήπως αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ, αὖθις ἐς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ᾽ αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ τρυβλίον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ ξάνθος, τί τοῦτο, φησιν, αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος, τὼ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταῦθοι πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ ξάνθος πάνυ βαρέως σχὼν, πρὸς τοὺς φίλους φησὶ, οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ᾽ ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ

ἔστιν

ἐστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν οὖν ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν ξάνθον ἐκάλεσεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλεκτούς, καὶ τῷ αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δούς, τῇ εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς αὐτόν, ταῦτα ἐπίδος ἀπελθών. ὁ δ' ἀπιὼν καθ' ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς τίσασθαί μου τὴν δέσποιναν, ἀνθ' ὧν με ἡνίκα νεώνητος ἦλθον ἔσκωπτεν. ὄψεται τοίνυν εἰ τῷ δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφικόμενος οὖν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποιναν ἐκκαλέσας, τὴν σπυρίδα τῶν μερίδων ἔμπροσθεν αὐτῆς τίθησι, καί φησι, δέσποινα, ταῦτα πάντα ὁ δεσπότης ἔπεμψεν οὐ σοί, ἀλλὰ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέσας, καὶ εἰπών, ἐλθὲ λύκαινα, φάγε. σοὶ γὰρ ὁ δεσπότης ταῦτα ἐπέταξεν δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθών, καὶ ἐρωτηθεὶς, εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε

eſſe errorem? Xanthus igitur nullã cauſam honeſtam inueniens uerberandi Aeſopum, quieuit. Poſtridie autem ex ſcholaſticis quidam ſumptuoſam apparans cœnam, cum alijs diſcipulis & Xanthum inuitauit. Cœnantibus igitur, Xanthus partes ex appoſitis accepit electas, & Aeſopo poné ſtanti dedit: Beneuolæq́ meæ, inquit ei, hæc trade abiens. Ille uero decedens ſecum cogitabat, nunc occaſio eſt ulciſci meam dominam, propterea quod me, cum nouitius ueni, cauillata eſt. Videbit igitur, an hero meo bene uelit. Profectus itaque in domum, & ſedens in ueſtibulo, & hera accita ſportulam partium coram ipſa poſuit, ac inquit: Hera, hæc omnia herus miſit, non tibi, ſed beneuolæ: & cane uocata, atque dicto, Veni Lycæna, comede, tibi enim herus hæc iuſſit dari, particulatim cani omnia proiecit. At poſt hoc ad herum regreſſus, & rogatus, an beneuolæ dederit

dederit omnia, Omnia inq̃t, & corā me omnia comedit. Illo uero iterum rogante, et quid'nā edēs ait? Et is: Mihi quidem nihil quicq̃ dixit, ſed ſecum tibi gratias habebat. Vxor tamen Xanthi cā rē calamitoſam eſſe arbitrata, tanq̃ ſecunda cani redarguta erga uirum beneuolentia, ac ſubdens certe nō amplius in poſterum cohabitaturam cum eo, ingreſſa cubiculum, plorabat. Potu autē procedente, & quæſtionibus alternis propoſitis, ac uno ex ipſis ambigēte, quādo futura eſſet ingens inter hoīes turbatio, Aeſopus ponè ſtās ait, Cum reſurrexerint mortui, repetentes, quæ poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerunt, Ingenioſus eſt nouitius hic. Alio uero rurſus proponente, quamobrem ciuis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autem quàm maxime uociferatur, Aeſopus rurſus ait: Quoniam ouis aſſueta mulgeri, aut etiam uelleris onus deponere, tacite ſequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum uidens, nihil graue ſuſpicatur,

δέδωκε πάντα. πάντα, φησί, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; ἐκεῖνος, ἐμοί μὲν φησὶν, οὐδοτιοῦν εἴρηκε· καθ' ἑαυτὴν δέ σοι χάριτας ᾔδει. ἡ μέντοι γυνὴ τοῦ ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα, ἦ μὴν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν προσθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ ἑωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται. διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει,

πτεύει, ἀλλ' ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος ἅτε δὴ μήτ' ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ' ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνων ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ σχολαστικοὶ πάλιν ἐπῄνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ τοῦ ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ἐγχειρήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τούτου ἀπεστραφεῖσα φησὶ, μή που πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι. οὐδὲν γὰρ ἂν μείναιμι σύν σοι τοὐντεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ ξάνθος ἐκπλαγεὶς λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοί τι κακὸν πάλιν αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι, κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ Δί', ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ ξάνθος τὸν αἴσωπον καλέσας, τίνι, φησὶ, δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοι, καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη,

οὐδέν.

catur, ſed illa familiaria & ſola uidetur paſſura. Sed ſus, ut qui neque mulgetur, neque tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantum uſui eſſe, merito uociferatur. His ſic dictis, diſcipuli rurſus laudauerunt ipſum, uerſi in riſum. Finito conuiuio, & Xantho in domum reuerſo, & uxorem pro more aggreſſo alloqui, illa ipſum auerſata, inquit: Ne mihi propinquus fias, da mihi dotem meam, & abibo: non enim manſerim tecum poſthac. Tu autem abiens cani adulare, cui miſiſti partes. Et Xanthus ſtupefactus ait: Non poteſt aliquomodo non condiuiſſe mihi mali aliquid rurſus Aeſopus. & uxori inquit: Domina, num me poto, tu ebria es? Cui partes miſi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidem minime, inquit illa, ſed cani. Et Xanthus Aeſopo accito inquit: Cui dediſti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et uxori Xanthus, Nihil accepiſti? et illa.

Nihil.

Nihil. Et Aeſopus: Cui enim iuſſiſti here, partes dari? & ille: Beneuolæ meæ. Et Aeſopus cane uocata: Hæc tibi, inquit, bene uult. nam mulier etſi bene uelle dicatur, tamen minima quaque recula offenſa contradicit, conuiciatur, abit. Canem tamen uerberato, expellito, non tamen diſcedet, ſed oblita omnium, ſtatim benigne blanditur et cum gratia hero. Oportebat igitur dicere here: Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides domina non meam eſſe culpam, ſed eius qui tulit? Tolera itaque, nec deerit mihi occaſio, qua eum uerberem. Illa uero non credente, uerum clàm ad ſuos parentes regreſſa, Aeſopus inquit: Non rectè dixi ô here, canem tibi magis bene uelle, quàm meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & uxore irreconciliata manente, & Xantho affines quoſdã ad ipſam, ut reuerteretur domũ mittente, illa uero quũ cedere nollet, & inde Xanthus propter eam

οὐδέν. καὶ ὁ αἴσωπος, τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; ἐκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοι. καὶ ὁ αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοί, φησιν, εὐνοεῖ. ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐπιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοφρόνως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ ξάνθος, ὁρᾷς κυρία, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ ξάνθου τῶν προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν, ὡς ἂν ὑποστρέψειεν οἴκαδε, πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ ξάνθου διὰ τὴν

εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ, φησί, μὴ ἀνιῶ, δέσποτα, ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σέ. καὶ λαβὼν κέρμα, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῶν αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐτῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν ἠρώτα, εἴ τι που τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δέ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, Ξάνθος φησὶν ὁ φιλόσοφος, αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ Ξάνθου ἥκουσεν ἀναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν Ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα. ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης, ὦ Ξάνθε, ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας δι' Αἰσώπου, ὡς καὶ δι' ἐκεῖνον

in mœrore eſſet: Aeſopus adiens ad eum, inquit: Ne te afflictes here, ego enim cras uenire ſponte & citiſſime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anſeribus & gallinis, & alijs quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat. Tranſibat igitur & ante mum parentum heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorum eſſe, et in ea heram manere. Et quum in quendam ex domo illa incidiſſet, rogabat, na aliquid ad nuptias utile domeſtici poſſent ſibi uendere. Illo autem, & cui opus eſt rogitante: Xantho, inquit, philoſopho: cras enim uxori copulandus eſt. Eo uero aſcendente, & uxori hæc Xanthi, ut audiuit, renunciante, illa curſim & properè ad Xanthum iuit ſtatim, & contra ipſum clamabat, dicens inter alia & hæc: Non me uiuente ô Xanthe, alteri uxori coniungi poteris. Et ſic manſit in domo per Aeſopum, quemadmodũ propter illum

illum diſceſſerat. Poſt rurſus dies aliquot, inuitans Xanthus diſcipulos ad prandium, Aeſopo inquit: I, et eme optimum quodq; & praeſtantiſsimum. Ille inter eundum ſecum dicebat: ego docebo herum non ſtulta mandare. Quum linguas igitur ſolum ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcumbentibus, linguam aſſatam ſingulis cum ſalſamēto appoſuit. Diſcipulis laudantibus ut philoſophicum primum ferculū propter linguae ad loquutionem miniſterium, rurſus elixas Aeſopus linguas appoſuit, atq; iterum etiam ferculo alio atq; alio petito, ille nihil aliud quàm linguas proponebat. Diſcipulis autem eodem ſubinde cibo repetito indignatis: quouſque linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo noſtras doluimus. Xanthus inquit iratus: Nihil aliud tibi eſt Aeſope? & is: Non certe. Tum ille: Nōne mādaui tibi ſordidiſſime homule, optimū quodq; & praeſtantiſsimū obſonari? & Aeſopus: Multas habeo

ἐκεῖνον ἀπῄει. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινὰς, καλέσας ὁ ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τι καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος, καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλιθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινεσάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα, διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος ἄλλα καὶ ἄλλα, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον, ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταυτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας εἰπόντων; καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν, ὁ ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον αἴσωπε; καὶ ὃς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοὶ κατάρατον ἀνθρώπιον, πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τι καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ

λογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία διὰ αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται. διὰ αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα. διὰ αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται, ἄνθρωποι διασώζονται. καὶ συνελόντι φάναι, δι᾽ αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ᾽ οἴκου. τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπολογεῖτο μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ τοῦ ἀχρείου δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον, κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν, πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ μηδὲν διαταραχθεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο. καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλιθεῖσι

παρ

beo tibi gratias increpanti me philoſophis præſentibus. Quid igitur fuerit lingua melius & præſtantius in uita? omnis enim doctrina & philoſophia per ipſum monſtratur ac traditur. Per ipſam dationes, acceptiones, fora, ſolationes, benedicentiæ, muſa omnis, Per ipſam celebrantur nuptiæ, ciuitates eriguntur, homines ſeruantur: & ut breuiter dicam, per ipſum tota uita noſtra conſiſtit, nihil ergo lingua melius. Ob hæc diſcipuli Aeſopum recte loqui dicentes, aberraſſe uerò magiſtrum, abiere ſinguli in domum. Poſtridie rurſus accuſantibus ipſis Xanthum, ille reſpõdebat, Non ſecundum uoluntatem ſuam hæc feciſſe, ſed inutilis ſerui nequitia: hodie autem permutabit cœnam, & ipſe præſentibus uobis cum eo colloquar. Ac uocato eo, uiliſsimum quodque & peſsimum obſonari iubet, quod diſcipuli ſecum forent cœnaturi. Ille autem nihil mutatus, rurſus linguas emit, & apparans diſcumbentibus

c 2 appo

appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabãt, porcinæ rurſus linguæ. Et paulo poſt iterũ linguas appoſuit, & ualde iterum atq; iterũ. Xantho aũt iniquo animo ferẽte, & quid hoc Aeſope dicẽte, Nũ rurſus mandaui tibi optimum quodq; & præſtantiſſimũ obſonari, ac nõ potius uiliſſimũ quodq; & peſſimũ? ille autẽ: Et quid unq; peius lingua ô here? nõne urbes per ipſam corruũt? Nõ homines per ipſam interficiũtur, nõ mendacia omnia, & male dicta, et periuria ꝑ ipſam perficiuntur, non nuptiæ & principatus & regna per ipſam euertuntur? non, ut ſummatim dicã, uita omnis per ipſam infinitorum errorum referta eſt? Hæc Aeſopo dicente, quidã ex diſcumbentibus unà Xantho inquit: Hic, niſi ualde teipſum munieris, non dubia erit inſaniæ cauſa tibi. qualis enim forma, talis & anima. Et Aeſopus ad eum: Tum mihi uideris ô homo prauus quidam & curioſus eſſe, herum irritans contra ſeruũ. Et Xanthus ad hæc cauſam cupiẽs uerberandi

παρέθηκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι. καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καὶ τί τοῦτο αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐνετειλάμην σοὶ πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα καὶ βλασφημίαι καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι καὶ ἀρχαὶ καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ αἰσώπου φαμένου, τῶν τις συνανακειμένων τῷ ξάνθῳ φησίν, οὗτος εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμή σοι γενέσθαι. οἵα γὰρ ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακός, τρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ τοῦ οἰκέτου. καὶ ὁ ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστι

μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φησίν, ἐπεὶ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῇ ἐπιούσῃ ἐπὶ τὴν λεωφόρον ὁ Αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινα ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπράγμονά τινα, καὶ ἁπλοῦν εἶναι, προσελθών, φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐτῷ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἀγροῖκος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μήτε τίς ὢν ὑπὸ τίνος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ Ξάνθου, τίς οὗτος; Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ Ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν εὐπροσώπῳ λόγῳ πληγὰς τῷ Αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων, φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τὴν λεκάνην βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὑτόν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος εὐλαβηθήσεται. ὁ δ' Αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν

uerberandi hominem: Fugitiue, inquit, quoniam curioſum dixiſti amicum, oſtende mihi incurioſum hominem adductum. Egreſſus igitur poſtridie in plateam Aeſopus, & eos qui præteribant circumſpiciens, uidet quendam in loco quodam diu ſedentẽ, quem iudicans ſecum ocioſum & ſimplicem eſſe, accedens inquit: Herus te inuitauit ſecum pranſurum. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus, neque quis eſſet à quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum, & cum ipſis calceis, ut erant uiles, diſcubuit. Rogante autem Xantho, quis hic? Aeſopus ait: Incurioſus homo. Et Xanthus in aurem fatus uxori, ut ſibi obſequeretur, & quod ipſe iuſſerit facere, ut honeſta ratione plagas Aeſopo inferret. Deinde coram omnibus inquit, Domina aquam in peluim iniice, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum, omnino hoſpitem recuſaturum, Aeſopũ uero, illo curioſo apparente, uerberibus cæſum iri. Illa

igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. At ille cognoſcens hanc eſſe domus dominam, ſecum loquebatur: Honorare me omnino uult, atque huius rei gratia ſuis manibus pedes meos uult lauare, cum ancillis queat hoc mandare. Extenſis igitur pedibus, Laua, inquit, hera: ac lotus diſcubuit. Xantho aūt iubente uinum hoſpiti dari quod biberet, rurſus ille cōſiderabat ſecum, ipſos antè oportere bibere: ſed quia ſic ipſis uiſum eſt, non opus mihi hæc inquirere. Accipiens igitur bibit. Prandentibus uero, & ferculo quodam hoſpiti appoſito, atque illo ſuauiter comedente, Xanthus cocum, quod male hoc conduiſſet, criminabatur, atque etiam nudum flagellabat. ruſticus aūt ſecum dicebat: Ferculū quidem optime coctum eſt, & nihil ei deeſt quo minus recte paratum ſit: ſi autem abſque cauſa ſuū ſeruum flagellabit paterfamiliás, quid ad me? Xantho autem ægreferente, neque iucunde affecto, quoniā nihil hoſpes

μετ' οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δέσποτιν, καθ' ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαίνισιν εἶχεν ἂν τοῦτ' ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί, καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ' αὐτόν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ' οὕτως αὐτοῖς ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν. καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δέ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει. καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνεφόρει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὑτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν, εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί ἐμοί; τοῦ δὲ ξάνθου ἀσχάλλοντος, καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξέν-

ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντες ἠνέχθησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, συρρύων καὶ συνειλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δή ποτε, ὦ κατάρατε, φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύακας; ἐκεῖνος ἔφη· εἰ μὲν ὠμός ἐστιν, ὦ δέσποτα, ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε, εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκευάσθαι, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ ξάνθος, εἰ πρὸς τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι δι' αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματίδας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε. καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς, ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκώσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως, καὶ περιεβλέπετο τὸν ἄγροικον, εἴπως ἀναστὰς τοῦ τοιούτου τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ καθ' αὑτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δή ποτε οὕτως ὀργίζεται; εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπόμεινόν με μικρὸν,

μέχρι

hoſpes curioſe inquirebat, tandē placentæ allatæ ſunt. hoſpes uero tanq̃ nunquam placentam guſtaſſet conuoluens, & accipiēs ipſas ut panes comedebat. Xãtho aũt piſtorē accuſante, & cur nã ô execrande dicēte, & abſq; melle ac pipere placentas præparaſti? ille inquit, Si cruda eſt, ô here placēta, me uerbera, ſi uero non ut oportebat, præparata eſt, non me, ſed heram accuſa. Et Xanthus: Si à mea hoc factũ eſt uxore, uiuã ipſam nũc cōburam. atq; iterũ uxori innuit, ut ſibi obſequeretur propter Aeſopum. Iuſſo igitur ſarmenta in mediũ afferri, pyrã ſuccendit, & arreptam uxorē prope pyrã egit, expectaturus ipſam in ignē immittere. Differebat autē aliquo modo, & circumſpiciebat ruſticum, ſi quo modo aſſurgens à tali audacia prohibere ipſum aggrederetur. ſed is ſecum rurſus conſiderabat, cum nulla adſit cauſa, quidnam ſic iraſcitur? Deinde, inquit, ô paterfamilias, ſi hoc iudicas oportere fieri, expecta me parumper,

dum

dum digreſſus adducam & ipſe meam ex agro uxorem, ut ambas ſimul comburas. Hæc à uiro Xanthus audiens, & huius ſinceritatem ac generoſitatem admiratus, Aeſopo inquit: Ecce uere homo incurioſus, habes accepta præmia uictoriæ ô Aeſope. Satis eſt tibi de cætero, dein uero libertatē tuam aſſequeris. Poſtridie autem Xanthus iuſsit Aeſopo in balneas ire, & ſcrutari, an multa adeſſet turba, uelle enim lauari. Abeūti aūt prætor occurrens, & Xanthi ipſum eſſe cognoſcens, interrogauit, quonam iret. Quod cū ſe eis negaſſet ſcire, exiſtimans prætor interrogationē ſuā floccipendiū, in carcerē ipſum abduci iubet. Cum igitur abduceretur Aeſopus, clamauit: Vides ô prætor, quemadmodum recte reſponderim, quæ enim nō expectaui, & occurri tibi, & in carcerē iam trahor. Tum prætor ſtupefactus reſponſi promptitudine, ſiuit abire. Aeſopus autem profectus in balneas, multam turbam in ipſis intuitus eſt, ſed

μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μὲ καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ ξάνθος ἀκούσας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον καὶ γενναῖον θαυμάσας, τῷ αἰσώπῳ φησίν, ἰδὲ ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπερίεργος. ἔχεις τὰ νικητήρια, λαβὼν αἴσωπε. ἅλις ἔχει σοι τοῦ λοιποῦ, τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἐλευθερίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ δ' ἐπιούσῃ ὁ ξάνθος ἐπέταξε τῷ αἰσώπῳ εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν, καὶ σκέψασθαι, εἰ μὴ πολὺς πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι γὰρ αὐτὸν λούσασθαι. ἀπιόντι δὲ ὁ στρατηγὸς συναντήσας, καὶ τοῦ ξάνθου γνοὺς αὐτὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πορεύοιτο. τοῦ δ', οὐκ οἶδα φαμένου, νομίσας ὁ στρατηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ παρ' οὐδὲν λογισθῆναι, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπαχθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ αἴσωπος ἐκέκραξεν, ὁρᾷς ὦ στρατηγέ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου,

ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ' ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιε. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ' ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰ κελεύεις, φησί, δέσποτα, λούσασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ τεθέαμαι. καὶ τοῦ ξάνθου ἐλθόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν λουομένων ἰδόντος, καὶ τί τοῦτο εἰπόντος, αἴσωπε; οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης ἑωρακέναι; ὁ αἴσωπος, ναί, φησιν. τὸν γὰρ λίθον ἐκεῖνον, τῇ χειρὶ δείξας, πρὸ τῆς εἰσόδου κείμενον εὗρον, ἐφ' ὃν οἱ εἰσιόντες πάντες καὶ ἐξιόντες προσέπταιον. εἷς δέ τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι, ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖνον οὖν ἕνα ἄνθρωπον εἶπον ἑωρακέναι, προτιμήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ ξάνθος, οὐδὲν παρὰ τῷ αἰσώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολογίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ ξάνθου ἐξ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυθομένου τὸν αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀπόπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερωτέρων ζώντων, πολὺν χρόνον ὑπὸ σπατάλης ἐν ἀφέ-

ſed & lapidem uidet in medio ingreſſu poſitum, in quē ſinguli ingredientes & egredientes offendebant. Hunc aūt unus quis ingrediens ut lauaretur, ſublatum tranſpoſuit. reuerſus igitur ad herū, Si uis, inquit, here lauari, unū hominem in balneis uidi. Et Xātho profecto, ac multitudinē lauantū uidente, & quid hoc dicente ô Aeſope, non'ne unum hominē dixiſti te uidiſſe? Aeſopus, certe, inquit: nam lapidē illū (manu oſtendens) ante ingreſſum poſitum reperi, in quem ingrediētes omnes & exeuntes offendebāt. unus uero q̃dam anteq̃ illideret, eleuatū tranſpoſuit. Illū igitur unū hominem dixi uidiſſe, pluris faciens q̃ alios. Tum Xanthus, Nihil apud Aeſopum tardum eſt ad reſpōſionem. Aliquādo aliàs Xantho ex latrina redeunte & interrogante Aeſopum, Quid ita homines poſt cacationem uentris excrementa aſpiciunt? Ille ait: Antiquis temporibus uir quidam delicatius uiuens multo tempore præ delicijs in latri-

na ſedebat, ut & ſua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illo tẽpore igitur timentes cæteri hoĩes, uentris inſpiciunt ſordes, ne quo modo & ipſi hoc patiãtur. Sed tu here, ne time. non enim ſunt tibi præcordia. Die aũt quodam celebrato conuiuio, & Xantho cum alijs philoſophis diſcumbente, & potu iam inualeſcente, crebræ quæſtiones inter hos uerſabantur, atque Xantho incipiente turbari, Aeſopus aſtans ait: Here, Bacchus tria poſſidet temperamenta: primum, uoluptatis: ſecundum, ebrietatis: tertium, contumeliæ. Et uos igitur poti iam & lætati, quæ reliqua ſunt omitte. Tum Xanthus iam ebrius ait: Tace, inferis conſule. Et Aeſopus: Igitur & in infernum diſtraheris. ex diſcipulis autẽ quidam ſubebriũ iam Xanthũ uidens, & ut in uniuerſum dicam, temulentum, O præceptũ, inquit. poteſt ne quis ebibere mare homo? Et ille, admodum quidem, ego enim ipſe hoc ebibam. Et

diſcipu-

δίῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς εἰκαίας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰς τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μήπως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα μὴ φοβοῦ, οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ ξάνθου σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων ἀνακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο. καὶ τοῦ ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, αἴσωπος παρεστὼς, ἔφη, δέσποτα, ὁ διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις. τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς, τὴν δὲ δευτέραν μέθης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες, τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ ξάνθος ἤδη μεθύων, φησί, σιώπα. τοῖς ἐν ἅδου συμβούλευε. καὶ ὁ αἴσωπος, ἄκουε καὶ εἰς ἅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν ξάνθον ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν, οἰνοπλῆγα, καθηγητά, φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὃς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ

σχολα-

σχολαστικός, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους, τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν, τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας διεγερθέντος τοῦ ξάνθου, καὶ τήν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυνθανομένου, ἐκεῖνος οὐκ οἶδα, φησι, τί ποτε γέγονεν. σὺ δ' οἶδα μόνον, ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλλότριος γέγονας. καὶ ὁ ξάνθος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ αἴσωπος, ὅτι τὴν χθὲς μεθύων, συνέθου τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ ταῖς ὁμολογίαις κατέθου καὶ τὸν δακτύλιον. κἀκεῖνος, καὶ πῶς ἄρ' ἐγὼ μεῖζον πίστεως ἔργον δυνήσομαι; ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ τις σύνεσις, εἴ τις δεινότης καὶ ἐμπειρία, ξυμπαράστασο, καὶ βοήθειαν ὄρεγε, ὡς περιγενέσθαι, ἢ τάς γε συνθήκας λῦσαι. καὶ ὁ αἴσωπος, περιγενέσθαι μὲν οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς ὁμολογίας ποιήσω. ἐπειδὰν γὰρ αὖθις σήμερον εἰς ταὐτὸ συνέλθητε μηδ' ὁτιοῦν φανῇς δειλιάσας, ἀλλ' ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα

καὶ

diſcipulus: Ait ſi non poteris, quam'nam tibi multam irrogabo? Tum Xanthus: Domum meam depono totam. Atque interim depoſitis anulis, pacta firmauerunt, tum diſceſſerunt. Poſtridie diluculo excitato Xantho, ac faciem lauāte, & anulum inter lauandum non uidente, & Aeſopum de eo interrogante: ille, Neſcio, inquit, quid nam factum fuerit, ſed unum ſcio tantum, quod à domo decideris tua. Tum Xanthus, Quamobrem? Et Aeſopus: Quoniam heri ebrius pepigiſti mare ebibere, atque in pactis depoſuiſti & anulum. Et is: Tum quo maius fide opus potero. Verum te nunc rogo, ſi qua cognitio, ſi qua prudentia, ſi qua experiētia, præſto ſis, ac opē porrige ut uincam, aut pacta diſſoluam. & Aeſopus: Vincere quidem haud licet, ſed ut ſoluas pacta, efficiam. Cum hodie rurſus in unum conueneritis, nullo modo uidearis timere, uerum quæ pactus es bene potus, eadem nunc

etiam

etiam ſobrius dic. Iubeas itaq; ſtramenta & menſam in littore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Cum autem omnem uideris turbam concurriſſe ad ſpectaculum, ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum. Atque hoc accepto, omnibus audientibus dic pactis præfecto: Quænã apud uos fœdera iniuimus? Atque is reſpondebit tibi, quod pepigeris mare ebibere. Conuerſus igitur tu, ad omnes ſic dicito: Viri Samij ſcitis & uos penitus quàm plurimos fluuios prorumpere in mare, ego autem pactus ſum ſolum mare ebibere, non etiam exeuntia in ipſum flumina. Hic itaque ſcholaſticus eat prius contenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionem cognoſcens, uehementer lætatus eſt. Populo igitur ad litus confluente, ad ſpectaculum eius quod faciundum erat, cumque Xanthus quæ edoctus

καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέντοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠϊόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοὶ τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν, κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πλησθῆναι τὸ ἔκπωμα, καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων, εἰπὲ τῷ συνθηκοφύλακι, τίνας παρ' ὑμῖν πεποιήμεθα τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας, οὕτω φράσον, ἄνδρες Σάμιοι ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμούς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ' εὐθὺς ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ Ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συρρεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ Ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα:

διδαχθέντα πρὸς τοῦ αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τοῖς γόνασι τοῦ ξάνθου, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι, ὃ καὶ πεποίηκε ξάνθος δυσωπούμενος ὑπὸ τοῦ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, αἴσωπος προσελθὼν τῷ ξάνθῳ φησίν, ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγώ, οὐκοῦν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν, ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι, ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ σκέψαι, ἐὰν ἴδῃς δύο κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι, ἀγαθὸς γὰρ οἰωνὸς οὗτος. ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ αἴσωπος, καὶ συμβὰν, οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ ξάνθῳ, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐκ εἶπάς μοι κατάρατε δύο ἑωρακέναι; καὶ ὅς, οὕτως, ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει

doctus fuerat ab Aeſopo, feciſſet, ac dixiſſet, Samij clamarunt laudantes ipſum & admirantes. Sed ſcholaſticus ante Xanthi pedes prouolutus, & uictum ſe confitebatur, & pacta rogabat diſſolui. Quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipſis in domum, Aeſopus adiens Xanthum, inquit, Per omnem tibi uitam gratificatus ego, nonne dignus ſum ô here conſequi libertatem? Et Xanthus obiurgãdo ipſum repulit dicens: An nolo ipſe hoc facere? ſed exi ante ueſtibulum, & ſpeculare, etſi uideris duas cornices, renũcia mihi, bonũ enim auguriũ hoc: quod ſi unã uideas, hoc malũ. Accedens igitur Aeſopus, et cũ fortè duas ſic cornices ſupra quadã uidiſſet arbore ſedẽtes, accedẽs Xantho renũciauit. Exeunte aũt Xantho altera harũ auolauit: & Xanthus alteram ſolũ uidens, ait, Nonne dixiſti mihi execrande duas uidiſſe te? et is, Ita, ſed altera auolauit. Tum Xãthus: Deerat tibi fugitiue deridere me? & iubet

iubet eum denudatum uerberari. At dum Aeſopus uerberabatur, profectus quidã inuitauit ad cœnã Xanthum. at Aeſopus inter uerbera exclamauit: Væ miſero mihi. ego enim qui duas uidi cornices, uerberor: tu uero qui unam tantũ, in conuiuiũ abis. uanum itaq; fuit auguriũ. Tum Xanthus ſolertiã eius admiratus, ceſſare iubet uerbera. Non multis autem poſt diebus philoſophos & rhetoras cum inuitaſſet Xanthus, iuſſit Aeſopo ante ueſtibulum ſtare, & nullum indoctum ingredi ſinere, ſed doctos ſolos. Hora autem prandij clauſo ueſtibulo, Aeſopus intus ſedebat. Ex inuitatis aũt quodam profecto, et ianuam pulſante, Aeſopus intus ait: Quid mouet canis? Ille putans canis uocari, iratus diſceſſit. ſic ergo unuſquiſq; ueniens, rurſus abibat iratus, putans iniuria affici, Aeſopo eadẽ omnes interrogante. Quũ autẽ unus ipſorũ pulſaſſet, & q̃d mouet canis audiuiſſet, et caudam et aures reſpõdiſſet, Aeſopus ipſum recte

ἐκέλευε αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιγουμένου, προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν Ξάνθον, καὶ ὁ Αἴσωπος ἔτι τυπτόμενος ἀνεβόησεν, οἴμοι τῷ δυστήνῳ. ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδών, τύπτομαι· σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην, εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι ἐκέλευε τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ Ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ Αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους. τῇ δ' ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα, ἐντὸς ἐκαθέσθη. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύραν κόπτοντος, Αἴσωπος ἔνδοθεν ἔφη, τί σείει ὁ κύων; ὁ δὲ νομίσας κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖθις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νομίσας ὑβρίζεσθαι, τοῦ Αἰσώπου ταυτὰ πάντας ἔνδοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς δ' αὐτῶν κόψαντος, καὶ τί σείει ὁ κύων ἀκούσαντος, καὶ τήν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς

ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καὶ φησίν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν, ὦ δέσποτα, πλὴν οὗτος μόνος. καὶ ὁ ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ ξάνθῳ, φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι, καὶ κύνας ἡμᾶς ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστίν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ, τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ ὁ ξάνθος, καὶ τινὲς οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ αἴσωπος, οὐδὲ μιᾷ μηχανῇ. αὐτῶν γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὅστις οὖν αὐτῶν συνῆκε τὸ λέγειν. ἐγὼ γοῦν

ὡς

recte iulicans reſpondiſſe, aperta ianua ad herum duxit, ac inquit, Nullus philoſophus ad conuiuiũ tuum uenit ô here, præter hunc ſolũ. Et Xãthus ualde triſtatus eſt, deceptũ ſe exiſtimãs ab inuitatis. Poſtridie cum uenissent inuitati ad literariũ ludum, accuſabant Xanthũ dicentes, ut uideris ô præceptor, cupiebas quidem ipſe contemnere nos, ſed ueritus, putridũ in ueſtibulo conſtituiſti Aeſopũ, ut nos iniuria afficeret, et canes uocaret. Et Xanthus, Inſomniũ ne id eſt, an uera res? Tum illi: Niſi ſtertimus, uera res. Et celeriter uocatus Aeſopus, et rogatus cũ ira, cuius rei gratia amicos ignominioſe amolitus eſſet, ait, Non tu mihi here mãdaſti, ne quẽ uulgarium ac indoctũ hominẽ permitterẽ in tuũ cõuenire conuiuiũ, ſed ſolos doctos. Tũ Xanthus: Et quales hi nonne docti? & Aeſopus: Nullo pacto: ipſis etenim pulſantib. ianuã, et me intus rogitãte, qd nam moueat canis, neq; quiſq; eorũ intellexit ſermonem. Ego igitur

cum

cum indocti omnes uiderentur, nullum ipſorum introduxi, niſi hunc qui doctè reſpondit mihi. Sic igitur cũ Aeſopus reſpondiſſet, recte omnes dicere ipſum confirmarunt. Ac poſt dies rurſum aliquot Xanthus ſequente Aeſopo ad monumenta acceſſit. Et quæ in arcis erãt epigrãmata legens, ſe ipſum delectabat. At Aeſopo in quadã ex ipſis inſculptas literas has uidẽte, α β δ ο ε θ χ, oſtendenteq; Xantho, atq; rogante, an haſce nouiſſet, diligenter ille ſcrutatus, non potis fuit harum inuenire declarationẽ, ac faſſus eſt dubitare omnino. Tum Aeſopus: Si per hãc columnulam ô here theſaurum oſtendam tibi, qua re me remunerabis? Et is: Confide, accipies enim libertatem tuam, atque dimidium auri. Tunc Aeſopus diſtãs à cippo paſſus quatuor, & fodiens, accepitq; theſaurum, & tulit hero, dicens: Da mihi promiſſum per quod inueniſti theſaurũ, & Xanthus: Non ſi & ego ſapiã, niſi & ſenſum literarũ mihi dixeris.

nam

ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων, οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τὸν σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ αἰσώπου ἀπολογουμένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ᾽ ἡμέρας πάλιν τινὰς ὁ ξάνθος, ἑπομένου τοῦ αἰσώπου, πρὸς τὰ μνήματα παρεγένετο, καὶ ἃ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἦν ἀναγινώσκων, ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ᾽ αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ, ἐπιδείξαντός τε τῷ ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη, ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ᾽ ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι τοῖς ὅλοις. καὶ ὁ αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃ; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ αἴσωπος ἀποσχὼν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα, καὶ ὀρύξας, ἀνέλαβέ τε τὸν θησαυρὸν, καὶ ἤνεγκε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι᾽ ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ ξάνθος, οὐχ ὅσα γ᾽ ἐμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μοι φράσῃς.

τὸ

τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο, πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχάραξε ταυτί, ἅ καί φησιν, α ἀποβὰς, β βήματα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας, ε εὑρήσεις, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, ἐπειδήπερ οὗτος ἐπίβουλος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σοῦ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι, ὦ δέσποτα, τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ βυζαντίων· ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων· τοῦτο γάρ φησιν, α ἀπόδος, β βασιλεῖ, δ διονυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, τῷ αἰσώπῳ ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχασον. κἀκεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας· καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο καὶ λέγει τὰ γράμματα, α ἀναλόμενοι, β βαδίσαντες, δ διέλεσθε, ο ὃν, ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ ξάνθος, δεῦρό, φησιν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς αὖ καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπο-

nam ſcire hoc, multo re inuenta mihi precioſius. & Aeſopus: Qui theſaurum infodit hic, ut uir eruditus literas inſculpſit has; quæ ut inquiūt, α recedēs, β paſſus, δ quatuor, ο fodiēs, ε inuenies, θ theſauru͂, χ auri. Et Xanthus: Quia ita ſolers es & aſtutus, non accipies tuam libertatem. Et Aeſopus: Renunciabo dandum aurum ô domine regi Byzantinorum, illi enim reconditum eſt. Et Xanthus: Vnde hoc noſti? Et ille: Ex literis: hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionyſio, ο quem, ε inueniſti, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis eſſe theſaurum, Aeſopo ait: Accepto dimidio lucri, taceto. Et ille: Non tu mihi nunc hoc præbes, ſed qui aurum hic infodit, ac quemadmodum, audi: hoc enim dicunt literæ, α acceptum, β uadētes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurum, χ auri. Et Xāthus, Venias, inquit, in domum, ut theſaurum diuidamus, & tu libertatem

accipias. Profectis ergo, Xanthus timẽs Aeſopi loquacitatem, in carcerem ipſum iuſsit iniÿci. Et Aeſopus inter abducendũ: Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorũ? nõ ſolum enim non accipio meam libertatẽ, ſed & in carcerem iubes iniÿci me. Xanthus igitur iuſsit ipſum ſolui, & ait ei: Nimirũ recte inquis, ut parta libertate uehementior ſis contra me accuſator. Tum Aeſopus dixit: Quodcunq; mihi potes facere, fac malũ: omnino uel inuitus liberabis me. Ea uero tempeſtate huiuſmodi res Sami obtigit. Quum publice feſtũ celebraretur, repente aquila deuolans, et publicum rapiens anulum, in ſerui ſinum demiſit. Itaque Samij perterriti, & in plurimum ob hoc prodigium cum incidiſſent mœrorem, in unum coacti, cœperunt rogare Xanthũ, quod primus ciuium eſſet & philoſophus, ut ſibi iudicium prodigij manifeſtaret. At ille omnino ambigẽs, tẽpus petijt. Et profectus domum, multum erat triſtis,

ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦταί, φησιν, εἰσὶν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάνυ καλῶς φῂς ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γένῃ κατήγορος. ὁ δὲ αἴσωπος εἶπεν, ὅτι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει, πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης αἴφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸ δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, κατὰ ταὐτὸν ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ τοῖς ὅλοις ἐπαπορῶν, χρόνον ᾔτησε, καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν,

& καὶ

καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ' Αἴσωπος τὴν ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ ξάνθου, προσελθὼν λέγει, τοῦ χάριν, ὦ δέσποτα οὕτω διαλείπεις ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι. αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς σαμίοις, ὡς ἐγὼ μὲν οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ, τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ, ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ καταστὰς εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' εὐθέως ἠξίουν τὸν αἴσωπον κληθῆναι. τοῦ δ' ἀφικομένου καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐχλευάζοντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ, καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενέσθαι, φησίν,

& ſollicitudinibus immerſus, ut qui nihil iudicare poſſet. Sed Aeſopus mœrore Xanthi cognito, adiēs ait: Quæ cauſa ô here ſic perſeueras triſtari? mihi committe, ualere iuſſo mœrore. Cras in forum profectus dic Samijs: Ego neque prodigia ſoluere didici, neque augurari, ſed puer mihi eſt multarum rerum peritus, ipſe uobis quæſitum ſoluet. Et ſi ipſe conſequutus fuero ſolutionem here, tu gloriam reportabis, tali utens ſeruo. Sin minus fuero conſequutus, mihi ſoli erit dedecus. Perſuaſus igitur Xanthus, & poſtero die in theatrum profectus, & ſtans in medio ſecūdū admonitiones Aeſopi, concionatus eſt ijs qui conuenerant. Illi uero ſtatim rogabant Aeſopum acciri: qui quum ueniſſet, ſtaretq́ue in medio, Samij facie ipſius conſiderata, deridentes clamabant: Hæc facies prodigium ſoluet? Ex deformi hoc quid unquam boni audiemus? atque ridere cœperūt. Et Aeſopus extēta manu ſilentio petito, inquit,

inquit, Viri Samij, quid faciē meam cauillamini? nō faciē, ſed animū reſpicere oportet. Sæpe enim in turpi forma bonū animū natura impoſuit. An uos exteriorē teſtarū formam conſideratis, ac nō potius interiorē uini guſtū? Hæc ab Aeſopo cū audiſſent, oēs dixerunt, Aeſope, ſi qd potes, dic ciuitati. Et ille audacter ait: Viri Samij, quoniā fortuna, quæ contentionis ſtudioſa eſt, gloriæ certamen propoſuit domino & ſeruo, et ſi ſeruus inferior uideatur domino, uerberib. cæſus abibit: ſin autem præſtantior, nihilominus & ſic uerberib. lacerabitur, ſi uos ꝑ libertatē loquenti mihi fiduciā indulſeritis, ego nunc uobis intrepide quæſitū narrabo. Tunc populus uno ore clamabit ad Xanthum, Libertate dona Aeſopum, obtēpera Samijs, largire libertatem eius ciuitati. At Xanthus nō annuebat. & prætor ait, Xāthe ſi tibi nō placet auſcultare populo, ego hac hora Aeſopū libertate donabo, & tūc tibi æqualis fuerit. tūc igitur Xāthus neceſſi

φησίν, ἄνδρες σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέθηκεν. ἢ τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον, αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παρρησίας ἔφη, ἄνδρες σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα τέθεικε δεσπότῃ καὶ δούλῳ. κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλεύσεται. εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται. εἰ ὑμεῖς διὰ τὴν ἐλευθερίας παρρησίαν χαρίσοισθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώττης πρὸς τὸν ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον αἴσωπον, ὑπάκουσον σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ ξάνθος οὐκ ἐπένευσε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη, ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τῆσδε τῆς ὥρας αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοὶ ὁμότιμος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ ξάνθος ἀνάγκῃ

ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα, ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ σαμίοις τὸν αἴσωπον, κἂν τούτῳ περάνας ὁ τοῦ αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυχών, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη, ἄνδρες σάμιοι, ὁ μὲν ἀετός, ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστίν, ὅτι δὲ τὸν στρατηγικὸν δακτύλιον οὗτος ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι βούλεται, ὅτι τῶν νυνὶ βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν σάμιοι ἀκούσαντες, κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ κροίσου τοῦ λυδῶν βασιλέως ἧκει σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν, εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες. ἔδεισαν γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ κροίσῳ, συνοῖσον μέντοι εἶναι καὶ αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθείς, εἶπε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν

neceſſariò libertatē reddidit. Et præco clamauit: Xanthus philoſophus liberū Samijs largitur Aeſopū. Atq́ interim finē ſermo Aeſopi accepit, dicentis Xantho: Vel inuitus me libertate donabis. Aeſopus itaq́ libertatem conſequutus, ſtans in medio ait: Viri Samij, aquila, ut ſcitis, regina auiū eſt, quoniā aūt imperatoriū annulū hæc raptū demiſit in ſerui ſinum, hoc ſignificare uult, quendā ex ijs q́ nunc ſunt regē uelle ueſtrā libertatem in ſeruitutem redigere, atque ſancitas leges irritas facere. His auditis, Samij mœrore repleti ſunt. Sed non multo poſt tempore & literæ à Crœſo Lydorū rege uenerunt ad Samios, iubentes eis ab illo tēpore ut tributa ſibi penderent: ſin minus ob tēperauerint, ut ad pugnā ſe pararent. Conſulabāt igitur uniuerſi, timuerūt enim ſubditi fieri Crœſo, conducibile tamē eſſe & Aegyptū conſulere. Et ille conſultus ait: Cū principes ueſtri ſentētiā dixerint de tributo dando ob tēperandū eſſe regi, conſiliū

iam minime, ſed narrationem uobis afferam, & ſcietis, quid conducat. Fortuna duas uias oſtendit in uita, alterã libertatis, cuius principium acceſſu difficile, ſed finis planus: alteram ſeruitutis, cuius principium facile et acceßibile, finis autem laborioſus. His auditis, Samij exclamauerũt: Nos quũ ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & oratorem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere: ſed legatus retulit, Non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem magis, ait, ô rex, legatis mißis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis, & gratias alias relaturum, & ſolutionem iuſſorum tributorum. Et tunc fortè poteris eos ſuperare. Et Crœſus his perſuaſus, legato miſſo, dedi ſibi petebat Aeſopum. Samij autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, ac inquit: Viri Samij, &

μὲν οὐδ' ὡς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν. καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν, θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ εὐπετής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ σάμιοι, ἀνεβόησαν, ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι. καὶ τὸν πρεσβευτὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν κροῖσος ταῦτα μαθὼν, ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείη σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δύνῃ δὲ μᾶλλον εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, πρέσβεις ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν τὸν αἴσωπον, ὑποσχόμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιτεταγμένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας, ἔκδοτον ᾔτει τὸν αἴσωπον. σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδόσθαι γνώμης ἐγένοντο, αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καὶ φησί, ἄνδρες σάμιοι, κἀγὼ

κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν, καθ' ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων, οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες, ἔφασαν τοῖς προβάτοις, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ τοὺς κύνας ἐκδεδωκότων, οἱ λύκοι τούς τε κύνας διεσπάραξαν, καὶ τὰ πρόβατα ῥᾷστα διέφθειραν. οἱ Σάμιοι τοίνυν τὸ τοῦ μύθου βούλημα συννοήσαντες, ὥρμησαν μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατασχεῖν τὸν αἴσωπον. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ πρεσβευτῇ συναποπλεύσας, πρὸς Κροῖσον ἀπῄει. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς λυδίαν, ὁ βασιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτοῦ στάντα τὸν αἴσωπον θεασάμενος, ἠγανάκτησε λέγων, ἰδὲ ποταπὸν ἀνθρώπιον ἐμποδών μοι γέγονε νῆσον ὑποτάξαι τοσαύτην; καὶ ὁ αἴσωπος, μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ, οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παραγεγένημαι,

& ego permulti facio ad regis pedes proficiſci, ſed uolo uobis fabulam dicere. Quo tempore animalia inter ſe loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt, unà uero cum ouibus canibus prælianti bus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi uoluerint uiuere in pace, & nullum ſuſpicari bellum, ut canes ſibi traderent. Oues uero quum ob ſtultitiam perſuaſæ eſſent, & canes tradidiſſent, lupi & canes dilacerarunt, & oues nullo negotio interemerunt. Samij igitur, fabulæ ſenſu percepto, decreuerunt apud ſe detinere Aeſopum. Ille uero non permiſit, ſed cum legato uno ſoluit, & ad Crœſum ſe conferebat. Profectis itaque in Lydiam, rex ante ſe ſtantem Aeſopum uidens, indignatus eſt, dicens: Vide, qualis homuncio obſtitit mihi ad tantam inſulam ſubiugandam? tum Aeſopus: Maxime non ui neq; neceſſitate coactus ad te ueni,

ni, ſed ſponte adſum. patere autẽ me parumper audire. Vir quidã cum locuſtas caperet occideretq́ꝫ, cepit & cicadã, cum & illã uellet occidere, inquit cicada: Homo ne me fruſtra occidas: ego enim neq́ꝫ ſpicã lædo, neq́ꝫ in alia re quapiã iniuria te afficio, motu uero quæ in me ſunt mẽbranularum, ſuauiter canto, delectãs uiatores. præter igitur uocẽ in me amplius nihil inuenies. Et ille cum hæc audiſſet, permiſit abire. Et ego itaq́ꝫ ô rex, tuos pedes attingo, ne me ſine cauſa occidas, nõ enim poſſũ iniuria quenq́ꝫ afficere, ſed in uili corpore generoſum loquor ſermonẽ. Rex autẽ miratus ſimul, & miſeratus ipſum, ait: Aeſope, non ego tibi largior uitã, ſed fatũ. Ergo q̃d uis, pete, & accipies. & ille: Rogo te ô rex, reconciliare Samijs. Cumq́ꝫ rex dixiſſet, Reconciliatus ſum: procidens ille in terram, gratiasq́ꝫ ei agebat, & poſthæc ſuas conſcripſit fabulas, quas in hunc uſque diem extantes apud regem reliquit. Acceptis

autem

μιν, ἀλλ᾽ αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δέ μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτεννύς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἤθελε του κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ, ἄνθρωπε μή με μάτην ἀνέλῃς, ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ᾽ ἄλλο τι τῶν ἁπάντων σε ἀδικῶ, τῇ κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμένων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρπων τοὺς ὁδοιπόρους. φωνῆς οὖν παρ᾽ ἐμοὶ πλέον οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν, ὦ βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φονεύσῃς, οὐδὲ γὰρ οἷός τ᾽ εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα. ἐν εὐτελείᾳ δὲ σώματος γενναῖον φθέγγομαι λόγον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυμάσας ἅμα καὶ οἰκτείρας αὐτὸν, ἔφη, αἴσωπε, οὔκουν ἐγώ σοι δίδωμι τὸ ζῆν, ἀλλ᾽ ἡ μοῖρα. ὃ γοῦν θέλεις, αἴτει, καὶ λήψῃ. καὶ ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ, διαλλάγηθι σαμίοις. τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, διήλλαγμαι. πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει, καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε, δεξάμενος

δὲ

δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς σαμίους, ὡς ἕνεκεν αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλὰ, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς σάμον. οἱ μὲν οὖν σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὖ τοῖς ταῦτε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γενομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην, τοῖς ἀπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον, ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον, οἱ δὲ μὴ τοὺς ἴσους παρεῖχον. ὁ τοίνυν αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλημάτων λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε. καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντε-

πεμπεν,

autem ab ipſo literis ad Samios, quod Aeſopi gratia eis conciliatus fuerit, atque muneribus multis, nauigauit in Samum. Samij igitur hunc uidentes, coronasq; ei intulerunt, & tripudia eius gratia conſtituerunt. Ille autem & regis literas legit, & oſtendit quod ſibi donatam à populo libertatem, libertate rurſus remuneratus fuerit. Poſthæc uero ab inſula decedens, circumibat orbem ubique cum philoſophis diſputando, profectus & in Babylonem, & ſuam ipſius doctrinam demonſtrando, magnus apud regem Lycerum euaſit. Illis enim temporibus reges inuicem pacem habentes, atq; delectationis gratia quæſtiones uiciſsim ſophiſtarum ſcribendo mittebant: quas qui ſoluerent, tributa pacta à mittentibus accipiebant: qui uero non, æqualia præbebãt. Aeſopus igitur quæ mittebantur problemata Lycero intelligens diſſoluebat, & clarũ reddebat regẽ, et ipſe Lyceri nomine altera itidem regibus remit-

tebat.

tebat. Quæ cum remanerēt inſoluta, tributa rex quàm plurima exigebat. Aeſopus autem cum non genuiſſet filios, nobilem quendam, Ennum nomine adoptauit, atq; ut legitimum filium regi allatum commendauit. Non multo autem poſt tempore Ennus cum adoptantis concubina rem habuit. hoc ſciens Aeſopus, expulſurus erat domo Ennum. Qui in illum ira correptus, epiſtolāq; fictam ab Aeſopo, ſcilicet ad eos qui ſophiſmatis cum Lycero certabant, quod ipſis paratus eſſet adhærere magis quàm Lycero, regi dedit, Aeſopi ſignatā anulo. Rex et ſigillo credens, atque inexorabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, ut nulla examinatione facta, proditorem occideret Aeſopum. At Hermippus & amicus fuerat Aeſopo, & tunc ſe amicū oſtendit. In ſepulchro enim quodā, nemine ſciēte occultauit hominem, & ſecreto nutriuit. Ennus autem regis iuſſu omnem Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed

πέμπον, ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν ἔννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας, συνέστησε. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἔννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, αἴσωπος τοῦτο γνοὺς, ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' αἰσώπου δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμός ἐστι προστίθεσθαι μᾶλλον ἢ τῷ λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγίδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι αἴσωπον. ὁ δὲ ἕρμιππος, φίλος τε ὢν τῷ αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἐπεδείξατο. ἔν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. ἔννος δὲ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος, πᾶσαν τὴν διοίκησιν αἰσώπου παρέλαβε.

μετὰ

μετὰ δέ τινα χρόνον νεκτεναβὼ βασιλεὺς αἰγυπτίων πυθόμενος αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμπει λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ' οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ' ὅσα ἂν ἐρωτῶσι, καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φέρει εἰσπράττειν, εἰ δὲ μὴ, ἐκτατίθεσθαι. ταῦτα τῷ λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνιέναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς, καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέναι, τὸν αἴσωπον. ἕρμιππος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως διὰ αἴσωπον λύπην μαθὼν, προσῆλθέ τι τῷ βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον εὐηγγελίσατο, προσθεὶς αὐτοῦ διὰ χάριν αὐτὸν οὐκ ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελήσει ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασιλέως διαφερόντως ἐπὶ τούτοις ἡσθέντος, αἴσωπος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν ὅλος προσηνέχθη. καὶ τοῦ βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐτὸν, δακρύσαντος, λούσασθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀξιωθῆναι κελεύσαντος, αἴσωπος μετὰ τοῦτο καὶ

Sed quodam poſt tempore, Nectenabo rex Aegyptiorum audiens Aeſopum occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolam architectos ſibi mittere iubẽtem, qui turrim ædificent, neq; cœlum neque terram attingentem, & reſponſurum ſemper aliquem ad omnia quæcunq; rogauerint. Quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis, Lycerus mœrore affectus eſt, cũ nullus ex amicis poſſet quæſtionẽ de turri intelligere. Rex tamẽ & columnam ſui regni dicebat interijſſe Aeſopum. Hermippus autem dolore regis ob Aeſopum intellecto, adijt ad regem, & uiuere illum renunciauit, addiditq; ipſius cauſa Aeſopum non interemiſſe, ſciens quod pœniteret aliquando regem ſententiæ. Rege autem non mediocriter ſuper hiſce exhilarato, Aeſopus ſordens ac ſqualens totus adductus eſt: quumq; rex ut eum uidit, illachrymaſſet, atque ut lauaretur, aliaq; cura ut afficeretur iuſſiſſet, Aeſopus poſt hoc &

& de quibus accuſatus fuerat, cauſas confutauit. Ob quæ cum rex Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei ueniam petijt. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis, riſit. Ac reſcribere iuſsit, ut cum hyems præteriſſet miſſum iri & qui turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquem ad rogata. Rex igitur Aegyptios legatos remiſit, Aeſopo autem priſtinam adminiſtrationem tradidit omnem, deditum ei tradens & Ennum. At Aeſopus acceptum Ennum nulla in re triſtitia affecit, ſed ut filio rurſus recepto, alijsq́ atque his admonuit uerbis: Fili, ante omnia cole Deum. Regem honora. Inimicis tuis terribilē teipſum præbe, ne te contemnant: amicis facilem & communicabilē, quo longe beneuolentiores tibi ſint. Itē inimicos male habere precare, et eſſe pauperes, ne te poſsint offen

καὶ ὑπὲρ ὧν κατηγορήθη τὰς αἰτίας ἀποδιεσκευάσατο, ἐφ' οἷς καὶ τοῦ βασιλέως τὸν Ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτῷ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις, ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ Αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ' αὐτίκα τὴν λύσιν συνεὶς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσαντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν Αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. Αἰσώπῳ δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐγχειρίσας ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος παραλαβὼν τὸν Ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱὸν πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ὑπετίθει τοὺς λόγους. τέκνον, πρὸ πάντων σέβου τὸ θεῖον, τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσι σου, τοῖς δὲ φίλοις πρᾷον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν

λυπῆσαι, τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν, κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦλον, καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτήσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτὸν μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα. ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσει. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου. βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν, εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσπορίζει. ἀγαθὸς γενόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλε σῆς οἰκίας, τὰ γὰρ ὑπό σου λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων αὐχθήσει. πράττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ

offendere, at amicos in omnibus bene ualere uelis. Semper uxori tuæ bene adhære, ne alterius uiri periculum facere uelit, leue enim eſt mulierũ genus, ac adulatũ, minus malum cogitat. Velocẽ ad ſermonem ne poßide auditũ, linguæ continens eſto. Bene agentib. ne inuide, ſed congratulare: inuidẽs enim teipſum magis offende. Domeſticorum tuorũ ſatage, ut te non ſolum ut dominũ timeant, ſed etiam, ut benefactorem uenerentur. Ne pudeat diſcere ſemper meliora. Mulieri non unquam credas ſecreta, nam ſemper armatur, quomodo tibi dominetur. Quotidie in diem craſtinum reconde. melius enim mortuũ inimicis relinquere: quàm uiuentẽ amicorum indigere. Salutato facile qui tibi occurrunt, ſciens & catulo caudam panem comparare. Bonum eſſe ne pœniteat. Suſurronem uirũ eijce domo tua: nam quæ à te dicuntur, ac fiunt, alijs communicabit. Fac quæ te non mœſtificent. Contingentibus ne triſtare. neq́ praua

praua conſulas unquã, neq; mores malorum imiteris. His ab Aeſopo Ennus admonitus, tum ſermone, tum ſua conſcientia, ut ſagitta quadam percuſſus animum, paucis poſt diebus è uita diſceſſit. Aeſopus autem aucupes omneis accerſiuit, atque aquilarum pullos quatuor ut caperent, iubet. Sic itaque captos nutriuit, ut dicitur, ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, ut pueros in ſportis ipſis appenſis, geſtando in altum uolarent, atque ita obedientes pueris eſſent, ut quocunque illi uellent, uolarent, ſiue in altum, ſiue in terram in humum. Præterito uero hyemali tempore, & uere arridẽte cum ad iter omnia paraſſet Aeſopus, et pueros ac cepiſſet, & aquilas, deceſſit in Aegyptũ, multa imaginatione et opinione ad ſtupefactionẽ illorũ hominũ uſus. Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopũ, inſidijs circunuẽtus ſum, ait amicis, quia intellexerã Aeſopũ mortuũ eſſe. Poſtridie autẽ iuſſit rex,

πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ αἰσώπου τὸν ἔννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλληφθῆναι ἐκέλευσε. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἔθρεψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν, ὅπερ οὐ πάνυ τί μοι πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι. ὡς ὅποι περ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, αὖτε εἰς ὕψος, αὖτε εἰς γῆν χαμᾶζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος αἴσωπος, καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν ἐς αἴγυπτον, πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημένος. νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν αἴσωπον, ἐνηδρεύθην, φησὶ, τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς,

πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολάς, αὐτὸς ἐρεὰν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθεσθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις, εἰσελθόντι φησίν, αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὅς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περί σε τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτόν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ αἴσωπος, σὲ μέν, εἶπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περί σε τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ νεκτεναβώ, οἶμαι μηδὲν εἶναι λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ αἴσωπος μειδιάσας, μὴ εὐχερῶς οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε ὦ βασιλεῦ. πρὸς μὲν γὰρ τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία, δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ λυκήρῳ παραβληθείη, οὐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ νεκτεναβὼ τὴν τῶν λόγων εὐστοχίαν ἐκπλαγείς, ἐνήνοχας ἡμῖν, ἔφη,

τοὺς

ut omnes magiſtratus candidis circumdarentur ueſtibus, ipſe æream induit, et coronã ac gemmatã citarim. Cũq; ſedens in alto ſolio, Aeſopũ introduci iuſſiſſet, Cui me aſſimilas, ingredienti inquit Aeſope, & eos qui mecum ſunt? & ille: Te quidem ſoli uerno, qui uero te circunſtãt, maturis ariſtis. Et rex admiratus ipſum, donis eum proſecutus eſt. Poſtero autem die rurſus rex candidiſſimam indutus, amicis purpureas iuſſit accipere, ingredientem Aeſopum iterum eadem rogauit. Et Aeſopus: Te, inquit, comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum, radijs ſolaribus. Et Nectenabo: Exiſtimo nihil eſſe Lycerum præ meo regno. Et Aeſopus ſubridens, Ne facile de illo ſic loquere, ô rex. nã genti ueſtræ ueſtrum regnũ collatum inſtar ſolis lucet, at ſi Lycero comparetur, nihil aberit quin ſplendor hic tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita uerborum reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis, ait,

qui

qui turrim ædificent? Et ille: Parati ſunt, ſi modo oſtendas locum. Poſtea egreſſus extra urbem rex in planiciem, demonſtrat dimenſum locum. Adductis itaq; Aeſopus ad demonſtratos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, unà cum pueris per ſacculos appenſis, ac puerorum manibus fabrorum datis inſtrumentis iuſſit euolare. Illi uero ſublimes, Date nobis, clamabant, lapides, date calcem, date ligna, & alia quæ ad ædificationem apta ſunt. Sed Nectenabo uiſis pueris ab aquilis in altum ſublatis, ait: Vnde mihi uolucres homines? & Aeſopus: Sed Lycerus habet: tu autem homo cum ſis, uis eum æquo dijs rege contendere? & Nectenabo: Aeſope uictus ſum, quænam autem te, tu reſponde. Et ait: Sunt mihi fœminæ hic equæ, quæ cum audierint eos qui in Babylone ſunt, equos hinnientes, confeſtim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctrina, oſtende. Et Aeſopus; Reſpondebo tibi cras ô rex.

τοὺς μέλλοντας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὅς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο δὲ ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλακίων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ὀργάλεια, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ πρὸς ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν, ἐφώνουν, λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ τἄλλα τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὲρ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη, πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκῆρος ἔχει, σὺ δὲ θέλεις ἄνθρωπος ὢν ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ Νεκτεναβώ, Αἴσωπε, ἥττημαι. ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀποκρίναι. καί φησιν, εἰσί μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι, αἵπερ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων, εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον,

βασιλ

βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' ὁ κατήγετο, αἴλουρον τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν, καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγόμενον. οἱ δὲ αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῶν χειρῶν τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ καλέσας τὸν αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις, φησὶν, αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστιν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὅς, λυκῆρον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος, ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, προσέτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' αἰγύπτου ἦλθεν εἰς βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησὶν, καὶ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ἐν βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσιν; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου πόλεως ἄν

ô rex. Profectus uero ubi hoſpitabatur, felem iubet pueris comprehendi, & captum publice circumduci uerberando: Aegyptij autem illud animal colentes, ſic male tractari ipſum uidentes concurrerunt, & felem è manu uerberantium eripuerunt, ac rem rei nunciant celeriter regi: qui uocato Aeſopo; Ne ſciebas, inquit Aeſope, tanquam Deum à nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille: Lycerum regem iniuria affecit ô rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem & generoſum, præterea & horas ei noctis nunciantem. Et rex: Non pudet te mentiri Aeſope? quonam modo una nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille ſubridendo inquit: Et quomodo, ô rex Babylone equis hinnientibus, hic equæ fœminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem quum acciuiſſet ex Heliopoli ui

ros quæſtionum ſophiſticarum peritos, atque Aeſopi gratia cum eis diſputaſſet, inuitauit unà cum Aeſopo ad conuiuium. Diſcumbentibus igitur ipſis, quidam Heliopolita inquit Aeſopo: Miſſus ſum à deo meo quæſtionem quandam rogare te, ut ipſam ſolueres. Et Aeſopus: Mentiris. deo enim ab homine nihil opus eſt diſcere. Tu autem non ſolum teipſum accuſas, ſed & deum tuũ. Alius rurſus ait: Eſt templũ ingens, & in eo columna, duodecim urbes cõtinens, quarũ ſingulæ triginta trabibus fulciuntur, quas circuncurrũt duæ mulieres. tum Aeſopus ait: Hãc quæſtionem apud nos ſoluent pueri. Templum enim eſt hic mundus: columna, annus, urbes, menſes: & trabes horum, dies: dies autẽ & nox, duæ mulieres, quæ uiciſſim ſibi ſuccedunt. Poſtridie conuocatis amicis omnibus Nectenabo inquit: Propter Aeſopum hunc debebimus tributa regi Lycero? At ex his unus ait: Iubebimus ei quæſtiones di-

cere

δρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπισταμένας, καὶ περὶ τοῦ αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ αἰσώπῳ ἐπ᾽ εὐωχίαν. ἀνακλινθέντων οὖν αὐτῶν, τῶν ἡλίου πολιτῶν τίς, φησι, πρὸς τὸν αἴσωπον, ἀπεστάλην παρὰ τοῦ θεοῦ μου πεῦσιν τινὰ πυθέσθαί σου, ὡς ἂν αὐτὴν ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ αἴσωπος, ψεύδῃ. θεὸς γὰρ παρὰ ἀνθρώπου οὐδὲν δεῖται μαθεῖν. σὺ δ᾽ οὐ μόνον σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πάλιν εἶπεν, ἐστι ναὸς μέγας, καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος, δώδεκα πόλεις ἔχων, ὧν ἑκάστη τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγασται. τούτους δὲ περιΐασι δύο γυναῖκες. καὶ ὁ αἴσωπος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλημα καὶ οἱ παρ᾽ ἡμῖν ἐπιλύσονται παῖδες. ναὸς μὲν γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος, στῦλος δ᾽ ὁ ἐνιαυτὸς, αἱ δὲ πόλεις, οἱ μῆνες, καὶ δοκοί, αἱ τούτων ἡμέραι, ἡμέρα δὲ καὶ νὺξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας δέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ νεκτοναβώ, φησί, διὰ τὸν αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ λυκήρῳ; εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσωμεν αὐτῷ προβλήματα φρά-

σαι

σαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, νεκτοναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ, τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον, πάντες ἔλεγον, καὶ εἴδομεν τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀληθῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ αἴσωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ νεκτοναβὼ τὴν ὁμολογίαν τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν, ἐμοῦ λυκήρῳ οὐδὲν ὀφείλοντος, πάντες ὑμεῖς μαρτυρεῖτε; κἀκεῖνοι μεταβαλόντες εἶπον, οὔτ' εἴδομεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὁ αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, λέλυται τὸ ζητούμενον. καὶ ὁ νεκτεναβὼ πρὸς ταῦτα, μακάριός ἐστι λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κεκτημένος. τοὺς οὖν συμφωνηθέντας φόρους παραδοὺς τῷ αἰσώπῳ, ἐν εἰρήνῃ ἀπέστειλεν. αἴσωπος δ' εἰς βαβυλῶνα παραγενόμενος, διεξῆλθέ τε λυκήρῳ τὰ ἐν αἰγύπτῳ πραχθέντα πάντα, καὶ τοὺς φόρους ἀπέδωκε. λυκῆρος δ' ἐκέλευσεν

ἀνδριάν-

cere nobis ex ijs, quæ neque ſcimus, neq; audiuimus. Et ille: Cras hac de re uobis reſpondebo. Decedens igitur, & compoſito ſcripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere, mane reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autem amici prius quàm aperiretur ſcriptum, omnes dixerunt: Et ſcimus hoc, & audiuimus, & uerè ſcimus. Et Aeſopus: Habeo uobis gratiam reſtitutionis cauſa. At Nectenabo confeßione debiti lecta, ait: Me nihil Lycero debente omnes uos teſtificamini? Et illi mutati dixerunt: Neque ſcimus, neque audiuimus. Et Aeſopus: Etſi hæc ita ſe habent, ſolutum eſt quæſitū. Et Nectenabo ad hæc: Felix eſt Lycerus, talem doctrinam in regno ſuo poßidens. Ergo pacta tributa tradidit Aeſopo, atq; in pace remiſit. At Aeſopus in Babylonē profectus, & narrauit Lycero acta in Aegypto omnia, & tributa reddidit. Lycerus autem iußit

 ſtatuam

ſtatuam aureã Aeſopo erigi. Non multo aũt poſt tempore Aeſopus in Græciam decreuit nauigare, atq; cum rege cõpoſitione facta diſceſſit, iuratus ei prius proculdubio rediturũ ſe in Babylonẽ, atq; illic reliquũ uitæ uicturũ. Peragratis autẽ Græcis urbib. & ſua doctrina patefacta, profectus eſt & Delphos. Verũ Delphi diſſerẽte quidẽ audierũt libẽter, ſed honore et obſeruantia eũ affecerunt nulla. Is aũt ad eos ſuſcipiens ait: Viri Delphi ſuccurrit mihi ligno uos cõparare, quod in mari fertur. Illud etenim uidẽtes ex multa diſtãtia dum fluctibus agitatur, magni precij eſſe exiſtimamus poſtq̃ aũt proxime aduenerit, uiliſſimum apparet. Et ego itaq; quum procul eſſem ab urbe ueſtra, ut eos qui exiſtimatione digni ſunt, uos admirabar. Nunc autem ad uos profectus, omnibus (ut ita dixerim) inueni inutiliores, ſic deceptus ſum. Cũ hæc audiuiſſet Delphi, & timerẽt, ne aliquo modo Aeſopus et ad alias urbes accedẽs male de ſe diceret,

decre-

ἀνδριάντα χρυσοῦν τῷ αἰσώπῳ ἀναστῆσαι. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον αἴσωπος εἰς ἑλλάδα ἐβουλεύσατο πλεῦσαι. καὶ δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξάμενος, ἀπεδήμησεν, ὅρκον δοὺς αὐτῷ πρότερον, ἦ μὴν ἐπανήξειν εἰς βαβυλῶνα, κἀκεῖ τὸν λοιπὸν διαβιώσειν. περιϊὼν δὲ τὰς ἑλληνίδας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδεικνύμενος, ἦλθε καὶ εἰς δελφούς. οἱ δὲ δελφοί, διαλεγομένου μὲν ἠκροῶντο ἡδέως. τιμῆς δὲ καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν ἔδρασαν οὐδοτιοῦν. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβών, ἔφη, ἄνδρες δελφοί, ἐπεισί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκάζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα, ἐπειδὰν δ' ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὥς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς, πάντων ὡς εἰπεῖν ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους, οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως αἴσωπος, καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν

ἐβου-

ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δῆτα χρυσῆν φιάλην ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ ἀπόλλωνος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. ὁ δ' αἴσωπος τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκευωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς φωκίδα. οἱ δὲ δελφοὶ ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνεῖργον ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἐπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ καταψηφισάμενοι. αἴσωπος δὲ μηδεμιᾶς μηχανῆς τῆς πονηρᾶς ταύτης τύχης σωθῆναι δυνάμενος, ἔσω τὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει καθήμενος. τῶν συνήθων δέ τις αὐτοῦ, δαμᾶς τοὔνομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελθὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη, γυνή τις προσφάτως τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα θάψαι

decreuerunt dolo hominẽ occidere. Atq; igitur auream phialã ex eo, quod apud ſe erat, ſacello Apollinis accipientes, clã in Aeſopi abſcõderunt ſtragulis. Quũ Aeſopus uero ignoraret quæ ab ipſis dolo facta fuerãt, egreſſus ibat in Phocidem. At Delphi aggreßi, & detinẽtes ipſum, percõtabãtur ut ſacrilegũ. Illo aũt negãte aliquid feciſſe eiuſmodi, illi in ſtragulis euolutis aureã inuenerunt phialã, quã etiam acceptam omnibus ciuibus oſtenderũt, nõ cum paruo tumultu. Igitur Aeſopus cognitis illorũ inſidijs, rogabat eos, ut ſolueretur. Hi aũt nõ ſolum nõ ſoluerunt, ſed ut ſacrilegum in carcerem quoq; iniecerunt, morte eius ſuffragijs decreta. Aeſopus autem quum nulla aſtutia à mala hac fortuna liberari poſſet, ſeipſum in carcere lugebat ſedens. Ex familiaribus autem ipſius quidam, Damas nomine ad ipſum ingreſſus, & uidens eum ſic lamentari, cauſam rei rogauit. et ille ait, Mulier quædam quũ recenter ſuũ uirum

θάψαι ſepeli

*ſepeliuiſſet, quotidie profe-
cta ad tumulum, plorabat.
Arans autem quidam non
procul à ſepulchro, amore ca
ptus eſt mulieris, & dereli-
ctis bobus iuit & ipſe ad tu-
mulũ, ac ſedens unà cum mu
liere plorabat. Quum illa ro
garet, cur nã et ipſe ſic luge
ret: Quoniam et ego, inquit,
decentem mulierem ſepeli-
ui, & poſteaquam ploraue-
ro, mœſtitia leuor. Illa aũt:
Et mihi idipſum accidit.
Et ille: Si igitur in eadem
incidimus mala, cur nam
inuicem non coniungimur?
ego etenim amabo te ut il-
lam, et tu me rurſus ut tuum
uirum. His perſuaſit mulie-
ri, & conuenerunt. Inte-
rim autem fur profectus, &
boues ſoluens abegit. Ille
autem reuerſus nõ inuentis
bobus, & plangere & luge-
re uehementer inſtituit. Pro
fecta igitur & mulier, & la-
mentantem inueniens, in-
quit, iterum ploras? & ille:
Nũc, ait, uere ploro. & ego
itaq; multis euitatis pericu-
lis nũc uerè fleo, ſolutionẽ ma
li necunde inueniens. Poſt
hæc affuerũt & Delphi, &
extra-*

θάψασα, καθ' ἡμέραν ἀπιοῦσα
πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρήνει. ἀρο-
τριῶν δέ τις οὐ πόρρω τοῦ μνή-
ματος, εἰς ἐπιθυμίαν ἥκε τῆς
γυναικὸς, καὶ καταλιπὼν τοὺς
βόας, ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸ
μνῆμα, καὶ καθίσας, συνεθρή-
νει τῇ γυναικί. τῆς δὲ πυθομέ-
νης, τί δήποτε καὶ αὐτὸς οὕτως
ὀδύρεται; ὅτι κἀγώ, φησιν, εὐ-
πρεπῆ γυναῖκα κατώρυξα. καὶ
ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κου-
φίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ' αὐ-
τὸ προσγίνεται. κἀκεῖνος, εἰ τοί-
νυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκα-
μεν πάθεσι, τί δήποτε ἀλλή-
λοις μὴ συνεῖμεν; ἐγώ τε γὰρ
φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, καὶ μὲ
σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄν-
δρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖ-
κα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ
δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας
λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ' ἐπανελ-
θὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρη-
κὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώ-
ζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦ-
σα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον
εὑροῦσα φησὶ, πάλιν κλαίεις;
κἀκεῖνος, νῦν, εἶπεν, ἐπ' ἀλη-
θείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολ-
λοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ
ὄντι θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μη-
δαμόθεν εὑρίσκων. μετὰ ταῦ-
τα παρῆκαν καὶ οἱ Δελφοὶ, καὶ
ἰδεῖν

ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν, ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε. καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου, ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, σύνωχου, φησι, φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν, καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλ' ἵνα μὴ ἀποκάμῃς, φησὶ, νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο πράξας, ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύοντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν, ἐγὼ μὲν ὑπό σου θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς ἐν τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς, τοῦτον ἀφήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον, καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. βαβυλὼν γὰρ καὶ ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν δελφοὶ οὐδ' ὡς ἐφείσαντο τοῦ αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν. οἱ δὲ κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς,

extractum ipſum è carcere trahebãt in præcipitiũ. Ille autẽ eis dicebat: Quãdo colloquebantur animalia bruta, mus ranæ amicus factus, ad cœnam eam inuitauit, et abducta in penariũ diuitis, ubi multa comeſtibilia erãt: Comede, inquit, amica rana. Poſt epulationem & rana murem in ſuã inuitauit cœnationem: ſed ne defatigere, inquit, natando, filo tenui tuum pedem meo alligabo. Atque hoc facto ſaltauit in paludem. Ea autem urinata in profundum, mus ſuffocabatur, & moriens ait: Ego quidem per te morior, ſed me uindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum ea autem appenſam unà etiam ranam, & ſic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui ui per uos morior, habeo ultorem. Babylon enim & Græcia omnis meã à uobis exigent mortẽ. Delphi tamẽ ne ſic quidẽ pepercerũt Aeſopo. Ille autẽ in Apollinis cõfugit ſacellũ, ſed illi et illinc extraxerũt irati,

rati, & in præcipitium rurſus traxerunt. Aeſopus cū abduceretur, dicebat, Audite me Delphi: Lepus aquila inſectante, in lustrū ſcarabei cōfugit, rogans ut ab eo ſeruaretur. Scarabeus autē rogabat aquilā, ne occideret ſupplicem, obteſtādo ipſam per maximū Iouem, ſaltem ne deſpiceret paruitatem ſuam. Illa uero irata, ala percutiens ſcarabeum leporem raptum depaſta. Scarabeus autem & cum aquila uolauit, ut nidum eius diſceret, ac iam profectus, oua eius deuoluta diſrupit. Illa aūt quū graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet: & in altiore loco ſecundo nidificaſſet, & illic rurſus ſcarabeus iiſdē hanc affecit. Sed aquila inops cōſilij penitus, aſcendit ad Ionē (in eius enim tutela eſſe dicitur) et in ipſius genibus tertiā fœturā ouorū poſuit, deo ipſa cōmendans, & ſupplicans, ut cuſtodiret: ſed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcendit, & in ſinum Iouis eam demiſit. Iupiter aſſurgens ut fimum excuteret, & oua ab

iecit

ὀργῆς, ἐπὶ τὸν κρημνὸν αὖθις ἄλλον. ὁ δ᾽ ἀπαγόμενος ἔλεγεν, ἀκούσατέ μου Δελφοί, λαγωὸς ὑπ᾽ ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ᾽ ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τούτῳ ἀεὶ τῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν. καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴτις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ᾽ ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία, τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται, τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ᾽ ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ δι

ἐῤῥιψε

ἔῤῥιψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ᾽ ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος. οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ, διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετόν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν ὦ ἄνδρες δελφοί, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεόν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ. οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς περιόψεται. οἱ δὲ δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ λεγομένων ὁρῶν καμπτομένους πάλιν φησίν, ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε. γεωργός τις ἐπ᾽ ἀγροῦ γεγηρακώς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκέτας τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι, μόνον

ἐκέλευ

iecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed quum didiciſſet à ſcarabeo, quod hæc feciſſet ut aquilam ulciſceretur, non enim ſcarabeum tantum illa affecit iniuria, ſed in Iouem ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, Scarabeum eſſe, qui affecit mœrore, & certe iure aſfeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, conſuluit ſcarabeo, ut aquilæ reconciliaretur. Quum hic nõ paruiſſet, ille in aliud tẽpus trãſpoſuit aquilarũ partum, quũ non appareãt ſcarabei. Et uos igitur ô uiri Delphi, ne deſpicite hunc deum, ad quem profugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum, neque enim impios negliget. Delphi uero hæc parum curantes, recta ad mortem itidem agebant. Aeſopus nulla re à ſe dicta uidens eos flecti, rurſus ait: Viri crudeles & interfectores audite: Agricola quidam in agro conſenuit, quum nunquam ingreſſus eſſet in urbem, precabatur domeſticos ut eam uideret: ac illi iunctis aſellis, atque in curru eo impoſito, ſolũ

c 5 iuſſerunt

iuſſerunt agere. eunti autẽ, procella & turbine aerem occupantibus & tenebris factis, aſelli à uia aberrantes, in quoddam præcipitium deduxerunt ſenem: at ille iam præcipitãdus, ô Iupiter ait, qua in re te iniuria affeci? quoniam ſic inique occidor, præſertimq́ neque ab equis generoſis, neque à mulis bonis, ſed ab aſellis uiliſſimis. Et ego itaque eodem modo nunc triſtor, quoniam non ab honoratis uiris & elegantibus, uerum ab inutilibus & peſſimis interficior. Iamq́ue præcipitandus eiuſmodi dixit rurſus fabulam: Vir quidam ſuam deamans filiam, rus miſit uxorem, ſolam autem filiam receptam uiolauit. Illa autem, Pater, ait, ſceleſta facis: optarem tamen à multis uiris dedecore hoc affici, quàm à te qui genuiſti. Hoc nunc & in uos, ô iniqui Delphi, dico, quod eligerem in Scyllã & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrtes, quàm per uos iniuſte atq́ indigne mori. Execror igitur ueſtrã patriam,

ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ἀπιόντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τὸν ἀέρα καταλαβόντων, καὶ ζόφου γενομένου, τὰ ὀνάρια διὰ τοῦ πλανηθέντα, εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σοι ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐδ᾽ ὑφ᾽ ἵππων γενναίων, οὐδ᾽ ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ᾽ ὀναρίων εὐτελεστάτων. κἀγὼ τοίνυν ἐπὶ τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπὸ ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ᾽ ὑπ᾽ ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον. ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν, ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις, εὐχόμην μέντοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννήσαντος. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ᾽ ὑμῶν, ὦ παράνομοι Δελφοὶ, λέγω, ὡς ᾑρούμην σκύλλῃ καὶ χαρύβδει περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ᾽ ὑμῶν ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι,

φίλοι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσιν εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ Δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανον. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον ἐξιλάσκεσθαι τὸν αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ ἑλλάδι πρωτεύοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων, καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἴς τε δελφοὺς παρεγένοντο, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τῷ αἰσώπου θανάτῳ γεγόνασιν.

Τέλος τοῦ αἰσώπου βίου, ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη συγγραφέντος.

Ἀετὸς

triam, & deos teſtor, me præter omnem iuſtitiam interire, qui me ulciſcentur exauditum. præcipitarunt igitur ipſum de rupe, & mortuus eſt. Non multo poſt autem peſtilentia laborantes, oraculum acceperunt, expiandam eſſe Aeſopi mortem. Cui, quod & conſcij ſibi eſſent, iniuſte eum interfeciſſe, etiam cippum erexerũt. Sed primates Græciæ, ac doctiſſimi quiq;, cum & ipſi quæ in Aeſopum facta fuiſſent, intellexiſſēt, & in Delphos profecti ſunt, & cum illis habita inquiſitione, ultores & ipſi Aeſopi mortis fuerunt.

Finis Aeſopi uitæ à Maximo Planude conſcripta.

Aquila

AQVILA ET uulpes.

AQuila & uulpes inita amicitia, propè habitare decreuerunt, cõfirmationem amicitiæ faciẽdo conſuetudinẽ. Aquila ſuper alta arbore nidũ affixit: Vulpes uero in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquando uulpe profecta, aquila cibi inopia laborans, deuolans in arbuſta, & filios huius abreptos, una cum ſuis pullis deuorauit. Vulpes itaque reuerſa, & re cognita, non tam filiorum triſtata eſt morte, quàm uindictæ inopia: quia enim terreſtris eſſet, uolucrẽ perſequi haud poterat. Quare procul ſtans, quod etiam impotẽtibus eſt facile, inimicæ maledicebat. Non multo autem poſt, capram quibuſdã in agro ſacrificantibus, euolans aquila partem uictimæ cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidum tulit. Vento autem uehementi tũc flante, & flãma excitata, aquilæ pulli inuolucres adhuc cũ eſſent, aſſati

ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ἀλώπηξ.

ΑΕτὸς καὶ ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἔγγιστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τῶν θάμνων, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὐτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ᾽ ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἠνιάθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ. χερσαία γὰρ οὖσα, πτηνὸν διώκειν οὐχ οἵα τε ἦν. διὸ καὶ πόῤῥωθεν στᾶσα, τοῦθ᾽ ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ᾽ ὕστερον, αἶγά τινων ἐπ᾽ ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ ἀετὸς, μέρος τι τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν, ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναφθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἄπτηνοι ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες

εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα, ἐν ὄψει τοῦ ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες, κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν διὰ ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θεόθεν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς καὶ κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' ἀετοῦ διωκόμενος, πρὸς κοίτην κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ κάνθαρος ἠξίου τὸν ἀετὸν, μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἢ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ κάνθαρος τῷ τε ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία. τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται,

τοῖς

in terrã decidunt. uulpes uero accurrens, in conſpectu aquilæ omnes deuorauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui amicitiã uiolarint, licet ab affectis iniuria fugiant ultionem ob impotentiam, diuinum tamen ſupplicium non depulſuros.

Aquila & ſcarabeus.

LEpus aquila inſectante, in luſtrum ſcarabei profugit, rogans ut ab eo ſeruaretur. Scarabeus autem rogabat aquilã, ne occideret ſupplicem, obteſtans ipſam per maximum Iouem, ne ſcilicet cõtemneret paruitatem ſuam. Illa uero irata, ala percuſſit ſcarabeum, et leporem arreptum deuorauit. At ſcarabeus & cũ aquila uolauit, ut nidum eius diſceret, ac iam profectus, oua eius deuoluta diſrupit. Illa autem quum graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore in loco ſecundo nidificaſſet, & illic rurſus ſcarabeus iiſdem hãc affecit. Sed aquila inops cõſilij penitus, aſcẽdit ad Iouẽ (in cuius enĩ tutela eẽ dicitur)

eſ

et in ipſius genibus tertiam fœturam ouorum poſuit, deo ipſa commendans, & ſupplicans, ut cuſtodiret: ſed ſcarabeus è ſtercore pilula facta, aſcendit, & in ſinum Iouis eam demiſit. ſed Iupiter cum ſurrexiſſet, ut fimum excuteret, & oua proiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Cognito à ſcarabeo, quod hoc feciſſet ut aquilam ulciſceretur: nam non modo ſcarabeum illa iniuria affecit, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, reuerſæ aquilæ ait Iupiter, ſcarabeum eſſe qui mœſtitiæ cauſa fuerit, & certe iure fuiſſe. Nolens igitur genus aquilarum rareſcere, conſulit ſcarabeo, ut aquilæ conciliaretur. Sed eo non parente, Iupiter in aliud tempus aquilarũ tranſmutauit partum, cum ſcarabei non appareant.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nullum contemnendum, conſiderando non eſſe quenquã, qui laceſſitus ſe ulciſci non queat.

Philo-

τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέῤῥιψεν, ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ μὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπον ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν σπανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν ὃς προπηλακισθεὶς, οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

ἀηδὼν

Ἀηδὼν καὶ ἱέραξ.

Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθεζομένη, κατὰ τὸ ἔθος ᾖδεν. ἱέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν, συνέλαβεν ἐπιπτὰς, ἡ δ᾽ ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ ἱέρακος μὴ βρωθῆναι. μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι ἱέρακος γαστέρα πληροῦν, δεῖν δὲ αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον, ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ ἱέραξ ὑπολαβὼν, εἶπεν, ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἳ δι᾽ ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων, τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν, τοῦ τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τοὔμπροσθεν κλινεῖς, ἀναδραμοῦσα διὰ τῶν σῶν αὐτὴ νώτων καὶ κεράτων,

Philomela & accipiter.

PHilomela ſuper arbore ſedens de more canebat, Accipiter autem uidens, ac cibi indigẽs, uolando corripuit. Quæ cum occidenda foret, orabat accipitrem, ne deuoraretur: neq; enim ſatis eſſe ad accipitris uentrem implendum, ſed oportere ipſum cibo egentem ad maiores aues conuerti. At accipiter ſuſcipiens ait: Sed ego certe amẽs eſſẽ, ſi qui in manibus paratus eſt, cibo dimiſſo, quæ nõ uidentur, ꝑſequar.

Affabulatio.

Fabula ſignificat pleroſq; homines eodẽ modo eſſe inconſultos, qui ſpe maiorum incertorum quæ in manibus habentur, amittant.

Vulpes & hircus.

VVlpes et hircus ſitiẽtes in puteũ deſcenderunt. ſed poſtq̃ biberũt, hirco indagante aſcenſum, uulpes ait: Cõſide, utile qd in utriuſq; etiã ſalutẽ excogitaui: ſi enĩ rectus ſteteris, et anteriores pedes parieti firmaueris, et cornua pariter in anteriorẽ partẽ iclinaueris cũ percurrerim ipſe ꝑ tuos humeros et

cornua

cornua, & extra puteum illinc exiluerim, & te poſtea extraham hinc. ab hirco autem ad hoc prompte officio præſtito, illa cum ex puteo ſic exiluiſſet, exultabat circum os læta, hircus autem ipſam accuſabat, quod tranſgreſſa fuerit conuẽtiones. Illa autem: Sed ſi tot, inquit, mentes poſſideres, quot in barba pilos, non ante deſcendiſſes, quàm aſcenſum conſideraſſes.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic prudentem uirum oportere prius fines altius conſyderare rerum, deinde ſic ipſas aggredi.

Vulpes & leo.

VVlpes, cum nunquam uidiſſet leonem, cum ei caſu quodam occurriſſet, primum ſic timuit, ut ferme moreretur: deinde cum ſecundo uidiſſet, timuit certe, non tamen ut prius: tertio autem cum ipſum uidiſſet, ſic contra eum auſa eſt, ut & accederet, & colloqueretur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, conuer

ſione

κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετήσαντος, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ᾽, ἀλλ᾽ εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοποῦντα τῶν πραγμάτων, εἶθ᾽ οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώπηξ καὶ λέων.

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη, ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν, ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μὲν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον, ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτοῦ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ προσελθοῦσα, διαλεχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνή

θεια

θεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

ſatione terribilia quoq; acceſſu facilia fieri.

Αἴλουρος καὶ ἀλεκτρυών.

Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα, μετ' εὐλόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις, νύκτωρ κεκραγώς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ἐπὶ τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι, πάλιν ὁ αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ᾠῶν τικτομένων, ὁ αἴλουρος εἰπών, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέντοι ἄβρωτος οὐ μενῶ, τοῦτον κατεθοινήσατο.

Feles & gallus.

FEles comprehenſo gallo, cũ rationabili ipſum cauſa uolebat deuorare. Cæterum accuſabat ipſum, dicendo moleſtum eſſe hominibus nocte clamantem, neq; permittentem ſomno frui. Eo uero reſpondente ad illorum utilitatem id ſe facere, ut ad conſueta opera excitarentur: rurſus feles cauſas afferebat, quod impius eſſet erga naturam, cum matre ac ſororibus coeundo. Eo autẽ & hoc ad utilitatem dominorum facere dicente, cum multa ipſis hinc oua pariantur, feles præfatus, ſed ſi tu multis abundas euidẽtibus reſponſionibus, ego tamen ieiunus non perſtabo, ipſum deuorauit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀπαρακαλύπτως γοῦν πονηρεύεται.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prauam naturam peccare uolẽtem, ſi non ueriſimili cum prætextu facere id poſſit, aperte tamen malignari.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκοπείσης τῆς

οὐρᾶς

Vulpes.

VVlpes laqueo capta, cum abſciſſa

f cauda

cauda euaſiſſet, non uiuendã præ pudore exiſtimabat uitam. Decreuit itaq; & alijs uulpibus hoc idẽ perſuadere, ut communi malo ſuũ celaret dedecus. Et iam omnibus collectis, ſuadet caudas abſcindere, quod non indecens ſolum hoc membrum ſit, ſed & ſuperuacuum onus appenſum. Reſpondens autem ex ipſis quædam ait: Heus tu, niſi tibi hoc conduceret, nobis non conſuleres.

Affabulatio.

Fabula ſignificare uidetur, paruos homines non beneuolentia in propinquos cõſulere, ſed propter ſuam ipſorum utilitatem.

Vulpes & rubus.

VVlpes ſepe conſcenſa, cum lapſa caſura foret, apprehendit in adiutorium, rubum. Quamobrem cum pedibus ſuis illius aculeis laceratis doleret, ad eam dixit: Hei mihi, confugi enim ad te tanquam ad auxiliatorem, ſed tu peius me tractaſti. Sed erraſti heus tu, inquit rubus, quæ me apprehendere uoluiſti, qui omnes apprehendere ſoleo.

Affabu-

οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι, ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλὰ καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν εἶπεν, ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ μὴ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπειδὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνου κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, οἴμοι, καταφυγούσῃ μοι γὰρ ἐπί σε ὡς ἐπὶ βοηθόν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὕτη, φησὶν ὁ βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ὅς τις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύ-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι ὅσοι βοηθοῖς προστρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος.

Ἀλώπηξ καὶ κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας, πολλὰ δὲ τοῦ κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῆς τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τάν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν μὴ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματός σε φαίνῃ, ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκτρυόνες καὶ πέρδιξ.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ πέρδικα, σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι, τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὴν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πάσχειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων, ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεὶς, εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic & hoĩes eſſe ſtultos, q̃ ad eos auxilij gratia accurrunt, quibus magis iniuria afficere natura inſitum eſt.

Vulpes & crocodilus.

Vulpes & crocodilus cõtẽdebant de nobilitate, cum multa aũt crocodilus ſuperba de progenitorũ narraſſet ſplendore, quod exercitationũ principes fuerint: uulpes ſuſcipiens, ô amiciſſime, ait, ſed ſi ipſe nihil dicas, tamen ex cute uideris antiquis temporibus eſſe exercitatus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, mendaces uiros res ipſas arguere.

Galli & perdix.

Gallos quidam habens domi, emptam & perdicem cum illis paſci dimiſit: qui quum ipſam uerberarent ac expellerent, illa triſtabatur ualde, exiſtimans ut alienigenam hæc ſe pati à gallis: quum uero paulo poſt & illos uideret pugnare, & ſeipſos cædere mœrore ſoluta ait: Sed ego poſthac non triſtabor, uidens

uidens & ipſos pugnare inter ſe.

Affabulatio.

Fabula ſubindicare uidetur, quod prudentes facile ferant ab alienis iniurias, quum ipſos uideant neque à ſuis abſtinere.

Vulpes.

VVlpes in domum mimi profecta, & ſingula ipſius uaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſe fabricatum, quo & accepto manibus ait: ô quale caput, & cerebrum non habet.

Affabulatio.

Fabula in uiros magnificos quidem corpore, ſed animo inconſultos.

Carbonarius & fullo.

CArbonarius in quadam habitans domo, rogabat ut & fullo accederet, & ſecum cohabitaret: ſed fullo reſpondendo ait, Sed non hoc poſſem ego facere, timeo enim, ne quæ ego dealbo, tu fuligine repleas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omne diſsimile, eſſe inſociabile.

Piſcatores.

ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

ΑΛώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ὃν καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν, ἔφη, ὢ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Ἀνθρακεὺς καὶ γναφεύς.

ΑΝθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας, ἠξίου καὶ γναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ γναφεὺς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ᾽ οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι, δέδια γὰρ μήπως ἅπερ ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην, βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες. ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα ὦ ἑταῖροι, τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προηδυνθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Κομπαστής.

Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθών, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἠνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἂν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν, τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἐστιν,

Piſcatores.

PIſcatores trahebant uerriculũ, quod cũ graue foret, gaudebãt & exultabãt, multum ineſſe prædæ exiſtimãtes: ſed quũ in littus ipſũ traxiſſẽt, piſceſq́ paucos quidẽ, ſed lapidẽ in eo pmagnũ inuenißent, triſtari & mœrere cœperũt, nõ iam piſcium paucitate, q̃ quod & cõtraria antè animo præſumpſerãt. Quidã aũt inter eos natu grãdior, dixit: Ne triſtemur ô ſocij: nã uoluptati, ut uidetur, ſoror eſt triſtitia: et nos igitur oportebat tantũ ante lætatos, omnino aliqua in re etiam triſtari.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ oportere triſtari fruſtrata ſpe.

Iactator.

VIr quidã peregrinatus, deinde in ſuã patriã reuerſus, aliaq́ multa in diuerſis uiriliter geßiſſe locis iactabat, atq́ etiã Rhodi ſaltaſſe ſaltũ, quem nullus eius loci potuerit ſaltare: adhoc & teſtes, q ibi interfuerunt, dicebat habere. Quidam autem ex ijs qui aderant, ſuſcipiens, ait: Heus tu, ſi uerum

hoc eſt, non eſt tibi opus teſtibus: En Rhodus, en ſaltus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, niſi prōpta rei demonſtratio ſit, omnem ſermonem uanum eſſe & ſuperuacuum.

Impoſſibilia promittens.

VIr pauper ægrotans & male affectus, quum à medicis deſperatus eſſet, deos rogabat, pollicens ſi ſanitatem ſibi rurſus reſtituiſſent, centum boues ipſis oblaturum eſſe in ſacrificium. Vxore autem eius rogante, & ubi tibi hæc, ſi conualueris? ille ait: Putas enim ſurgere me hinc, ut dij hæc à me repetant?

Affabulatio.

Fabula ſignificat multos facile polliceri, quæ re comprobare non ſperent.

Malignus.

VIr malignus ad eũ qui in Delphis eſt, iuit Apollinem tentaturus ipſum. Atque ideo comprehenſo paſſerculo manu, & eo ueſte contecto, ſtetitq́ pro-

xime

τοτ᾽ ὄψιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων, ἰδοὺ ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τοῦ πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

Αδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

ΑΝὴρ πένης νοσῶν, καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰατρῶν ἀπεγνώσθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσειαν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος ἐς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυθομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα, ἢν ὑγιαίνῃς; ἐκεῖνος ἔφη, οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν᾽ οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥᾳδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

Κακοπράγμων.

ΑΝὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκον Ἀπόλλωνα, πειράσαι τοῦτον βουλόμενος. καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἐγ-

γιστα

γιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων, Ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον, εἰ δ' ἔμπνουν, εὐθὺς ἀποπνίξας, νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν, ὁπότερον ὦ οὗτος βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρά σοι κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ὑποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες, οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο, εὐθὺς δὲ θύννος ὑπὸ τῶν μεγίστων διωκόμενος ἰχθύων, εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο, οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν ηὔξατο τοῖς θεοῖς, εἰ διασωθείη, βοῦς

ximè tripodem, ac rogauit deum, dicendo, O Apollo, quod manibus fero, utrum uiuum ne eſt an mortuū? Nā ſi mortuū diceret, uiuum oſtenſurus erat paſſerculum, ſin uiuum, ſtatim ſuffocatū mortuū illum efferret. Sed deus, maligna ipſius cognita mente ait: Vtrū uis heus tu facere, facito: penes te enim eſt illud facere, ſiue uiuum quod contines, ſiue mortuum oſtendere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, deū neq; decipi poſſe, neq; qcq̄ eū latere.

Piſcatores.

Piſcatores egreſſi ad uenationem, quum multo tempore defatigati nihil cepiſſent, & admodū triſtabātur, & diſcedere apparabāt: ſed ſtatim thunnus maximo quodam inſectante piſce, in nauigium ipſorum inſiluit: quo capto, læti abiere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ ars non præbuit, ea donaſſe fortunam.

Deceptor.

Vir pauper ægrotans uouebat dijs, ſi euaderet, boues

boues centũ in ſacrificium oblaturũ: ſed Dei tentaturi à morbo liberarunt. At ille ſurgens, quoniam bobus carebat, ex paſta boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dei ipſum ulturi, in ſomnijs adfuerunt ei, dicentes, Abi ad littus ad eum locum, illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autẽ excitatus, lætus & alacer ad demõſtratum locum perrexit, aurum diſquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipſisq́ cõprehenſus eſt. Captus ergo ut dimitteretur, piratas orabat, mille auri talenta daturum ipſis promittens. Sed cum non crederetur, abactus ab ipſis, diuenditus eſt mille drachmis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, mendacijs hominum inimicum eſſe deum.

Ranæ.

RAnæ duæ in palude paſcebãtur, æſtate aũt ſiccata palude illa derelicta, quærebãt aliam: cæterũ profundum inuenerunt puteũ. Quo uiſo,

βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ᾽ ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεὶς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον, ἐκεῖ δὲ ἀττικὰς χιλίας εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ διυπνισθεὶς, σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ᾽ αὐτῶν συνελήφθη, ἁλοὺς δὲ ἤδη, ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσίου τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ᾽ οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

Βάτραχοι.

ΒΆτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐκείνην καταλιπόντες, ἐπεζήτουν ἑτέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅ-

περ

αρ ἰδὼν ἕτερος, θατέρῳ φησί, συγκατέλθωμεν ὦ οὗτος εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν ἔφη, ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασιν.

Γέρων καὶ θάνατος.

ΓΕρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, καὶ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπιχθισμένος ἐβάδισεν, ἀπειρηκὼς, ἀπεθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου εὐθὺς ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Επιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὢν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσὼν δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ πρὸ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς καὶ ἰατρός.

ΓΥνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτὴν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν, εἰ δὲ μὴ, μηδὲν δώσειν.

uiſo, altera alteri inquit: Deſcendamus heus tu in hunc puteum. Illa reſpondendo ait: Si igitur & hic aqua aruerit, quō aſcēdemus?

Affabulatio.

Fabula declarat nō oportere incōſideratè res aggredi.

Senex & mors.

SEnex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros eleuatis, ubi multam uiam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem ut inueniret, inuocabat. At morte ilico adſtante, & cauſam rogante, quæ ſe uocaſſet: ſenex ait, Vt onus hoc ſublatum imponeres mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat omnem hominē uitæ ſtudioſū eſſe, & licet infinitis periculis immerſus, uideatur mortē appetere, tamen uiuere multo magis quàm mori eligere.

Anus & medicus.

MVlier anus dolens oculos, conduxit medicum quendam mercede, conuentione facta, ſi ſe curaret, pactam mercedem ei daturam, ſin autem minime, nihil

 daturam,

daturam. Aggreſſus eſt igitur medicus curam, quotidie uero accedens ad uetulam, & oculos ei ungens, quum illa nequaquam uidere poſſet ea hora, ob unctionem, ipſe uas aliquod ex domo auferens quotidie diſcedebat. Anus igitur ſuam ſupellectilem uidebat ſingulis diebus minui, adeò ut tandem omnino liberatæ nihil relinqueretur. At medicus quũ iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, ut quæ purè iam uideret, & teſtes adduceret: Magis certe, ait illa, nunc nihil uideo. Nam quum oculis laborabam, multa mea in mea uidebam domo; nunc autem quum me tu uidere inquis, nihil omnino ex illis uideo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prauos homines ex ijs quæ agũt, ignaros contra ſeipſos argumentum afferre.

Agricola & filij ipſius.

Agricola quidam uita exceſſurus, ac uolens ſuos

διώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ, καθ' ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβῦτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ χρίματος, αὐτὸς ἕν τι τῶν τῆς οἰκίας σκευῶν ὑφαιρούμενος, ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος ὡς καθαρῶς βλεπούσης ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν εἶπεν ἐκείνη, τὰ νῦν οὐδ' ὁτιοῦν βλέπω. ὅτε μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν, νῦν δ' ὅτι με σὺ βλέπειν φῄς, οὐδ' ὁτιοῦν ἐκείνων ὁρῶ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

Γεωργὸς καὶ παῖδες αὐτοῦ.

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ βουλόμενος τοὺς

τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἔφη, παῖδες ἐμοὶ, ἐγὼ μὲν ἤδη τὸν βίον ὑπέξειμι, ὑμεῖς δ' ἅπερ ἐν τῇ ἀμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος, θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δεσπότης καὶ κύνες.

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, ἔπειτα τὰς αἶγας, τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας, ἐθοινήσατο. οἱ δὲ κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται.

Ἐπιμύ-

ſuos filios periculum facere de agricultura, uocatis ipſis ait: Filij mei, ego iam è uita diſcedo, uos autem ſi quæ in uinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurum illic defoſſum eſſe, omnem uineæ terram poſt interitum patris defoderunt, & theſaurum quidem non inuenerunt, ſed uinea pulchre foſſa multiplicem fructum reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, laborem theſaurum eſſe hominibus.

Herus & canes.

Vir quidam à tempeſtate in ſuo ſuburbio deprehenſus, primum oueis comedit, hinc capras. Tempeſtate autem inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit. Canes uero his uiſis, dixerunt inter ſe: Sed fugiamus nos hinc. Si enim operarijs bobus herus noſter non abſtinet, quomodo nobis abſtinebit.

Affabu-

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos maximè fugere & cauere oportere, qui neq; ſuis abſtinent.

Mulier & gallina.

MVlier quædam uidua gallinam habebat, ſingulis diebus ouum ſibi parientem: rata uero ſi plus gallinæ ordei proijceret, bis parituram die, hoc fecit. Sed gallina pinguefacta, ne ſemel quidem die parere potuit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui ob auaritiam plurium ſunt appetentes, & quæ adſunt, amittere.

Morſus à cane.

MOrſus à cane quidam medicaturum circuibat quærens, cum autem occurriſſet quidam ei, et cognoſceret quod quærebat, Heus tu ait, ſi ſanari uis, accipe panem, atq; eo ſanguinem uulneris ſicca, & ei qui momordit cani ad edendum da. & is ridendo ait, Sed ſi hoc fecero, oportebit me ab oib. qui in urbe ſunt canib. morderi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prauos etiam homines beneficio

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

Γυνὴ καὶ ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾠὸν αὐτῇ τίκτουσαν, νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πεποίηκεν. ἡ δ' ὄρνις πιμελὴς γενομένη, οὐδ' ἅπαξ τῆς ἡμέρας τίκτειν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

Κυνόδηκτος.

Δηχθείς τις ὑπὸ κυνός, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν, ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος, εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει, λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας ἔφη, ἀλλ' εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι,

τῦ μέρει, μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνοντι.

Νεανίσκοι καὶ μάγειρος.

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος, εἰς τὸν θατέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τόν γ' ἐπιορκούμενον θεὸν οὐκ ἂν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὐ λήσομεν.

Ἐχθροί.

Δύο τινὲς ἀλλήλους ἐχθραίνοντες, ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον, ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτεροι δὲ ἐπὶ τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρῷραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ

ἐστι

cio affectos, magis ad inferendam iniuriam exacui.

Adoleſcentuli & cocus.

DVo adoleſcentuli apud cocũ aſsidebant, et coco in aliquo domeſtico opere occupato, alter horum partem quandam carnium ſubreptã in alterius demiſit ſinum. Conuerſo autem coco, & carnem quærente: qui abſtulerat, iurabat nõ habere: qui autem habebat, non abſtuliſſe. Cocus uero cognita malicia ipſorum, ait, Sed etſi me latueritis, peieratum Deum non latebitis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quod licet homines peierantes lateamus, Deum tamen non latebimus.

Inimici.

DVo quidam inter ſe inimici, in eadem naui nauigabant: quorum alter in puppi, alter in prora ſedebat. Tempeſtate autem ſuperueniente, & naue iam ſubmergenda, qui erat in puppi gubernatorẽ rogabat, utra pars nauigij prius obruenda eſſet. Cumq́ ille prora, dixiſſet; Sed mihi nõ

eſt

eſt graue, ait, mors, ſi uiſurus ſum ante me inimicum morientem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuum nocumentum curare, ſi modo inimicos ſuos uideant ante ſe malo affectos.

Felis & mures.

IN domo quodam cum multi eſſent fures, felis eo cognito iuit eò, ac eorum ſingulos captos deuorabat. At illi quotidie quum ſe abſumi uiderent, dixerũt inter ſe: Ne poſthac infra deſcendamus, ne penitus intereamus, nam ſi felis non poteſt huc uenire, nos ſalui erimus. Sed felis cum non amplius mures deſcenderent, ſtatuit apud ſe, per aſtutiam eos decipiens euocare. Cæterum cum peſſulum quendam conſcendiſſet, de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex muribus autem quidam acclinatus, uiſoq; eo ait: Heus tu, etſi ſaccus fieres, non te adibo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines, cum aliquorum praui-

ἐστὶ λυπηρὸν, εἶπεν, ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν δὲ ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἴλουρος καὶ μύες.

ΕΝ οἰκίᾳ τινὶ πολλῶν μυῶν ὄντων, αἴλουρος τοῦτο γνοὺς ἧκεν ἐνταῦθα, καὶ καθ' ἕκαστον αὐτῶν συλλαμβάνων κατήσθιεν. οἱ δὲ καθ' ἑκάστην ἑαυτοὺς ἀναλισκομένους ὁρῶντες, ἔφασαν πρὸς ἀλλήλους, μηκέτι κάτω κατέλθωμεν, ἵνα μὴ παντάπασιν ἀπολώμεθα. τοῦ γὰρ αἰλούρου μὴ δυναμένου δεῦρο ἀφικνεῖσθαι, ἡμεῖς σωθησόμεθα. ὁ δὲ αἴλουρος μηκέτι τῶν μυῶν κατιόντων, ἔγνω δι' ἐπινοίας αὐτοὺς σοφιζόμενος ἐκκαλέσασθαι. καὶ δὴ ἀπὸ πασσάλου τινὸς ἑαυτὸν ἀνάξας ἀπῃώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι, τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων

αὐτῶν μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

ΕΝ συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὀρχησάμενος πίθηκος, καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθονήσασα, ὡς ἔν τινι παγίδι κρέας ἐθεάσατο, τὸν πίθηκον λαβοῦσα, ἐνταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὗροι μὲν αὐτὴ λέγουσα θησαυρὸν τοῦτον, μὴ μέντοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ, τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ νόμος δίδωσι. καὶ προὔτρεπε τὸ αὐτὸν, ἅτε δὴ βασιλέα, τὸν θησαυρὸν ἀνελέσθαι. ὁ δ' ἀπερισκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν ἀλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

Θύννος καὶ δελφίν.

ΘΥννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλεν, ἔλαθεν ὑπὸ

prauitatem experti fuerint, non amplius eorum falli ſimulationibus.

Vulpes & ſimius.

IN concilio quondam irrationalium animalium ſaltauit ſimius, & approbatus, rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autem ei inuidens, ut in caſſe quodam carnem uidit, ſimium ſecum illuc duxit, quod inueniſſet ipſa theſaurum illum dicens, nō tamen & uti eo, quippe quem lex regi tribueret: atque hortata eſt ipſum ut regem, theſaurum accipere. At ille inconſiderate profectus, & captus à caſſe, ut quæ decepiſſet, accuſabat uulpem. Illa autem ei: O ſimie, talem tu habens dementiam, imperium in bruta tenebis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui actiones aliquas inconſulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Thunnus & delphin.

THunnus delphino perſequente, magno impetu ferebatur. Cum capiendus foret, inſcius ab

ob uehemẽter impetum decidit in inſulam quandã. Ab eodem uero impetu & delphin cũ eo eiectus eſt. Thũnus aũt conuerſus, cum agẽtem animã delphinũ uidiſſet, ait, Nõ amplius mors moleſta eſt, cum eum uideam qui mihi cauſa fuit ipſius, unà mecum perire.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, facile miſerias ferre homines, ſi eos qui illarũ autores fuerũt, infeliciter agere uideant.

Medicus & ægrotans.

MEdicus ægrotũ curabat, ægroto aũt mortuo, ille efferẽtibus dicebat: Homo hic ſi uino abſtinuiſſet, & clyſteribus uſus fuiſſet, nõ interijſſet. Quidã aũt ex ijs qui aderãt reſpõdendo ait: Optime nõ oportebat te hæc nũc dicere, cũ nulla utilitas eſt, ſed tũc admonere, cũ his uti poterat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere amicos tempore neceſſitatis præbere auxilia

Auceps & uipera.

AVceps uiſco accepto & arundinib. aucupatũ exijt. uiſo aũt turdo ſuper alta

arbore

ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύμης ἐκπεσὼν εἰς τινὰ νῆσον. ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιόν γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥᾳδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Ἰατρὸς καὶ νοσῶν.

ἸΑτρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε, τοῦ δὲ νοσοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς καὶ ἔχις.

ἸΞευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψηλοῦ

δένδρου

δένδρου καθεζομένην, καὶ τοὺς καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἑώρα· καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ᾽ ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτόν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, δύστηνος ἐγώ, ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ᾽ ἑτέρου ἠγρεύθην εἰς θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ᾽ ἑτέρων τὸ αὐτὸ πάσχοντες.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ᾽ ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα, ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας, οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

Κύων

arbore ſedente, & arundinibus inter ſe in longitudinem coniunctis, ſurſum eum comprehēſurus ſuſpiciebat. Cæterum ignarus uiperam dormientem conculcauit. Hæc uero irata momordit ipſum. Ille iam agens animam dicebat: Me miſerum, alium enim captaturus, ipſe ab alio captus ſum ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificare uidetur, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab alijs idipſum pati.

De fibro.

Fiber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerunque uitam degens. cuius pudenda dicunt uſui eſſe medicis. Hic igitur cum ab hominibus perſequentibus iam capiendus ſit, cognito cuius gratia petatur, abſciſſa ſua pudenda proijcit perſequentibus, & ſic ſalutem conſequitur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines prudentes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

g *Canis*

Canis & cocus.

CAnis irrumpens in culinam, & coco occupato, corde arrepto fugit. At cocus conuerſus, ut uidit ipſum fugientem, inquit: Heus tu, ſcito ubi tu fueris, me te obſeruaturum: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta hominibus documenta eſſe.

Canis & lupus.

CAnis ante ſtabulū quod dā dormiebat: cumq; lupus irrupiſſet, et deuoraturus eū eſſet, rogabat, ne tunc ſe mactraet. Nunc enim, inquit, tenuis ſum & macilentus: ſi autem parumper expectaueris, mei domini facturi ſunt nuptias, & ego tunc multa depaſtus, pinguior ero, & tibi ſuauior cibus fiam. Lupus igitur perſuaſus abiuit. Poſt aliquot dies reuerſus, inuenit ſuperius ſuper domus tecto canem dormientem, & ſtans inferius ad ſe uocabat, admonens eum fœderis. Et canis: O lupe ſi poſthac

ante

Κύων καὶ μάγειρος.

ΚΥων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγον. ὁ δὲ μάγειρος ἐπιστραφείς, ὡς εἶδον αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε, οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Κύων καὶ λύκος.

ΚΥων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε, λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θύσειν αὐτόν, ἐδεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ, φησι, λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός, ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς, μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγών, πιμελέστερος ἔσομαι, καὶ σοὶ ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μετ' ἡμέρας δ' ἐπανελθών, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ κύων, ἀλλ' ὦ λύκε, εἰ τὸ αὐτόθι

πρὸ

πρὸ δὲ ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένης.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

Κύων καὶ ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ὥδευον. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβάς, ὁ δὲ κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος. τοῦ δὲ ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, ἀλώπηξ ἀκούσασα, πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διυπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ κύων ἄφνω πηδήσας, αὐτὴν διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

Λέων

ante ſtabulum me uideris dormientem, non amplius expectes nuptias.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines cũ aliqua in re periclitati, ſalui facti fuerint, cauere ab ea quamdiu uixerint.

Canis & gallus.

Canis & gallus inita ſocietate, iter faciebant, ueſpera autem ſuperueniente, gallus cõſcẽſa arbore dormiebat, at canis ad radicem arboris excauatæ. Cum gallus, ut aſſolet, noctu cantaſſet, uulpes ut audiuit, accurrit, & ſtans inferius, ut ad ſe deſcenderet, rogabat, quod cuperet commendabile adeo cantu animal complecti. Quum autem is dixiſſet, ut ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cum ille aperuiſſet, deſcenderet, & illa quærente ut ipſum uocaret, canis ſtatim proſiliens eam dilacerauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Leo & rana.

Leo audita aliquando rana ualde clamante, uertit ſe ad uocem, ratus magnum aliquod animal eſſe: parumper autem expectando, ut uidit ſtagno egreſſam, accedēs ꝓpius proculcauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere antè quàm uideas uoce ſola perturbari.

Leo & aſinus, & uulpes.

Leo & aſinus, & uulpes inita ſocietate, egreßi ſunt ad uenandum. Multa igitur præda capta, iußit leo aſino ut diuideret ſibi. At ille tribus partibus factis æqualiter, ut eligerēt, eos hortabatur. Et leo iraper citus aſinū deuorauit. Inde uulpi ut diuideret, iußit. Illa uero in unam partem omnibus congeſtis, ſibi minimum quiddā reliquit. Tum leo ipſi: Quis te ô optima, diuidere ſic docuit? Ea inquit, Aſini calamitas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, caſtigamenta hominibus eſſe, aliorum infortunia.

Leo

Λέων καὶ βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνήν, οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι. προσμείνας δὲ μικρόν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προσελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως διὰ ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ λέων τῷ ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς. ὁ δὲ τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὔτρεπε. καὶ ὁ λέων θυμωθείς, τὸν ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ὁ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα σωρεύσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ λέων πρὸς αὐτήν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ' εἶπεν, τοῦ ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

Λέων

Λέων καὶ ἄρκτος.

ΛΕων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ νεβρῷ περιτυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατιθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινιάσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιϊοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸν νεβρὸν ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσου ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτήν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς, εἶπον, ὅτι δὲ ἀλώπεκι ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων, ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις.

ΜΑντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος διελέγετο, ἐπιστάντος δέ τινος ἄφνως καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρομαῖος ᾔει. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου.

Ἐπιμύ-

Leo & urſus.

LEo & urſus ſimul magnum nacti binnulum, de eo pugnabant. grauiter à ſeipſis affecti, ut ex multa pugna etiam uertigine corriperentur, defatigati iacebant. Vulpes autem circumcirca eundo, ubi proſtratos eos uidit, et binnulum in medio iacentẽ, hunc per utroſque percurrendo rapuit, fugiensq́ abiuit. At illi uidebant quidem ipſam, ſed quia nõ poterant ſurgere, nos miſeros dicebant, quod uulpi laborauimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, alijs laborantibus alios lucrari.

Vates.

VAtes in foro ſedens diſſerebat: quum autem ſuperueniſſet quidam derepente, & nũciaſſet, quod domus ipſius feneſtræ apertæ omnes eſſent, & quæ intus ablata omnia, exiluit ſuſpirando, & currendo ibat. At quum quidam uidiſſet ipſum currentem: Heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare.

 Affa-

Affabulatio.

Fabulæ in eos, qui quum ſuam uitã prauè gubernant, quæ nihil ad ſe attinent præſcire conantur.

Formica & columba.

FOrmica ſitiens deſcendit in fontem, attracta à fluxu, ſuffocabatur. Columba uerò hoc uiſo, ramum arboris acceptum in fontem proiecit, ſuper quo ſedendo formica, euaſit. Auceps autem quidam poſt hoc calamis compoſitis ad columbam comprehendendum ibat. Hoc autem uiſo, formica aucupis pedem momordit, qui dolens & calamos proiecit, & ut columba fugeret, autor fuit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere benefactorib. gratiã referre.

Veſpertilio & rubus, & mergus.

VEſpertilio & rubus & mergus inita ſocietate, mercatoriã decreuerunt uitam agere. Itaque ueſpertilio argentum mutuata, proiecit in medium, rubus ueſtem ſecum accepit, mergus tertius æs, & nauigauerunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

Μύρμηξ καὶ περιστερά.

ΜΥρμηξ διψήσας, κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου περιελοῦσα, εἰς τὴν πηγὴν ἔρριψεν, ἐφ᾽ οὗ καὶ καθίσας ὁ μύρμηξ διεσώθη. ἰξευτὴς δέ τις μετὰ τοῦτο τοὺς καλάμους συνθεὶς, ἐπὶ τὸ τὴν περιστερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦτο δ᾽ ὁ μύρμηξ ἑωρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλγήσας, τούς τε καλάμους ἔρριψε, καὶ τὴν περιστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Νυκτερὶς καὶ βάτος, καὶ αἴθυια.

ΝΥκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ βάτος ἐσθῆτα μεθ᾽ ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν.

σαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιβραπείσης, πάντα ἀπολέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μήπου τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τὰς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ βάτος τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴπου τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐς ὕστερον περιπίπτομεν.

Νοσῶν καὶ ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετηρήθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς ὅπως ἔσχε, φρίκῃ συσχεθεὶς εἶπε σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτων αὖθις, ὅπως διεγένετο, εἶπεν ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπεν εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ εἶπεν, ὦ

runt. Tempeſtate autem uehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perditis, ipſi in terram euaſerunt. Ex illo igitur mergus littoribus ſemper aſsidet, num quopiam æs eijciat mare. Veſpertilio uero crebro creditores timens, interdiu non apparet, noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium ueſti inhæret, ſicubi ſuam cognoſcat quærendo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, in ea quibus incumbimus, in poſterum recidere.

Aegrotus & medicus.

AEgrotus quidam à medico rogatus, quomodo ualuiſſet: Plus, ait, quàm oporteret, ſudaſſe. Ille autem bonũ ait hoc eſſe. Secundo uero ab ipſo iterum rogatus quomodo habuiſſet: horrore correptum ait ualde concuſſum fuiſſe. Ille & hoc bonũ eſſe ait. Tertio rogatus quomodo ualuiſſet, ait in intercutẽ incidiſſe. Ille et hoc rurſus bonũ ait eſſe. Inde ex domeſticis quodã ipſum rogante: Vt habes? Ego, ait, heus

tu, præ bonis pereo.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, maxime ex hominibus odio haberi, qui in gratiam ſemper loqui ſtudent.

Lignator & Mercurius.

Lignator quidam apud fluuium ſuam amiſit ſecurim: Inops igitur conſilij iuxta ripam ſedendo plorabat. Mercurius autem intellecta cauſa, & miſeratus hominem, urinatus in fluuium auream ſuſtulit ſecurim, & an hæc eſſet quam perdiderat, rogauit. Illo non eam eſſe dicente, iterum urinatus, argenteam ſuſtulit. Illo neque hanc eſſe ſuam dicente, tertiò urinatus, illam ipſam ſuſtulit: illo hanc uere eſſe deperditam dicente, Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus omnia ſocijs quæ acciderant, narrauit. Quorum unus eadem facere decreuit, & ad fluuium profectus, & ſuam ſecurim conſulto demiſit in profluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur

οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν, τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Ξυλευόμενος καὶ ἑρμῆς.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ, τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν, ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν, χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν, ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς ἐκεῖνον τὸν οἰκεῖον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάσας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξελήλυθεν. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλήσατο. καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν

φανὺ ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκε, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦ δὲ σὺν ἡδονῇ, καὶ ἀληθῶς ἥδ' εἶναι φήσαντος, μισήσας ὁ θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

Ὄνος καὶ κηπουρός.

ΟΝΟΣ ὑπηρετούμενος κηπουρῷ, ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε, πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διῒ ὥστε τοῦ κηπουροῦ ἀπαλλαχθεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπινεύσαντος, καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει, πλέον ἢ πρότερον ἀχθοφορῶν, καὶ τόν τε πηλὸν, καὶ τὰς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χείρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέ-

igitur Mercurius & illi: & cauſa intellecta ploratus, urinatus ſimiliter auream ſecurim extulit, & rogauit an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, & uere hæc eſt dicente, peroſus deus tantam impudentiam, non ſolum illam detinuit, ſed ne propriam quidem reddidit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, quantum iuſtis deus auxiliatur, tantum iniuſtis eſſe contrarium.

Aſinus & hortulanus.

ASinus ſeruiens olitori, quoniam parum comedebat, plurimum laborabat, precatus eſt Iouem, ut ab olitore liberatus, alteri uenderetur domino. Quũ Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo uendi, iterum iniquiore animo perferebat, quàm prius, onera & cœnum, & tegulas ferens. Rurſus igitur, ut mutaret dominum rogauit, & coriario uenundatus eſt. Peiorem itaq; prioribus herum nactus, uidens quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait: Hei mihi miſero, melior erat mihi apud

priores heros manere. hic enim, ut uideo, & pellem meam operabitur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, tunc maxime priores dominos à famulis expeti, quũ de ſecundis periculum fecerint.

Auceps & caſsita.

AVceps auibus ſtruxerat laqueos, alauda uero hũc procul uidẽs, rogauit: Quidnam operaretur: eo urbem condere dicente, deinde procul regreſſo & abſcondito, galerita uiri uerbis credendo acceſsit ad caſſem, & capta eſt. At aucupe accurrente, illa dixit: Heus tu, ſi talem urbem condis, non multos inuenies incolentes.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, tunc maxime domos & urbes deſolari, quum præfecti moleſti fuerint.

Viator.

VIator multa confecta uia, orauit ſi quid inuenerit, dimidium Mercurio dedicaturũ. Nactus igitur peram cariotarũ & amygdalarum plenam, atq; ea accepta,

προτέροις δεσπόταις μένειν· οὗτος γὰρ ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα μου κατεργάσεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

Ὀρνιθοθήρας καὶ κορυδαλός.

ὈΡνιθοθήρας ὄρνισιν ἔστη παγίδας, κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο τί ποτ' ἐργάζοιτο, τοῦ δὲ πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ἀποχωρήσαντος καὶ κρυβέντος, ὁ κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις, οὐ πολλοὺς εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Ὁδοιπόρος.

ὉΔοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ Ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος,

νος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος αὐτοῦ θῆκε βωμοῦ, φήσας, ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρός σε διανενέμημαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν κατασοφιζόμενον.

Παῖς καὶ μήτηρ.

Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπ' αὐτοφόρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινὰ τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ στόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δακὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον ἐκεκλόφει, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος ἔφησεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκέκλοφειν

pta, eas comedit. Sed caricarum oſſa & amygdalarum cortices ſuper altari quodam impoſuit, loquutus: Habes ô Mercuri uotum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecũ partior.

Affabulatio.

Fabula aduerſus uirum auarum, qui & deos ob cupiditatem fallit.

Puer & mater.

PVer ex literario ludo cõdiſcipuli librum furatus, tulit matri. Quum ea uero non corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, prouectus ætate cœpit & maiora furari. In ipſo autem furto aliquando deprehenſus, ducebatur rectà ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, ut breuia quædam matri narraret in aurem. Quæ quum ilico ori filij ſe admouiſſet, ille aurem dentibus demorſam abſcidit. Matre autem & alijs accuſantibus, quia non ſolum furatus ſit, ſed & in matrem impius eſſet, ille ait: Hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim, quum librum furatus

eius fui, me corripuiſſet, non ad hæc uſq; procedendo nūc ducerer ad mortem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eorum quæ non in principio puniūtur, in maius augeri mala.

Paſtor & mare.

PAſtor in maritimo loco armentum paſcens, uiſo tranquillo mari, deſiderauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarū fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate uero uehementi facta, & naui in periculo ut ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, uix uacua naui euaſit incolumis. Poſt uero dies non paucos, tranſeunte quodam, & maris (erat enim id forte trāquillum) quietem admirāte, ſuſcepto ſermone: Hic ait, cariotas iterum, ut uidetur deſiderat, & propterea uidetur quietum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, calamitates hoīb. documenta eſſe.

Punica & malus.

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis uero contentio-

κλόφειν, ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ᾽ ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

Ποιμὴν καὶ θάλασσα.

Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορίαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετὰ δ᾽ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης, ἔτυχε γὰρ αὐτὴ γαληνιῶσα, τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος ἔφη, φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ᾽ ἀμφισβη-

φιλονεικήσεων μεταξὺ γενομένων, βάτος ἐκ τοῦ πλησίον ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι, ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι, καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

Ἀσπάλαξ.

Ὁ ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρί, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησί, λιβανοῦ ὀσμῆς πεπλήρωμαι. ἐκ τρίτου πάλιν, χαλκοῦ, φησι, ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων, τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφῆκες καὶ πέρδικες.

Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψει συνεχόμενοι, πρὸς γεωργὸν ἦλθον, παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν. οἱ μὲν πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους, οἱ δὲ

σφῆκες

tentionibus interim factis, rubus ex proxima ſepe audiens, deſinamus, ait, ô amicæ aliquando pugnare.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, in præſtantiorum ſeditionibus, uiliſſimos quoq; conari eſſe aliquos.

Talpa.

Talpa cæcum animal eſt. Dixit igitur aliquã matri, Morũ mater uideo. Deindn rurſus ait: thuris odore plena ſum. Et tertio iterum: Aerei, inquit, lapilli fragorem audio. Mater uero reſpondendo ait: ô filia, ut iam percipio, non ſolum uiſu priuata es, ſed & auditu & olfactu.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos iactabundos impoſſibilia promittere, & in minimis redargui.

Veſpæ & perdices.

Veſpæ & perdices ſitibundæ ad agricolam ierunt, ab eo petierunt, ut daret eis bibere, promiſerunt quoque pro aqua hanc gratiam reddituras, perdices fodere uineas,

ueſpæ

uespæ circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola inquit: Sed mihi ſunt duo boues, qui nihil promittunt, tamen omnia faciunt. Melius igitur eſt illis dare, quàm uobis.

Affabulatio.

Fabula in uiros pernicioſos, qui promittũt quidẽ iuuare, lædunt autem admodum.

Pauo & monedula.

Avibus creaturis regem, pauo rogabat ut ſe ob pulchritudinem eligerent. Eligentibus autem eum omnibus, monedula ſuſcepto ſermone, ait: Sed ſi te regnante aquila nos perſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis opem feres? Affabulatio.

Fabula ſignificat principes, non modo propter pulchritudinẽ, ſed et fortitudinẽ & prudentiã eligi oportere.

Singularis aĩal & uulpes.

Singularis agreſtis, cuidam cum adſtaret arbori, dentes acuebat. Vulpe rogante cauſſam, quare nulla propoſita neceſſitate dentes acueret, inquit: Non ab re hoc facio. Nam ſi me periculum inuaſerit, minime me tunc

σφῆκες κύκλῳ περιιόντες, τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ' ἐμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἳ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι, πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ἐστιν ἐκείνοις δοῦναι, ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δηλεῖς, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

Ταὼς καὶ κολοιός.

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, κολοιὸς ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος ἀετὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει, πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

Μονιὸς καὶ ἀλώπηξ.

Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προσκειμένης ἀνάγκης, τί τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περιστάιη, οὔκουν με

τὴν

τηνικαῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾷν ἀσχολεῖσθαι δεήσει, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρεσκευάσθαι.

Κορυδαλλός.

Κορυδαλλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ, οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλό τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς, μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

Νεβρός.

Νεβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε, πάτερ, σὺ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας, καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπέρογκα φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δήποτ' οὖν οὕτω τούτους φοβῇ; κἀκεῖνος γελῶν ἔφη, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φὴς τέκνον, ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύ-

σει

tunc acuendis dentibus occupatum eſſe oportebit, ſed potius paratis uti.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, aduerſus periculum præparatum eſſe oportere.

Caßita.

Caßita à laqueo capta, plorans dicebat: Hei mihi miſeræ, et infelici uolucri. Non aurum ſurripui cuiuſquam, non argentum, non aliud quicquam precioſum. Granum autem tritici paruum, mortis mihi cauſa fuit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui ob uile lucrum magnum ſubeunt periculum.

Hinnulus.

Hinnulus aliquando ceruo ait: Pater, tu & maior, & celerior canibus, & cornua præterea ingentia geſtas ad uindictam, cur nam igitur ſic eos times? Et ille ridens ait: Vera quidam hæc inquis fili, unum uero ſcio, quod quum canis latratum audiuero, ſtatim ad fugã neſcio quomodo efferor.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, na-

tura

tura timidos nulla admonitione fortificari.

Lepores & ranæ.

LEpores aliquando in unum profecti, ſuam ipſorum deplorabant uitā, quod foret periculis obnoxia, & timoris plena, quod et ab hominibus & canibus & aquilis, & alijs multis conſumantur. Melius itaq; eſſe mori ſemel, quàm toto uitæ tempore timere. hoc igitur firmato, impetum fecerunt ſimul in paludem, quaſi in eam inſulturi, & ſuffocādi. Sed quū ranæ, quæ circum paludem ſedebant, curſus ſtrepitu percepto, ilico in hanc inſiluiſſent, ex leporibus quidā prudentior eſſe uiſus alijs, ait: Siſtite ô ſocij, nulla re graui uos ipſos afficite, iam ut uidetis, & nobis alia ſunt animalia timidiora.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum cōſolari calamitatibus.

Aſinus & equus.

ASinus equū beatū putabat, qđ abunde nutriret̃ & accuratè, cū ipſe neq; palearū ſatis haberet, præſertī defatigatus.

σει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ καὶ βάτραχοι.

ΟΙ λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων καὶ κυνῶν καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ ταὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων, ἔφη, στῆτε ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ἐστὶ ζῶα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα πασχόντων παραμυθοῦνται.

Ὄνος καὶ ἵππος.

ΟΝΟΣ ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον, καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα

ταλαιπωρῶν

ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλος ἀνέβη τὸν ἵππον πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ ἵππος πληγεὶς ἔκειτο. ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος, τὸν ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ᾽ ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογιζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δὲ ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γεγονὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἀθύμει, οὐδὲ γὰρ ἔχων τὸν χρυσὸν εἶχες.

λίθον

defatigatus. Cum autẽ tempus inſtitit belli, & miles armatum aſcendit equum, huc illuc ipſum impellendo, cæterum et in medios hoſtes inſiluit, & equus uulneratus iacebat. His uiſis, aſinus equum mutata ſentẽtia, miſerum exiſtimabat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere principes & diuites æmulari, ſed in illos inuidia & periculo cõſideratis, paupertatem amare.

Auarus.

AVarus quidam cum omnia ſua bona uendidiſſet, & auream maſſam feciſſet, in loco quodam infodit, una defoſſo illic & animo ſuo & mente. Atq; quotidie eundo, ipſam uidebat. Id autem ex operarijs quidã obſeruando cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & uacuum locum uidens, lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc cum quidam uidiſſet ſic plorantem, & cauſſam audiuiſſet, Ne ſic, ait, o tu triſtare. Neque enim habens aurum habebas.

b Lapidem

Lapidem igitur pro auro acceptum, reconde, & puta tibi aurum eſſe, eundem enim tibi uſum præſtabit. Nam ut uideo, neq; cum aurum erat utebare.

λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸν χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionẽ, niſi uſus adfuerit.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις προσῇ.

Anſeres & grues.

ANſeres, & grues in eodem prato paſcebantur. Venatoribus autẽ uiſis, grues quod eſſent leues, ſtatim euolauerũt: anſeres uero ob onus corporum cum manſiſſent, capti fuerunt.

Χῆνες καὶ γέρανοι.

ΧΗνες καὶ γέρανοι ἐπὶ ταὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρευτῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν γέρανοι κοῦφοι ὄντες, ταχέως ἀπέπτησαν. οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες, συνελήφθησαν.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ut & in expugnatione urbis, inopes facile fugere, diuites autem ſeruire captos.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

Teſtudo & aquila.

TEſtudo orabat aquilam, ut ſe uolare doceret. Ea autem admonente, procul à natura ipſius eſſe, illa magis precibus inſtabat. Accepit ergo ipſam unguib. & in altũ ſuſtulit, inde demiſit. Hæc aũt in petras cecidit, & contrita eſt.

Χελώνη καὶ ἀετός.

ΧΕλώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόρρω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνήνεγκεν, εἶτ' ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Affabulatio.

Fabula ſignificat multos, q in cõtentionibus prudẽtio

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέ

γῶν παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν, ὁ δὲ τὸν ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ ἐκεῖθεν αὖθις ἀφαλομένης, στενάξας, εἶπεν, ὦ ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσιν ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν τῶν ἐλαχίστων τὸν θεὸν δεῖσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ' ἠϊόνος ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τούτου στοχασάμενοι, αὐτὴν κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ἧς μὲν ἐδεδοίκει, μηδὲν παθοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται, τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

res non audierint, ſeipſos læſiſſe.

Pulex.

PVlex aliquando ſaltans, uiri pedibus inhæſit, hic autem Herculem in auxilium uocabat. at cum illinc rurſus ſaltaſſet, ſuſpirãdo ait, O Hercules, ſi contra pulicem non auxiliatus es, quomodo contra maiores aduerſarios adiuuabis?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere in minimis deum rogare, ſed in neceſſarijs.

Cerua.

CErua altero obcæcata oculo, in littore paſcebatur, ſanũ oculum ad terram propter uenatores habens, alterum uero ad mare, unde nihil ſuſpicabatur. prӕternauigantes autẽ quidã, et hoc coniectantes, ipſam ſagittarunt. Hæc autem ſeipſam lugebat, quod unde timuerat, nihil paſſi foret, quod non putabat malũ allaturum, ab eo proditam. *Affabulatio.*

Fabula ſignificat, ſæpe quæ nobis noxia uidentur, utilia fieri: quæ uero utilia, noxia.

Cerua & leo.

CErua uenatores fugiens in ſpeluncam ingreſſa eſt, in leonem autem ibi incidens, ab eo comprehenſa eſt. moriẽs autem dicebat: Hei mihi, quod homines fugiẽs in ferarũ immitiſsimum incidi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos homines dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Cerua & uitis.

CErua uenatores fugiẽs, ſub uite delituit. Cũ præteriiſſent autem parumper illi, cerua prorſus iam latere arbitrata, uitis folia depaſci incœpit. Illis uero agitatis, uenatores conuerſi, & quod erat uerum, arbitrati animal aliquod ſub folijs occultari, ſagittis confecerunt ceruam. Hæc autem moriens talia dicebat: Iuſta paſſa ſum: non enim offendere oportebat, quæ me ſeruarat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui iniuria benefactores afficiunt à Deo puniri.

Aſinus

Ελαφος καὶ λέων.

Ελαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσῆλθε, λέοντι δ᾽ ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ᾽ αὐτοῦ συνελήφθη, θνήσκουσα δ᾽ ἔλεγεν, οἴμοι, ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ τῶν θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Επιμύθιον,

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλοις ἐπεράθησαν.

Ελαφος καὶ ἄμπελος.

Ελαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ᾽ ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ᾽ ὀλίγον ἐκείνων, ἡ ἔλαφος τελέως ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν τῆς ἀμπέλου φύλλων ἐσθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐπιστραφέντες, καὶ ὅπερ ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλλοις τι κρύπτεσθαι, βέλεσιν ἀνεῖλον τὴν ἔλαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα, τοιαῦτ᾽ ἔλεγε, δίκαια πέποιθα, οὐ γὰρ ἔδει τὴν σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας, ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.

Ονος

Ὄνος καὶ λέων.

Ὄνῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο, λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε. καὶ ὁ μὲν λέων, φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι, ἔφυγεν. ὁ δ' ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ λέοντι. ὡς δὲ πόρρω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος ἐφίκετο φωνή, στραφεὶς ὁ λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος. πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινομένοις ἐπίτηδες τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ κύων.

Κηπωροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν, ὁ δὲ κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, κατῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιών, δίκαιά, φησι, πέπονθα. τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

Ἐπι-

Aſinus & leo.

CVm aſino gallus aliquando paſcebatur: Leone autem aggreſſo aſinum, gallus exclamauit, et leo (aiunt enim hūc galli uocem timere) fugit. At aſinus ratus propter ſe fugere, aggreſſus eſt ſtatim leonem. Vt uero procul hunc perſecutus eſt, quò non amplius galli perueniebat uox, conuerſus leo deuorauit. Hic uero moriens clamabat, me miſerum & dementem. Ex pugnacibus enim nō natus parētibus, cuius gratia in aciem irrui?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq; homines, inimicos, qui ſe de induſtria humiliarūt, aggredi, atq; ita ab illis occidi.

Olitor & canis.

OLitoris canis in puteū decidit, olitor autem ipſum illinc extracturus, deſcendit & ipſe in puteum. Ratus autem canis acceſſiſſe, ut ſe inferius magis obrueret, olitorem uerſus momordit. Hic autem cum dolore reuerſus, iuſta, inquit, patior. Nam cur unquā ſui interfectorē ſeruare ſtudui?

Affa-

Affabulatio.

Fabula in iniuſtos, & ingratos.

Sus & canis.

SVs & canis mutuò conuiciabantur. Et ſus iurabat per Venerem, proculdubio dentibus diſciſſurum canem. Canis uerò ad hæc per ironiam dixit, Bene per Venerem nobis iuras. Significas enim ab ipſa uehementer amari, quæ impuras tuas carnes deguſtantem, nullo pacto in ſacellum admittit. Et ſus: Propter hoc igitur magis præ ſe fert dea amare me. Nam occidentem, aut alio quouis modo lædentem omnino auerſatur: tu tamen male oles, & uiua & mortua.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur, artificioſe in laudem conuertere.

Sus & canis.

SVs & canis de fœcunditate certabant: dixit autem canis, fœcunda eſſe maxime pedeſtrium omnium. & ſus occurrens, ad hæc inquit, Sed cum hæc dicis, ſcito &

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ κύων.

ΣΥς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναῤῥήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ τῆς ἀφροδίτης ἡμῖν ὀμνύεις. δηλοῖς γὰρ ὑπ᾽ αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἣ τὸν τῶν σῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ᾽ ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα, ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται, σὺ μέντοι κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη συμμεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Ὗς καὶ κύων.

ΥΣ καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον, ἔφη δὲ ἡ κύων, εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτά φησιν, ἀλλ᾽ ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ

καὶ τυφλοὺς τοὺς σαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις καὶ καρκῖνος.

Ὄφις καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας. ὁ δὲ οὐδ' ὁτιοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα, καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας, φονεύει. τοῦ δ' ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

Ποιμὴν καὶ λύκος.

Ποιμὴν νεογενῆ λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν. ἐπεὶ δ' ηὐξήθη, εἴποτε λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόν-

στρεφόν-

& cæcos tuos te catulos parere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non in celeritate res, ſed in perfectione iudicari.

Serpens & cancer.

SErpens unà cum cancro uiuebat, inita cum eo ſocietate. Itaque cancer ſimplex moribus, ut & ille mutaret admonebat aſtutiam. Hic autem minime obediebat. Cum obſeruaſſet igitur cancer ipſum dormientem, et pro uiribus compreßiſſet, occidit. At ſerpente poſt mortem extenſo, ille ait: Sic oportebat ante hac, rectum & ſimplicem eſſe. Neque enim hanc pœnam dediſſes.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui cum dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Paſtor & lupus.

PAſtor nuper natum lupi catulũ reperit, ac ſuſtulit, unaq́; cũ canibus nutriuit. At quũ adoleuiſſet, ſi quãdo lupus ouẽ rapuiſſet, cũ canibus & ipſe pſequebat. Quũ canes uerò aliquãdo nõ poſſet aſſequi lupũ, atq; ideo reuer-

terentur,

terentur, ille ſequebatur, ut quum ipſum aſſecutus eſſet, ut lupus, particeps foret uenationis, inde redibat. Sin autem lupus extra non rapuiſſet ouē, ipſe clā occidēs, unà cū canibus comedebat, donec paſtor quū coniectaſſet et intellexiſſet rē, de arbore ipſum ſuſpēdit, et occidit.

Aſſabulatio.

Fabula ſignificat, naturam prauam bonos mores non nutrire.

Leo & lupus.

LEo quum conſenuiſſet, ægrotabat, iacens in antro, acceſſerunt aūt uiſitatura regē præter uulpem, cætera animalia. Lupus igitur capta occaſione, accuſabat apud leonem uulpem, quaſi nihili facientē ſuum omniū dominum, & propterea neq; ad uiſitationem profectam. Interim affuit & uulpes, & ultima audiuit lupi uerba. Leo igitur contra eam infremuit, ſed defenſionis tēpore petito: & quis, inquit, eorum qui conuenerunt, tantum profuit, quantū ego, quæ in omnem partem circuiui, & medicamentum pro te à medico

στρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν οἷα δὴ λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν, εἰ δὲ μὴ λύκος ἔξωθεν ἁρπάσει πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ συνεὶς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύσις πονηρὰ χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.

Λέων καὶ λύκος.

ΛΈων γηράσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ, παρῆσαν δὲ ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἆλλα τῶν ζώων. ὁ τοίνυν λύκος λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ λέοντι τῆς ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τῶν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ ταῦτα μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τοῦ λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο, ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς, ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατρῶν

ἰατρὸν ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα· τοῦ δὲ λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν ἀπαιτοῦντος, ἐκείνη φησὶν, εἰ λύκον ζῶντα ἐκδείρας, τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ λύκου κειμένου, ἡ ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένειαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ᾽ ἑκάστην μηχανώμενος, καθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε, τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδε τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα καὶ νεκροῦ δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ᾽ ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυανδρεῖον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ᾽ αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρείου. ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων, ἐγὼ πάρειμι, κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ

πόσεως

medico quæſiui, & didici. Quum autem leo ſtatim, ut medicamentum diceret, imperaſſet, illa inquit: Si lupo uiuente excoriato, ipſius calidam pellem indueris. Et lupo iacente uulpes ridens, ait: Sic non oportet dominũ ad maleuolentiam mouere, ſed ad beneuolentiam.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eum qui quotidie machinatur, in ſeipſum laqueum uertere.

Mulier.

MVlier quædã uirũ ebriũ habebat, ipſum autẽ à morbo liberatura, tale quid cõmenta eſt. Aggrauatũ enim ab ebrietate quũ obſeruaſſet, et mortui inſtar inſenſatum, in humeros eleuatũ, in ſepulchretum allatum depoſuit, & abiuit. Quũ uero ipſum iã ſobriũ eſſe coniectata eſt, profecta ianuã pulſauit ſepulchreti, ille aũt quum diceret: Quis eſt qui pulſauit ianuam? uxor reſpondit: Mortuis cibaria ferens, ego adſum. & ille: Non mihi comeſſe, ſed bibere ô optime potius affer. Triſtificas enim me, cum cibi, ſed non

 potus

potus meminiſti. Hæc aūt pectus plangendo, Hei mihi miſeræ, inqt: nam neq; aſtu profui. tu enim uir nō ſolū nō emēdatus es, ſed peior quoq; teipſo euaſiſti. in habitum tibi deductus eſt morbus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere malis actibus immorari: nam & nolentem quandoq; hominem conſuetudo inuadit.

Cygnus.

VIr diues anſeremq; ſimul & cygnum nutriebat, nō ad eadem tamen, ſed alterum cantus, alterum menſæ gratia. Cum autem oporteret anſerem pati ea, quorum cauſa nutriebatur, nox erat, ac diſcernere tempus non permiſit utrūq;. Cygnus autē pro anſere abductus, cantat cantum quendā, mortis exordiū, & cantu ſignificat naturā, mortē uerò effugit ſuauitate canēdi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſæpe Muſicen differre mortem.

Aethiops.

AEthiopem quidā emit, talem ei colorem ineſſe ratus

πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης, ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

Κύκνος.

ἈΝὴρ εὔπορος χῆνά τε ἅμα καὶ κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέντοι, τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ κύκνος ἀντὶ τοῦ χηνὸς ἀπαχθείς, ᾄδει τι μέλος θανάτου προοίμιον, καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

Αἰθίοψ.

ΑἸθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν

δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν, καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶχε, νοσεῖν δὲ τὸ πονεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

Χελιδὼν καὶ κορώνη.

Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ κορώνη, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βούταλις.

Βούταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο, νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν, ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ,

ratus negligentia eius, qui prius habuit. Ac aſſumpto in domum, omnes ei adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tentauit mundare: & colorē quidē trāſmutare non potuit, ſed morbū uexatio parauit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, manere naturas, ut à principio prouenerunt.

Hirundo & cornix.

Hirundo & cornix de pulchritudine contendebāt. Reſpondens autem cornix ei, dixit: Sed tua pulchritudo uerno tempore floret, meum uerò corpus etiam hyeme durat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, durationem corporis decore meliorem eſſe.

Butalis.

Butalis à feneſtra quadam pendebat, ueſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem id ea nō incaſſū hoc facere dixiſſet, nā die canēdo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit, ueſpertilio ait, Sed non nunc te cauere oportet,

oportet, quum nulla utilitas, ſed antequam capereris.

Affabulatio.

Fabula ſignificat in infortunijs inutilem eſſe pœnitentiam.

Cochleæ.

RVſtici filius aſſabat cochleas. Cum autē audiret eas ſtridentes, ait: ô peſſimæ animantes, domibus ueſtris incenſis uos canitis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, omne intempeſtiue factum uituperabile.

Mulier & ancillæ.

MVlier uidua operoſa ancillas habens, has ſolebat noctu excitare ad opera, ad gallorum cantus. His uero aſſidue defatigatis labore, uiſum eſt oportere domeſticum occidere gallum, tanquam illum, qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipſis, hoc facto, ut in grauiora inciderent mala. Nam hera quum ignoraret gallorum horam, temporius eas excitabat.

Affabulatio.

Fabula ſignificat pleriſq; hominibus

δεῖ, ὅτι μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόητος ἡ μετάνοια.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας δὲ αὐτῶν τριζόντων, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλόεργος θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν τὸν ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δὲ αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δέσποτις ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώ-

ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα, κακῶν αἴτια γίνεται.

Γυνὴ μάγος.

Γυνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἀπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον, καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτήν, ἔφη, ἡ τὰς τῶν θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

Γαλῆ.

Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης, αἷμα πολὺ ἐφέρετο, ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶτταν ἀνήλωσεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων, χρυσίῳ περιέτυχε, καθ' ἑκάστην

οὖν

hominibus conſilia eſſe malorum cauſas.

Mulier uenefica.

MVlier uenefica diuinarum irarum propulſiones promittens, multa facere perſeuerabat, & lucrum inde facere. quidam igitur accuſauerunt eam impietatis, & conuicerunt, & damnatam ducebant ad mortē. Videns autem quidam eam duci: ait, Tu quæ deorū iras auertere promittebas, quomodo neq; hominū cōſiliū mutare potuiſti? Affabulatio.

Fabula ſignificat, multos magna promittentes, ne parua quidem facere poſſe.

Muſtela.

MVſtela in officinam ingreſſa ferrarij, ibi iacentem circumlambebat limā. Raſa igitur lingua, ſanguis multus ferebatur. Hæc autē lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totā linguā abſumpſit.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui in contentionibus ſeipſos offendūt.

Agricola.

AGricola quidam fodiendo aurū reperit. quotidie

igitur

igitur terram, ut ab eo beneficio affectus, coronabat. Huic autem Fortuna adſtans, inquit: Heus tu, cur terræ mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nam ſi tempus immutetur, & in alias manus hoc tuum aurum eat, ſcio te tunc me Fortunam accuſaturū.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere benefactorem cognoſcere, atq; hinc gratiā referre.

Viatores.

DUo quidam unà itinerabātur, & cum alter ſecurim reperiſſet, alter, qui nō inuenit, admonebat ipſum, ne diceret, inueni: ſed, inuenimus. Sed paulo poſt, quū aggrederētur ipſos, qui ſecurim perdiderāt, habēs ipſum, perſequētibus illis, ad eū qui unà itinerabatur, dicebat, perijmus. Hic autē ait, perij dic, nō perijmus. Etenim & tūc cū ſecurim inueniſti, inueni dixiſti, non inuenimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui non fuerunt participes felicitatū, neq; in calamitatibus firmos eſſe amicos.

Ranæ.

ἐν τὴν γῆν ὡς ὑπ' αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ τύχη ἐπιστᾶσα, φησίν, ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα, πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸν τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ' ὅτι τηνικαῦτά με τὴν τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

Ὁδοιπόροι.

ΔΥο τινὲς κατὰ ταὐτὸν ὥδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων, αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Βάτραχοι

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἰς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ, ὁ δὲ ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων δυσαποσπάστως ἔχειν τῆς τοῦ τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι, πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

Ranæ.

DVæ ranæ uicinæ ſibi erant. Paſcebantur autẽ, altera in profundo, et procul à uia ſtagno, altera in uia parum aquæ habens. Verũ, quum quæ in ſtagno, alterã admoneret, ut ſemigraret, ut tutiore cibo frueretur, illa non paruit, dicens: Firmiſsima teneri huiuſce loci cõſuetudine, quouſq; obtigit currum prætereuntem ipſam confringere.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines quoq; praua aggredientes, citius mori, quàm mutentur in melius.

Μελιττουργός.

Εἰς μελιττουργεῖόν τις εἰσελθὼν, τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δὲ ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, εἱστήκει τὸ κατ' αὐτὰς διερευνώμενος, αἱ δὲ μέλιτται ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῷα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῷον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Apiarius.

IN mellariũ ingreſſus quidam domino abſente, fauũ abſtulit. Hic autẽ reuerſus, ut alueolos uidit inanes, ſtando quod in his erat perſcrutabatur. Apes autem à paſtu redeuntes, ut deprehenderunt ipſum, aculeis percutiebant, peſsimeq; tractabant. Hic autem ad eas, ô peſsimæ animantes, furatũ ueſtros fauos illæſum dimiſiſtis, me uero ſatagentem ueſtri percutitis?

Ἐπιμύ

Affabu

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic hominum quoſdam ob ignorantiam inimicos non cauere, amicos autem ut inſidiatores repellere.

Alcedo.

ALcedo auis eſt ſolitaria, ſemper in mari uitã degens. Hanc dicitur, hominum uenationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidos ædificare. Cæterum aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa autem ea ad pabulũ, euenit mare à uehementi cõcitatum uento eleuari ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc reuerſa, re cognita, ait: Me miſeram, quæ terram ut inſidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longe eſt infidius.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, homines etiam quoſdam ab inimicis cauendo, ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

Piſcator.

PIſcator in fluuio quodam piſcabatur, exteſis aũt retibus,

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς, δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.

Ἀλκυών.

ἈΛκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δή ποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραρθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν, τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δὲ ἐπανελθοῦσα καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε, δειλαία ἔγωγε, ἥ τις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τῶν ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

Ἁλιεύς.

ἉΛιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα,

κτύα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν, ἑκατέρωθεν, καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες, ἀπροφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τὸν τόπον οἰκούντων τὶς θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τὸν ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διαυγὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀπεκρίνατο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ, τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

Πίθηκος καὶ δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τὶς εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ σούνιον τὸ τῆς ἀττικῆς ἀκρωτήριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ὑπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων

ἐπὶ

tibus, & fluxu comprehenſo, utrinq; funi alligato lapide, aquam uerberabat, ut piſces fugientes incaute in retia inciderent. Cum quidam uero ex ijs qui circa locum habitabant, id facere uideret, increpabat quod fluuiū turbaret, & claram aquam non ſineret bibere. Et is reſpondit: Sed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ciuitatem etiam rectores tunc maxime operari, quum patrias in ſeditionem induxerint.

Simius & delphis.

Moris quum eſſet nauigantibus, Melitenſes catulos & ſimios adducere in ſolamen nauigationis, quidam habebat ſecū & ſimiū. Cum autē perueniſſent ad Sunium Atticæ promontorium, tempeſtatem uehemētem fieri contigit. Naui aūt euerſa, & omnib. natātibus, natabat & ſimius. Delphis aūt quis ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus leuabat, perferens

ad terram. Vt uero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit ſimium, an genere eſſet Athenienſis. Quum autem hic diceret, & claris ibi eſſe parentibus: rogauit, an & Piræum noſſet. Ratus autem ſimius de homine eum dicere: ait, & ualde amicum eſſe ei & familiarem. Et delphis tanto mendacio indignatus, ſubmergens ipſum occidit.

Affabulatio.

Fabula in uiros qui ueritatem ignorantes, exiſtimāt ſe decipere.

Muſcæ.

IN cella quadam melle effuſo, muſcæ aduolantes comedebant. Implicitis autem earum pedibus, euolare non poterant. Cum uero ſuffocarentur, dicebant: Miſeræ nos, quia ob modicum cibum perimus.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, multis gulam multorum malorum eſſe cauſam.

Mercurius & ſtatuarius.

MErcurius ſcire uolens, quanti apud homines eſſet, init in ſtatuarij, tranſi

ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο εἰ καὶ τὸν πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ δελφὶς ἐπὶ τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας, βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾶν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

ΕΝ τινι ταμιείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἑρμῆς καὶ ἀγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστίν, ἧκεν εἰς ἀγαλματοποιοῦ, καὶ τ

ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διός, ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται; τοῦ δὲ εἰπόντος δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας; ἔφη. εἰπόντος δὲ, πλείονος, ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνήσῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοὶ δίδωμι.

transformatus in hominem, & uiſa ſtatua Iouis, rogabat, quanti quis ipſam emere poſſet. Hic autem cum dixiſſet drachma, riſit. & quanti Iunonis, ait. cum dixiſſet, pluris: uiſa & ſua ipſius ſtatua, ac opinatus cum nuncius ſit deorum, & lucroſus, maximam de ſe apud homines haberi ationẽ, rogauit de ſe. Statuarius uero ait: Si haſce emeris, & hanc additamentum do.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾶς παρὰ ἄλλοις ὄντα τιμῆς.

Affabulatio.

Fabula in uirum glorioſum, qui nullius apud alios eſt precij.

Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας.

ΕΡμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι γνῶναι, κλέψας τὰς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ' αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τοῦ κλέπτου σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παραινεῖ φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ἑρμῆς τὸ μὲν πρῶτον θεασάμενος αἰετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον,

Mercurius & Tireſias

MErcurius uolens Tireſiæ uaticinium an uerũ eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, uenit ad ipſum in urbem, ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boum autem amiſsione renunciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit, augurium aliquod de fure conſideraturus, & huic iubet dicere ſibi, quam nam auium uiderit. Mercurius autem primũ uidiſſe aquilam à ſiniſtris ad dexteram uolantem,

tem, dixit. Hic non ad ſe attinere quũ dixiſſet, ſecundo ceruicem ſuper arbore quadam ſedentem uidit, & modo ſuperius aſpicientem, modo ad terram declinatam. & uati refert. Et is re cognita, inquit: Sed hæc cornix iurat & cœlum & terram, ſi tu uelis, meas me recepturum boues.

Affabulatio.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit aduerſus uirum furacem.

Canes.

HAbens quidam duos canes, alterum uenari docuit, alterum domum ſeruare. Cæterum ſi quando uenaticus caperet aliquid, & domeſticus particeps unà cum eo erat cœnæ. ægreferente autem uenatico, & illi obijciente, quod ipſe quotidie laboraret, ille nihil faciens, ſuis nutriretur laboribus, reſpondẽs ipſe, ait: Non me, ſed herum reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, adoleſcentes qui nihil ſciũt, haud eſſe

νον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἄνω βλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ' αὕτη γε ἡ κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄνδρα κλέπτην.

Κύνες.

ἜΧων τὶς δύο κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴγε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμ-

μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀνάγωσιν.

Ἀνὴρ καὶ γυνή.

Ἔχων τις γυναῖκα, πρὸς τοὺς κατ' οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠθέλησε γνῶναι εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ' εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη, ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, καὶ ἐκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

Ἔριφος καὶ λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο, ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτόν, εἶπεν, ὦ λύκε, ἐπεὶ πέπεισμαι, ὅτι σὸν βρῶμα γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀηδῶς ἀποθάνω, αὔλησον πρῶτον

eſſe reprehendendos, quũ eos parentes ſic educauerint.

Maritus & uxor.

HAbẽs quidam uxorem, quæ domeſticis omnibus inimica erat, uoluit ſcire an etiam erga paternos domeſticos ita afficeretur, quapropter cum rationabili prætextu ad ſuum ipſam miſit patrem. Paucis poſt diebus ea reuerſa rogauit, quomodo aduerſus illos habuiſſet. Hæc uerò cum dixiſſet, bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eam ait: Sed ô uxor, ſi eos odiſti, qui mane greges agunt, ſero autem reuertũtur, quid ſperare oportet in ijs, quibus cum tota conuerſaris die?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna, & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Hœdus & lupus.

HOedus derelictus à grege, perſequente lupo, cõuerſus ad eum, dixit, ô lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum me, iniucunde moriar, cane tibia primum

mum, ut ſaltem. Lupo autē canente tibia atq; hœdo ſaltante, canes cum audiuiſſēt, lupum perſequuti ſunt, hic conuerſus hœdo inq̄t: merito hæc mihi fiunt, oportebat.n. me, cocus cū ſim, tibicinē nō agere. Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui ea quibus natura apti ſunt, negligant, quæ uerò aliorum ſunt, exercere conantur, in infortuna incidere.

Cancer & uulpes.

CAncer è mari cum aſcēdiſſet, in loco quodam paſcebatur. Vulpes uerò eſuriens, ut conſpexit, acceſſit, ac eum rapuit. Ille deuorādus ait, Sed ego cōdigna patior, q̄ marinus quū ſim, terreſtris eſſe uolui. Affabulatio.

Fabula ſignificat homines, etiam qui proprijs derelictis exercitijs, ea quæ nihil conueniunt, aggrediuntur, merito infortunatos eſſe.

Citharœdus.

CItharœdus rudis in domo calce incruſtata familiariter, ut ſolebat, canēs, & contra reſonante in ſe uoce, putabat ualde canorus eſſe. uerum elatus ſuper hoc cogi-

τον, ὅπως ὀρχήσωμαι. τοῦ δὲ λύκου αὐλοῦντος, καὶ τοῦ ἐρίφου ὀρχουμένης, οἱ κύνες ἀκούσαντες, τὸν λύκον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστραφεὶς τῷ ἐρίφῳ φησί, δικαίως ταῦτά μοι γίνεται, ἔδει γάρ με μάγειρον ὄντα, αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῶν μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

Καρκῖνος καὶ ἀλώπηξ.

ΚΑρκῖνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς, ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὤν, χερσαῖος ἠβουλήθην γενέσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Κιθαρῳδός.

ΚΙθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤετο σφόδρα εὔφωνος εἶναι. ἤδη δὲ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ,

ἔγνω

ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξωσάντες ἀπήλασαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναί τινες, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοί εἰσιν.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦνται, ἃ τοῖς χρηστοῖς ἐστιν εὐεργετήματα.

Κορώνη καὶ κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, τῷ ἐπὶ δὴ οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντεύεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τι-

νὰς

cogitauit & theatro ſeſe cõmittere oportere. profectus uerò ad ſe oſtẽdendũ, quũ male admodũ caneret, lapidibus ipſum exploſum abegerunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſic ex rhetoribus quoſdam, qui in ſcholis uidentur eſſe aliqui, cum ad reſpublicas ſe conferunt, nullius precij eſſe.

Fures.

FVres in domum quandam ingreßi, nihil inuenerunt niſi gallum, atq; hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus rogabat, ut ſe dimitterent, dicens, utilem eſſe hominibus noctu eos ad opera excitando. Hi uerò dixerũt, ſed propter hoc te tanto magis occidimus. illos enim excitando, furari nos non ſinis.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ea maxime prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

Cornix & coruus.

COrnix coruo inuidens, quod is per auguria hominibus uaticinaretur, ob idq; crederetur uti futura prædicens, conſpicata quoſ-

 dam

dā uiatores prætereūtes, iuit ſuper arborē quandam, ſtāsq́ ualde crocitauit. Illis uerò ad uocē conuerſis, & admiratis, re cognita quidā inquit, Abeamus heus uos, cornix enim eſt quæ crocitauit, & augurium non habet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eodem modo et homines cū præſtantioribus certantes, præterq́ quod nō ad æqua perueniūt, riſum quoq; debere.

Cornix & canis.

Cornix Mineruæ ſacrificans, canē inuitauit ad epulas, ille uerò ad eā dixit, quid fruſtra ſacrificia abſumis? Dea enim adeò te odit, ut ex peculiaribus quoq; tibi augurijs fidē ſuſtulerit. Cui cornix, ob id magis ei ſacrifico, ut reconcilietur mihi.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq; ob lucrum non uereri inimicos beneficijs proſequi.

Coruus & ſerpens.

Coruus cibi indigens ut ſerpentē in aprico quodā loco dormientē uidit, hūc deuolādo rapuit. Hic cū ſe uertiſſet, atq; momordiſſet ipſū, coruus

νὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἦλθεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἐκέκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις, ἔφη, ἀπίωμεν ὦ οὗτοι, κορώνη γάρ ἐστιν, ἢ τις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

Κορώνη καὶ κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει, ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοὶ οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ κορώνη πρὸς αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ καὶ ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι ἐνηλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνῄ-

ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, δι' οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα, διὰ θησαυρῶν εὕρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κινδυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περιστεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι περιστερῶνι περιστερὰς ἰδὼν καλῶς τρεφομένας, λευκάνας ἑαυτὸν ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς διαίτης μεταληψόμενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν ἡσύχαζον, οἰόμεναι περιστερὰν αὐτὸν εἶναι, προσίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐκλαθόμενος ἐφθέγξατο, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν παίουσαι. καὶ ὅς, ἀποτυχὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς, ἐπανῆκε πρὸς τοὺς κολοιοὺς πάλιν, κἀκεῖνοι διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μετ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι, λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τῷ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσήκοντα πολλάκις.

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ,

τῷ

coruus moriturus dixit, Me miſerum, qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo.

Affabulatio.

Fabula in uirum, qui ob theſaurorum inuentionē de ſalute periclitatur.

Monedula & columbæ.

Monedula in columbario quodā columbis uiſis bene nutritis, dealbauit ſe ſe, iuitq́; ut & ipſa eodem cibo impertiretur. Hæ uerò, donec tacebat, ratæ eā eſſe columbam, admiſerunt. Sed cum aliquādo oblita uocem emiſiſſet; tunc eius cognita natura, expulerunt percutiendo, eaq́; priuata eo cibo redijt ad monedulas rurſum. Et illæ ob colorem, cum ipſam nō noſſent, á ſuo cibo abegerunt, ut duorum appetēs, neutro potiretur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere & nos noſtris contentos eſſe, conſiderantes auaritiam, præterquam quod nihil iuuat, auferre ſæpe & quæ adſunt bona.

Monedula.

Monedulā quū qs cepiſſet, & pedē alligaſſet filo,

ſuo tradidit filio. Hæc nō ferēdo uictum inter homines, ubi parumper libertatem nacta eſt, fugit, in ſuum nidum ſe contulit. Circumuoluto uerò ramis uinculo, euolare haud ualens, quum moritura eſſet, ſecum loquebatur, Me miſeram, quæ apud homines non ferendo ſeruitutem, incaute me mea uita priuaui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnunquam quoſdam, dum ſe à mediocribus ſtudent periculis liberare, in maiora incidere.

Mercurius.

IVpiter Mercurio iuſſit, ut artificibus omnibus mendacij medicamentum miſceret. Hic eo trito, & ad menſuram facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Quum uerò ſolo relicto ſutore, multum ſupereſſe medicamenti, totum acceptum mortarium ei miſcuit. Atque hinc contigit artifices omneis mentiri, maximè uerò omnium ſutores.

Affabulatio.

Fabula in mendaces artifices.

Iupi-

τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί. ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἧκεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ καλιάν. περιελιχθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ' ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινὲς ἔσθ' ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

Ἑρμῆς.

ΖΕὺς Ἑρμῇ προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέαι. ὁ δὲ τοῦτο τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο, διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν αὖ αὐτὴν εἰσαγάγοι, διὰ τοῦ ὄχλου αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα. ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ, ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα εἱστία, μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν αὐτὴ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὶ

τῶν

Iupiter.

IVpiter formatis hominibus, omneis illis affectus indidit, ſolum indere pudorem oblitus eſt. Quapropter non habens unde num ipſum introduceret, per turbam ingredi eum iuſsit. Hic uerò primum cõtradicebat, quod indigna ferret. Vehementius uerò eo inſtante, ait: Sed ego ſanè his ingredior pactis, ſi amor non ingrediatur, ipſe exibo quamprimum. Ex hoc profectò euenit, omnia ſcorta inuerecunda eſſe.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, captos amore inuerecundos eſſe.

Iupiter.

IVpiter nuptias celebrans, omnia animalia accipiebat. Sola uero teſtudine tarde profectâ, admiratus cauſam tarditatis, rogauit eam, quamobrem ipſa ad cœnam non acceſſerit. Quum hæc dixiſſet, domus chara, domus optima: iratus ipſi, damnauit ut domum baiulans circumferret.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, pleroſq;

homines

hominès eligere, parce potius apud ſe uiuere, quàm apud alios laute.

τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

Lupus & ouis.

LVpus à canibus morſus, & male affectus, abiectus iacebat. Cibi uero indigens, uiſa oue, rogabat ut potum ex præterfluente flumine ſibi afferret. Si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipſi inueniam. Illa, re cognita, ait, Sed ſi ego potum do tibi, tu & cibo me uteris.

Affabulatio.

Fabula in uirum maleficum, per ſimulationem inſidiantem.

Λύκος καὶ πρόβατον.

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς πάσχων, ἐβέβλητο. τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεασάμενος πρόβατον, ἐδεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος αὐτῷ ποταμοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοί, φησι, δώσεις ποτὸν, ἐγὼ τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω. τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη, ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπιδῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι χρήσῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

Lepores.

LEpores olim belligerantes cum aquilis, inuocarunt in auxilium uulpes. hæ aũt dixerũt, uobis auxiliaremur, niſi ſciremus, qui uos eſtis, & cũ quibus bellamini.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui cũ præſtantioribus certant, ſuam ſalutẽ contemnere.

Λαγωοί.

Λαγωοί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν ἀλώπεκας. αἱ δ' ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν, τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.

Formica.

QVæ nunc formica, homo olim fuit. Hic agriculturæ aſſiduæ incumbens, nõ

erat

Μύρμηξ.

Μύρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος ἦν, καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ

τοῖς

τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο. ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε. μέχρι γὰρ τονῦν τὰς ἀρούρας περιιὼν, τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

Νυκτερὶς καὶ γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ γαλῆς συνελήφθη. καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι. φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι. καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ μῦς, ἀλλὰ νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύ-

erat proprijs laboribus cōtentus, ſed & uicinorū fructus ſurripiebat. Iupiter aūt indignatus huius auaritia, tranſmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. uerū quū mutaſſet formā, nō & affectū mutauit. Nam uſq; nūc arua circumeundo, aliorū labores ſurripit, & ſibi recondit. *Affabulatio.*

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maxime ſpeciem tranſmutauerint, mores non mutare.

Veſpertilio & muſtela.

VEſpertilio in terram cū cecidiſſet, à muſtela capta eſt. Et cum occidenda foret, pro ſalute rogabat. Hac uerò dicente, non poſſe ipſam dimittere, quod natura uolucribus omnibus inimica foret, ait, Non auē, ſed murē eſſe. & ſic dimiſſa eſt. poſtremo aūt cum iterum cecidiſſet, et ab alia capta muſtela, ne uoraretur, orabat. Hac aūt dicēte, cūctis inimicā eē muribus, Hæc nō mus, ſed ueſpertilio eē dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atq; ita euenit, bis mutato noīe, ſalutem conſequutam fuiſſe.

Affa-

Affabulatio.

Fabula ſignificat, neq; nos in iiſdem ſemper eſſe oportere, conſiderantes eos qui ad tempus mutantur, plerunq; pericula effugere.

Viatores.

Viatores ſecundum littus quoddam iter facientes, uenerunt in ſpeculam quandam, & illic conſpicati ſarmēta procul natantia, nauim eſſe magnam exiſtimarunt, quamobrē expectarūt, tanq̄ appulſura ea eſſet. Cū uero á uēto lata ſarmēta propius forēt, nō nauim amplius, ſed ſcaphā uidere uidebatur. Aduectis aūt illis, quū ſarmēta eſſe uidiſſent, inter ſe dixerunt: Vt nos igitur fruſtra, qđ nihil eſt, expectabamus? Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos homines, qui ex improuiſo terribiles eſſe uidentur, cum periculum feceris, nullius eſſe precij inueniri.

Aſinus ſylueſtris.

Aſinus ſylueſtris aſino uiſo domeſtico in loco quodam aprico, profectus ad ipſum, beatū dicebat, & corporis habitudine, et cibi p̄ceptione.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι, πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Ὁδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν· κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόρρωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἀνέμου φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.

Ὄνος ἄγριος.

Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ εὐεξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει.

ον. ὕστερον δ' ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γάρ, ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντῆν περιῄει, τὰ ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν. καὶ δὴ θεασάμενος

νος

one. Deinde uerò cum uidiſſet eum ferentē onera, et agaſonem retro ſequentē, & baculis ipſum percutientē, ait: Aſt ego non amplius beatū te exiſtimabo. Video enim non ſine magnis malis habere te felicitatem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nō eſſe æmulāda lucra, in quibus inſunt pericula & miſeriæ.

Aſini.

ASini olim proptereaq; aſsidue onera ferrent, & fatigarentur, legatos miſerūt ad Iouē, ſolutionē laborū petentes. Hic autem oſtendere ipſis uolens, id nō poſſe fieri, ait: tunc eos liberatum iri laboribus, quum mingendo fluuium fecerint. Ac illi eum uerum dicere exiſtimantes, ex illo & nunc uſq;, ubi aliorum urinam uiderint aſinorum, illic & ipſi circumſtando mingunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, unicuiq; quod fatale eſt, incurabile eſſe.

Aſinus & uulpes.

ASinus indutus pelle leonis, uagabatur reliqua bruta perterrendo. Cæterum uiſa

ſa uul

ſa uulpe, tentauit & hanc perterrefacere. Hæc autem (caſu enim ipſius uocem audiuerat) ad ipſum ait: Sed bene ſcias, quod & ego te timuiſſē, niſi rudētē audiuiſſē.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos indoctos, qui iis qui extra ſunt, aliq́ eſſe uidētur, ex ſua linguacitate redargui.

Aſinus & ranæ.

ASinus ligna ferens, pertrāſibat paludē quandā. Lapſus aūt, ut decidit, nec ſurgere poſſet, lamētabatur, ac ſuſpirabat. Ranæ autem quæ erant in palude, auditis ſuſpiriis: heus tu, dixerunt, et quid faceres, ſi tanto hic tempore, quanto nos, fuiſſes, quū quia ad breue tempus cecidiſti, ſic lamenteris?

Affabulatio.

Hoc ſermone uti quiſpiā poterit in uirū ſegnē, qui ob minimos quoſq; labores triſtatur, quum ipſe maioribus facile reſiſtat.

Aſinus & coruus.

ASinus ulcerato dorſo in prato quodā paſcebatur. Coruo autem inſidente ſibi, & ulcus percutiente, aſinus

rudebat

νος ἀλώπεκα, ἐπεχείρησε καὶ ταύτην δειδίττεσθαι. ἡ δὲ, ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ φθεγξαμένου πρότερον ἀκηκοῦια, πρὸς αὐτὸν ἔφη, ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων, τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.

Ὄνος καὶ βάτραχοι.

ΟΝος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δὲ ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δὲ ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτι πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳδίως ὑφιστάμενος.

Ὄνος καὶ κόραξ.

ΟΝος ἡλκωμένος τὸν νῶτον ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ ὄνος

ὀγκᾶτο

ἐγκᾶτο, καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἱσαμένου, καὶ γελῶντος, λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ ἐὰν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ, διωκώμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσεγγελῶσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ὄνος καὶ ἀλώπηξ.

ΟΝος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. λέοντος δ' αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ λέοντι, παραδώσειν αὐτῷ τὸν ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγείληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν ὄνον, εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολλύντες.

Ὄρνις.

rudebat ac ſaltabat. Sed à gaſone procul ſtãte ac ridẽte, lupus præteriens, ipſum uidit, & dixit: Miſeri nos, quos ſi tantum uiderit, perſequitur; huic autem & arrident.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, maleficos homines, ſi tantum appareant, dignoſci.

Aſinus & uulpes.

ASinus & uulpes, inita inter ſe ſocietate, exiuerunt ad uenationem. Leo uerò, quum occurriſſet ipſis uulpes, imminens periculũ uidens, profecta ad leonem, traditurã ei aſinum pollicita eſt, ſi ſibi impunitatem promiſerit. Qui quũ dimiſſurã eam dixiſſet, illa adducto aſino, in caſſes quoſdam ut incideret, fecit. Sed leo uidens illum fugere minime poſſe, primam uulpem comprehendit, deinde ſic ad aſinum uerſus eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui ſocijs inſidiantur, ſæpe & ſeipſos neſcios perdere.

k *Gallina.*

Gallina & hirundo.

GAllina ſerpentis ouis inuentis, diligenter calefacta excudit. Hirundo autē quum eam uidiſſet, ait: ô demens, quid hæc nutris? quæ quū excreuerint, à te prima iniuriam auſpicabuntur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, implacabilem eſſe prauitatē, licet afficiatur maximis beneficijs.

Camelus.

QVum primum uiſa eſt camelus, homines perterriti, & magnitudinem admirati fugiebant. Vbi uero procedente tēpore cognouerunt ipſius manſuetudinem, conſiſi ſunt eo uſq; ut ad eam accederent. At intellecto paulo pòſt beluæ non ineſſe bilem, eò contemptus uere, ut & frena ei imponerent, & pueris agendam traderent.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, terribiles res conſuetudine contemptibiles fieri.

Serpens.

SErpens à multis hominibus peſſundatus, Ioue͂ poſtulauit. Iupiter aūt ad eū dixit: Sed ſi qui prior conculcauit,

Ὄρνις καὶ χελιδών.

ΟΡνις ὄφεως ᾠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελοῦς ἐκθερμαίνασα ἐξεκόλαψε. χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτήν, ἔφη, ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις; ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆσαι.

Κάμηλος.

ΟΤε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες, καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες ἔφευγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος, συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάρρησαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρόν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῇ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

Ὄφις.

ΟΦις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διὶ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα

θέντα ἐπλήξας, οὐκ ἂν ὁ δεύτερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι. διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὥστε καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

Περιστερὰ καὶ κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐφρυάττετο. κορώνη δὲ αὐτῆς ἀκούσασα ἔφη, ἀλλ' ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη, ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν

cauit, pupugiſſes, nequaquã id facere ſecundus aggreſſus fuiſſet.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos quĩ prius inuadentibus reſiſtũt, alijs formidoloſos fieri.

Columba.

Columba ſiti correpta, ut uidit quodam in loco poculum aquæ depictum, uerũ rata, atq; multo elata impetu, inſcia in tabulam offendit, ut & pennis ipſius perfractis, in terram decideret, atque à quodam occurrentium caperetur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob uehementes alacritates, inconſulto res aggredientes, inijcere ſeſe in perniciem.

Columba & cornix.

Columba in columbario quodam nutrita, fœcunditate ſuperbiebat. Cornix uero ea audita, ait: Sed heus tu deſine hac re gloriari: nam quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ex famulis

famulis quoq; eos eſſe infeliciſſimos, qui in ſeruitute multos filios faciunt.

Diues.

DIues duas habens filias, altera mortua præficas conduxit. quum uerò altera filia dixiſſet, Ut nos miſeræ, ipſæ ad quas pertinet luctus, lamentari neſcimus, hæ uerò non neceſſariæ ſic uehementer plangunt, mater ait: Ne mirare filia, ſi hæc ita lamentantur, nam numorum gratia id agunt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob auaritiam non uereri alienis calamitatibus quæſtum facere.

Paſtor.

PAſtor actis in quercetum quoddã ouibus, ſtrata ſub quercu ueſte, aſcendit, et fructum decutiebat. Oues uerò inter edendum glandes, neſciæ & ueſtes unà deuorarunt. At quum paſtor deſcendiſſet, ut quod erat factum uidit, O peſſima, ait, animalia, uos cæteris uellera ac ueſtes præbetis, à me uerò qui uos nutrio, & ueſtem ſurripitis.

Affabu-

οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν, οἵ σοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

Πλούσιος.

ΠΛούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς, αἵγε αὐταὶ ὧν ἐστι τὸ πένθος, θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται, ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν, ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

Ποιμήν.

ΠΟιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τοὺς βαλάνους ἔλαθον, καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβάς, ὡς εἶδε τὸ γεγονός, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι᾽ ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

Ἁλιεὺς καὶ σμαρίς.

Ἁλιεὺς, τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε σμαρίδα. σμικρὰ δὲ οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτήν, ἀλλ᾽ ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὰν τυγχάνειν. ἀλλ᾽ ὅταν αὐξηθῶ, καὶ μεγάλη, φησί, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν, ἀλλ᾽ ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον, κἂν μέγα ὑπάρχῃ, ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι᾽ ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

Ἵππος καὶ ὄνος.

Ἄνθρωπός τις εἶχεν ἵππον καὶ ὄνον, ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπεν ὁ ὄνος τῷ ἵππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναί με σῶον. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη. ὁ δὲ ὄνος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα

ἐπιτεθέν

Affabulatio.

Fabula ſignificat, plerosque homines ob dementiam, eos qui nihil ad ſe attinent, beneficio afficere, in domeſticos mala operari.

Piſcator & ceruus.

Piſcator demiſſo reti in mare, retulit ceruum. qui paruus quum eſſet, ſuppliciter rogabat ipſum, ne tunc ſe caperet, ſed dimitteret, quòd paruus foret. At quum creuero, & magnus inquit, euaſero, me capere poteris, quoniam et maiori tibi ero utilitati. Tum piſcator ait: Sed ego demens fuerim, ſi quod in manibus eſt dimiſſo lucro, licet ſit paruum, expectando magnum ſperem. Affabulatio.

Fabula ſignificat, inconſideratum eſſe, qui ſpe maioris rei, quæ in manibus eſt, amittat, quod parua ſit.

Equus & aſinus.

Homo quidam habebat equum & aſinum: cum autem iter facerent, in uia ait aſinus equo: Tolle à me oneris partem, ſi uis me eſſe ſaluum. Illo non perſuaſo, aſinus cecidit, atque è labore mortuus eſt. Ab hero autem omnibus

impoſitis ei, & ipſa aſini pelle, conquerens equus clamabat, Hei mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris noluit accipere, ecce omnia geſto, & pellem.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungantur utroſq; ſeruari in uita.

Homo & Satyrus.

Homo quidam cum ſatyro inita ſocietate unà cũ eo comedebat. Hyems uerò & frigus cũ erat, homo manus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem ſatyro, quam ob cauſſam hoc faceret, ait: Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulo poſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Conſulente rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suſcepto ſermone ſatyrus: Sed ego, ait, ex nunc renuncio tuam amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, fugere nos

ἐπιτεθέντος αὐτῷ καὶ αὐτὴν τὴν ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ ἵππος ἐβόα, οἴμοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

Ἄνθρωπος καὶ σάτυρος.

Ἄνθρωπός τις πρὸς σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ, χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γινομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖράς μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι, ἔφυσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύ

γειν

χρὴ ἡμᾶς τὰς φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

Ἀλώπηξ καὶ δρυοτόμος.

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολὺν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον εὑρίσκει ἐν ταύτῃ, ὃν ἱκέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. τοῦ δὲ ὑποδείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσέχοντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδον αὐτοὺς ἡ ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

Ἄνθρω

re nos anicitias oportere, quarum anceps eſt affectio.

Vulpes & lignator.

VVlpes uenatores fugiens, & in deſerto multa decurſa uia, uirum lignatorem in eo inuenit, cui ſupplicabat, ut ſe abſconderet. A quo ei oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. At uenatoribus profectis, & uirum rogantibus, hic uoce quidem negabat ſcire quicquam, ſed manu ibi locū demonſtrabat. Hi uerò quũ id non egiſſent, confeſtim abiere. Vt igitur uidit eos uulpes præterijſſe, exiuit nihil alloquuta: eo ipſam accuſante, quod ſeruata à ſe gratias ſibi non ageret, uulpes conuerſa inquit: Heus tu, ego uerò egiſſem tibi gratias, ſi uerbis ſimiles & manuum geſtus & mores habuiſſes.

Affabulatio.

Fabula in eos, qui uerbis quidem utilia promittunt, ſed contrà rebus faciunt.

Homo perfractor ſtatuæ.

Homo quidam ligneũ habens deũ, ſupplicabat ut ſibi benefaceret. Cũ igitur hæc faceret, & nihilominus in pauptate degeret, iratus eleuatũ ipſum cruribus proiecit in pauimentũ. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auriq́; plurimũ effluxit. quod ille iam dũ colligeret, exclamabat: Peruerſus es, ut puto, & ingratus. colenti enim mihi nequaq́; profuiſti, uerberãti aũt te multa donaſti bona.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nõ profuturũ te tibi, honorando prauũ hominem, ſed uerberando ipſum profuturum magis.

Homo & canis.

Homo qdã parabat cœnã, accepturus amicũ quendã ſuũ & familiarẽ. canis itẽ ipſius aliũ inuitando canem dicebat, ô amice ueni, cœna unà mecũ. Is cũ acceßiſſet, lætus aſtabat, magnam ſpectans cœnã, ſecũ loquens, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepẽte oblata eſt. nam & nutriar, & ad ſatietatem cœnabo, ita ut nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἔρρευσεν ὅτι πλεῖστος. ὅπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις, ὥστε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων, τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφελήσας, τυπτήσαντα δέ σε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος καὶ κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτοῦ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, βαβαὶ, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῶς γε πεινάσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν

ταῦτα λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ κατιὼν, ἀπῄει μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν, τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔφη, ἐκ τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν, ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐξάλλεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς

cum dum diceret canis, ſimulq́ꝫ moueret caudam, ut qui iã amico fideret, coquus ut uidit ipſum huc & illuc caudam circumagentem, arreptis ipſius cruribus, eiecit ſtatim de feneſtris. At is quum decidiſſet, ibat uehemẽter exclamando. Sed canum quidam quum illi in uia occurriſſet, percontabatur, ut belle cœnatus es amice? Is ſuſcipiẽs ei dixit: Multo potu inebriatus ſupra ſatietatẽ, ne ipſam quidẽ uiam qua egreſſus ſum, noui.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere confidere ijs qui ex alienis benefacere pollicentur.

Piſcator.

PIſcator piſcãdi rudis, acceptis tibijs ac retibus, perrexit ad mare, & ſtans ſuper petra quadã, primum quidem ſonabat tibijs, exiſtimans ad uocis ſuauitatem piſces aſsilire. Vt uerò multum contendens, nihil profecit, depoſitis tibijs, aſſumit rete, ac iacto in aquam multum piſcium cepit. Quibus euacuato reti, ut

uidit ſaliẽtes, ait: O peßimæ animantes, quum ſonarem tibia, non ſaltabatis: quum uerò ceſſaui, id agitis.

Affabulatio.

Fabula in eos qui præter rationem et inopportune aliquid agunt.

Bubulcus.

BVbulcus armentum taurorum paſcens, amiſit uitulum, luſtrandoq; omnem ſolitudinem, indagando moram traxit. ubi inuenire nihil potuit, precatus eſt Iouẽ, ſi furem qui uitulum cepit oſtenderit, hœdum in ſacrificium oblaturum. Cæterum proficiſcens in quercetum quoddam, inuenit à leone deuorari uitulum. Trepidus igitur, & perterrefactus, eleuatis manibus ſuis in cœlũ, ait: ô domine Iupiter, promiſeram tibi hœdum me daturũ eſſe, ſi furẽ inuenirem: nunc taurũ tibi recipio ſacrificaturũ, ſi huius manus effugero.

Affabulatio.

Fabula in homines infortunatos, qui dum carent, ut inueniant, precantur: cum inuenerint, quærunt effugere.

Coruus.

εἶδε πηδῶντας, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτι ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτι δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

Βουκόλος.

ΒΟυκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων ἀπώλεσε μόσχον, περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἔρημον, διέτριβεν ὀδυνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἠδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διΐ, ἂν τὸν λαβόντα μόσχον κλέπτην ὑποδείξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχόμενος εἴς τινα δρυμῶνα, εὑρίσκει λέοντα κατεσθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφοβος οὖν γενόμενος, καὶ μέγα δειλιάσας, ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν, ὦ δέσποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλάμην σοὶ ἔριφον δώσειν, ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω, νῦν ταῦρόν σοι θύσειν ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ὁδοιπόροι.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας δυστυχεῖς, οἵτινες ἀποροῦντες μὲν εὔχονται εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζητοῦσιν ἀποφυγεῖν.

Κόραξ.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τῷ θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ᾽ ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ γε οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

Ἀετός.

Ὑπ ὀφρύωθεν πέτρας ἀετὸς ἐκαθέζετο, λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν, ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτό μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ καὶ μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ μύρμηκες ἔψυχον, τέττιξ δὲ λιμώττων, ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διατί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν; ὁ δ᾽ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ᾽ ᾖδον μουσικῶς.

Coruus.

COruus ægrotans, ait matri, mater precare deum, nec lamentare. Ea uero ſuſcipiens ait, quis deus, ô fili miſerebitur tui? cuius enim tu carnes non es furatus?

Affabulatio.

Fabula ſignificat, qui in uita multos inimicos habẽt, amicũ in neceßitate inuenturos neminem.

Aquila.

SVper petra aquila ſedebat, leporẽ captura. hanc autem quidã percußit ſagitta, quæ intra ipſam ingreſſa eſt. Sed crena cum pennis ante oculos ſtabat: quam cũ uidiſſet, & hæc, inquit, mihi altera mœſtitia, quod proprijs pennis intercam.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, durum eſſe, quum quis à ſuis periculum patiatur.

Cicada & formicæ.

HYemis tẽpore quũ triticũ efferueret, formicæ refrigerabãt, cicada aũt eſuriens petebat ab eis cibũ. formicæ uerò dixerũt ei: cur æſtate nõ colligebas alimẽtũ? hæc ait, Nõ erã ocioſa, ſed canebam muſicè,

muſice. tum hæ ridendo dixerunt: Si æſtiuo tempore modulabaris, nunc ſalta.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, non oportere quenquam aliqua in re eſſe negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

Vermis & uulpes.

QVi ſub cœno celabatur uermis, ſuper terram egreſſus dicebat omnibus animalibus, Medicus ſum medicaminũ doctus, qualis eſt Pæon deorum medicus. Et quomodo, ait uulpes, alios curãs teipſum claudũ non curas? *Affabulatio.*

Fabula ſignificat, niſi præſto experientia fuerit, omne uerbum inane eſſe.

Gallina auripara.

GAllinam quis habens, oua aurea parientem, ratus intra ipſam auri maſſam ineſſe, occiſam alijs gallinis ſimilẽ reperit. Hic multum ſperans inuenire diuitiarũ, & exiguis illis priuatus eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, oportere contentum eſſe præſentibus & fugere inexplebilitatem.

Leo

μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ καὶ ἀλώπηξ.

Ὁ τῷ πηλῷ κρυπτόμενος σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν θεῶν ἰατρὸς παίων. καὶ πῶς, εἶπεν ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σαυτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόσχειρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέων

Λέων καὶ ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος διαρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι' ἐπινοίας τι πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῷα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου, ἐπυνθάνετο, πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου δι' ἣν οὐκ εἰσέρχεται, ἡ ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

Λύκος καὶ γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος. καὶ γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν, εἰ δὲ μὴ, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ λύκος, ὅτι ἀληθεύει ἡ γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐκδεχόμενος ὥραν.

Leo & uulpes.

Leo ſenio confectus, quũ ſuppeditare ſibi cibũ non poſſet, decreuit aſtu id facere. Itaq; profectus in antrũ quoddam, & deiectus, ſimulabat ægrotare. Aduenientes igitur animantes uiſitationis gratia, comprehenſas deuorabat. Multis igitur abſumptis manibus, uulpes ea arte cognita, acceßit ad ipſum, & ſtans extra ſpeluncam rogitabat, quomodo ſe haberet. Quum aũt is dixiſſet, male, cauſamq; rogaret, quamobrem non ingrederetur: uulpes ait, quia me ueſtigia terrent, omnia ad introrſum ſpectãtia, nulla retrorſũ.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

Lupus & uetula.

Lupus eſuriens circuibat quærendo cibum. Profectus aũt ad locum quendam, audiuit lugentẽ puerulũ, eiq; dicentẽ anũ, Deſine plorare: ſin minus, hac hora tradam te lupo. Ratus igitur lupus ſeriò loqui aniculam, ad multam expectabat horam.

horam. Sed quum aduenisset ueſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem: Si uenerit lupus huc, interficiemus eum fili. His auditis, lupus eundo dicebat: In hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

Affabulatio.

Fabula in homines, quorum facta uerbis non reſpondent.

Hœdus & lupus.

HOedus ſuper domo quadam quum ſtaret, uiſo lupo prætereunte, conuiciabatur, & mordebat ipſum. ſed lupus ait: Heus tu, non tu mihi, ſed locus conuiciatur.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, plerunq; & locum & tempus præbere audaciam aduerſus præſtantiores.

Mulus.

MVlus ordeo pinguefactus laſciuiebat, clamãs ac dicens: Pater meus eſt equus curſor, & ego ei totus ſum ſimilis. atq; aliquando cũ neceſſe foret ei currere, ut à curſu ceſſauit, patris aſini ſtatim recordatus eſt.

Affabu-

ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ λύκος, ἐπορεύετο λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

Ἔριφος καὶ λύκος.

ΕΡιφος ἐπί τινος δώματος ἑστὼς, ἐπειδὴ λύκον παριόντα εἶδεν, ἐλοιδόρει, καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ λύκος ἔφη, ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος.

ΗΜίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος, κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπι-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινά, τῆς ἑαυτοῦ γε μὴν τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω. ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

Ὄφις καὶ γεωργός.

Ὄφις ἐν γεωργοῦ προθύροις φωλεύων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον, πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβών, ἔμελλον τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρόν, σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτόν, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς ῥώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ ὄφεως, ὁ γεωργὸς νομίσας τὸν ὄφιν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ ῥώγλῃ. ὁ δὲ ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

Σαλπιγκτής.

Σαλπικτὴς στρατὸν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνετέ με,

Affabulatio.

Fabula ſignificat, etſi tẽpus ad gloriam promoueat al quẽ, non ſuæ tamen ipſius fortunæ obliuiſcatur. inſtabilis enim eſt uita hæc.

Serpens & agricola.

SErpens in agricolæ ueſtibulis deliteſcẽs, ſuſtulit eius infantẽ puerulũ. Luctus aũt parentibus fuit magnus. at pater præ mœrore accepta ſecuri, egreſſurũ ſerpentem occiſurus erat. Vt uero ꝓſpexit parump, feſtinãdo agricola, ut ipſũ ꝑcuteret, errauit, tantũ ꝑcuſſo foraminis orificio. Digreſſo aũt ſerpẽte, agricola ratus ſerpentẽ nõ amplius iniuriæ meminiſſe, accepit panẽ et ſalẽ, appoſuitq́ in foramine. Sed ſerpẽs tenui ſibilo ait: nõ erit nobis amodo fides amicitiáue, q̃diu ego lapidẽ uideo, tu tui filij tumulum.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, nullũ odij, aut uindictæ obliuiſci, quamdiu uidet monimẽtum, quo triſtatus eſt.

Tubicen.

TVbicen exercitum congregãs, ac ſuperatus ab hoſtib. clamabat, Ne occidite,

te me uiri temere & fruſtra. Non enim ueſtrum quenquã occidi: nam præter æs hoc poſsideo aliud nihil. Et hi ad ipſum dixere, Ob id magis morieris, qui quum nequeas ipſe pugnare, omneis ad pugnam excitas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, plus peccare, qui malos ac graueis principes concitant ad male agendum.

Arundo & oliua.

DE tolerãtia & uiribus & quiete arundo & oliua contendebant. quũ arundini oliua conuicium faceret, utpote imbecillæ, ac facile cedenti uentis omnibus, arundo tacendo nihil loquuta eſt. Ac parumper præſtolata, ubi acer afflauit uentus, arundo ſuccuſſa, & declinata uentis facile euaſit, oliua autem cum uentis reſtitiſſet, ui diffracta eſt.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, eos qui tempori ac præſtantioribus non reſiſtunt, meliores eſſe iis, qui cum potentioribus contendunt.

Lupus

τί με, ὦ ἄνδρες, εἰκῇ καὶ μάτην; οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα. πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

Κάλαμος καὶ ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν κάλαμος καὶ ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥᾳδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥᾳδίως διεσώθη, ἡ δ' ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέστη τοῖς ἀνέμοις, κατεκλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

Λύκος

Λύκος καὶ γέρανος.

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπάγη. ὁ δὲ γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξήγαγες κάραν σῶαν, μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵ τινες ἀπὸ κινδύνου διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο. καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς, εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς, καὶ ἐφ' ὑψηλοῦ τοίχου στὰς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ' εὐθὺς ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δὲ ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος τοῖς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

Γέρων

Lupus & grus.

LVpus gutturi oſſe infixo, mercedem grui præbiturum dixit, ſi capite iniecto, os ex gutture ſibi extraxerit. Hæc autem eo extracto, quippe quæ procero eſſet collo, mercedem efflagitabat. Qui ſubridendo, denteſq́ue exacuendo, Sufficiat tibi, ait, illa ſola merces, quod ex ore lupi & dentibus ſaluum caput & illæſum exemeris.

Affabulatio.

Fabula in uiros, qui à periculo ſeruati, bene de ſe meritis eam gratiam referunt.

Galli.

DVobus gallis pugnantibus de gallinis fœminis, alter alterum in fugam uertit, ac uictus in locum obſcurum profectus delituit. Sed qui uicit, in altum eleuatus, ſtanſq́ue ſuper alto pariete, magna uoce clamauit, & ſtatim aduolans aquila, eum rapuit. At qui in tenebris diliteſcebat, ex illo intrepide gallinas conſcendit.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, dominum ſuperbis opponi, dare autem humilibus gratiam.

l Senex

Senex & mors.

SEnex olim inciſa à ſe ligna quum ferret, multam ibat uiam, ac ob multum laborem depoſito in loco quodam onere, mortem inuocabat. Sed mors quum adeſſet, cauſamq́ peteret, propter quam ſe uocaret, perterrefactus ſenex, ait; Vt meum onus attollas.

Affabulatio.

Fabula ſignificat, omnē hominē eſſe uitæ ſtudioſū, licet infortunatus ſit & mēdicus.

Ranæ.

DVæ ranæ ſiccata palude, ubi habitabant, circumibant quærendo ubi manerēt, ac profectæ in profundū puteum, et acclinatæ deorſum, uiſa aqua, altera conſulebat, ut ſaltarent continuo deorſum: altera uero ait, Si & hic aruerit, quomodo poterimus aſcendere? Affabul.

Fabula ſignificat, nequid inconſulto fiat.

Agnus & lupus.

AGgnus in alto quum ſtaret loco, lupum inferius prætereuntē uiā mordebat, & ferā malā & crudiferā appellabat. Sed lupus cōuerſus ait

Γέρων καὶ θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα κόψας, καὶ ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε. καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ θανάτου παριόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο, ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι. καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν, ἵνα πηδήσωσι παρευθὺς κάτω, ὁ δ᾽ ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

Ἀρνὸς καὶ λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος, λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε, καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ λύκος στραφεὶς, εἶπε πρὸς

πρὸς αὐτὸν, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων, διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

Κώνωψ καὶ λέων.

Κώνωψ πρὸς λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ, εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις, ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέκλων ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ δὲ κώνωψ νικήσας τὸν λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τῆς ἀράχνης ἀπώλετο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μεγάλα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

Τέλος τῶν αἰσώπου μύθων.

ait ad ipſum, Non tu contumeliaris mihi, ſed ubi ſtas turris. Affabulatio.

Fabula ad eos, qui ferunt iniurias ab indignis hominibus, metu ſublimiorum.

De culice & leone.

Culex ad leonē accedens, ait, Neque timeo te, neque fortior me es, ſin minus, quod tibi eſt robur quod laceras unguibus, et mordes dentibus? hoc & fœmina cū uiro pugnans facit. Ego uerò longe ſum te fortior. Si uerò uis, ueniamus ad pugnā. Et quum tuba ceciniſſet culex, inhæſit mordens circa nares ipſius leueis genas: leo aūt ꝓprijs unguibus dilaniauit ſeipſū, donec indignatus eſt. Culex aūt uicto leone quū ſonuiſſet tuba, & epinicium ceciniſſet, auolauit. Araneæ uerò uinculo implicitus, quū deuoraretur, lamentabatur, qđ cū maximis pugnās, à uili animali aranea occideretur. Affabulatio.

Fabula in eos, qui proſternunt magnos, & à paruis proſternuntur.

Finis Aeſopi fabularum.

EX APHTHONII *ſophiſtæ exercitamentis.*

Fabula profecta quidem eſt à poetis, ſed & rhetoribus communis facta eſt admonendi gratia. Eſt autem fabula ſermo fictus, imagine quadam repræſentans ueritatẽ. atq; alia Sybaritica, alia Cilix, alia Cypria dicitur, accepto ab inuentoribus nomine. Verum quoniã Aeſopus egregie præter cæteros conſcripſit fabulas, euicit ut potius Aeſopia diceretur. ea uero eſt triplex. Rationalis, Moralis, Miſta. Rationalis, in qua aliquid ab homine geri cõfingitur. Moralis, quæ eorũ imitatur mores, quæ ſunt rationis expertia. Miſta uero, quæ rationale irrationaleq; complectitur. Eam autem admonitionẽ, cuius cauſa fabulam cõſtitueris Antefabulationem præpoſitam, poſtpoſitam uero, Affabulationem dices.

Fabulæ

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΘΟΝΙΟΥ *σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.*

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς, καὶ Κίλιξ, καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μέν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν, ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν δι᾽ ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενεγκών.

Μῦθος

ΜΥΘΟΣ Ο ΤΩΝ μυρμήκων καὶ τῶν τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμή, καὶ οἱ μὲν τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον, τοῖς μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος διατραφήσεσθαι. χειμῶνος δὲ ἐπιγενομένου, μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν, ἐτρέφοντο, τοῖς δὲ ἡ τέρψις ἐτελεύτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

ΕΚ

FABVLA QVA formicarum & cicadarum exemplo hortantur iuuenes ad laborem.

Cicadæ olim æſtate aſsiduis cantibus indulgebant, formicæ uerò hyemis memores, laboribus fructibusq́ colligendis operam dabant. Verum quũ hyems aduenisſet, formicæ ijs quæ collegerant, paſcebantur: cicadas autem delectatio illa eò indigentiæ perduxit, ut eſurirent omnes, & fame conficerentur. Sic iuuentus laborum fugitans male habet in ſenectute.

EX PHILOSTRATI Imaginibus fabulæ.

Fabulæ ſe ad Aeſopum, ſua in eum beneuolẽtia conſerũt, quod ſatagat ſui: fabula quippe & Homero, & Heſiodo, nec & Archilocho in Lycamben curæ fuit. ſed ab Aeſopo humana omnia ad fabellas redacta ſunt, ſermone brutis non temere impertito: nam & cupiditatem tollit, & libidinem inſectatur, & fraudem. Atque hæc ei leo quiſpiam agit, et uulpes, & per Iouem equus, nec teſtudo muta; ex quibus pueri diſcunt, quæ in uita geruntur. Habentur igitur in precio fabulæ, propter Aeſopum. Accedunt ad ianuam docti huius, uittis eum deuincturæ, coronáque oleagina coronaturæ. Hic ut puto fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ ſe ferunt. pictorẽ, fabularum cu

ras

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ εἰκόνων μῦθοι.

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται, ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ ὁμήρῳ μύθου καὶ ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ ἀρχιλόχῳ πρὸς λυκάμβην. ἀλλ' αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε, λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν αἴσωπον. φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαί, τινα ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φρον-

τίδες,

τίδιον, ἀνειμένης δὲ ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις περιΐστησι χορὸν τῷ αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται· χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

Γ Α

ras remiſsiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura et fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aeſopum ſtatuit, ex illius ſcena confictũ. Chori dux uulpes depicta eſt, utitur enim ea Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo Comœdia.

ΓΑΒΡΙΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ
τετράστιχα.

Περὶ ἀνθρώπου καὶ λιθίνου λέοντος.

Ἀνδρὸς ποσὶν πατεῖτο πέτρινος λέων,
Καί τις λέοντι φησί, τὴν ἰσχὺν βλέπεις;
Ἀλλ' εἰ λέοντες, εἶπεν, ᾔδεισαν γλύφειν,
Πολλοὺς ἂν εἶδες ὄντας ἀνθρώπους λίθους.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐπ' ἀρετῇ οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Περὶ λέοντος κοιμωμένου καὶ μυός.

Λέοντος ὑπνώττοντος, αὐχένος μέσον
Διέδραμεν μῦς, ὃς δ' ἀνέστη σιωπήμως.
Γελᾷ δ' ἀλώπηξ, καὶ λέων ἀπεκρίθη,
Οὐ μὲν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀναβλέπω.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ καὶ μικρῶν περιφρονοῦσιν ἀποστρέφεσθαι.

Περὶ λέοντος καὶ κάπρου, καὶ γυπῶν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτὲ κάπρον,
Γῦπας δ' ἄνωθεν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
Βρῶσιν τὸν ἡττηθέντα ποιῆσαι τάχα.
Φίλους δ' ὁρῶντες ἠστόχουν τῆς ἐλπίδος.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ ἀλλοτρίοις κακοῖς ἐπιχαίρειν.

Περὶ δορκάδος καὶ λέοντος θυμωθέντος.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἴδεν μεμηνότα,
Ὦ μοῖρα θηρῶν, εἶπεν, ἀθλιωτάτη,
Εἰ σωφρονῶν γε, δυσκάθεκτος ὁ λέων,
Πῶς νῦν μανεὶς οὐ μετὰ δακρύων δράσεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι ἐξουσίαν ἔχοντα οὐ δεῖ θυμοῦσθαι.

Περὶ λέοντος, ὄνου, ἀλώπεκος.

Λέων, ὄνος, κερδώ τε πρὸς θήραν ἴον.
Ὄνου δὲ ταύτην εἰς ἴσον δεδασμένου,
Λέων κατέσπαραξε. κερδὼ δὲ πλέον
Ἔνειμεν αὐτῷ, σωφρονισθεῖσ' ἐξ ἑνός.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ ἐξ ὧν πάσχουσιν ἕτεροι, παιδεύεσθαι.

Περὶ

GABRIAE GRAECI TE-
traſticha.

De homine & leone lapideo.

V*Iri pedibus calcabatur lapideus leo,*
Et quidam leoni, en quid robur, inquit, intueris?
At ſi leones ait ille, ſciuiſſent ſcalpere,
Multos uidiſſes eſſe homines lapides.
Affabulatio, Quod non oporteat inflari uirtute.

De leone dormiente & mure.

Leone dormiente, per mediam ceruicem
Percurrit mus. Is autem ſurrexit ilico.
Ridet uulpes, ac leo reſpondit:
Non timeo, ſed interrumpo iter.
Affabulatio, Quod non oporteat, ne paruum quidem contemptum negligere.

De leone & apro & uulturibus.

Leo pugnam parauit aduerſus aprum,
Vultures uerò deſuper ſpeculabantur litem,
Vt deuorarent ſtatim, qui uinceretur.
Sed amicis iiſdem uiſis, fruſtrati ſunt ſpe.
Affabulatio, Quod non oporteat alienis malis lætari.

De caprea, & leone furente.

Leonem caprea ut uidit furentem,
O fatum ferarum, ait, miſerrimum,
Si compos mentis intollerabilis es leo,
Quomodo nunc furens non plena facies lachrymarum?
Affabulatio, Quod non oporteat eum qui poteſtatem habet, excandeſcere.

De leone, aſino, uulpe.

Leo, aſinus, uulpes, ad prædam iere.
In treis parteis eam cum aſinus diuiſiſſet,
A leone dilaceratus eſt. at uulpes plus
Etribuit, edocta ab aſino.
Affabul. Quod ex iis quæ alij patiuntur, doceri oporteat.

Περὶ ὄνου βαστάζοντος εἴδωλον.

Ὤμοις ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας,
Ὅπερ συνιόντων, πᾶς τις αὖ ἐπροσκύνει.
Τύφῳ δ' ἐπαρθεὶς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
Ἤκουσεν, οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τοὺς ἐν ἀξιώμασι τιμωμένους δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἄνθρωποί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς ἐσθίοντος σπλάγχνα.

Βοὸς φαγὼν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα,
Οἴμοι κέκληγ' ὡς σπλάγχνα μητρὸς ἐκχέω.
Ἡ δ' αὖ γελῶσα, μὴ φοβοῦ τέκνον, ἔφη,
Τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ τἀλλότρια ἀντιστρέφειν, καὶ μὴ γογγύζειν.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ βάτου.

Φραγμὸς ἀλώπηξ ὑπερβαίνειν θέλουσ',
Ὀλισθαίνουσα, καὶ βάτου δεδραγμένη,
Ἐξέστο πέλμα, λοιδορεῖ δὲ τὴν βάτον.
Μέμφου σεαυτὴν, μὴ μέ περ, κεῖνος φάτο.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν κακὰ σιωπῶντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων κατηγοροῦντας.

Περὶ κώνωπος καὶ ταύρου.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρας ταύρου πάλαι,
Θ' ὑπὲρ κέλαδον, εἶπεν ἐπτῆναι θέλει.
Ἤκουσε δ', ὥσπερ οὐκ ἔγνω καθήμενον,
Οὕτω δὲ μὴ πτήσαντος αἴσθησιν λάβῃ.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς λογιζομένους ἑαυτοὺς εἶναι ἢ σοφοὺς, ἢ δυνατοὺς, ἢ φρονίμους, μὴ ὄντας δέ.

Περὶ ἐλάφου καὶ ἀμπέλου.

Ἔλαφον ἐξήλαυνον οἱ κυνηγέται.
Ἥτις δασείας ἀμπέλοις ἀπεκρύβη,
Τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῆς ἀμπέλου,
Κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως ἐθηράθη.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς κακοποιοῦντας τοὺς αὐτῶν εὐεργέτας.

Περὶ

De aſino geſtante ſimulacrum.

Humeris aſinus geſtabat ſimulacrum argenteum,
Quod unuſquiſq; occurrens adorabat.
Superbia uerò elatus nolens manere aſinus,
Audiuit, non es tu deus, ſed fers deum.

Affabulatio, Quod oporteat eos qui indignitatibus conſtituti ſunt, cognoſcere ſe eſſe homines.

De puero comedente inteſtina.

Bouis puer feſto die cum comediſſet uiſcera,
Hei mihi clamabat, quod inteſtina effundo mater,
Hæc ridendo ait, ne timeàs fili.
Non enim ex tuis quicquam, ſed uomis ex alienis.

Affabulatio, Quod oporteat aliena reſtituere, & non murmurare.

De uulpe & rubo.

Sepem uulpes tranſilire ut uoluit,
Lapſa, ac rubo innixa,
Percuſſa planta, conuicia dicebat rubo.
Increpa teipſam, non me, ille ait.

Affabulatio, Aduerſus eos qui ſua tacent uitia, & alienа reprehendunt.

De culice & tauro.

Culex olim in cornu tauri ſedebat,
Quem dicere iuſsit, an ſe uolare uelit.
Audiuit, quemadmodum non nouerat ſedentem,
Itaq; neq; euolantem ſentiret.

Affabulatio, Aduerſus eos qui uolunt eſſe docti, potentes ue, aut prudentes, nec ſunt.

De cerua & uite.

Ceruam perſequebantur uenatores,
Quæ denſis in uitibus delituit.
Sed folia uitium cum comederet,
Venatoribus iure præda fuit.

Affab. Aduerſus eos, qui malefaciũt benefactorib. ſuis.

De

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ὄφιν θέλων τις αὐτοῦ ὀλέθρου παιδίου
Πλήττειν, πέτραν τ᾽ ἔκλασε, καὶ φιλεῖν θέλων.
Ὄφις δέ φησι, πῶς γένοιντο συμβάσεις,
Ἕως σὺ τύμβον τὸν δ᾽, ἐγὼ πέτραν βλέπω;

Ἐπιμύθιον, ὅτι αἱ μεγάλαι ἔχθραι ἀδιάλλακτοί εἰσιν.

Περὶ παιδὸς καὶ σκορπίου.

Ὡς ἀκρίδας θηρεύει παῖς τις, σκορπίῳ
Προτείνει χεῖρας. ὃς δέ, μὴ ψαύσῃς, ἔφη,
Ὡς εἴγε μου ψαύσειας, ἐκ κόλπων στένων,
Καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ κακοῖς ἀνθρώποις μὴ συμμίγνυσθαι.

Περὶ συὸς καὶ μυός.

Σῦς εἷλκέ τις μῦν ὄργον ὄντ᾽ ἀσιτίας.
Οὓς χαλκέον βλέποντον, ἔστησαν γέλων.
Ὁ μῦς δ᾽ ἐπιζῶν, εἶπε μεστὸς δακρύων,
Ὡς οὐδὲ σὺν δύνασθε κἂν βρέφειν ἕνα;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὰ ἑαυτῶν παραπτώματα παραβλέποντας, τὰ δὲ τῶν ἑτέρων γελῶντας.

Περὶ ὄνου καὶ λεοντῆς.

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος,
Ηὔχει λέων εἶναί τις, αἰπόλους βλέπων.
Ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τοῦ λεοντοῦ εὑρέθη,
Τοῦτον μύλων ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι αἱ παρ᾽ ἀξίαν τιμαὶ τάχιστα λύονται.

Περὶ τράγου καὶ ἀμπέλου.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος, βλάπτεις σύ με
Κείρων τὰ φύλλα. μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλοίη;
Ὅσον γὰρ ἂν βλάψειας, εὑρήσω τάχα
Πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοὺς οἶνον βλύσαι.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις θέλων τις ἀδικεῖν τινα, ὠφελεῖ αὐτόν.

De ſerpente & agricola.

Serpentem quis pro filij interitu
Percuſſurus petramq́ ſcidit, & amare uolebat.
Sed ait ſerpens, quomodo fient conuentiones,
Quandiu tu tumbam hanc, ego lapidem uideo?
Affabulatio, Magnas inimicitias eſſe irreconciliabiles.

De puero & ſcorpio.

Cum locuſtas cepiſſet puer quidam, ſcorpioni
Porrigebat manus. is autem, ne attigeris, ait:
Nam ſi me tetigeris, ſuſpirando ex ſinu
Veras quoq́ locuſtas abijcies.
Affabulatio, Cum malis hominibus conuerſari non oportere.

De ſue & mure.

Sus quidam murem trahebat ad ſedandam eſuriem,
Quos uidentes fabri ferrarij riſerunt.
Mus uero adhuc uiuens ait lachrymarum plenus,
Ne unum quidem poteſtis paſcere ſuem?
Affabulatio, Aduerſus eos qui ſuos caſus negligunt, alienos uero derident.

De aſino & pelle leonis.

Leonis pellem humeris ferens aſinus,
Iactabat eſſe leo quiſpiam, uidendo caprarios.
Sed ubi ſine leonis inuentus eſt pelle,
Piſtrinum eum memorem turbationis reddidit.
Affabulatio, Fabula ſignificat, immeritos honore quamprimum ſolui.

De hirco & uite.

Hircum uitis allocuta eſt, offendis tu me
Tondendo folia, num nam non eſt herba?
Quamuis enim nocue is, inueniam ſtatim
Ad mactationem tui erga deos uinum ut ſcaturiat.
Affabulatio, Quod plerunq́ uolens quis aliquem iniuria afficere, iuuet eum.

De

Περὶ ἀνδρὸς καὶ γαλῆς γυναικός.

Ἀνὴρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγει.
Παρῆν δὲ κύπρις, εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου.
Νύμφη δὲ μῦν βλέψασα, συντόνως τάχυ
Δίωκε τοῦτον, μὴ ῥαπεῖσα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως ὂν οὐ μεταῤῥίπτεται.

Περὶ δορκάδος τὴν τῶν ποδῶν λεπτότητα μεμφομένης.

Πηγαῖς ὁρῶσα δορκὰς αὐτῇ τοι θέαν,
Λεπτοὺς πόδας μωμεῖτο, χαῖρε δ' εἰς κέρα.
Λέων δ' ἐπεὶ δίωκε, τούτους ἠγάπα,
Κέρα κατυβρίζουσα, θήρας ὡς πάγην.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις τις ὠφελεῖται, ἐξ ὧν δοκεῖ βλάπτεσθαι.

Περὶ ἀλώπεκος καὶ σταφυλῆς.

Κερδὼ βότρυν βλέπουσα μακρᾶς ἀμπέλου,
Πρὸς ὕψος ἧρτο, καὶ καμοῦσα πολλάκις,
Ἐλεῖν ἀπεῖπε. πρὸς δ' ἑαυτὴν ταῦτ' ἔφη,
Μὴ κάμνε. ῥᾶγες ὀμφακίζουσιν μάλα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν.

Περὶ κόρακος καὶ ἀλώπεκος.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε, κερδὼ δ' ἠπάτα,
Εἰ γλῶσσαν εἶχε, ζηνὸς ἦς ὄρνις μέγας.
Εὐθὺς δ' ὁ τοῦτον ῥίψε, ἡ δ' αὐτὸν φάγεν.
Ἔχεις κόραξ ἅπαντα, νοῦν κτήσαι μόνον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ κολακείας χαίροντας.

Περὶ βατράχων καὶ ἡλίου.

Γάμοις ἔχαιρον βάτραχοι τοῦ ἡλίου,
Καί τις πρὸς αὐτοὺς εἶπεν, ὦ δειλὸν γένος.
Εἰ γὰρ μόνας φέρομεν αὐγὰς ἡλίου,
Τίς ἄγε τεκνώσει, τοῦτον βαστάσει;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπὶ ἰδίᾳ βλάβῃ ἀγνωσίας χαίροντας.

Περὶ

De uiro & fele uxore.

Vir felem uxorem in domum duxit,
Adfuit Venus in nuptiarum ſolennitate.
Sponſa uerò uiſo mure, contenta celeritate
Eum perſequuta eſt, non mutata natura.

Affabulatio, Quod id quod à natura eſt, non tranſmutetur.

De caprea reprehendente pedum tenuitatem.

In fontibus ſuam imaginem uidens caprea,
Tenueis carpebat pedes, ſed gaudebat cornibus.
Cum uerò leo perſequutus eſt ipſam, eos amabat,
Cornua reprehendens, ut prædæ laqueum.

Affabulatio, Quod plerunque quis iuuatur, ex quibus uidetur lædi.

De uulpe & uua.

Vulpes racemum proceræ uidens uitis,
In altum eleuabatur: cumq́; diu laboraſſet,
Vt caperet, defatigata eſt, ſed ſecum hæc loquuta eſt:
Ne labora, acini uuæ exacerbeſcunt admodum.

Affabulatio, Ad eos qui de neceſſitate uoluntatem faciunt.

De coruo & uulpe.

Caſeum coruus mordebat, ſed uulpes decipiebat:
Si linguam haberes, eſſes magna Iouis auis.
Continuo uerò is eum abiecit, ea autem comedit.
Habes corue omnia, mentem ſolam compara.

Affabulatio, Aduerſus eos qui adulationib. delectantur.

De ranis & ſole.

Ob nuptias ſolis lætabantur ranæ.
Quædamq́; ad eas ait, ô miſerum genus,
Nam ſi ſolos radios ſolis timemus,
Si genuerit filios, quis eum feret?

Affabulatio, Aduerſus eos qui ſuo damno præ ignorantia gaudent.

De

Περὶ ὄρνιθος ὠὸν χρυσοῦν τικτούσης, καὶ φιλαργύρου.

Ἔτικτε χρυσοῦν ὠὸν ὄρνις εἰσάπαξ.
Καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστὴς τὴν φρένα,
Ἔκτεινε ταύτην, χρυσὸν ὡς λαβεῖν θέλων.
Ἐλπὶς δὲ μεῖζον δῶρον ὤλεσε τύχης.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐλπίδι κέρδους εἰς ζημίαν ἐκ μικροψυχίας ἐμπίπτοντας.

Περὶ ἀστροσκόπου καὶ ὁδοιπόρου.

Ἄστροις περισκοπῶν τις ἀστροσκόπος,
Πίπτει κλινθεὶς πρὸς φρέαρ. τυχὼν δέ τις
Ὁδοιπόρος, στένοντι ταῦτ' ἔφη λέγων,
Νῦν θεὶς ἄνω, βέλτιστε, τὴν γῆν οὐ βλέπεις;

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλοὶ τὰ ἐνεστῶτα μὴ γινώσκοντες, τὰ μέλλοντα καυχῶνται γινώσκειν.

Περὶ ἵππου καὶ κάπρου.

Ἤριζεν ἵππος ἀγριωτάτῳ κάπρῳ,
Ὁρμῶν δὲ θυρὸς ἵππος οὐ σθένων ὅλως,
Ἑαυτὸν ἐκδέδωκεν, εὑρὼν σύμμαχον
Εὔπειρον ἄνδρα πρὸς σφαγὴν τοῦ θηρίου.

Ἐπιμύθιον, ὅτι διὰ ἔχθραν τινὲς καὶ εἰς δουλείαν ἑαυτοὺς ἐμβάλλουσιν.

Περὶ ἀνδρὸς μιξότριχος, καὶ δυοῖν ἑταίραιν.

Ἐρωμένας δύ' εἶχεν ἀνὴρ μιξόθριξ,
Χρόνῳ δ' ἐνισχῦσαι πάντῃ καὶ κόπῳ,
Ἡ μὲν μελαίνας, ἡ δὲ λευκὰς ἔκφερον,
Ἐξ ὧν ψιλωθεὶς, πᾶσιν ὤφθη γέλως.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς εἰς δύο ἐναντία πράγματα ἑαυτοὺς ἐμβάλλοντας.

Περὶ ἀετοῦ τε καὶ κολοιοῦ.

Ἀγνὸν καταπτὰς ἀετὸς καθαρπάσας,
Ἰδὼν κολοιὸς, ἐν κενῷ πράττει τάδε.
Ὃν εἷλε ποιμὴν, παῖς δ' ἐφώνει τοῦτό τι.
Ἐμοὶ κολοιὸς, ἀετὸς δ' αὐτῷ πέλει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι οὐ δεῖ μιμεῖσθαι τοὺς κρείττονας.

Περὶ

De gallina aureum ouum pariente, & auaro.

Ouum aureum gallina ſemel peperit.
Quidamq́ʒ auarus deceptus animo,
Eam occidit, aurum accepturus.
Sed ſpes perdidit maius fortunæ donum.

Affabulatio, In eos qui ſpe lucri in damnum ex puſillanimitate incidunt.

De ſtellarum ſpeculatore, & uiatore.

Stellis intentus quidam ſtellarum ſpeculator,
Cadit imprudenter in puteum: ſed quidam ſuperueniens
Viator ſuſpiranti hæc inquit, dicendo:
Animum applicando ſurſum ô optime, terram non uides?

Affabulatio, Quod pleriq́ʒ quum præſentia neſciant, futura cognoſcere gloriantur.

De equo & apro.

Pugnabat equus cum ferociſſimo apro,
Impetum uerò feræ equus quum penitus non ſuſtineret,
Seſe dedidit, inuento ſocio,
Viro iugulandæ feræ perito.

Affabulatio, Quod nonnulli ob inimicitias in ſeruitutem ſeſe dedunt.

De uiro miſticapillo, & duabus amicis.

Amicas duas habebat uir miſticapillus,
Aetate autem & moribus omnino diſſimileis.
Altera nigros capillos, albos altera euellebant.
Quapropter depilatus omnibus ridiculo fuit.

Affabulatio, Aduerſus eos, qui in duas res contrarias ſeſe inijciunt.

De aquila & cornicula.

Agnum deuolans aquila quum rapuiſſet,
Idq́ʒ uidiſſet monedula, in ariete facit eadem,
Quam paſtor cepit. filius autem clamabat tale quid:
Mihi monedula, aquila autem ſibi eſt.

Affabulatio, Quod non oportet imitari præſtantiores.

Περὶ κολοιοῦ τε καὶ ἄλλων ὀρνέων.

Ἀλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφιεσμένος,
Ηὔχει κολοιὸς ὀρνέων ὑπερφέρειν.
Πρῶτον δὲ τὸ δῶρον ἡ χελιδὼν ἡρπάκει,
Μεθ' ἣν ἅπαντες, εἶτα γυμνὸς εὑρέθη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι τὸ δὲ θρασὺ κάλλος διαλύεται.

Περὶ αἰετοῦ τε καὶ ὀϊστοῦ.

Βέλει τὸ στῆθος αἰετὸς τρώθη πάλαι,
Ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ὕστο πολλὰ δακρύων,
Βλέπων δ' ὀϊστὸν εἶπεν ἐπτερωμένον.
Βαβαί, πτερόν με τῶν πτερωτὸν ὀλλύει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἰδίων κακῶς πάσχοντας.

Περὶ θηρῶν καὶ ὀρνέων μάχης, καὶ στρουθοῦ.

Πᾶσι πεφύκει θηρσὶ καὶ πτηνοῖς μάχη,
Ἥλω λίβυσσα στρουθὸς, ἡ τοὺς δ' ἐπλάνα.
Εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον.
Πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶ πόδας.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς δυσὶ κυρίοις δουλεύοντας, καὶ πλανῶντας ἀμφοτέρους.

Περὶ χελιδόνος καὶ κριτηρίου.

Πῆξε χελιδὼν νεοσσίαν κριτηρίου
Ὑπερθεν, ὥσπερ τὴν γονὴν βλάπτει δράκων.
Ἡ δ' αὖτ' ἔφησεν, ὢ πολυστόνου τύχης,
Ὅπου γὰρ ἐκδίκησις; ἐβλάβην μόνη.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς παθόντας κακὸν ἀπὸ καλῶν ἀνθρώπων.

Περὶ τριῶν βοῶν ὁμοφώνων, εἶτα ἀσυμφώνων, καὶ λέοντος.

Ὁμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,
Οὓς οὐδὲ θὴρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων.
Ἔχθρας δὲ μίσει καὶ μάχης διασχίσας,
Ἕκαστον ἐκβέβρωκε γυμνὸς ὡς ἕνα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς σχιζομένους ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ διὰ τοῦτο κακῶς πάσχοντας.

Περὶ

De cornicula & cæteris auibus.

Alienis pennis induta,
Gloriabatur cornicula præſtare auibus.
Primum donum hirundo rapuit,
Poſt eam omnes hinc nuda inuenta eſt.

Affabulatio, Quod ex collatione pulchritudo diſſoluatur.

De aquila & ſagitta.

Sagitta pectus aquilæ uulnerata eſt olim.
Dolens autem poſtea ſedebat admodum plorans.
Videns autem ſagittam pennatam, ait:
Papæ, penna me pennatam occidit.

Affabulatio, In eos qui á ſuis mala patiuntur.

De pugna ferarum ac uolucrum, & ſtruthione.

Omnes inter ſe feræ & uolucres concertabant,
Capta eſt ſtruthio Libyca, quæ haſce decipiebat.
Eſſe quidem auis, ex parte uerò fera,
Volucribus caput, feris pedes oſtendens.

Affabulatio, Aduerſus eos, qui duobus ſeruiendo dominis utroſq; decipiunt.

De hirundine & prætorio.

Hirundo fixit nidulum in prætorio,
Cuius prolem lædit ſerpens.
Hæc autem dixit: ô ingemiſcendam fortunam.
Vbi enim ultio eſt? ſola offenſa ſum.

Affabulatio, Ad eos, qui malum á bonis patiuntur.

De tribus bobus concordibus, inde diſcordibus, & leone.

Concordes paſcebantur tres ſimul boues,
Quos ne fera quidem lædat ſæpe leo,
Cum uerò inimicitiarum odio & pugna diſſenſiſſent,
Singulos deuorauit nudos ut unum.

Affabulatio, Aduerſus eos, qui á ſuis diſsident, & propterea mala patiuntur.

Περὶ γεωργοῦ καὶ γεράνου.

Ἔθηκε γεράνων πῆξί τις σποροῦς πάγην.
Μεθ᾽ ὧν πελαργὸν εἷλεν, ὃς θρηνεῖ μέγα,
Ἐρεῖ δ᾽ ἀφόρβους, ὡς φίλος μὲν εἶ σύ μοι,
Ἀλλ᾽ ἡ πάγη λαβοῦσα, σὺν κακοῖς ἔχει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς φίλον τινὸς, ἑνούμενον τοῖς ἐχθροῖς τοῦ φίλου αὐτοῦ.

Περὶ κυνὸς καὶ εἰδώλου αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας,
Κύψας ἑαυτοῦ, ἄλλον εἰς ὕδωρ βλέπει.
Χανὼν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαβεῖν κρέας,
Ἀπεστερεῖτο καὶ τοῦ, οὗπερ ἐκράτει.

Ἐπιμύθιον, ὅτι ὁ πλεονεκτῶν μᾶλλον ζημιοῦται.

Περὶ ὄνου καὶ ἁλὸς καὶ σπόγγων.

Περῶν ποταμὸν, φόρτον ἦγ᾽ ἁλὸς ὄνος,
Ἐν ᾧ τι καὶ πέπτωκε κουφισθεὶς βάρος.
Σπόγγων δ᾽ ἔπειτα πλῆθος οὕτως ὡς φέρων,
Πεσὼν ἑκόντι, δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

Ἐπιμύθιον, ὅτι πολλάκις προσδοκία κέρδους εἰς ζημίαν καταντᾷ.

Περὶ καμήλου καὶ Διός.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλος ἐξῄτει κέρα,
Ἡ δ᾽ ἐξεμυκτήρισε τῆς ἀβουλίας.
Ζημοῖ γὰρ αὐτὴν λοιπὸν, ὦτα καὶ κάρα,
Ὡς αὖγε παντάπασιν αἰσχίστη πέλῃ.

Ἐπιμύθιον, ὅτι δεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αἰτεῖν τὰ προσήκοντα.

Περὶ λύκου καὶ ἀρνός.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν, οὐ πρόσθεν σύ μοι
Ὕδωρ ταράττεις; ἄρτι γαστρὸς ἐξέφυς,
Καὶ πῶς ὕδωρ ταράττω, ἀγνοῶ ποτε.
Θοίνη γενήσῃ μοι, κἂν θέμις, κἂν μὴ θέμις.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἀδεῶς φανερῶς ἀδικοῦντας.

Περὶ δειλοῦ κυνηγοῦ καὶ ποιμένος.

Δειλὸς κυνηγὸς πρὸς τὶν᾽ εἶπε μοι ποιμένα,

De agricola & ciconia.

Gruibus tetendit agricola quidam laqueum,
Cum quibus ciconiam cepit, quæ uehementer lugebat.
Dixit autem agricola, ut amica quidem tu mihi es,
Sed laqueus, qui cepit te, cum malis tenet.

Affabulatio, In amicum cuiuſdam, coniunctum cum inimicis amici ipſius.

De cane & imagine ipſius in aqua.

Canis ſecundum flumen carnes ferens,
Quum ſe acclinaſſet, alium in aqua uidet.
Hiſcens autem ut inferiores alias carnes caperet,
Priuatus & ijs eſt quarum dominus erat.

Affabul. Quod cupidus magis damno afficitur.

De aſino, & ſale, & ſpongijs.

Tranſeundo fluuium onus ſalis portabat aſinus,
In quo etiam cecidit leuatus onere.
Dehinc quum itidem multum ſpongiarum ferret,
Cecidit ſponte, & infeliciter ſuffocatus eſt.

Affabulatio, Quod plerunque expectatio lucri in damnum incurrit.

De camelo & Ioue.

Curua camelus à deo petebat cornua,
Quam deriſit ob malum conſilium.
Minuit enim ei de cætero aures & caput,
Vt ab omni parte foret turpiſsima.

Affabul. Quod oporteat à deo conuenientia petere.

De lupo & agno.

Lupus agno inquit, non'ne dudum tu mihi
Aquam perturbaſti? nuper ex uentre natus ſum,
Et quomodo aquam perturbarim, neſcio, unquam.
Cœna fies mihi & iure & iniuria.

Affab. Aduerſus eos, qui intrepide palam iniurij ſunt.

De uenatore timido, & paſtore.

Timidus uenator paſtori cuidam ait,

Εἰπὲ λέοντος ἴχνη εἶδες, μοὶ φράσον.
Σοὶ τοῦτον, εἶπεν, ἐθέλεις, δείξω πέλας
Ἴχνος. κυνηγὲς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον.

Ἐπιμύθιον, πρὸς ἀνθρώπους θρασεῖς πρὸς λόγους, καὶ πρὸς ἔργα δειλούς.

Περὶ ἱππότου καὶ ἀγροίκου.

Ἤτει λαβεῖν ἀγροῖκον λαγὼν ἱππότης,
Λαβὼν δὲ χερσὶ τοῦτον, ἠρώτα, πόσου;
Καὶ πῶλον ἐξήλαυνεν. ἀγροῖκος δ' ἔφη,
Μὴ σπεῦδε, σοὶ δώρημα τοῦτο προσφέρω.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐξ ἀνάγκης παραιτουμένους τὰ ἴδια.

Περὶ λύκου καὶ ὄνου.

Ὀδοῦσιν ἧλον εἷλεν ἐξ ὄνου λύκος,
Αἰτῶν δὲ μισθὸν, πλήττεται λὰξ τὴν γένυν.
Λύκος δέ φησι, πῶς μάγειρος ὢν πάλαι
Ἰατρικῆς μετῆλθον ἔργ' ἀναξίως;

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς τὴν ἰδίαν τέχνην καταλιμπάνοντας, καὶ ἑτέραν μετερχομένους ἐπὶ βλάβῃ.

Περὶ λύκου καὶ γεράνου.

Εἰς λαιμὸν ὀστοῦν ἐπεπήγει τοῦ λύκου,
Μισθῷ δ' ἑλὼν γέρανος, ᾔτει τὴν χάριν.
Σῶον τράχηλον ἐκ λύκου λαιμοῦ φέρων,
Μηδ' ἄλλο μηδὲν μισθὸν, ἢ τοῦτο σκόπει.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς ἐπικίνδυνον πρᾶξιν ἐγχειρήσαντας, καὶ μετὰ τὸ σύνθημα ζητοῦντας μισθόν.

Περὶ ταύρου καὶ τράγου.

Ἤλαυνε ταῦρον ἐξ ἑῆς κοίτης τράγος,
Ὃν θὴρ λέων δίωκεν, εἶπε δὲ στενῶν,
Εἴπερ με μὴ λέοντος ἐπῆγε φόβος,
Ἔγνως ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς καταδεχομένους ὑβρίζεσθαι ὑπὸ μικρῶν, διὰ φόβον ἑτέρων μειζόνων.

Περὶ

Sicubi leonis ueſtigium noſti, dic mihi.
Tibi ipſum, ait, uis oſtendam, longè
Veſtigium. Venator ait, non quæro amplius.
Affabulatio, Aduerſus homines audaces uerbis, & factis timidos.

De equite & agricola.

Petebat leporem ab agricola, ut acciperet miles,
Accepto eo manibus, rogabat, quanti?
Et equum admiſit. agricola autem ait,
Ne feſtina, tibi donum hoc offero.
Affabulatio, Aduerſus eos, qui neceſſario recuſant res ſuas.

De lupo & aſino.

Ex aſino clauum dentibus extraxit lupus.
Petens mercedem, percutitur calcibus genam.
Lupus autem inquit, quomodo cocus quum eſſem olim,
Medicina opera indignè exercui?
Affabulatio, In eos qui propriam artem derelinquunt, & aliam ingrediuntur incommode.

De lupo & grue.

In lupi gutture os infixum erat.
Mercede autem cum extraxiſſet grus, petebat precium.
Saluum collum ex lupi gutture ferens,
Nullam aliam mercedem, quàm hoc conſidera.
Affabulatio, In eos qui periculoſum negocium aggrediuntur, & poſt conuentionem quærunt mercedem.

De tauro & hirco.

Expellebat taurum ex ſuo cubili hircus,
Quem fera leo inſectabatur, ait autem ſuſpirans:
Niſi me leonis timor perterreret,
Scires, quanta tauri & hirci uis ſit.
Affabulatio, Ad eos qui affici iniuria ferunt à paruis metu maiorum.

Περὶ μύρμηκος καὶ τέττιγος.

Ἤτει τροφὴν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
Μύρμηξ δ' ἔφησε, τί θέρους ὄντος ἔδρας;
Ὡς ἐν θέρει, εἴρηκεν, ᾖδον ὀξέως.
Χειμῶνος ὄρχου, φησί, μὴ τροφῆς ὅρα.

Ἐπιμύθιον, πρὸς τοὺς μὴ θέλοντας ἐν νεότητι κοπιᾶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ γήρᾳ πτωχεύοντας.

Περὶ ὄφεως καὶ γεωργοῦ.

Ἔθαλπέ τις γεωργὸς ἐν κόλποις ὄφιν
Ὥρᾳ κρύους, ἐπεὶ δὲ θέρμης ἤσθετο,
Ἔπληξε τὸν θάλψαντα, κἀκτείνει τάχος.
Οὕτω κακοὶ ποιοῦσι τοὺς εὐεργέτας.

Περὶ χελιδόνος καὶ ἀηδόνος.

Ἀγροῦ χελιδὼν μακρὰν ἐξεποτήθη,
Εὗρε δ' ἐρήμοις ἐγκαθημένην ὕλαις
Ἀηδόν' ὀξύφωνον, ἣ δ' ἀπεθρήνει
Τὸν Ἴτυν, ἄωρον ἐκπεσόντα τῆς ὥρης.
Χ' ἡ μὲν χελιδών φησι, φιλτάτη ζώοις,
Πρῶτον βλέπω σε σήμερον μετὰ Θράκην.
Ἀλλ' ἐλθ' ἐς ἀγρὸν, καὶ πρὸς οἶκον ἀνθρώπων,
Σύσκηνος ἡμῖν, καὶ φίλη κατοικήσεις,
Ὅπου γεωργοῖς, κοὐχὶ θηρίοις ᾄσεις.
Τὴν δ' αὖτ' ἀηδὼν ὀξύφωνος ἠμείφθη,
Ἔα με πέτραις ἐμμένειν ἀοικήτοις.
Οἶκος δέ μοι πᾶς, ἥτε μίξις ἀνθρώπων
Μνήμην παλαιῶν συμφορῶν ἀναφλέξει.

Ἐπιμύθιον, ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κρεῖττον ἐν ἐρήμοις ζῆν ἀλύπως, ἢ συνοικεῖν ἐν πόλεσι τοῖς κακοῖς.

De formica & cicada.

Petebat à formica cicada cibum.
Sed formica ait, quid æſtate faciebas?
Quod acute æſtate caneret, dixit.
Hyeme ſalta, inquit, ne ama cibum.

Affabul. Aduerſus eos, qui in iuuentute nolunt laborare, & propterea in ſenectute mendicant.

De ſerpente & agricola.

Agricola quidam in ſinu fouit ſerpentem.
Frigoribus: ubi autem calorem ſenſit,
Percuſſit eum qui fouit, atq; occidit ſtatim.

Affabulatio, Sic mali tractant benefactores.

De hirundine & philomela.

Procul ab agro hirundo euolauit.
Reperit autem in deſertis ſidentem ſyluis
Acute canentem luſciniam: ea uerò lugebat
Itym immaturum exceßiſſe è uita.
Et hirundo inquit, chariſſima ſalua ſis,
Primum hodie te poſt Thraciam uideo,
Sed ueni rus & in domum hominum.
Contubernalis nobis, & chara habitabis,
Vbi agricolis & non feris cantabis.
Cui luſcinia canora reſpondit,
Sine me in petris manere deſertis.
Nam domus omnis & conſuetudo hominum
Memoriam antiquarum calamitatum redaccendet.

Affab. Fabula ſignificat præſtare ſine dolore uiuere in deſertis, quàm cum malis habitare in ciuitatibus.

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟ-
μυομαχία.

Ἀρχόμενος πρῶτον, μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον ἄρηος,
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδεῖ. τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος τ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ, πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας ἠριδανοῖο.
Καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε.
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;

HOMERI RANARVM

& murium pugna.

INcipiens primum, Muſarum cœtum ex Helicone
Venire in meam cor ſupplico. gratia cantus,
Quem nuper in libellis meis ſuper genua poſui,
Litem immenſam, tumultuoſum opus Martis,
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere,
Quomodo mures in ranas principantes iuerunt,
Terrigenûm uirorum imitati opera Gigantum.
Sic ſermo inter mortales erat, tale autē habuit principium.
Mus aliquando ſitibundus felis periculum duitans,
Propinquum in lacum teneram adpoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem uidit
Limnocharis obſtrepera, uerbum autem locuta eſt tale:
O hoſpes quis es? unde uenisti ad littus? quis aūt te ꝑduxit?
Omnia autem uerè dic, ne mendacem te intellexero.
Si enim te nouerim amicum dignum, ad domum ducam.
Dona autem tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.
Sum autem ego rex Phyſignathus, qui per lacum
Color, ranarum dux dies omnes.
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromeduſæ
Mixtus in amore apud ripam Eridani.
Et te quidem uideo pulchrumq́ & fortem egregiū aliorum
Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Eſſe, ſed age citius tuam generationem concionare.
Huic autem rurſus Pſicharpax reſpondit. dixitq́:
Quidnam genus meū perquiris ô amice, manifeſtū omnibus
Hominibusq́ dijsq́ & cœleſtibus uolatilibus?
Pſicharpax quidem ego uocor, ſum autem filius
Troxartæ patris magnanimi, at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis.
Genuit autem in lignario me, & enutriuit cibarijs,
Ficubus & nucibus, & edulijs omnigenis.
Quomodo autem amicū facies me in naturam nihil ſimilem?

Tibi

Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος, ἔχων πολλὴν σισαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,
Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν.
Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα,
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον κατεδάκνω,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα,
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δέδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλει πότμος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην περιδείδια, ἥ τις ἀρίστη,
Ἢ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεύνει.
Οὐ τρώγω ῥαφανὰς, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖνε, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μήποτ' ὄληαι,
Ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἅλματι κούφῳ.
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους

Νήξει

Tibi quidem enim uita eſt in aquis, ſed mihi certe
Quæcunque apud homines comedere conſuetudo, neque me latet
Panis ter piſtus à bene rotunda ciſta,
Neque placenta extenſa habens multam ſiſamida.
Non ſectio ex perna, non iecora albam ueſtem habentia,
Neque caſeus nuper preſſus à ſuaui lacte,
Non bonum dulciarium, quod & diui deſiderant,
Neque quæcunque ad conuiuia hominum faciunt coci,
Ornantes ollas condimentis uarijs.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed ſtatim ad pugnam iens propugnantibus mixtus ſum.
Non timui hominem, et quamuis magnum corpus ferentem:
Sed ad lectum iens, ſummum digitum mordeo,
Et à pede accepi, & non labor occupauit uirum,
Suauis non aufugit ſomnus, mordente me.
Sed duo ualde omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam gemituoſam, ubi doloſum exiſtit fatum.
Plurimum iam felem ſupertimeo, qui optimus,
Qui & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas.
Non porris uiridibus paſcor, neque apijs.
Hæc enim ueſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc autem ſubridens Phyſignathus contra loquutus eſt:
O hoſpes ualde gloriaris ob uentrem, adſunt & nobis
Multa ualde in lacu & in terra, mirabilia uiſu.
Veriuitam enim dedit piſcium ranis Saturnius Iupiter,
Exultare per terram, & in aquis corpus cooperire.
Si autem uis & hæc ſcire, facile eſt.
Portem te in humeris: tene autem me, ne aliquando pereas.
Sic gauiſus in meam domum uenias,
Sic certe, inquit, et terga da. ille autem aſcendebat uelociter,
Manus habens tenerum per collum, ſaltu facili,
Et inprimis quidem gaudebat, quando intuebatur uicinos portus

Nata

Νήξει τερπόμενος φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην
Σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν.
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας,
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε. μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε θεοὺς φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε.
Παγκρατίῳ τε πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον, ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι, τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσιν.

Ὡς

Natione gaudens Phyſignathi. ſed quando idm utiq;
Vndis purpureis ſubmergebatur, multum lachrymabatur,
Inutilem pœnitentiam accuſabat: uellebat autem comas,
Et pedes ſtringebat per uentrem. in illo autem cor
Concutiebatur inſolentia, & in terram uolebat uidere.
Vehementer autem ingemiſcebat timoris frigidi neceßitate.
Caudam quidem in primis extendit in aquis, tanquã remum
Trahens, ſupplicansq; deis in terram uenire,
Aquis purpureis ſubmergebatur: multum autem clamabat,
Et talem dixit ſermonem, ab ore autem concionabatur:
Non ſic humeris portauit onus amoris
Taurus, quando Europam per undam duxit in Creta.
Vt me nauigans ſuper humeralem duxit ad domum
Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autẽ ex improuiſo apparebat horrendum ſpeculum
Vtriſq;, erectum ſuper aquam habebat collum.
Hunc uidens ingreſſus eſt Phyſignathus, nõ quicq̃ intelligẽs
Qualem ſocium futurus erat perdere per lacum.
Ingreſſus eſt aũt profunditatẽ lacus, et euitauit parcã nigrã.
Ille autem ut relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam,
Manus autem ſtringebat, & moriens ſtridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, ſæpe autem rurſus
Calcitrans egrediebatur. mortem autẽ non erat euitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipſo.
Aquis autem periens, tales loquutus eſt ſermones:
Non latebis utiq; deos Phyſignathe hæc faciens,
Naufragum iaciens à corpore ut à petra.
Non certe me per terram melior eras ô peßime,
Pancratioq; luctaq;, & ad curſum: ſed decipiens
In aquam me proiecisti. Habet deus iuſtum oculum.
Pœnam tu ſolues murium exercitui, neq; euitabis.
Hæc loquutus expirauit in aquis: hunc autem uidit
Lichopinax, ripis inſidens mollibus.
Vehementer aũt ululauit, currens autẽ annunciauit muribus.

Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτος ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον.
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα,
Ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Καινοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος. εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξύναγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρύλλος,

Κῆρυξ

Vt aũt didicerũt mortẽ, ingreſſa eſt ira pernicioſa uniuerſos
Et tunc præconibus ſuis iuſſerunt, ſub diluculum
Proclamare ad concionem in domos Troxartæ
Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus, neq; iuxta ripas
Erat iam miſer, medio autem natabat ponto.
Vt autem uenerunt feſtinantes cum aurora, primum ſurrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitq; ſermonem:
O amici, tametſi ſolus ego mala multa paſſus
Ex ranis, ſors mala omnibus facta eſt.
Sum autem ego infelix, poſtquàm treis filios perdidi.
Et quidem primum utiq; occidit rapiens
Inimiciſſimus felis, foramen extra capiens.
Alium autem rurſus uiri crudeles ad mortem duxerunt.
Varioribus artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam uocant, murium perditricem exiſtentem,
Qui tertius erat dilectus mihi & matri inclytæ,
Hunc ſuffocauit Phyſignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes in armis uarijs.
Hæc loquutus perſuaſit armari uniuerſos.
Hos quidem utiq; armauit Mars, belli curam habens.
Tibiaria arma quidem primum circa tibias poſuerunt,
Frangentes fabas uirides, beneq; aptantes,
Quas ipſi per noctem ſtantes comederunt.
Thoraces autem habebant calamis circundatis à corijs,
Quos felem excoriantes ſcienter fecerunt.
Clypeus aũt erat lucernæ medius umbilicus: at certe lanceá
Longæ acus, omnino æreum opus Martis.
At caſsis, teſta in temporibus nucis.
Sic quidem mures erant armati. ut autem intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua, in unum locum
Venientes, conſilium congregauerunt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis unde ſeditio, uel quis tumultus,

Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσί,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον,
Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὅν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε,
Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε, λόγος δ' εἰς οὔατα μιγῶν
Εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ' αὐτῶν Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ὀλλύμενον. πάντως ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος, οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Σώματα κοσμήσαντες, ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες,
Ἄκροις παρ' χείλεσιν ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν.
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ σεύτλων.
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
Ἔγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,
Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατερούς τε μαχητάς,

Præco prope uenit, ferens ſceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytros,
Nuncians belli famam, dixitq; ſermonem:
O ranæ, mures uobis minitantes miſerunt
Dicere armari ad bellumq; pugnamq;.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignathus, ſed pugnate
Quæcunq; inter ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic loquutus diſparuit ſermo autem in aures murium
Ingrediens, conturbauit mentes ranarum ſuperbarum.
Accuſantibus autem ipſis Phyſignathus dixit ſurgens:
O amici, non occidi ego murem, neq; uidi
Pereuntem, omnino ſuffocatus eſt ludens, iuxta lacum
Natatus ranarum imitatus, at peßimi
Nunc me accuſant inculpabilem: ſed age conſilium
Inquiramus, ut doloſos mures deperdamus.
Etenim ego dico, ut mihi apparent eſſe optima.
Corpora ornantes armati ſtemus uniuerſi
Summas iuxta ripas, ubi præceps locus.
Quando autem impetum facientes in nos uenerint,
Accipientes à galeis quicunq; propè obuius uenerit,
In lacum ipſos cum armis ſtatim deijciamus.
Sic enim ſuffocantes in aquis experteis natandi,
Conſtituemus ſtatim murium occiſorum hic trophæum,
Sic certè loquutus, armis induit uniuerſos.
Folijs quidem maluarum tibias ſuas circum cooperuerunt,
Thoraces autem habuerunt uiridibus latis à corijs,
Folia autem caulium in clypeos bene aptauerunt.
Lancea autem acutus iuncus unicuiq; longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita circum cooperiebant,
Circundantes autem ſteterunt in ripis altis,
Conquaſſantes lanceas, animo autẽ plenus erat unuſquiſq;.
Iupiter autem deos uocans in cœlum aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtendens, potenteſq; pugnatores,

Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας.
Οἷος κονταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠδὲ γιγάντων.
Ἡδὺ γελῶν ἔρεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
Ἢ μυσὶν ἀθανάτων; καὶ ἀθηναίην προσέειπεν,
Ὦ θύγατερ μυσὶν ἦρ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες.
Κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν ἀθήνη.
Ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν.
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα.
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
Καὶ πράσσει με τόκους, τοῦτο χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰρ ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς βατράχοισι ἀρηγέμεν οὐκ ἐθελήσω.
Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀνιοῦσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὕπνου δευομένην οὐκ εἴασαν θορυβοῦντες,
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι. ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεσθα θεοὶ τούτοισιν ἀρήγειν,
Μήκέτις ὑμμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόοντι.
Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.
Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη, τῇ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες, ὁμῶς δὲ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον.
Κᾆτ' ἦλθον κήρυκε, τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον. οὐρανόθεν δὲ
Ζεὺς κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' ὑψιβόας λειχήνορα οὔτασε δουρὶ

Multos & magnos, & lanceas longas ferentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit & Gigantum.
Suauiter ridens interrogabat, qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium? & Palladem allocutus eſt:
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templum ſemper exultant uniuerſi mures,
Odore delectati & cibarijs ex ſacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius, hunc aũt alloquuta eſt Pallas:
O pater, non certè unquam ego muribus conſumptis
Venirem, auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas deſtruentes, & lucernas cauſa olei,
Hoc autem meas ualde momordit mentes quale fecerunt,
Peplum meum corroſerunt, quod texui laborans
Ex trama ſubtili, & ſtamen ſubtile neui,
Foraminaq́ fecerunt: at ſutor mihi inſtitit,
Exigit à me uſuras: huius gratia irata ſum,
Mutuata enim ſubtextum, & non habeo reſtituere.
Sed neq́ ſic ranis auxiliari non uelim,
Sunt enim neq́ ipſæ mentibus firmæ, ſed me recens
Ex bello redeuntem, poſtquam ualde defatigata fui,
Somno indigentem non permiſerunt tumultuantes.
Neq́ parum oculos conniuere. ego autem in ſomnis iacebã
Caput dolens, donec clamauit gallus gallinaceus.
Sed age ceſſemus dei ijs auxiliari,
Ne utiq́ aliquis ueſtrum uulneretur telo acuto.
Sunt enim cominus pugnantes, etiam ſi deus contra ueniret.
Omnes autem de cœlo delectemur litem uidentes.
Sic certe dixit, huic autem poſt paruerunt dei alij.
Omnes ſimul autem collecti uenerunt in unum locum.
At uenerunt præcones duo. ſignum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementer tuba clangebant belli ſtrepitum, cœlitus autem
Iupiter Saturnius intonuit, ſignum belli mali.
Primus autẽ alte clamans Lichenorem uulnerauit lancea,

Ἑσταότ' ἐν προμάχοις κατὰ γαστέρ' εἰς μέσον ἧπαρ,
Κάδδ' ἔπεσεν πρηνὴς, ἁπαλὰς δ' ἐκόνισσεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε πηλείωνα,
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ ἐμβασίχυτρον
Αρτοφάγος δὲ πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
Ἤριπε δὲ πρηνὴς, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ ῥῶσεν ἐπιφθὰς,
Αὐχένα πὰρ μέσον, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος ὄχθαισι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
Κάππεσε δ', οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη.
Χορδῆσι λιπαρῆσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνήσιος δ' ὄχθαισι τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν.
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος. ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταξε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε κνισσοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν' ἑτάρων περιτεθνειώτων.
Καὶ βάλε πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδόσδε βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δ' ἔγε χειρὶ παχείῃ

Κείμενον

Stantem inter propugnatores per uentrem in mediũ hepar.
Concidit aũt pronus, teneras aũt puluerulentas ferit comas.
Troglodytes autem poſt ipſum iaculatus eſt Peliona.
Infixit aũt in pectore ſolidam lanceam, hunc autẽ cadentem
Cepit nigra mors, anima autem ex corpore euolauit,
Seutlæus autem utiq; occidit percutiens cor Embaſichytrũ,
Artophagus autem Polyphonum per uentrem percuſsit.
Cecidit autem ſupinus, anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem ut uidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari uulnerauit anticipans,
Collum iuxta medium. huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem ipſius concutiebatur lancea lucida.
Et percuſsit, neq; aberrauit per hepar. Vt autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens.
Sed neq; ſic ceſſauit in aquis, impulit autem ipſum.
Concidit aũt, non reſpirauit, tingebatur autẽ ſanguine lacus
Purpureo, ipſe autem iuxta littus extenſus eſt,
Venis pinguibus incitatus inteſtinis.
Lymneſius autem in ripis Tyroglyphum ſpoliauit.
Pternoglyphum aũt uidens Calaminthus, in timorem uenit,
Saltauit autem in lacum fugiens, clypeum iaciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Saxo percutiens per guttur: cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, polluebatur autem ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilẽ Borborocœtem,
Lancea impetum faciens: obſcuritas aũt oculos cooperuit.
Praſsiphagus autem uidens pede traxit Cniſſodioctem,
In lacu autem ſuffocauit tenens manu neruum.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocijs mortuis.
Et percuſsit Peluſium per uentrem in medium hepar:
Cecidit autem illi antè, anima autem ad infernum iuit.
Pelobates autem uidens, luti manipulum iecit in ipſum,
Et frontem inunxit, & excæcabatur propemodum.
Iratus eſt autem certè ille, capiens utiq; manu forti

Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε πηλοβάτην ὑπὸ γόνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτόν,
Τύψε μέσην δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα, πᾶς δ' οἱ εἴσω
Ὀξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἐκχεύατο ἅπαντα
Ἔγκατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον,
Ὦκα δ' ἐτειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ.
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν μύεσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος αὐτὸν ἄρη φαίνων κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν μύεσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων,
Στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.
Κινήσας δὲ κάρη, τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.

Ὢ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην,
Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων, ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.

Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδη σθένος, οὔτε Ἄρηος

Ἰσχύσει

Iacentem in campo lapidem ponderoſum, pondus terræ,
Hoc percußit Pelobatem ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra, cecidit autem ſupinus in pulueribus.
Craugaſides autem ultus eſt, & rurſus ibat in ipſum,
Percußit medium autem ipſum per uentrẽ, totus aũt ei intrò
Acutus iũcus ingrediebatur: humi aũt effundebãtur uniuerſa
Inteſtina, extracta à lancea manu graui.
Sitophagus autem ut uidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, conſumebatur autem ualde,
Saltauit autem in foſſam, ut aufugeret diram perniciem.
Troxartes aũt percußit Phyſignathum in pedis ſummitatẽ.
Celeriter autem conſumptus in lacum ſaltauit fugiens.
Troxartes aũt ut uidit adhuc ſemiuiuum, qui antè ceciderat,
Et illi incurrit rurſus occidere deſiderans.
Praſſæus autem ut uidit adhuc ſemiuiuũ, qui antè ceciderat
Venit per propugnatores, & iaculatus eſt acuto iunco,
Neq; fregit ſcutum, tenebatur autem ipſius lanceæ acies.
Erat aũt quidã inter mures iuuenis filius egregius inter alios
Cominus pugnans, charus filius irreprehẽſibilis Artepibuli
Princeps ipſum Martem oſtendens robuſtus Meridarpax,
Qui ſolus inter mures dominabatur pugnando.
Stetit autem iuxta lacum elatus ſolus ab alijs,
Iactabat aũt depopulatum ire ranarum genus iaculatricum.
Et certe perfeciſſet, quoniam magnum ipſi robur erat,
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominum deorumq;,
Et tunc pereuntes ranas miſeratus fuiſſet Saturnius.
Mouens autem caput, talem loquutus eſt uocem:
O dij, certe magnum opus in oculis uideo.
Non parum me ſtupefecit Meridarpax per lacum,
Trucidare ranas deſiderans, ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, etiam & Martem,
Qui ipſum arcebunt à pugna robuſtum quamuis exiſtentem.
Sic certe locutus Iupiter, Mars aũt reſpõdebat ſermone:
Neq; certe Palladis ô Iupiter potentia, neq; Martis

Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα τιτανοκτόνον ὀβριμοεργὸν,
Ὧ τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη, κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνὸν,
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγα δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον.
Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον διὸς ὅπλον
Ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος,
Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων.
Εἰ μὴ ἀπ' οὐλύμπου βατράχους ἐλέησε κρονίων.
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις.
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες.
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες. οἱ δὲ καλεῦνται
Καρκίνοι, οἵ ῥα μυῶν οὐρὰς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,
Οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

Τέλος τῆς ὁμήρου βατραχο-
μυομαχίας.

ΕΠΥ-

Poterit ranis auxiliari diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores, uel tuum iaculum
Moueatur magnum quod Titanas ſuſtulit, potens opus,
Quo Titanas occidiſti egregios ultra omnes,
Enceladumq́ tumultuoſe ligaſti, & agreſtia genera Gigantũ.
Sic certè dixit: Saturnius aũt iaculatus eſt ardens fulmẽ.
Primum quidem intonuit, magnũ autem commouit cœlum,
Sed poſtea fulmen terribile, Iouis telum,
Miſit inuoluens, illud autem certè euolauit à manu regis.
Omnes quidem utiq́ terruit iaculatus, ranasq́ muresq́.
Sed neq́ ſic ceſſauit murium exercitus, ſed adhuc amplius
Cupiebat depopulatum ire ranarum genus iaculatricum,
Niſi ab Olympo ranas miſeratus fuiſſet Saturnius,
Qui utiq́ tunc ranis auxiliatores ilico miſit.
Venerũt aũt ex improuiſo habentes incudes in tergo, ungulis
Obliqua ingredientes, tortuoſi, habentes cortices, in ore oſtrì
Oſſei natura, lati humeros, rutilantes in humeris. (pelles
Blæſi, neruoſis manibus, à pectoribus intuentes
Octopedes, bicipites, manibus incapabiles: illi aũt uocantur
Cancri, qui utiq́ murium caudas oribus incidebant,
Etiam pedes & manus, flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miſeri mures, neq́ ſuſtinuerunt,
In fugam autem uertebantur. occidebat autem ſol iam,
Et belli finis unius diei perfectus eſt.

FINIS HOMERI BA-
trachomymachiæ.

Muſæus

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΕΙΣ ΟΜΗ-ρον Ἀντιπάτρου σιδωνίου.

Τὰν μερόπων πειθὼ, τὸ μέγα στόμα, τὰν ἴσα μούσαις
Φθεγξαμέναν κεφαλὰν, ὦ ξένε, μαιονίδεω,
Ἁ δ' ἔλαχον νασῖτις ἴου σπιλάς. οὐ γὰρ ἐν ἄλλᾳ
Ἱερὸν, ἀλλ' ἐν ἐμοὶ πνεῦμα θανὼν ἔλιπεν.
Ὧ νεῦμα κρονίδαο τὸ παγκρατὲς, ᾧ καὶ ὄλυμπον,
Καὶ τὰν αἴαντος ναύμαχον εἶπε βίαν,
Καὶ τὸν ἀχιλλείοις φαρσαλίσιν ἕκτορα πώλοις
Ὀστέα δαρδανικῷ δρυπτόμενον πεδίῳ.
Εἰ δ' ὀλίγα κρύπτει τὸν ταλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει.
Καὶ θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος ἴκος.

Εἰς τὸν αὐτόν.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον ὅμηρον.

Μάρκου

ΜΑΡΚΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥ
τοῦ Κρητός.

Νηὸς ἐμὴν ἀνὰ σηκὸν, ἀγίνεον ἧχι θυηλὰς,
Κυπρογενεῖ, σπένδοντες ἐτήσιον. αὐτὰρ ὁ τόξον
Οὖλος ἔρως βάσταζε. διοϊστεῦσαι δὲ μεμηλὼς,
Ὀξέα Λεοντίλλου ἧκε, πικρὸν δ᾽ ἴθυνεν ὀϊστόν.
Μηρὸς ἐπ᾽ ἀφήτειραν ἐπισπέρχων δ᾽ ἐπελάσθη,
Ἤπατι Λειάνδροιο κόρης φρένα αἶψα πρήσας.
Ἀμφότεροι δὲ πόθου, αὐτῷ πεφορημένοι οἴστρῳ,
Ἀλλήλων ἀπόναντο. γάμων δὲ συνίστορα λύχνον
Ἀθρειδίων θήκαντο. σιδήρειον δὲ λελογχὼς
Αἷμα, πολυπλάγκτης προὔδωκε ποθοῦντας ἀέλλαις,
Καί σφε φάους μὲν ἄμερσεν, ἄμερσε δὲ καὶ φιλοτήτων.

Τοῦ αὐτοῦ εἰς Μουσαῖον.

Καὶ φρένας ἀδρύστεια θεῶν ἕλε, δὴ γοῦν ἀοιδαῖς,
Στοῦτο λαχεῖν ἀφῆς, μοῦνος ἄποινα πόνων.
Τοῦτο κλύων νεμέσησ᾽. ὅθ᾽ ἑοῖς ἐπενήνοθεν ἔργοις
Ἀχλὺς ἄλλων. ἀφθὺς τ᾽ οὐ χάδεν ὕβριν ἔρως.
Μουσαίῳ δ᾽ ἐπέτελλον, ὁ δ᾽ ἐκλήϊζε πεθειώτων
Οἶστρον, ἀποδρέψαι παρθενίης καλύκας.
Αἰνέσθω δὲ μικροῖσιν ἐπιστίξας σελίδεσσιν,
Ὅσσ᾽ ὀλίγαις παίζων χερσὶν ἔοργεν ἔρως.

ΜΟΥΣΑΙΟΥ ΤΑ ΚΑΤ' ΗΡΩ καὶ λέανδρον.

Εἰπὲ θεὰ κρυφίων ἐπιμάρτυρα λύχνον ἐρώτων,
Καὶ νύχιον πλωτῆρα θαλασσοπόρων ὑμεναίων,
Καὶ γάμον ἀχλυόεντα, τὸν οὐκ ἴδεν ἄφθιτος ἠώς,
Καὶ σηστὸν καὶ ἄβυδον, ὅπῃ γάμος ἔννυχος ἡροῦς.
Νηχόμενόν τε λέανδρον ὁμοῦ, καὶ λύχνον ἀκούω,
Λύχνον ἀπαγγέλλοντα διακτορίην ἀφροδίτης,
Ἡροῦς νυκτιγάμοιο γαμοστόλον ἀγγελιώτην,
Λύχνον ἔρωτος ἄγαλμα, τὸν ὤφελεν αἰθέριος ζεὺς,
Ἐννύχιον μετ' ἄεθλον ἄγειν ἐφ' ὁμήγυριν ἄστρων,
Καί μιν ἐπικλῆσαι νυμφοστόλον ἄστρον ἐρώτων.
Ὅττι πέλεν συνέριθος ἐρωμανέων ὀδυνάων.
Ἀγγελίην δ' ἐφύλαξεν ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
Πρὶν χαλεπὸν πνοιῇσιν ἀήμεναι ἐχθρὸν ἀήτην.
Ἀλλ' ἄγε μοι μέλποντι μίαν ξυνάειδε τελευτὴν
Λύχνου σβεννυμένοιο καὶ ὀλλυμένοιο λεάνδρου.
Σηστὸς ἔην καὶ ἄβυδος ἐναντίον, ἐγγύθι πόντου,
Γείτονές εἰσι πόληες. ἔρως δ' ἀνὰ τόξα τιταίνων,
Ἀμφοτέρῃς πολίεσσιν ἕνα ξυνέηκεν ὀϊστὸν,
Ἠΐθεον φλέξας καὶ παρθένον. οὔνομα δ' αὐτῶν
Ἱμερόεις τε λέανδρος ἔην καὶ παρθένος ἡρώ,
Ἡ μὲν σηστὸν ἔναιεν, ὁ δὲ πτολίεθρον ἀβύδου,
Ἀμφοτέρων πολίων περικαλλέες ἀστέρες ἄμφω
Ἴκελοι ἀλλήλοισι. σὺ δ' εἴποτε κεῖθι περήσεις,
Δίζεό μοι τινὰ πύργον, ὅπῃ ποτὲ σηστιὰς ἡρὼ
Ἵστατο λύχνον ἔχουσα, καὶ ἡγεμόνευε λεάνδρῳ.
Δίζεο δ' ἀρχαίης ἁλιηχέα πορθμὸν ἀβύδου,
Εἰσέτι που κλαίοντα μόρον, καὶ ἔρωτα λεάνδρου.
Ἀλλὰ πόθεν λείανδρος ἀβυδόθι δώματα ναίων,
Ἡροῦς ἐς πόθον ἦλθε, πόθῳ δ' ἐνέδησε καὶ αὐτήν;
Ἡρὼ μὲν χαρίεσσα, διοτρεφὲς αἷμα λαχοῦσα
Κύπριδος ἦν ἱέρεια, γάμων δ' ἀδίδακτος ἐοῦσα,
Πύργον ἀπὸ προγόνων παρὰ γείτονι ναῖε θαλάσσῃ,

MVSAEVS DE ERO
& Leandro.

DIc dea occultorum teſtem lucernam amorum,
Et nocturnum natatorē per mare tranſeuntiū nuptiarū,
Et coitū tenebroſum, quem non uidit incorruptibilis aurora.
Et Seſtum & Abydum, ubi nuptiæ nocturnæ Erus,
Natantemq́ Leandrum ſimul & lucernam audio,
Lucernam annunciantem nuncium Veneris,
Erus nocte nubentis nuptias ornantem nuncium,
Lucernā amoris ſimulachrum, quā debuit æthereus Iupiter
Nocturnum poſt officium ducere ad conſortium aſtrorum,
Ac ipſam appellaſſe ſponſas ornantem ſtellam amorum,
Quoniam fuit miniſtra amatoriarum curarum.
Nunciumq́ ſeruauit inſomnium nuptiarum,
Antequam moleſtum flatibus ſlaret inimicus uentus,
Sed eia mihi canenti unum concine finem
Lucernæ extinctæ, & pereuntis Leandri.
Seſtus erat & Abydus è regione, prope mare
Vicinæ ſunt urbes. Cupido autem arcum tendens
Ambabus urbibus unam commiſit ſagittam.
Iuuenem urens & uirginem, nomen uerò eorum,
Suauisq́ Leander erat, & uirgo Ero.
Hæc quidem Seſtum habitabat, ille uerò oppidum Abydi,
Ambarum urbium perpulchræ ſtellæ ambo,
Similes inter ſe. tu uerò ſi quando illac tranſibis,
Quære mihi quandam turrim ubi quondam Seſtias Ero
Stabat, lucernam habens, & dux erat Leandro.
Quære & antiquæ mariſonum fretum Abydi,
Adhuc deflens mortem & amorem Leandri.
Verum unde Leander in Abydo domos habitans
Erūs ad amorem uenit, amore uerò deuinxit & ipſam.
Ero elegans generoſum ſanguinem ſortita,
Veneris erat ſacerdos: nuptiarum uerò imperita cum eſſet,
Turrim à parentibus apud uicinum habitabat amare,

Altera

Ἀλλὰ κύπρις ἄνασσα, σαοφροσύνῃ δὲ καὶ αἰδοῖ
Οὐδέ ποτ' ἀγρομένῃσιν ἐνωμίλησε γυναιξίν.
Οὐδὲ χορὸν χαρίεντα μετήλυθεν ἥλικος ἥβης,
Μῶμον ἀλευομένη ζηλήμονα θηλυτεράων.
Καὶ γὰρ ἐπ' ἀγλαΐῃ ζηλήμονές εἰσι γυναῖκες.
Ἀλλ' αἰεὶ κυθέρειαν ἱλασκομένη ἀφροδίτην,
Πολλάκι καὶ τὸν ἔρωτα παρηγορέεσκε θυηλαῖς,
Μητρὶ σὺν οὐρανίῃ φλογερὴν τρομέουσα φαρέτρην.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀλέεινε πυριπνείοντας ὀϊστούς.
Δὴ γὰρ κυπριδίη πάνδημος ἦλθεν ἑορτή,
Τὴν ἀνὰ σηστὸν ἄγουσιν ἀδώνιδι καὶ κυθερείῃ.
Πασσυδίῃ δ' ἔσπευδον ἐς ἱερὸν ἦμαρ ἱκέσθαι,
Ὅσσοι ναιετάεσκον ἁλιστεφέων σφυρὰ νήσων,
Οἱ μὲν ἀφ' αἱμονίης, οἱ δ' εἰναλίης ἀπὸ κύπρου.
Οὐδὲ γυνή τις ἔμιμνεν ἐνὶ πτολίεσσι κυθήρων,
Οὐ λιβάνου θυόεντος ἐνὶ πτερύγεσσι χορεύων,
Οὐ φρυγίης ναέτης, οὐ γείτονος ἀστὸς ἀβύδου,
Οὐδέ τις ἠϊθέων φιλοπάρθενος. ἦ γὰρ ἐκεῖνοι
Αἰὲν ὁμαρτήσαντες, ὅπῃ φάτις ἐστὶν ἑορτῆς,
Οὐ τόσον ἀθανάτων ἀγέμεν σπεύδουσι θυηλὰς,
Ὅσσον ἀγειρομένων διὰ κάλλεα παρθενικάων.
Ἡ δὲ θεῆς ἀνὰ νηὸν ἐπῴχετο παρθένος ἡρὼ,
Μαρμαρυγὴν χαρίεσσαν ἀπαστράπτουσα προσώπου,
Οἷά τε λευκοπάρηος ἐπαντέλλουσα σελήνη.
Ἄκρα δὲ χιονέων φοινίσσετο κύκλα παρειῶν,
Ὡς ῥόδον ἐκ καλύκων διδυμόχροον. ἦ τάχα φαίης
Ἡροῦς ἐν μελέεσσι ῥόδων λειμῶνα φανῆναι.
Χροιὴ γὰρ μελέων ἐρυθαίνετο. νισσομένης δὲ
Καὶ ῥόδα λευκοχίτωνος ὑπὸ σφυρὰ λάμπετο κούρης,
Πολλαὶ δ' ἐκ μελέων χάριτες ῥέον. οἱ δὲ παλαιοὶ
Τρεῖς χάριτας ψεύσαντο πεφυκέναι, εἷς δέ τις ἡροῦς
Ὀφθαλμὸς γελάων ἑκατὸν χαρίτεσσι τεθήλει.
Ἀτρεκέως ἱέρειαν ἐπάξιον εὕρετο κύπρις.
Ὣς ἡ μὲν περὶ πολλὸν ἀριστεύουσα γυναικῶν,

Altera Venus regina, caſtitate uerò & pudore
Nunquam collectarum commercio uſa eſt mulierum,
Neq; tripudium elegans audiuit iuuenilis ætatis,
Liuorem euitans inuidum mulierum.
Nam ob pulchritudinem inuidæ ſunt fœminæ.
Sed ſemper Cythream placans Venerem,
Sæpe & Cupidinem conciliabat libamentis,
Matre cum cœleſti flammeam tremens pharetram,
Sed neq; ſic euitauit ignitas ſagittas.
Iamq; Venereum populare uenit feſtum,
Quod Seſti celebrant Adonidi & Veneri.
Cateruatimq; feſtinabant ad ſacrum diem ire,
Quotquot habitabant mari circundatarum extrema inſularũ,
Aliqui quidem ab Hæmonia, aliqui uerò maritima à Cypro.
Neq; mulier ulla remanſit in oppidis Cytherorum,
Non Libani odoriferi in ſummitatibus ſaltans,
Non Phrygiæ incola, non uicinæ ciuis Abydi,
Neq; ullus iuuenis amator uirginum. Certè enim illi
Semper ſequuti, ubi fama eſt feſti,
Non tantum immortalium afferre feſtinant ſacrificia,
Quantum aggregatarum ob pulchritudines uirginum.
Verum deæ per ædem inceſſit uirgo Ero,
Splendorem gratum emittens facie,
Qualis alba genas oriens luna,
Summi uerò niuearum rubebant circuli genarum,
Vt roſa ex thecis bicolor, certè diceres,
Erus in membris roſarum pratum apparere.
Colore enim membrorum rubebat, euntis uerò Erus
Etiã roſeæ candidã indutæ tunicã ſub talis ſplendebãt puellæ.
Multæ uerò ex membris gratiæ fluebant. ſed antiqui
Treis Gratias mentiti ſunt eſſe, alteruter uerò Erus
Oculus ridens centum Gratijs pullulabat.
Profectò ſacerdotem dignam nacta eſt Venus.
Sic ea quidem plurimum ante cellens fœminas,

Κύπριδος ἀρήτειρα νέη διεφαίνετο κύπρις.
Δύσατο δ' ἠϊθέων ἁπαλὰς φρένας, οὐδέ τις ἀνδρῶν
Ἦεν, ὃς οὐ μενέαινεν ἔχειν ὁμοδέμνιον ἡρώ.
Ἡ δ' ἄρα καλλιθέμεθλον ὅπη κατὰ νηὸν ἀλᾶτο,
Ἑσπόμενον νόον εἶχε, καὶ ὄμματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
Καί τις ἐν ἠϊθέοισιν ἐθαύμασε, καὶ φάτο μῦθον.
Καὶ σπάρτης ἐπέβην, λακεδαίμονος ἔδρακον ἄστυ,
Ἧχι μόθον καὶ ἄεθλον ἀκούομεν ἀγλαϊάων.
Τοίην δ' ὄπω ὄπωπα νέην, κεδνήν θ' ἁπαλήν τε.
Καὶ τάχα κύπρις ἔχει χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Παπταίνων ἐμόγησα, κόρον δ' οὐχ εὗρον ὀπωπῆς.
Αὐτίκα τεθναίην λεχέων ἐπιβήμενος ἡροῦς.
Οὐκ ἂν ἐγὼ κατ' ὄλυμπον ἐφιμείρω θεὸς εἶναι,
Ἡμετέρην παράκοιτιν ἔχων ἐνὶ δώμασιν ἡρώ.
Εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέοικε τεὴν ἱέρειαν ἀφάσσειν,
Τοίην μοι κυθέρεια νέην παράκοιτιν ὀπάσσαι.
Τοῖα μὲν ἠϊθέων τις ἐφώνεεν, ἄλλοθεν ἄλλος,
Ἕλκος ὑποκλέπτων ἐπεμήνατο κάλλεϊ κούρης.
Αἰνοπαθὲς λείανδρε, σὺ δ' ὡς ἴδες εὐκλέα κούρην
Οὐκ ἔθελες κρυφίοισι καταξύειν φρένα κέντροις,
Ἀλλὰ πυριπνεύστοισι δαμεὶς ἀδόκητον ὀϊστοῖς,
Οὐκ ἔθελες ζώειν περικαλλέος ἄμορος ἡροῦς,
Σὺν βλεφάρων δ' ἀκτῖσιν ἀέξετο πυρσὸς ἐρώτων,
Καὶ κραδίη πάφλαζεν ἀνικήτου πυρὸς ὁρμῇ.
Κάλλος γὰρ περίπυστον ἀμωμήτοιο γυναικὸς
Ὀξύτερον μερόπεσσι πέλει πτερόεντος ὀϊστοῦ.
Ὀφθαλμὸς δ' ὁδός ἐστιν. ἀπ' ὀφθαλμοῖο βολάων
Ἕλκος ὀλισθαίνει, καὶ ἐπὶ φρένας ἀνδρὸς ὁδεύει.
Εἷλε δέ μιν τότε θάμβος, ἀναιδείη, τρόμος, αἰδώς.
Ἔτρεμε μὲν κραδίην, αἰδὼς δέ μιν εἶχεν ἁλῶναι.
Θάμβεε δ' εἶδος ἄριστον, ἔρως δ' ἀπενόσφισεν αἰδῶ.
Θαρσαλέως δ' ὑπ' ἔρωτος ἀναιδείην ἀγαπάζων,
Ἠρέμα ποσσὶν ἔβαινε, καὶ ἀντίον ἵστατο κούρης.
Λοξὰ δ' ὀπιπεύων δολερὰς ἐλέλιζεν ὀπωπάς,

Veneris ſacerdos noua apparebat Venus.
Subijt autem iuuenum teneras mentes, neq; ullus uir
Erat, qui non affectaret habere coniugem Ero.
Illa autem benefundatam quacunq; per ædem uagabatur,
Sequentem mentem habebat & oculos & præcordia uirorũ.
Atq; aliquis inter iuuenes admiratus eſt, & dixit uerbum:
Et Sparten peragraui, Lacedæmonis uidi urbem,
Vbi laborem & certamen audimus pulchritudinum.
Talem autem non uidi puellam, prudentemq; tenerámq;.
Et forte Venus habet Gratiarum unam iuuenum:
Intuens defeſſus ſum, ſatietatem autem non inueni aſpectus.
Statim moriar, cubilia ubi conſcenderim Erus.
Non ego in cœlo cuperem deus eſſe,
Noſtram uxorem habens domi Ero.
Si autem mihi non licet tuam ſacerdotem tractare,
Talem mihi Cytherea puellam uxorem præbeas.
Talia iuuenum quiſq; loquutus eſt undiq; alius,
Vulnus celans inſaniuit pulchritudine puellæ.
Grauia paſſe Leander, tu autem ut uidiſti inclytã puellã,
Nolebas occultis conſumere mentem ſtimulis,
Sed ardentibus domitus inopinatò ſagittis,
Nolebas uiuere perpulchræ expers Erus,
Simul in oculorum radijs creſcebat fax amorum,
Et cor feruebat inuicti ignis impetu.
Pulchritudo enim celebris immaculatæ fœminæ,
Acutior hominibus eſt ueloce ſagitta.
Oculus uerò uia eſt, ab oculi ictibus
Vulnus delabitur, & in præcordia uiri uiat.
Cepit autem ipſum tunc ſtupor, impudentia, tremor, pudor;
Tremuit quidem corde, pudor non ipſum tenebat captum,
Obſtupuit formam optimam, amor uerò dempſit pudorem:
Audacter autem ob amorem impudentiam affectans,
Tacite pedibus incedebat, & contra ſtetit puellam.
Oblique uerò intuens doloſos torquebat oculos,

Νεύμασιν ἀφθόγγοισιν παραπλάζων φρένα κούρης.
Αὐτὴ δ' ὡς ξυνίηκε πόθον δολόεντα Λεάνδρου,
Χαῖρεν ἐπ' ἀγλαΐῃσιν, ἐν ἡσυχίῃ δὲ καὶ αὐτὴ
Πολλάκις ἱμερόεσσαν ἑὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπὴν,
Νεύμασι λαθριδίοισιν ἐπαγγέλλουσα Λεάνδρῳ,
Καὶ πάλιν ἀντέκλινεν. ὁ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἰάνθη,
Ὅτι πόθον ξυνέηκε, καὶ οὐκ ἀπεσείσατο κούρη.
Ὄφρα μὲν οὖν Λείανδρος ἐδίζετο λάθριον ὥρην,
Φέγγος ἀναστείλασα κατήϊεν ἐς δύσιν ἠὼς,
Ἐκ περάτης δ' ἀνέφαινε βαθύσκιος ἕσπερος ἀστήρ.
Αὐτὰρ ὁ θαρσαλέως μετεκίαθεν ἐγγύθι κούρης,
Ὡς ἴδε κυανόπεπλον ἐπιβρώσασαν ὀμίχλην,
Ἠρέμα μὲν θλίβων ῥοδοειδέα δάκτυλα κούρης,
Βυσσόθεν ἐστονάχιζεν ἀθέσφατον. ἡ δὲ σιωπῇ
Οἷά τε χωομένη ῥοδέην ἐξέσπασε χεῖρα.
Ὡς δ' ἐρατῆς ἐνόησε χαλίφρονα νεύματα κούρης,
Θαρσαλέως παλάμῃ πολυδαίδαλον εἷλκε χιτῶνα,
Ἔσχατα τιμήεντος ἄγων ἐπὶ κεύθεα νηοῦ.
Ὀκναλέοις δὲ πόδεσσιν ἐφέσπετο παρθένος Ἡρὼ,
Οἷά περ οὐκ ἐθέλουσα, τοίην δ' ἀνενείκατο φωνὴν,
Θηλυτέροις ἐπέεσσιν ἀπειλείουσα Λεάνδρῳ.

Ξεῖνε, τί μαργαίνεις; τί με δύσμορε παρθένον ἕλκεις;
Ἄλλην δεῦρο κέλευθον, ἐμὸν δ' ἀπόλειπε χιτῶνα,
Μῆνιν ἐμῶν ἀπόειπε πολυκτεάνων γενετήρων.
Κύπριδος οὔ σοι ἔοικε θεῆς ἱέρειαν ἀφάσσειν.
Παρθενικῆς ἐπὶ λέκτρον ἀμήχανόν ἐστιν ἱκέσθαι.
Τοῖα μὲν ἠπείλησεν ἐοικότα παρθενικῇσιν.

Θηλείης δὲ Λέανδρος ἐπεὶ κλύεν οἶστρον ἀπειλῆς,
Ἔγνω πειθομενάων σημήια παρθενικάων.
Καὶ γὰρ ὅτ' ἠϊθέοισιν ἀπειλείωσι γυναῖκες,
Κυπριδίων ὀάρων αὐτάγγελοί εἰσιν ἀπειλαί.
Παρθενικῆς δ' εὔοδμον ἐΰχροον αὐχένα κύσσας,
Τοῖον μῦθον ἔειπε πόθου βεβολημένος οἴστρῳ.

Κύπρι φίλη μετὰ Κύπριν, Ἀθηναίη μετ' Ἀθήνην,

Nutibus mutis deuians mentem puellæ.
Ipſa uerò ut ſenſit amorem doloſum Leandri,
Gauiſa eſt ob gratias ſuas, tacite uerò & ipſa
Sæpe gratam ſuam deiecit faciem,
Nutibus occultis innuens Leandro,
Et rurſus extulit: ille uerò intus animo gaudebat,
Quod amorem ſenſit, & non renuit puella.
Dum igitur Leander quærebat occultam horam,
Lucem contrahens deſcendit ad occaſum aurora,
E regione autem apparuit umbroſa ueſperæ ſtella.
Sed ipſe audacter adibat prope puellam,
Vt uidit atratas inſurgere tenebras,
Tacite quidem ſtringens roſeos digitos puellæ,
Ex imo ſuſpirabat uehementer: illa uero ſilentio,
Tanquam iraſcens roſeam retraxit manum.
Vt uerò amatæ ſenſit inſtabileis nutus puellæ,
Audacter manu uariam traxit ueſtem,
Vltima uenerandi ducens ad penetralia templi.
Pigrè autem pedibus ſequebatur uirgo Ero,
Tanquam nolens, talemq́ emiſit uocem,
Fœmineis uerbis minans Leandro.
Hoſpes quid inſanis? quid me infelix uirginem trahis?
Alia ito uia, meamq́ dimitte ueſtem,
Iram meorum euita locupletum parentum.
Veneris non te decet deæ ſacerdotem ſolicitare.
Virginis ad lectum difficile eſt ire.
Talia minata eſt conuenientia uirginibus.
Fœminearũ aũt Leander ubi audiuit furorem minarum,
Senſit perſuaſarum ſigna uirginum.
Etenim cum iuuenibus minantur fœminæ,
Venerearum conſuetudinum per ſe nunciæ ſunt minæ.
Virginis autem beneolens boni coloris collum oſculatus,
Tale uerbum locutus eſt amoris iſtus ſtimulo:
Venus chara poſt Venerem, Minerua poſt Mineruam,

Οὐ γὰρ ἐπιχθονίῃσιν ἴσην καλέω σε γυναιξίν,
Ἀλλά σε θυγατέρεσσι Διὸς κρονίωνος ἐίσκω.
Ὄλβιος ὅς σ' ἐφύτευσε, καὶ ὀλβίη ἣ τέκε μήτηρ,
Γαστὴρ ἥ σ' ἐλόχευσε, μακαρτάτη, ἀλλὰ λιτάων
Ἡμετέρων ἐπάκουε, πόθου δ' οἴκτειρον ἀνάγκην.
Κύπριδος ὡς ἱέρεια μετέρχεο κύπριδος ἔργα,
Παρθένον οὐκ ἐπέοικεν ὑποδρήσσειν ἀφροδίτῃ.
Παρθενικαῖς οὐ κύπρις ἰαίνεται. ἢν δ' ἐθελήσῃς
Θεσμὰ θεῆς ἐρόεντα καὶ ὄργια πιστὰ δαῆναι,
Ἔστι γάμος καὶ λέκτρα. σὺ δ' εἰ φιλέεις κυθέρειαν,
Θελξινόων ἀγάπαζε μελίφρονα θεσμὸν ἐρώτων,
Σὸν δ' ἱκέτην με κόμιζε. καὶ ἢν ἐθέλῃς παρακοίτην,
Τόν σοι ἔρως ἤγρευσεν ἑοῖς βελέεσσι κιχήσας,
Ὡς θρασὺν ἡρακλῆα θοὸς χρυσόρραπις ἑρμῆς
Θητεύειν ἐκόμισσεν ἰαρδανίῃ ποτὶ νύμφῃ.
Σοὶ δέ με κύπρις ἔπεμπε, καὶ οὐ σοφὸς ἤγαγεν ἑρμῆς.
Παρθένος οὔ σε λέληθεν ἀπ' ἀρκαδίης ἀταλάντη,
Ἥ ποτε μειλανίωνος ἐρασσαμένου φύγεν εὐνὴν
Παρθενίης ἀλέγουσα, χολωσαμένης δ' ἀφροδίτης
Τὸν πάρος οὐκ ἐπόθησεν, ἐνὶ κραδίῃ θέτο πάσῃ.
Πείθεο καὶ σὺ φίλη, μὴ κύπριδι μῆνιν ἐγείρῃς.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀναινομένης φρένα κούρης,
Θυμὸν ἐρωτοτόκοισι παραπλάγξας ἐνὶ μύθοις.
Παρθενικὴ δ' ἄφθογγος ἐπὶ χθόνα πῆξεν ὀπωπὴν,
Αἰδοῖ ἐρυθριόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειὴν,
Καὶ χθονὸς ἔξεεν ἄκρον ἐπ' ἴχνεσιν, αἰδομένη δὲ
Πολλάκις ἀμφ' ὤμοισιν ἑὸν ξυνέεργε χιτῶνα,
Πειθοῦς γὰρ τάδε πάντα προάγγελα. παρθενικῆς δὲ
Πειθομένης ποτὶ λέκτρον ὑπόσχεσίς ἐστι, σιωπή.
Ἤδη καὶ γλυκύπικρον ἐδέξατο κέντρον ἐρώτων.
Θέρμετο δὲ κραδίην γλυκερῷ πυρὶ παρθένος ἡρώ,
Κάλλεϊ δ' ἱμερόεντος ἀνεπτοίητο λεάνδρου.
Ὄφρα μὲν οὖν ποτὶ γαῖαν ἔχεν νεύουσαν ὀμίχλην,
Τόφρα δὲ καὶ λείανδρος ἐρωμανέεσσι προσώποις,

Non enim terreſtribus æqualem uoco te mulieribus,
Sed te filiabus Iouis Saturnij aßimulo.
Beatus qui te plantauit, & beata quæ peperit mater,
Venter qui te portauit feliciſsimus, ſed preces
Noſtras exaudi, amorisq; miſerere neceßitatis.
Veneris ut ſacerdos exerce Veneris opera,
Virginem non decet adminiſtrare Veneri.
Virginibus Venus non gaudet, ſi uerò uolueris
Inſtituta deæ deſiderandæ, & ceremonias fidas diſcere,
Sunt nuptiæ & lecti. Tu autem ſi amas Venerem,
Mulcentium mentem ama ſuauem legem amorum,
Tuumq; ſupplicem me accipe, & ſi uolueris coniugem
Quem tibi Cupido uenatus eſt, ſuis ſagittis aſſequutus,
Sicut audacem Herculem uelox auriuirga Mercurius,
Seruitum duxit Iardaniam ad puellam.
Tibi uerò me Venus miſit, et non ſapiens attulit Mercurius.
Virgo non te latet ex Arcadia Atalanta,
Quæ olim Melanionis amantis fugit lectum,
Virginitatem curans, irata autem Venere,
Quem prius non amauit, in corde poſuit toto.
Perſuadere & tu chara, ne Veneri iram excites.
Sic fatus, perſuaſit recuſantis mentem puellæ,
Animum amori paris errare faciens uerbis.
Virgo autem muta, in terram fixit aſpectum,
Pudore rubefactam abſcondens genam,
Et terræ raſit ſummitatem in ueſtigijs: cum puderet autem,
Sæpe circa humeros ſuam contraxit ueſtem.
Perſuaſionis enim hæc omnia prænuncia. uirginis autem
Perſuaſæ ad lectum promißio eſt, ſilentium.
Iam ſuauamarum ſuſcepit ſtimulum amorum,
Vrebatur autem cor dulci igne uirgo Ero,
Pulchritudineq; ſuauis ſtupeſcebat Leandri.
Dum igitur ad terram habebat inclinatam caliginem,
Tunc & Leander amore furente uultu,

Οὐ κάμεν εἰσορόων ἀπαλόχροον αὐχένα κούρης.
Ὀψὲ δὲ Λειάνδρῳ γλυκερὴν ἀνενείκατο φωνήν,
Αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου.
 Ξεῖνε τεοῖς ἐπέεσσι τάχ' ἂν καὶ πέτρον ὀρίναις.
Τίς σε πολυπλανέων ἐπέων ἐδίδαξε κελεύθους;
Οἴμοι, τίς σ' ἐκόμισσεν ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν;
Ταῦτα δὲ πάντα μάτην ἐφθέγξατο. πῶς γὰρ ἀλήτης
Ξεῖνος ἐὼν καὶ ἄπιστος, ἐμῇ φιλότητι μιγείης;
Ἀμφαδὸν οὐ δυνάμεσθα γάμοις ὁσίοισι πελάσσαι.
Οὐ γὰρ ἐμοῖς τοκέεσσιν ἐπεύαδεν. ἢν δ' ἐθελήσῃς
Ὡς ξεῖνος πολύφοιτος ἐμὴν ἐς πατρίδα μίμνειν,
Οὐ δύνασαι σκοτόεσσαν ὑποκλέπτειν ἀφροδίτην.
Γλῶσσα γὰρ ἀνθρώπων φιλοκέρτομος, ἐν δὲ σιωπῇ
Ἔργον ὅπερ τελέει τις, ἐνὶ τριόδοισιν ἀκούει.
Εἰπὲ δέ, μὴ κρύψῃς τεὸν οὔνομα, καὶ σέο πάτρην.
Οὐ γὰρ ἐμόν σε λέληθεν, ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Ἡρώ.
Πύργος δ' ἀμφιβόητος, ἐμὸς δόμος οὐρανομήκης,
Ὧ ἔνι ναιετάουσα σὺν ἀμφιπόλῳ τινὶ μούνῃ,
Σηστιάδος πρὸ πόληος ὑπὲρ βαθυκύμονας ὄχθας,
Γείτονα πόντον ἔχω στυγεραῖς βουλῇσι τοκήων.
Οὐδέ μοι ἐγγὺς ἔασιν ὁμήλικες, οὐδὲ χορεῖαι
Ἠϊθέων παρέασιν, ἀεὶ δ' ἀνὰ νύκτα καὶ ἠῶ
Ἐξ ἁλὸς ἠνεμόεντος ἐπιβρέμει οὔασιν ἠχή.
Ὡς φαμένη ῥοδέην ὑπὸ φάρεϊ κρύπτε παρειήν,
Ἔμπαλιν αἰδομένη, σφετέροις δ' ἐπεμέμφετο μύθοις.
 Λείανδρος δὲ πόθου βεβολημένος ὀξέϊ κέντρῳ,
Φράζετο πῶς κεν ἔρωτος ἀεθλεύσειεν ἀγῶνα.
Ἄνδρα γὰρ αἰολόμητις ἔρως βελέεσσι δαμάζει,
Καὶ πάλιν ἀνέρος ἕλκος ἀκείεται. οἷσι δ' ἀνάσσει,
Αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ βουληφόρος ἐστὶ βροτοῖσιν.
Αὐτὸς καὶ ποθέοντι τότε χραίσμησε λεάνδρῳ.
Ὀψὲ δ' ἀλαστήσας πολυμήχανον ἔννεπε μῦθον.
 Παρθένε σὸν δι' ἔρωτα καὶ ἄγριον οἶδμα περήσω,
Εἰ πυρὶ παφλάζοιτο, καὶ ἄπλοον ἔσσεται ὕδωρ.

Οὐ βα

Non laborabat uidens tenerum collum uirginis.
Serò uero Leandro ſuauem emiſit uocem,
Verecundiæ madidum ruborem ſtilans à facie:
Hoſpes tuis uerbis forſan & petram moueres.
Quis te uariorum uerborum docuit uias?
Hei mihi, quis te duxit meam ad patriam terram!
Hæc autem omnia fruſtra locutus es. Quomodo enim uagus
Hoſpes cum ſis, & infidus, meo amori miſcearis?
Manifeſte non poſſumus nuptijs legitimis coniugi.
Non enim meis parentibus placet. ſi autem uoles,
Vt hoſpes profugus mea in patria manere,
Non potes tenebroſam abſcondere Venerem.
Lingua enim hominum amica conuicij, in ſilentio autem
Opus quod perficit aliquis, in triuijs audit.
Dic uerò, ne celes tuum nomen, & tuam patriam.
Non enim meum te lateat, mihi nomen inclytum Ero.
Turris autem circumſona, mea domus altiſsima,
Qua inhabitans cum ancilla quadam ſola,
Seſtienſem ante urbem, ſupra profundas undas
Vicinum mare habeo, inuiſis conſilijs parentum:
Neq; me prope ſunt coætaneæ, neq; choreæ
Iuuenum adſunt: ſemper autem nocte & die
Ex mari uentoſo inſonat auribus ſonitus.
Sic fata, roſeam ſub ueſte celabat genam.
Rurſus pudore affecta, ſuis autem accuſabat uerbis.
Leander autem amoris percuſſus acuto ſtimulo,
Cogitabat, quomodo amoris exerceret certamen.
Virum enim uarius conſilijs amor ſagittis domat,
Et rurſus uiri uulnus medicatur. quibus autem dominatur,
Ipſe omnidomitor conſultor eſt mortalibus,
Ipſe etiam amanti auxiliatus eſt Leandro.
Tandem autem ingemens, per callidum dixit uerbum:
Virgo tuum propter amorem, & aſperam undã tranſibo,
Si igni ferueat, & innauigabilis erit aqua,

Οὐ τρομέω βαρὺ χεῦμα, τεὴν μετανεύμενος εὐνὴν,
Οὐ βρόμον ἠχήεντα βαρυκτύποιο θαλάσσης,
Ἀλλ' αἰεὶ κατὰ νύκτα φορεύμενος ὑγρὸς ἀκοίτης
Νήξομαι Ἑλλήσποντον ἀγάρροον. οὐχ ἕκαθεν γὰρ
Ἀντία σεῖο πόληος ἔχω πτολίεθρον Ἀβύδου.
Μοῦνον ἐμοὶ ἕνα λύχνον ἀπ' ἠλιβάτου σέο πύργου
Ἐκ περάτης ἀνάφαινε κατὰ κνέφας, ὄφρα νοήσας
Ἔσσομαι ὁλκὰς ἔρωτος, ἔχων σέθεν ἀστέρα λύχνον,
Καί μιν ὀπιπεύων οὐκ ὄψομαι δύοντα βοώτην,
Οὐ θρασὺν ὠρίωνα, καὶ ἄβροχον ὁλκὸν ἀμάξης,
Πατρίδος ἀντιπόροιο ποτὶ γλυκὺν ὅρμον ἱκοίμην.
Ἀλλὰ φίλη πεφύλαξο βαρὺ πνείοντας ἀήτας,
Μή μιν ἀποσβέσωσι. αὐτίκα θυμὸν ὀλέσσω
Λύχνον ἐμοῦ βιότοιο φαεσφόρον ἡγεμονῆα.
Εἰ ἐτεὸν δ' ἐθέλεις ἐμὸν οὔνομα καὶ σὺ δαῆναι,
Οὔνομά μοι λείανδρος, ἐϋστεφάνου πόσις ἡροῦς.
Ὡς οἱ μὲν κρυφίοισι γάμοις συνέθεντο μιγῆναι
Καὶ νυχίην φιλότητα, καὶ ἀγγελίην ὑμεναίων,
Λύχνου μαρτυρίῃσιν ἐπιστώσαντο φυλάσσειν,
Ἡ μὲν φάος τανύειν, ὁ δὲ κύματα μακρὰ περῆσαι.
Παννυχίδας δ' ἀνύσαντες ἀκοιμήτων ὑμεναίων,
Ἀλλήλων ἀέκοντες ἐνοσφίσθησαν ἀνάγκῃ,
Ἡ μὲν ἑὸν ποτὶ πύργον, ὁ δ' ὀρφναίην ἀνὰ νύκτα,
Μή τι παραπλάζοιτο, λαβὼν σημήϊα πύργου,
Πλῶε βαθυκρήπιδος ἐπ' εὐρέα δῆμον ἀβύδου.
Παννυχίων δ' ὀάρων κρυφίους ποθέοντες ἀέθλους,
Πολλάκις ἠρήσαντο μολεῖν θαλαμηπόλον ὄρφνην.
Ἤδη κυανόπεπλος ἀνέδραμε νυκτὸς ὀμίχλη,
Ἀνδράσιν ὕπνον ἄγουσα, καὶ οὐ ποθέοντι λεάνδρῳ.
Ἀλλὰ πολυφλοίσβοιο παρ' ἠϊόνεσσι θαλάσσης
Ἀγγελίην ἀνέμιμνε φαεινομένων ὑμεναίων,
Μαρτυρίην λύχνοιο πολυκλαύτοιο δοκεύων,
Εὐνῆς τε κρυφίης τηλέσκοπον ἀγγελιώτην.
Ὡς δ' ἴδε κυανέης λιποφεγγέα νυκτὸς ὀμίχλην,

Ἡρὼ

Non timeo grauem undam, tuum adiens cubile,
Non fremitum reſonantem grauis murmurantis maris.
Sed ſemper per noctem portatus madidus maritus,
Nauigabo Helleſpontum ualde fluentem. non longe enim
Contra tuam urbem habeo oppidum Abydi.
Tantum mihi unam lucernam ab excelſa tua turri
E regione oſtende in tenebris: ut intuens
Sim nauis amoris, habens tuum ſtellam lychnum,
Atq; ipſum aſpiciens ne uideam occidentem Bootem,
Nec aſperum Orionem, ac immadidam tractionē currus,
Patriæ obuiæ ad dulcem portum uenirem.
Sed chara caue grauiter flanteis uentos,
Ne ipſum extinguant. ſtatim animam perdam,
Lychnum meæ uitæ luciferum ducem.
Si uere autem uis meum nomen & tu ſcire,
Nomen mihi Leander, bene comptæ coniunx Erus.
Sic ij quidem clandeſtinis nuptijs componebant miſceri,
Et nocturnam amicitiam, & nuncium nuptiarum
Lucernæ teſtimonijs pacti ſunt ſeruare:
Illa quidem lucem extēdere, hic autem undas longas trāſire.
Pernoctationes autem experti uigilum nuptiarum
A ſe inuiti ſeparati ſunt neceſſitate:
Hæc quidem ſuam ad turrim, hic autem obſcuram per noctē,
Ne quid erraret, iaciens ſigna turris,
Nauigabat profundi fundamenti ad latum populū Abydi.
Totamq; noctē coniugū clandeſtina deſiderātes certamina,
Sæpe optarunt uenire cubiculum ornantem noctem.
Iam atrata cucurrit noctis caligo,
Viris ſomnum afferens, & non amanti Leandro:
Sed multifremi apud littora maris
Nuncium expectabat lucentium nuptiarum,
Teſtimonium lucernæ lugubris expectans,
Lectiq; clandeſtini procul ſpeculantem nuncium.
Vt uerò uidit nigræ obſcuram noctis caliginem,

Ero

Ἡρὼ λύχνον ἔφαινεν. ἀναπτομένοιο δὲ λύχνου,
Θυμὸν ἔρως ἔφλεξεν ἐπειγομένοιο λεάνδρου,
Λύχνῳ καιομένῳ συνεκαίετο. πὰρ δὲ θαλάσσης
Μαινομένων ῥοθίων πολυηχέα βόμβον ἀκούων,
Ἔτρεμε μὲν τὸ πρῶτον, ἔπειτα δὲ θάρσος ἀείρας
Τοίοισι προσέλεκτο παρηγορέων φρένα μύθοις.
Δεινὸς ἔρως, καὶ πόντος ἀμείλιχος, ἀλλὰ θαλάσσης
Ἐστὶν ὕδωρ, τὸ δ' ἔρωτος ἐμὲ φλέγει ἐνδόμυχον πῦρ.
Λάζεο πῦρ κραδίη, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ,
Δεῦρό μοι ἐς φιλότητα. τί δὴ ῥοθίων ἀλεγίζεις;
Ἀγνώσσεις ὅτι κύπρις ἀπόσπορός ἐστι θαλάσσης,
Καὶ κρατέει πόντοιο καὶ ἡμετέρων ὀδυνάων;
    Ὣς εἰπὼν, μελέων ἐρατῶν ἀπεδύσατο πέπλον
Ἀμφοτέραις παλάμῃσιν, ἑῷ δ' ἔσφιγξε καρήνῳ.
Ἠϊόνος δ' ἐξῶρτο, δέμας δ' ἔρριψε θαλάσσῃ.
Λαμπομένου δ' ἔσπευδεν ἀεὶ κατεναντία λύχνου,
Αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος νηῦς.
Ἡρὼ δ' ἠλιβάτοιο φαεσφόρος ὑψόθι πύργου,
Λευγαλέης αὔραισιν ὅθεν πνεύσειεν ἀήτης,
Φάρεϊ πολλάκι λύχνον ἐπέσκεπεν, εἰσόκε σηστοῦ
Πολλὰ καμὼν λέανδρος ἔβη ποτὶ ναύλοχον ἀκτήν.
Καί μιν ἑὸν ποτὶ πύργον ἀνήγαγεν, ἐκ δὲ θυράων
Νυμφίον ἀσθμαίνοντα περιπτύξασα σιωπῇ,
Ἀφροκόμους ῥαθάμιγγας ἔτι στάζοντα θαλάσσης
Ἤγαγε νυμφοκόμοιο μυχοὺς ἔπι παρθενεῶνος,
Καὶ χρόα πάντα κάθηρε. δέμας δ' ἔχρισεν ἐλαίῳ
Εὐόδμῳ ῥοδέῳ, καὶ ἁλίπνοον ἔσβεσεν ὀδμήν.
Εἰσέτι δ' ἀσθμαίνοντα βαθυστρώτοις ἐνὶ λέκτροις
Νυμφίον ἀμφιχυθεῖσα φιλήνορας ἔννεπε μύθους.
Νυμφίε, πολλὰ μογήσας, ἃ μὴ πάθε νυμφίος ἄλλος,
Νυμφίε πολλὰ μογήσας, ἅλις νύ τοι ἁλμυρὸν ὕδωρ
Ὀδμή τ' ἰχθυόεσσα βαρυγδούποιο θαλάσσης,
Δεῦρο τεοὺς ἱδρῶτας ἐμοῖς ἐνὶ κάτθεο κόλποις.
Ὣς ἡ μὲν ταῦτ' εἶπεν, ὁ δ' αὐτίκα λύσατο μίτρην,

Καὶ

Ero lucernam oſtendit: ac cenſa uerò lucerna,
Animum Cupido exußit feſtinantis Leandri,
Lucerna ardente coardebat. Apud uerò mare
Inſanarum undarum multiſonum fremitum audiens,
Tremebat quidem primum, poſtea aũt audaciam excitans,
Talibus alloquebatur, conſolans mentem, uerbis:
Grauis amor, & mare implacabile, ſed maris
Eſt aqua, uerum amoris me urit inteſtinus ignis.
Aſſume ignem cor, ne time effuſam aquam.
Ades mihi in amorem, cur fluctus curas?
Ignoras, quòd Venus nata eſt è mari,
Et dominatur ponto, & noſtris doloribus?
Sic fatus, membra amabilia exuit ueſtem
Ambabus manibus, ſuoq́ʒ aſtrinxit capiti,
Littoreq́ʒ exiluit, corpusq́ʒ deiecit in mare,
Splendentemq́ʒ feſtinabat ſemper aduerſus lucernam,
Ipſe remex, ipſe claßis, ipſe ſibi nauis.
Ero autem alta lucifera ſuper turri,
Perniciοſis auris undecunq́ʒ ſpiraret uentus,
Veſte ſæpe lucernam tegebat, donec Seſti
Multum fatigatus Leander iuit ad portuoſum littus,
Et ipſum ſuam ad turrim adduxit. Ex ianuis uerò
Sponſum anhelantem complexa ſilentio,
Spumeas ex capillis guttas adhuc ſtillantem maris
Duxit ſponſam ornantis ad penetralia uirginalis cubiculi,
Et cutem totam abſterſit, corpusq́ʒ unxit oleo
Beneolenti roſeo, & mare olentem extinxit odorem.
Adhuc autem anhelantem altè ſtratis in lectis,
Sponſum circumfuſa, blanda emiſit uerba:
Sponſe multũ laboraſti, quæ non paſſus eſt ſponſus alius,
Sponſe multum laboraſti, ſatis tibi eſt ſalſa aqua,
Fetorq́ʒ piſcoſus frementis maris.
Huc tuos ſudores in meos pone ſinus.
Sic illa hæc locuta eſt, ille uerò ſtatim ſoluit zonam,

Καὶ θαλάμων ἐπέβησαν ἀριστονόου κυθερείης.
Ἦν γάμος, ἀλλ' ἀχόρευτος· ἔην λέχος, ἀλλ' ἄτερ ὕμνων.
Οὐ ζυγίην ἰδρύν τις ἐπευφήμησεν ἀοιδὸς,
Οὐ δᾴδων ἤστραπτε σέλας θαλαμηπόλον εὐνὴν,
Οὐδὲ πολυσκάρθμῳ τις ἐπεσκίρτησε χορείῃ,
Οὐχ ὑμέναιον ἄεισε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλὰ λέχος στορέσασα τελεσσιγάμοισιν ἐν ὥραις
Σιγὴ παστὸν ἔπηξεν· ἐνυμφοκόμησε δ' ὀμίχλη.
Καὶ γάμος ἦν ἀπάνευθεν ἀειδομένων ὑμεναίων.
Νὺξ μὲν ἔην κείνοισι γαμοστόλος, οὐδέποτ' ἠὼς
Νυμφίον εἶδε Λέανδρον ἀριγνώτοις ἐνὶ λέκτροις.
Νήχετο δ' ἀντιπόροιο πάλιν ποτὶ δῆμον Ἀβύδου,
Ἐννυχίων ἀκόρητος ἔτι πνείων ὑμεναίων.
Ἡρὼ δ' ἑλκεσίπεπλος ἑοὺς λήθουσα τοκῆας,
Παρθένος ἠματίη, νυχίη γυνή. ἀμφότεροι δὲ
Πολλάκις ἠρήσαντο κατελθέμεν ἐς δύσιν ἠῶ.
Ὡς οἱ μὲν φιλότητος ὑποκλέπτοντες ἀνάγκην,
Κρυπταδίῃ τέρποντο μετ' ἀλλήλων κυθερείῃ.
Ἀλλ' ὀλίγον ζώεσκον ἐπὶ χρόνον, οὐδέ τι δηρὸν
Ἀλλήλων ἀπόναντο πολυπλάγκτων ὑμεναίων.
Ἀλλ' ὅτε παχνήεντος ἐπήλυθε χείματος ὥρη,
Φρικαλέας δονέουσα πολυστροφάλιγγας ἀέλλας,
Βένθεα δ' ἀστήρικτα καὶ ὑγρὰ θέμεθλα θαλάσσης
Χειμέριοι πνείοντες ἐπεστυφέλιζον ἀῆται,
Λαίλαπι μαστίζοντες ὅλην ἅλα. τυπτομένης δὲ
Ἤδη νῆα μέλαιναν ἀπέκλασε διχθάδι χέρσῳ,
Χειμερίην καὶ ἄπιστον ἀλυσκάζων ἅλα ναύτης.
Ἀλλ' οὐ χειμερίης σε φόβος κατέρυκε θαλάσσης,
Καρτερόθυμε Λέανδρε. διακτορίη δέ σε πύργου
Ἠθάδα σημαίνουσα φαεσφορίην ὑμεναίων,
Μαινομένης σ' ὤτρυνεν ἀφειδήσαντα θαλάσσης,
Νηλειὴς καὶ ἄπιστος. ὄφελλε δὲ δύσμορος Ἡρὼ,
Χείματος ἱσταμένοιο μένειν ἀπάνευθε Λεάνδρου,
Μηκέτ' ἀναπτομένη μινυνθάδιον ἀστέρα λέκτρων,
Ἀλλὰ πόθος καὶ μοῖρα βιήσατο, θελγομένη δὲ Μοι-

Et leges inierunt beneuolæ Veneris.
Erant nuptiæ, ſed ſine choreis: erat lectus, ſed ſine hymnis.
Non coniugium ſacrum quiſquam laudauit poeta,
Non tædarum illuminabat lux cubicularium lectum,
Neq; peragili quiſquam inſiluit chorea.
Non hymenæum cantauit pater, & ueneranda mater,
Sed lectum ſternens perficientibus nuptias in horis
Silentium thalamum fixit, ſponſam uerò ornauit caligo.
Et nuptiæ erant longe à canendis hymenæis.
Nox quidem erat illis nuptiarum ornatrix. nunquam aurora
Sponſum uidit Leandrum manifeſtis in lectis.
Nauigabat è regione poſiti rurſus ad populum Abydi
Nocturnos inſatiabilis adhuc ſpirans hymenæos.
At Ero longa induta ueſte ſuos latens parentes
Virgo diurna, nocturna mulier: utriq; autem
Sæpe optarunt deſcendere ad occaſum auroram.
Sic ij quidem amoris abſcondentes uim,
Occulta delectabantur inter ſe Venere.
Sed paruum uixerunt in tempus, neq; diu
Inuicem potiti ſunt multiuagis nuptijs.
Sed quando pruinoſæ uenit hyemis hora,
Horrendas commouens multarum uertiginum procellas,
Profunditatesq; infimas, & madida fundamenta maris,
Hyemaleis ſpirantes uerberabant uenti,
Nimbo percutientes totum mare: uerberatæ autem
Iam nauem nigram fregit bipertita terra,
Hyemale & infidum effugiens mare nauta.
Sed non hyemalis te timor coercebat maris
Fortanime Leander, nuncius ſed te turris
Conſuetam ſignificans lucem nuptiarum,
Furentis te impulit ſecurum maris,
Crudelis & perfidus. Debebat autem infelix Ero
Hyeme inſtante manere ſine Leandro,
Non amplius accendens indicem ſtellam lectorum,
Sed amor & fatum cogebat, geſtiens autem

Μοιράων ἀνέφαινε, καὶ οὐκέτι δαλὸν ἔφαινεν.
Νὺξ ἦν, εὖτε μάλιστα βαρυπνείουσιν ἀῆται
Χειμερίαις πνοιῇσιν ἀκοντίζοντες ἀήτῃ,
Ἀθρόον ἐμπίπτουσιν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Δὴ τότε Λείανδρός περ ἐθήμονος ἐλπίδι νύμφης,
Δυσκελάδων πεφόρητο θαλασσαίων ὑμεναίων.
Ἤδη κύματι κῦμα κυλίνδετο, σύνθετο δ' ὕδωρ,
Αἰθέρι μίσγετο πόντος, ἀνέγρετο πάντοθεν ἠχὴ
Μαρναμένων ἀνέμων· ζεφύρῳ δ' ἀντέπνεεν εὖρος,
Καὶ νότος εἰς βορέην μεγάλας ἐφίησιν ἀπειλάς.
Καὶ κτύπος ἦν ἄλιαστος ἐρισμαράγοιο θαλάσσης.
Αἰνοπαθὴς δὲ Λέανδρος ἀκηλήτοις ἐνὶ δίναις,
Πολλάκι μὲν λιτάνευε θαλασσαίην Ἀφροδίτην,
Πολλάκι δ' αὐτὸν ἄνακτα Ποσειδάωνα θαλάσσης,
Ἀτθίδος οὐ βορέην ἀμνήμονα κάλλιπε νύμφης.
Ἀλλά οἱ οὔτις ἄρηγεν, ἔρως δ' οὐκ ἤρκεσε μοίρας.
Πάντοθι δ' ἀγρομένοιο δυσάντεϊ κύματος ὁρμῇ
Θρυπτόμενος πεφόρητο· ποδῶν δέ οἱ ὤκλασεν ὁρμὴ,
Καὶ σθένος ἦν ἀδόνητον ἀκοιμήτων παλαμάων.
Πολλὴ δ' αὐτόματος χύσις ὕδατος ἔρρεε λαιμῷ.
Καὶ ποτὸν ἀχρήιστον ἀμαιμακέτου πίεν ἅλμης.
Καὶ δὴ λύχνον ἄπιστον ἀπέσβεσε πικρὸς ἀήτης,
Καὶ ψυχὴν καὶ ἔρωτα πολυκλαύτοιο Λεάνδρου.
Εἰσέτι δ' ἰθύνοντος, ἐπ' ἀγρύπνοισιν ὀπωπαῖς
Ἵστατο κυμαίνουσα πολυκλαύτοισι μερίμναις.
Ἤλυθε δ' ἠριγένεια, καὶ οὐκ ἴδε νυμφίον Ἡρώ.
Πάντοθι δ' ὄμμα τίταινεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
Εἴ που ἐσαθρήσειεν ἀλώμενον ὃν παρακοίτην.
Λύχνου σβεννυμένοιο, παρὰ κρηπῖδα δὲ πύργου
Θρυπτόμενον σπιλάδεσσιν ὅτ' ἔδρακε νεκρὸν ἀκοίτην,
Δαιδάλεον ῥήξασα περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
Ῥοιζηδὸν προκάρηνος ἀπ' ἠλιβάτου πέσε πύργου,
Κὰδ δ' Ἡρὼ τέθνηκεν ἐπ' ὀλλυμένῳ παρακοίτῃ,
Ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ.

Μουσαίου τέλος.

Parcarum oſtendebat, & non amplius ſtipitem amorum.
Nox erat, quum maxime ſpiranteis uentos
Hyemalibus flatibus iaculantes uenti
Collectim irruunt in littus maris.
Tunc Leander conſuetæ ſpe ſponſæ,
Perſonantium ferebatur marinarum nuptiarum,
Iam ab unda uoluebatur, accumulabatur uerò aqua.
Aetheri miſcebatur mare, concitata eſt undiq; terra
Pugnantibus uentis. Zephyro autē contra ſpirabat Eurus,
Et notus in Boream magnas immiſit minas.
Et fragor fuit ineuitabilis ualde fremi maris,
Grauia autem paſſus Leander implicabilibus in littoribus;
Sæpe quidem precabatur æquoream Venerem,
Sæpe autem & ipſum regem Neptunum maris,
Atthææ non Boream immemorem reliquit puellæ.
Sed ei nullus auxiliatus eſt, amor autem non coercuit fata.
Vndiq; autem accumulati male obuio fluctus impetu,
Contritus ferebatur, pedum autem eius defecit uigor
Et uis fuit immobilis inquietarum manuum.
Multa autem ſpontanea effuſio fluebat in guttur,
Et potum inutilem indomabilis potauit maris,
Et iam lucernam infidam extinxit amarus uentus,
Et animam & amorem deflendi Leandri.
Quum adhuc autem dirigeret iter, uigilibus oculis
Stabat fluctuans miſeris curis.
Venit autem aurora & non uidit ſponſum Ero,
Circumquaq; autem oculum dirigebat in lata dorſa maris;
Sicubi uideret errantem maritum.
Lucerna extincta, apud fundamentum turris
Obtritum procellis quum uidiſſet mortuum maritum,
Variam populata circa pectus ueſtem,
In fluctus præceps ab excelſa cecidit turre,
Ero commortua ob eum qui perierat coniugem,
Se inuicem autem fruiti ſunt etiam in ſuprema morte.
Muſæi finis.

EXPOSITIO CAPITUM *admonitoriorum, edita ex tempore ab Agapeto diacono ſanctiſſimæ Dei magnæ eccleſiæ. Quorum apex literarius ſic pote habet:*

Diuo & pientiſſimo imperatori noſtro Iuſtiniano Agapetus minimus Diaconus.

HOnore quolibet ſublimiorem quum habeas dignitatem ô Imperator, honoras ſupra omnes qui hoc te dignatus eſt Deum. quoniam iuxta ſimilitudinem cœleſtis regni tradidit tibi ſceptrum terrenæ poteſtatis, ut homines ei doceres iuſti cuſtodiam, & eorũ qui aduerſus ipſum rabiant inſectatus fueris latratũ, tum ipſius obtemperando legibus, tum ſubditos tibi regendo pro iure.

Ceu gubernator uigilat perpetuò imperatoris oculatiſſimus intellectus, continẽs tuto æquitatis clauos, atq; expellens fortiter impetuoſos iniquitatis fluctus, ut ne cymba mũdanæ reipub. illidatur fluctibus iniquitatis.

Diuinum

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΕΦΑΛαίων παραινετικῶν, σχεδιασθεῖσα παρὰ Ἀγαπητοῦ διακόνου τῆς ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ὧν ἡ ἀκρόστιχις ὧδέ πως ἔχει.

Τῷ θειοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος διάκονος.

1 ΤΙμῆς ἁπάσης ὑπέρτερον ἔχων ἀξίωμα βασιλεῦ, τιμᾷς ὑπὲρ ἅπαντας τὸν τούτου σε ἀξιώσαντα θεόν, ὅτι καὶ καθ' ὁμοίωσιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας, ἔδωκέ σοι τὸ σκῆπτρον τῆς ἐπιγείου δυναστείας, ἵνα τοὺς ἀνθρώπους διδάξῃς τὴν τοῦ δικαίου φυλακὴν, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λυσσώντων ἐκδιώξῃς τὴν ὑλακὴν, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ βασιλευόμενος νόμων, καὶ τῶν ὑπό σε βασιλεύων ἐννόμως.

2 Ὡς κυβερνήτης ἀγρυπνεῖ διὰ παντὸς ὁ τοῦ βασιλέως πολυόμματος νοῦς, διακατέχων ἀσφαλῶς τῆς εὐνομίας τοὺς οἴακας, καὶ ἀπωθούμενος ἰσχυρῶς τῆς ἀνομίας τοὺς ῥύακας, ἵνα τὸ σκάφος τῆς παγκοσμίου πολιτείας μὴ περιπίπτῃ κλύμασιν ἀδικίας.

Θεὸν

3 Θεῖον μάθημα καὶ πρῶτον, οἱ ἄνθρωποι, τὸ γνῶναί τινα ἑαυτὸν διδασκόμεθα. ὁ γὰρ ἑαυτὸν γνοὺς, γνώσεται θεόν, θεὸν δὲ ὁ γνοὺς, ὁμοιωθήσεται θεῷ. ὁμοιωθήσεται δὲ θεῷ, ὁ ἄξιος γενόμενος θεοῦ. ἄξιος δὲ γίνεται θεοῦ, ὁ μηδὲν ἀνάξιον πράττων θεοῦ, ἀλλὰ φρονῶν μὲν τὰ αὐτοῦ, λαλῶν δὲ ἃ φρονεῖ, ποιῶν δὲ ἃ λαλεῖ.

Diuinum documentũ & potiſsimum, nos homines, ut cognoſcat ſe quiſq; docemur. Qui enim ſeipsũ cognouit, cognoſcet deũ. Deũ uerò qui cognouit, aſsimilabitur deo. aſsimilabitur aũt deo qui dignus factus deo eſt. dignus deniq; fit deo, q̃ nihil indignum patrat deo: ſed qui ut cogitat quæ ipſius ſunt, ita tã loq̃tur quæ cogitat, q̃ facit q̃ loq̃tur.

4 Ἐπὶ προγόνων εὐγενείᾳ μηδεὶς ἐναβρυνέσθω. πηλὸν γὰρ ἔχουσι πάντες τοῦ γένους προπάτορα, καὶ οἱ ἐν πορφύρᾳ καὶ βύσσῳ καυχώμενοι, καὶ οἱ ἐν πενίᾳ καὶ νόσῳ τρυχώμενοι, καὶ οἱ διαδήματα περικείμενοι, καὶ οἱ διὰ δώματα προκείμενοι. μὴ τοίνυν εἰς πήλινον ἐγκαυχώμεθα γένος, ἀλλ' ἐπὶ χρηστότητι σεμνυνώμεθα τρόπων.

Maiorum nobilitate ne quis delicietur. Limũ enim habent omnes generis autorem, & qui purpura byſſoq; turgẽt, & qui paupertate & aduerſa ualetudine affligun tur, tam qui diademate redimiti ſunt, quàm qui per cubicula excubant. Ne igitur lutulentũ iactemus genus, ſed morũ integritate gloriemur.

5 Ἴσθι ὦ εὐσεβείας θεότευκτον ἄγαλμα, ὅτι ὅσῳ μεγάλων ἠξιώθης παρὰ θεοῦ δωρεῶν, τοσούτῳ μείζονος ἀμοιβῆς ὀφειλέτης ὑπάρχεις αὐτῷ. οὐκοῦν ἀπόδος τῷ εὐεργέτῃ τὸ χρέος τῆς εὐχαριστίας, τῷ λαμβάνοντι τὸ χρέος ὡς χάριν, καὶ τῆς χάριτος χάριν ἀντιδόντι. αὐτὸς γὰρ ἀεὶ καὶ χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριν

Scito ô pietatis diuinitus fabricatũ ſpecimẽ, quia quãto maioribus dignus habitus es tribuente deo muneribus, tanto maius ipſi nomen es. Ergo redde benefactori debitũ gratitudinis, acceptãti debitum ut meritum, & beneficio beneficiũ rependẽti: ipſe enĩ ſemper & beneficijs prior ꝓmeretur, & ut debitũ beneſi

beneficia repenſat. Gratitudinem autem exigit à nobis, non quæ uerborum blandorũ prolatione, ſed quæ rerũ piarum oblatione peragitur.

Nulla res adeò commendabilem reddit hominem, ut poßit quidẽ quæ uelit efficere, ſemper autem humana & uelle & agere. Quoniam igitur à deo tibi donata eſt facultas, qua indigebat propter nos bona tua uoluntas, omnia & uelis & agas, prout ei placet, qui eã tibi dedit.

Terrenarum opum inſtabiles diuitiæ fluuiatilium undarum imitantur curſum. Modicum enim affluũt his qui habere ſe eas arbitrantur, mox uerò refluentes ad alios accedunt. Solus autem beneficentiæ theſaurus ſtabilis eſt poßidentibus eum: bonarum enim actionum meritum ad autores retorquetur.

Inacceſſus nimirum exiſtis hominibus propter celſitudinem huius, quod hic deorſum eſt imperij, facilis idem aditu es indigentibus ob uim ſupernæ illius poteſtatis: atq; aperis aureis his

qui

χάριτας ἀποδίδωσιν. εὐχαριστίαν δὲ ζητεῖ παρ᾽ ἡμῶν, οὐ τὴν διὰ ῥημάτων ἀγαθῶν προσφορὰν, ἀλλὰ τὴν διὰ πραγμάτων εὐσεβῶν προσφοράν.

6 Οὐδὲν οὕτως εὐδόκιμον ἐργάζεται ἄνθρωπον, ὡς δύνασθαι μὲν ἃ βούλεται πράττειν, ἀεὶ δὲ φιλάνθρωπα καὶ βούλεσθαι καὶ πράττειν. ἐπειδὴ τοίνυν ἐκ θεοῦ σοι κεχάρισται δύναμις, ἧς ἐδεῖτο δι᾽ ἡμᾶς ἡ ἀγαθή σου βούλησις, πάντα καὶ βούλου, καὶ πράττε, ὡς ἀρέσκει τῷ ταύτην σοι δεδωκότι.

7 Τῶν ἐπιγείων χρημάτων ὁ ἄστατος πλοῦτος, τῶν ποταμίων ῥευμάτων μιμεῖται τὸν δρόμον. πρὸς ὀλίγον μὲν ἐπιρρέων τοῖς ἔχειν νομίζουσι, μετ᾽ ὀλίγον δὲ παραρρέων, εἰς ἄλλους ἀπέρχεται. μόνος δὲ τῆς εὐποιΐας ὁ θησαυρὸς, μόνιμός ἐστι τοῖς κεκτημένοις αὐτόν. τῶν γὰρ ἀγαθῶν ἔργων αἱ χάριτες ἐπὶ τοὺς ποιοῦντας ἐπαναστρέφουσιν.

8 Ἀπρόσιτος μὲν ὑπάρχεις ἀνθρώποις, διὰ τὸ ὕψος τῆς κάτω βασιλείας, εὐπρόσιτος δὲ γίνῃ τοῖς δεομένοις, διὰ τὸ κράτος τῆς ἄνω ἐξουσίας. καὶ ἀνοίγεις τὰ ὦτα τοῖς

ὑπὸ

ὑπὸ πενίας πολιορκουμένοις, ἵνα εὕρῃς τὴν τοῦ θεοῦ ἀκοὴν ἀνεῳγμένην. οἷοι γὰρ ἂν τοῖς ἡμετέροις γενώμεθα συνδούλοις, τοιοῦτον περὶ ἡμᾶς εὑρήσομεν τὸν δεσπότην.

9 Τὴν πολυμέριμνον τοῦ βασιλέως ψυχὴν κατόπτρου δίκην ἀποσμήχεσθαι χρή, ἵνα ταῖς θείαις αὐγαῖς ἀεὶ καταστράπτηται, καὶ τῶν πραγμάτων τὰς κρίσεις ἐκεῖθεν διδάσκηται. οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ τὰ δέοντα καθορᾶν, ὡς τὸ φυλάσσειν ἐκείνην διὰ παντὸς καθαράν.

10 Ὥσπερ ἐπὶ τῶν πλεόντων, ὅταν μὲν ὁ ναύτης σφαλῇ, μικρὰν φέρει τοῖς συμπλέουσι βλάβην, ὅταν δὲ αὐτὸς ὁ κυβερνήτης, παντὸς ἐργάζεται τοῦ πλοίου ἀπώλειαν. οὕτω καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἂν μέν τις τῶν ἀρχομένων ἁμάρτῃ, οὐ τὸ κοινὸν τοσοῦτον, ὅσον ἑαυτὸν ἀδικεῖ, ἂν δὲ αὐτὸς ὁ ἄρχων, πάσης ἐργάζεται τῆς πολιτείας τὴν βλάβην. ὡς οὖν μεγάλας ὑφέξων εὐθύνας, ἄν τι παρίδοι τῶν δεόντων, μετὰ πολλῆς ἀκριβείας καὶ λεγέτω πάντα, καὶ πραττέτω.

11 Κύκλος τις τῶν ἀνθρωπίνων περιτρέχει πραγμάτων,

ἄλλοτε

qui à paupertate obſidentur, ut inuenias dei auditum adapertum. Quales enim erga noſtros fuerimus conſeruos, talem circa nos reperiemus dominum.

Solicitam Imperatoris animam ſpeculi in modum abſtergi oportet, ut diuinis ſplendoribus ſemper coruſcet, rerumq́ diſtincta iudicia inde condiſcat. nihil enim adeo facit quæ peragenda ſunt conſpicere, atq; cuſtodire eam perpetuo ſinceram.

Sicuti fit apud nauigantes, quũ nauta errat modicũ, affert nauigantibus nocumẽtum, quũ uerò ipſe gubernator, totius efficit nauigij perniciem. ſic et in ciuitatibus, ſi quis ex ſubditis peccet, nõ tam rempub. quàm ſeipſum lædit: ſin uero ipſe princeps, uniuerſæ infert reipub. detrimentum. is igitur ut non exiguam redditurus rationem, ſi quid neglexerit eorũ quæ facto opus ſunt, cũ exquiſita diligentia & dictitet cuncta, & factitet.

Circulus quidam humanarum reuoluitur rerum,

qui modo ſit, modo aliter agitat ipſas, & circũfert. atq; in his inæqualitas eſt, eo q́d nihil ex præſentib. in eodẽ ſtatu maneat. oportet igit̃ te potẽtiſſime Imperator in hac rerũ uerſatili mutatiõe, immutabilẽ hẽre pietatis cognitionẽ.

ἄλλοτε ἄλλως φέρων αὐτὰ καὶ περιφέρων. καὶ τούτοις ἀνισότης ἐστὶ, τὸ μηδὲν τῶν παρόντων ἐν ταυτότητι μένειν. δεῖ οὖν σε κράτιστε βασιλεῦ, ἐν τῇ τούτων ἀγχιστρόφῳ μεταβολῇ, ἀμετάβλητον ἔχειν τὸν εὐσεβῆ λογισμόν.

Auerſare adulatorum pellaceis ſermones, ut coruorũ rapaceis mores. Illi nanq; corporis effodiunt oculos, iſti autem animæ hebetant cogitatus, cũ non permittant perſpicere rerum ueritatẽ. Vel enim commendant nonnunquãque reprehẽſione digna ſunt, uel reprehendũt plerũq; quæ omni laude ſunt maiora, ut de duobus alterum ab ipſis committatur, uel prauorum laus, uel contumelioſus bonorum contemptus.

12 Ἀποστρέφου τῶν κολάκων τοὺς ἀπατηλοὺς λόγους, ὥσπερ τῶν κοράκων τοὺς ἁρπακτικοὺς τρόπους. οἱ μὲν γὰρ τοὺς τοῦ σώματος ἐξορύττουσιν ὀφθαλμοὺς, οἱ δὲ τοὺς τῆς ψυχῆς ἐξαμβλύνουσι λογισμοὺς, μὴ συγχωροῦντες ὁρᾶν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν. ἢ γὰρ ἐπαινοῦσιν, καθ' ὅτι τὰ ψόγου ἄξια, ἢ ψέγουσι πολλάκις τὰ ἐπαίνων κρείττονα, ἵνα δυοῖν θάτερον αὐτοῖς ἁμαρτάνηται, ἢ τὸ κακὸν ἐπαινούμενον, ἢ τὸ καλὸν ὑβριζόμενον.

Aequalẽ oportet ſemper eſſe imperatoris animũ: mutari enim pro rerũ uarietatibus, mẽtis inſtabilis argumẽtum efficitur. Firmiter aũt bonis inhærere, qua firmitate pium ueſtrum corroboratum & fixum eſt imperiũ, et neq; uſq; ad inſolentiam extolli, neque uſque ad animi conſternationem deijci, in

13 Ἴσον εἶναι χρὴ πάντοτε τοῦ βασιλέως τὸ φρόνημα. τὸ γὰρ συμμεταβάλλεσθαι ταῖς τῶν πραγμάτων μεταβολαῖς, διανοίας ἀβεβαίου τεκμήριον γίνεται. τὸ δὲ παγίως ἐν τοῖς καλοῖς ἐρηρεῖσθαι, ὡς τὸ εὐσεβὲς ὑμῶν ἐστήρικται κράτος, καὶ μήτε πρὸς ἀλαζονείαν ὑπεραίρεσθαι, μήτε πρὸς ἀθυμίαν καταφέρεσθαι, βε-

tuta βεβηκό-

βεβηκότων ἐστὶν ἀσφαλῶς, καὶ ἀκράδαντον ἐχόντων τὴν ψυχήν.

14 Εἴ τις κεκαθαρισμένον ἔχει τὸν λογισμὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀπάτης, καὶ βλέπει τὸ οὐτιδανὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως, τό, τε βραχὺ καὶ ὠκύμορον τῆς ἐνταῦθα ζωῆς, καὶ τὸν συνεζευγμένον τῇ σαρκὶ ῥύπον, εἰς τὸν τῆς ὑπερηφανίας οὐκ ἐμπεσεῖται κρημνὸν, κἂν ἐν ἀξιώματι ὑπάρχῃ ὑψηλῷ.

15 Ὑπὲρ πάντα τῆς βασιλείας τὰ ἔνδοξα, τῆς εὐσεβείας τὸ στέμμα τὸν βασιλέα κοσμεῖ. ὁ γὰρ πλοῦτος ἀπέρχεται, καὶ ἡ δόξα μετέρχεται. τὸ δὲ κλέος τῆς ἐνθέου πολιτείας ἀθανάτοις αἰῶσι συμπαρεκτείνεται, καὶ λήθης ἐπέκεινα τοὺς ἔχοντας ἵστησι.

16 Σφόδρα μοι δοκεῖ ἀτοπώτατον εἶναι, ὅτι πλούσιοι καὶ πένητες ἄνθρωποι, ἐξ ἀνομοίων πραγμάτων βλάβην πάσχουσιν ὁμοίαν. οἱ μὲν γὰρ ὑπὸ τοῦ κόρου διαῤῥήγνυνται, οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ λιμοῦ διαφθείρονται. καὶ οἱ μὲν κατέχουσι τοῦ κόσμου τὰ πέρατα, οἱ δὲ οὐκ ἔχουσι ποῦ στῆσαι τὰ πέλματα. ἵνα τοίνυν ἄμφω τῆς ὑγείας τύχωσιν, ἀφαιρέσει

tuta ueluti baſi ſtabilitorum eſt hominum, inconcuſſamq́ habentium animam.

Si quis purũ habet cogitatum humanæ deceptionis, perſpicitq́ ſuæ naturæ utilitatẽ, breuitatemq́ ueloci fato obnoxiæ præſentis uitæ, tũ carni coniunctas inſitasq́ ſordes, ad ſuperbiæ nunquã illabetur præcipitium, quamuis in excelſo dignitatis faſtigio conſiſtat.

Super oĩa præclara quæ regnum habet, pietatis cultusq́ diuini corona regẽ exornat. Diuitiæ nanq́ euaneſcũt, uulgi fauor & aura trãſit. Sola uitæ deo placentis gloria immortalibus ſeculis coextenditur, & trans obliuionis tenebras collocat poſſidenteis.

Vehementer mihi uidetur abſurdiſſimũ eẽ, q̃d diuites et paupes hoies ex diſſimilibus reb. detrimentũ ſimile patiũtur. Illi nãq́ á copia rerũ perrũpũtur, hi uero fame pereũt. Itẽ illi occupãt ultimos mũdi termino, hi nõ habent ubi calloſa pedũ ueſtigia ſiſtant. Vt igitur utraq́ pars ſanitatis fiant compotes, auferẽdo

& apponendo iſtos regere oportet. atq; ad æqualitatem inæqualitas transferēda eſt.

Noſtris tēporib. oſtēſum eſt proſperæ uitæ tempus, quod prædixit quidā ex ueteribus futurum, cum uel philoſophi regnabunt, uel reges philoſophabuntur. nam tum philoſophando digni habiti regno eſtis, tū uerò regnando à philoſophia nō deſciuiſtis. Si enī amare ſapientiā, efficit philoſophiam, principium autem ſapientiæ dei eſt timor, quem in pectoribus ueſtris iugiter habetis, clarum & uerum ſit, quod à me dicitur.

Te reuera Imperatorem aſſerimus. quippe & imperare ac dominari uoluptatibus uales, & tum corona caſtitatis reuinctus, tum purpuram iuſtitiæ indutus incedis. Alijs nanq; poteſtatibus mors ipſa ſuccedit, huiuſcemodi uerò regnū immortalem ſeruat perpetuitatem. Item aliæ hoc in ſeculo ſoluuntur, hæc autem à perpetuo ſupplicio liberatur.

Si honorē q̃ ab oībus ꝓficiſcitur ꝑfrui uis, præſta te cōmunē omniū benefactorē. nihil

καὶ προσθέσει τούτους θεραπευτέον, καὶ πρὸς ἰσότητα τὴν ἀνισότητα μετοιστέον.

17 Ἐφ' ἡμῖν ἀνεδείχθη τῆς εὐζωΐας ὁ χρόνος, ὃν προεῖπέ τις τῶν παλαιῶν ἔσεσθαι, ὅταν ἢ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν, ἢ βασιλεῖς φιλοσοφήσωσι. καὶ γὰρ φιλοσοφοῦντες ἠξιώθητε τῆς βασιλείας, καὶ βασιλεύσαντες οὐκ ἀπέστητε φιλοσοφίας. εἰ γὰρ τὸ φιλεῖν σοφίαν, ποιεῖ φιλοσοφίαν, ἀρχὴ δὲ σοφίας, ὁ τοῦ θεοῦ φόβος, ὃν ἐν τοῖς στέρνοις ὑμῶν διὰ παντὸς ἔχετε, εὔδηλον ὡς ἀληθὲς τὸ παρ' ἐμοῦ λεγόμενον.

18 Βασιλέα σε κατὰ ἀλήθειαν ὁρίζομαι, ὡς βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἡδονῶν δυνάμενον, καὶ τὸν στέφανον τῆς σωφροσύνης ἀναδησάμενον, καὶ τὴν πορφύραν τῆς δικαιοσύνης ἀμφιασάμενον. ἡ μὲν γὰρ ἄλλη ἐξουσία τὸν θάνατον ἔχει διαδοχὴν, ἡ δὲ τοιαύτη βασιλεία τὴν ἀθάνατον σώζει διαμονήν. καὶ ἡ μὲν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ λύεται, ἡ δὲ τῆς αἰωνίου κολάσεως ῥύεται.

19 Εἰ τὴν ἐκ πάντων βούλει καρποῦσθαι τιμὴν, γίνου τοῖς ἅπασιν εὐεργέτης κοινός. οὐ-

δὲν

δὲν γὰρ οὕτω πρὸς εὔνοιαν ἐφέλκεται, ὡς εὐποιΐας χάρις διδομένη τοῖς χρῄζουσιν. ἡ γὰρ διὰ φόβον γινομένη θεράπεια, κατεσχηματισμένη ἐστὶ θωπεία, πεπλασμένης τιμῆς ὀνόματι φενακίζουσα τοὺς αὐτῇ προσανέχοντας.

bil enim adeò attrahit ad beneuolentiã, ut beneficij gratia, quæ datur indigentibus. quod enim ob metum præſtatur obſequium, fucata figurataq́; eſt adulatio, ficti honoris titulo fallens eos qui ipſi animum aduertunt.

20 Σεπτὴ δικαίως ἐστὶν ἡ ὑμῶν βασιλεία, ὅτι τοῖς πολεμίοις μὲν δεικνύει τὴν ἐξουσίαν, τοῖς ὑπηκόοις δὲ νέμει φιλανθρωπίαν. καὶ νικῶσα ἐκείνους τῇ δυνάμει τῶν ὅπλων, τῇ ἀόπλῳ ἀγάπῃ τῶν οἰκείων ἡττᾶται. ὅσον γὰρ θηρίου καὶ προβάτου τὸ μέσον, τοσοῦτον ἀμφοτέρων ἡγεῖται τὸ διάφορον.

Venerandum iure eſt ueſtrum imperium, quia hoſtibus quidem ſuæ demonſtrat poteſtatis aculeos, ſubditis uerò exhibet humanitatem. Et quum illos uincat armorum ui, inermi charitate uincitur à ſuis. Quantum enim feræ & ouis interſtitium eſt, tantum eſſe inter eos diſcrimen arbitratur.

21 Τῇ μὲν οὐσίᾳ τοῦ σώματος ἴσος παντὶ ἀνθρώπῳ ὁ βασιλεύς, τῇ ἐξουσίᾳ δὲ τοῦ ἀξιώματος ὅμοιός ἐστι τῷ ἐπὶ πάντων θεῷ. οὐκ ἔχει γὰρ ἐπὶ γῆς τὸν αὐτοῦ ὑψηλότερον. χρὴ τοίνυν αὐτὸν καὶ ὡς θεὸν μὴ ὀργίζεσθαι, καὶ ὡς θνητὸν μὴ ἐπαίρεσθαι. εἰ γὰρ καὶ εἰκόνι θεϊκῇ τετίμηται, ἀλλὰ καὶ εἰκόνι χοϊκῇ συμπέπλεκται, δι' ἧς ἐκδιδάσκεται τὴν πρὸς πάντας ἰσότητα.

Eſſentia corporis æqualis eſt cuilibet homini Imperator, poteſtate autem dignitatis cunctorum præſidi deo. Non enim habet in terris ſe quenquam altiorem. Oportet igitur ipſum ut deum nõ iraſci, ut mortalem non efferri. Nam etſi effigie diuina honoratus eſt, at puluere tamen terreno connexus eſt: quo edocetur, ut erga omnes ſeruet æqualitatem.

22 Ἀποδέχου τοὺς τὰ χρηστὰ συμβουλεύειν ἐθέλοντας, ἀλλὰ

Accepta eos q̃ bonorũ te conſiliorũ admonitũ uolunt,

ſed non eos qui adulari ſæpe numero ſtudent. Illi enim quod reuera expedit, perſpiciunt. Hi uerò ad ea quæ placent potentibus reſpiciunt, corporumq́ umbras imitantes, ſingulis eorum dictis applaudunt.

Talem te præſta tuos erga famulos, qualem optas erga te dominum eſſe. Prout enim audimus, audiemur, & ut reſpicimus, reſpiciemur à diuino cunctaq́ obtuente aſpectu. priores igitur nos miſericordiæ miſericordiam conferamus, ut pari par recipiamus.

Sicut exquiſita ſpecula tales monſtrant uultuum apparentias, qualia ipſa ſunt archetypa, nitidas uidelicet nitentium, triſteis autem triſtãtium. Eodem pacto iuſtum dei iudicium noſtris actionibus aſsimilatur. Qualia enĩ ſunt, quæ à nobis præſtantur, talia ipſe nobis par pari referens exhibet.

Conſulta quæ agẽda ſunt cunctanter, exequere autem quæ decreueris, mature. Quoniam periculoſum eſt admodũ inconſiderata in rebus

ἀλλὰ μὴ τοὺς κολακεύειν ἑκάστοτε σπεύδοντας. οἱ μὲν γὰρ τὸ συμφέρον συνορῶσιν ἐν ἀληθείᾳ, οἱ δὲ πρὸς τὰ δοκοῦντα τοῖς κρατοῦσιν ἀφορῶσι, καὶ τῶν σωμάτων τὰς σκιὰς μιμούμενοι, τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις συνᾴδουσι.

23 Τοιοῦτος γίνου περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, οἷον εὔχῃ σοὶ τὸν δεσπότην γενέσθαι. ὡς γὰρ ἀκούομεν, ἀκουσθησόμεθα, καὶ ὡς ὁρῶμεν, ὁραθησόμεθα ὑπὸ τοῦ θείου καὶ παντοφέρου βλέμματος. προσενέγκωμεν οὖν τῷ ἐλέῳ τὸν ἔλεον, ἵνα τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον ἀντιλάβωμεν.

24 Ὥσπερ τὰ ἀκριβῆ τῶν κατόπτρων τοιαύτας δείκνυσι τὰς τῶν προσώπων ἐμφάσεις, οἷά περ ἐστὶ τὰ πρωτότυπα, φαιδρὰ μὲν τῶν φαιδρυνομένων, σκυθρωπὰ δὲ τῶν σκυθρωπαζόντων. οὕτω καὶ ἡ δικαία τοῦ θεοῦ κρίσις, ταῖς ἡμετέραις πράξεσιν ἐξομοιοῦται. οἷά περ γὰρ ἂν ᾖ τὰ παρ' ἡμῶν εἰργασμένα, τοιαῦτα ἡμῖν ἐκ τῶν ὁμοίων παρέχει.

25 Βουλεύου μὲν τὰ πρακτέα βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ κριθέντα σπουδαίως. ἐπεὶ λίαν ἐστὶ σφαλερὸν, τὸ ἐν τοῖς πρά-

πράγμασιν ἀπερίσκεπτον. εἰ γὰρ τὰ ἐξ ἀβουλίας τις ἐννοήσει κακὰ, τότε γνώσεται καλῶς τῆς εὐβουλίας τὰ χρήσιμα, ὡς καὶ τῆς ὑγείας τὴν χάριν, μετὰ τὴν πεῖραν τῆς νόσου. δεῖ τοίνυν, σωφρονέστατε βασιλεῦ, καὶ βουλῇ συνετωτέρᾳ, καὶ εὐχῇ συντονωτέρᾳ, ἐξερευνᾶν ἀκριβῶς τὰ συνοίσοντα τῷ κόσμῳ.

26 Ἄριστα διοικήσεις τὴν ἀγαθὴν σου βασιλείαν, εἰ πάντα σπουδάζεις ἐφορᾷν, καὶ μηδὲν αὐτῇ παρορᾷν. οὐ γὰρ μικρὸν ἐπί σοι, ὅπερ μικρὸν εἶναι δοκεῖ ἐν συγκρίσει τῶν σῶν. ἐπειδὴ καὶ ῥῆμα βασιλέως ψιλὸν μεγάλην ἔχει παρὰ πᾶσιν ἰσχύν.

27 Σαυτῷ τὴν τοῦ φυλάττειν τοὺς νόμους ἐπίθες ἀνάγκην, ὡς μὴ ἔχων ἐπὶ γῆς τὸν δυνάμενον ἀναγκάζειν. οὕτω γὰρ καὶ τῶν νόμων ἐπιδείξεις τὸ σέβας, αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων τούτους αἰδούμενος, καὶ τοῖς ὑπηκόοις φανήσεται τὸ παρανομεῖν οὐκ ἀκίνδυνον.

28 Ἴσον τὸ πλημμελεῖν τῷ μὴ κωλύειν τοὺς πλημμελοῦντας λογίζου. κἂν γάρ τις πολιτεύηται μὲν ἐνθέσμως, ἀνέχηται δὲ τῶν βιούντων ἀθέσμως, συν

εργὸς

rebus temeritas. Si quis enim quæ ex inconſultamente proueniũt mala, cõcepit animo, facile cõperit boni conſilij cõmoda, ut qui ſanitatis dotem poſt ægrotationis experimẽtum perſentiſcũt. Debes igitur cordatiſſime rex, tum cõſilio prudẽtiore tũ precib. ad deũ impẽſiorib. exqrere diligẽter, q̃ mũdo ſunt expeditura.

Optime reges egregium tuum imperiũ, ſi omnia des operam perſpicere, nec negligere patiare quicquã. Neque enim paruum eſt in te, quod paruum eſſe apparet comparatione tuorũ: quoniã uel exile imperatoris uerbum et minimum, ingentem obtinet apud omnes uim.

Tibi ipſi cuſtodiendi leges impone neceſſitatẽ, quũ non habeas in terris qui te poſſit cogere. Sic .n. tu legũ præ te feres cultũ ipſe, ante alios eas reuerẽdo, tũ ſubditis cõſtabit, legũ præuaricationẽ piculi nõ eẽ immunem.

Peccare, & nõ cohibere peccãteis, iuxta æſtima. Si quis enim in ciuitate uitam quidem ipſe traducat æquè, toleret aũt uiuẽteis iniquè, ſo

cius

eius malorū apud deum indicatur. Quod ſi uelis bifariā approbari, ut pulcherrima queq́ꝫ gerenteis honora, ita teterrima patrātib. ſucceſe.

ουργὸς τῶν κακῶν παρὰ θεῷ κρίνεται. εἰ δὲ βούλει διττῶς εὐδοκιμεῖν, καὶ τοὺς τὰ κάλλιστα ποιοῦντας προτίμα, καὶ τοῖς τὰ χείριστα δρῶσιν ἐπιτίμα.

Expedire admodū arbitror, effugere prauorum contubernia. Qui enim cum hominibus improbis ſemper uerſatur, eum uel pati uel diſcere malum aliquid neceſſe eſt. Qui uerò unà cum bonis degit, uel imitationem honeſtorum edocetur, uel diminutionem uitiorum condiſcit.

29 Λίαν συμφέρειν ὑπολαμβάνω, τὸ φεύγειν τὰς τῶν κακῶν συνδιαιτήσεις. ὁ γὰρ συνιόντα πάντοτε ἀνθρώποις πονηροῖς, ἢ παθεῖν ἢ μαθεῖν ἀνάγκη τὶ πονηρόν. ὁ δὲ τοῖς ἀγαθοῖς συνδιάγων, ἢ μίμησιν τῶν καλῶν ἐκδιδάσκεται, ἢ μείωσιν τῶν κακῶν ἐκπαιδεύεται.

Terrarum orbis à deo quū concreditū tibi ſit regnum, caue ne aliquo utaris ex prauis ad rerū adminiſtratiōes. Quæ enim ille perperā fecerint, eorū rationē reddet deo, qui peccandi facultatem ipſis indulſerit. Magna igitur & diligenti cum perſcrutatione magiſtratuum promotiones fiant oportet.

30 Ἐγκόσμιον ὑπὸ θεοῦ πιστευθεὶς βασιλείαν, μηδενὶ χρῶ τῶν πονηρῶν πρὸς τὰς τῶν πραγμάτων διοικήσεις. ὧν γὰρ ἂν ἐκεῖνοι κακῶς διαπράξωνται, λόγον ὑφέξει θεῷ ὁ τὴν ἰσχὺν αὐτοῖς δεδωκώς. μετὰ πολλῆς οὖν ἐξετάσεως αἱ τῶν ἀρχόντων προβολαὶ γινέσθωσαν.

Aequale reor eſſe malū, & inimicorum excandeſcere flagitijs, & amicorum permulceri blanditijs. Oportet enim utriſq́ꝫ reſiſtere, nec uſquā à decoro diſcedere, neq́ꝫ irrationabilē eorum maleuolentiam ulciſcendo, neq́ꝫ ficti-

31 Ἴσον νομίζω κακὸν, καὶ τῶν ἐχθρῶν θυμοῦσθαι ταῖς κακουργίαις, καὶ τῶν φίλων θέλγεσθαι ταῖς κολακείαις. δεῖ γὰρ πρὸς ἑκατέρους γενναίως ἀνθίστασθαι, καὶ τοῦ πρέποντος μηδαμῶς ἀφίστασθαι, μήτε τὴν ἀλόγιστον ἐκείνων δυσμένειαν ἀμυνόμενον, μήτε τὴν ἐπί-

tiam πλαστον

πλεῖστον τούτων εὐμένειαν ἀμειβόμενον.

32 Ἡγοῦ τούτους εἶναι φίλους ἀληθεστάτους, μὴ τοὺς ἐπαινοῦντας ἅπαντα τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα, ἀλλὰ τοὺς κρίσει δικαίᾳ πάντα πράττειν σπουδάζοντας. καὶ συνηδομένους μὲν ἐπὶ τοῖς χρηστοτέροις, ἐπιστυγνάζοντας δὲ ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις. οὗτοι γὰρ ὄντως ἀψευδεστάτης φιλίας δεικνύουσι τεκμήριον.

33 Μὴ μεταβαλλέτω σοὶ τὴν μεγαλόφρονα γνώμην τῆς ἐπιγείου ταύτης δυναστείας ὁ ὄγκος, ἀλλὰ ὡς ἐπίκηρον διέπων ἀρχὴν, ἄτρεπτον ἔχε τὸν νοῦν ἐν πράγμασι τρεπτοῖς, μήτε ἐν ταῖς εὐθυμίαις ἐξυψούμενος, μήτε ἐν ταῖς ἀθυμίαις ταπεινούμενος.

34 Ὥσπερ χρυσὸς ἄλλοτε ἄλλοις ὑπὸ τῆς τέχνης μετατυπούμενος, καὶ πρὸς διάφορα κοσμίων εἴδη μεταποιούμενος, ὅπερ ἐστὶ διαμένει, καὶ τροπὴν οὐχ ὑπομένει, οὕτω καὶ αὐτὸς σὺ, κράτιστε βασιλεῦ, ἄλλην ἐξ ἄλλης ἀμείβων ἀρχὴν, φθάσας δὲ καὶ αὐτὴν τὴν ἀνωτάτω τιμὴν, ὁ αὐτὸς διαμένεις ὢν ἐν τοῖς αὐτοῖς πράγμασιν, ἀναλλοίωτον ἔχων ἐν τῷ καλῷ τὸ φρόνημα.

Νόμιζε

tiam horum beneuolentiam remunerando.

Exiſtima uериßimos amicos, non qui laudent omnia quæ dicantur abs te, ſed qui nihil non integro iudicio facere contendũt, ſic ut gratulentur tibi, ſi bene, triſtentur contrà ſi perperam dixeris feceris ue. Hi enim reuera ab oĩ fraude abhorrẽtis amicitiæ præ ſe ferũt iſignia.

Ne mutet tibi magnanimam mẽtem, terrenæ huius poteſtatis moles: ſed ut fragilem fatoq́ obnoxium regens principatũ immutabilẽ habeto intellectũ in reb. mutabilib. nimia neq́ lætitia ſublimẽ te extollẽs, neq́ mœſtitia uileſcẽs.

Sicuti aurũ quamuis modo ſic, modo aliter ab arte trãsfiguretur, atq́ ad uarias ornamẽtorũ ſpecies trãſformetur, permanet tamen id quod eſt, nec mutationem patitur: ſic ipſe quoq́ inclytiſſime Imperator, licet aliud ex alio per gradus obtinueris regimẽ, perueneris q́ ad ipſum ſupremum honorem, idem tamen permanes nõ in eiſdem rebus, inalterabilem continens in officio animũ.

Exiſti

Exiſtima tūc demū te tutò regnare, cū uolentibus imperas hoībus. Quod enim inuito animo ſubijcitur, ſeditionibus fluctuat capta occaſiōe. Quod uerò uinculis beneuolentiæ regitur, ſtabilē ſeruat erga rectorē obedientiam.

Vt dominium imperij tui facias decantabile, quantam habes aduerſus ſubditos peccanteis iram, tantam habendam eſſe tibi aduerſus teipſum peccantem cenſeto. Nemo enim ualet tanta pollentem poteſtate corrigere, niſi ratio propria, quæ ex ipſo peccante moueatur.

Magnā qui poteſtatem adeptus eſt, largitorem poteſtatis imitetur pro uiribus. Si enim imaginem geſtat rerum præſidis dei, atq; per ipſum continet rerum principatum, in eo maxime imitabitur deum, ut non exiſtimet q̄cq̄ miſericordia precioſius.

Super aurum & lapidem precioſum, beneficentiæ diuitias nobis ueluti theſaurū recondamus. Illæ nāq; tum in præſenti uita oblectāt ſpe futuræ fruitionis, cū in futura dulcedinē afferunt, experi

35 Νόμιζε τότε βασιλεύειν ἀσφαλῶς, ὅταν ἑκόντων ἀνάσσῃς τῶν ἀνθρώπων. τὸ γὰρ ἀκουσίως ὑποταττόμενον, στασιάζει καιροῦ λαβόμενον. τὸ δὲ τοῖς θεσμοῖς τῆς εὐνοίας κρατούμενον, βεβαίαν ἔχει πρὸς τὸ κρατοῦν τὴν εὐπείθειαν.

36 Ἵνα τὸ κράτος τῆς βασιλείας ποιήσῃς ἀοίδιμον, ὅσην ἔχεις κατὰ τῶν ὑπηκόων ἁμαρτανόντων ὀργὴν, τοσαύτην ἔχειν καὶ κατὰ σαυτοῦ πλημμελοῦντος ἀξίου. οὐδεὶς γὰρ ἰσχύει τὸν ἐν ἐξουσίᾳ τηλικαύτῃ παιδεύειν, εἰ μὴ λογισμὸς οἰκεῖος ἐξ αὐτοῦ τοῦ πλημμελοῦντος κινούμενος.

37 Ὁ μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβόμενος, τὸν δοτῆρα τῆς ἐξουσίας μιμείσθω κατὰ δύναμιν. εἰ γάρ πως τὴν εἰκόνα φέρει τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ, καὶ δι᾽ αὐτοῦ κατέχει τὴν ἐπὶ πάντων ἀρχὴν, ἐν τούτῳ δὴ μάλιστα τὸν θεὸν μιμήσεται, ἐν μηδὲν ἡγεῖσθαι τοῦ ἐλεεῖν προτιμότερον.

38 Ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθον τίμιον τῆς εὐποιΐας τὸν πλοῦτον ἑαυτοῖς θησαυρίσωμεν, τὸν καὶ ὧδε κατευφραίνοντα τῇ ἐλπί, δι τῆς μελλούσης ἀπολαύσεως, κἀκεῖ καταγλυκαίνοντα τῇ πέ

γευ τῆς ἐλπισθείσης μακαριότητος. τὰ δὲ νῦν περὶ ἡμᾶς, ὡς οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, μὴ τερπέτω ἡμᾶς.

mento guſtuq; ſperatæ beatitudinis, quæ uerò nunc circa nos apparent, tanquam nihil ad nos pertinentia, ne nos nimium allectent.

39 Σπούδαζε λαμπροτέραις ἀμείβεσθαι δωρεαῖς τοὺς μετ' εὐνοίας ποιοῦντας τὰ παρά σου προσταττόμενα. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ, καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπαυξήσεις τὴν προθυμίαν, καὶ τοὺς πονηροὺς διδάξεις μεταμαθεῖν τὴν κακίαν. τὸ γὰρ αὐτῶν ἀξιοῦσθαι τοὺς μὴ τὰ αὐτὰ ποιοῦντας, ἄγαν ἐστὶν ἀθέμιτον.

Da operã ut eos ſplendidioribus demerearis remunerationibus, qui cũ beneuolentia capeſſunt, quæ mandantur abs te. Hoc enim pacto & bonorũ augebis alacritatẽ, & malos docebis, ut dediſcãt maliciã. Eiſdẽ. n. cẽſeri dignos, qui non ea lẽ faciunt, nimis nefarium eſt.

40 Τιμιώτατον πάντων ἐστὶν ἡ βασιλεία, τότε δὲ μάλιστα τιοῦτόν ἐστιν, ὅταν ὁ τοῦτο περικείμενος τὸ κράτος, μὴ πρὸς αὐθάδειαν ῥέπῃ, ἀλλὰ πρὸς ἐπιείκειαν βλέπει. τὸ μὲν ἀπάνθρωπον, ὡς θηριῶδες ἀποστρεφόμενος, τὸ δὲ φιλάνθρωπον, ὡς θεοείκελον ἐνδεικνύμενος.

Precioſiſſimũ omniũ eſt imperium, tunc uerò uel maxime huiuſcemodi eſt, quũ hac qui circũdatus eſt poteſtate, nõ ad pertinacẽ & temerariã ſæuitiã ꝓpenſus ſit, ſed ad æquitatẽ reſpiciat, inclementiã ut ferinã auerſando, humanitatẽ ut deo ſimilem præ ſe ferendo.

41 Ἴσως πρός τε φίλους καὶ ἐχθροὺς ποιοῦ τὰς κρίσεις, μήτε τοῖς εὐνοοῦσι χαριζόμενος διὰ τὴν εὔνοιαν, μήτε τοῖς δυσμενέσιν ἀνθιστάμενος διὰ τὴν ἀπέχθειαν. ἴσης δὴ γὰρ τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἀτοπίας, καὶ δικαιοῦν τὸν ἄδικον, εἰ καὶ φίλος ὑπάρχει, καὶ ἀδικεῖν τὸν δίκαιον, εἰ καὶ ἐχθρὸς τυγχάνει, τὸ γὰρ κακὸν

ἐν

Aequa lãce tã ad amicos q̃ ad inimicos uergẽs iudicãdi munus obito, neq; bene ſentientib. de te gratificãs ob beneuolẽtiã, neq; maleuolis reſiſtẽs ꝓpter inimicitias: quoniã eiuſdẽ eſt abſurditatis, & ſecundũ inique petentem dare litem, etſi ſit amicus, & iniuriam iuſto inferre, etſi ſit inimicus. Malum enim

utrobique ſimile eſt, tametſi in contrarijs inueniatur.

Intenta mente auſcultare debẽt rerum iudices. Difficilis nanque captu eſt iuſti inuentio, facileque effugere ſolet non admodũ attendenteis. Quod ſi prætermiſſa dicentium eloquentia, dictorumque neglecta ueriſimilitudine ad penitiſſimam intentionum profunditatem penetrauerint, ſi demum hauriẽt, quod ab ipſis quæritur, geminique inſontes erunt delicti, neque ipſi honeſtũ ꝓdẽdo, neque alijs id ut cõmittãt cõcedẽdo.

Aequalia numero ſideribus edideris bona opera, nõ tamen ob id ſuperabis dei bonitatẽ. Quæcunque enim quiſpiam obtulerit deo, ſua ipſi offeret ex ſuis. Et ſicuti trãſilire uel antè ire nulli datur ſuam in ſole umbram præuenientem ſemper, uel nimis properantem, ita inſuperabilem dei bonitatem nulli bonis operibus homines excedent.

Inexhauſtæ ſunt beneficentiæ opes. Nam largiendo acquiruntur, & diſſipando colliguntur. Has habens

ἐν ἀμφοτέροις ὅμοιον, κἂν ἐν τοῖς ἐναντίοις εὑρίσκηται.

42 Νουνεχῶς ἀκροᾶσθαι δεῖ τοὺς τῶν πραγμάτων κριτάς. Δυσθήρατος γάρ ἐστιν ἡ τοῦ δικαίου εὕρεσις, ῥαδίως ἐκφεύγουσα τοὺς μὴ λίαν προσέχοντας. ἂν δὲ καὶ τὴν τῶν λεγόντων ἀφέντες δεινότητα, καὶ τὴν τῶν λεγομένων παρέντες πιθανότητα, εἰς τὸ βάθος τῶν νοημάτων ἑαυτοὺς ἐμβάλλωσιν, οὕτως ἀνιχνεύσονται τὸ παρ᾽ αὐτῶν ζητούμενον, καὶ διπλῆν ἁμαρτίαν ἐκφεύξονται, μήτε αὐτοὶ τὸ καλὸν προδιδόντες, μήτε ἄλλοις τοῦτο δρᾶν συγχωροῦντες.

43 Ἰσάριθμα τοῖς ἄστροις ἂν κτήσῃ τὰ κατορθώματα, οὐδέποτε νικήσεις τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα. ὅσα γὰρ ἄν τις προσενέγκῃ θεῷ, ἐκ τῶν αὐτοῦ, τὰ αὐτοῦ προσφέρει αὐτῷ. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ὑπερβῆναι τὴν ἰδίαν ἐν τῷ ἡλίῳ σκιάν, προλαμβάνουσαν ἀεὶ καὶ τὸν λίαν ἐπειγόμενον, οὕτως οὐδὲ τὴν ἀνυπέρβλητον τοῦ θεοῦ χρηστότητα ταῖς εὐποιΐαις ὑπερβήσονται ἄνθρωποι.

44 Ἀδαπάνητός ἐστι τῆς εὐποιΐας ὁ πλοῦτος. ἐν τῷ διδόναι γὰρ, λαμβάνεται, καὶ ἐν τῷ σκορπίζειν, συνάγεται. τοῦτον ἔχων

ἔχειν ἐν τῇ ψυχῇ σου, πλουσιόδωρε βασιλεῦ, δίδου πᾶσι δαψιλῶς τοῖς αἰτοῦσιν παρὰ σοῦ. ἀπειροπλασίας γὰρ ἕξεις τὰς ὑπὲρ τούτων ἀμοιβὰς, ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῆς τῶν ἔργων ἀντιδόσεως.

habẽs tuo inſitas animo, munificẽtiſsime Imperator, largire omnibus affatim petentibus abs te. Infiniticuplas enim pro his habebis remunerationes, quũ tempus reddendi uicem uenerit.

45 Νεύματι θεοῦ τὴν βασιλείαν λαβὼν, μίμησαι αὐτὸν δι᾽ ἔργων ἀγαθῶν. ὅτι τῶν εὖ ποιεῖν δυναμένων ἐγένου, ἀλλ᾽ οὐ τῶν εὖ παθεῖν δεομένων. τὸ γὰρ ἕτοιμον τῆς τῶν χρημάτων δαψιλείας ἀνεμπόδιστόν ἐστι πρὸς τὰς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

Nutu dei regnũ adeptus, imitare eũ bonis operib. quia inter eorũ numerũ natus es, qui beneficio afficere poſſunt, nõ qui affici poſtulãt. paratæ enim rerum copiæ nullum impedimentũ eſſe poteſt, quo minus conferantur in pauperes beneficia.

46 Ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐμπέφυκε σώματι, οὕτω βασιλεὺς τῷ κόσμῳ ἐνήρμοσται, ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένος εἰς συνεργίαν τῶν συμφερόντων. χρὴ οὖν αὐτὸν, ὡς οἰκείων μελῶν, οὕτω πάντων ἀνθρώπων προνοεῖν, ἵνα προκόπτωσιν ἐν καλοῖς, καὶ μὴ προσκόπτωσιν ἐν κακοῖς.

Sicut oculus innatus eſt corpori, ita Imperator mundo adaptatus eſt, à deo datus ꝓ adminiſtratione eorũ, quæ uſui ſunt. Oportet igitur eũ omnib. hominib. quaſi ꝓprijs mẽbris ꝓſpicere, ut proficiant in bonis, nec malorum offenſaculo illidantur.

47 Ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τῆς σωτηρίας σου φυλακὴν, τὸ μηδέ ποτέ τινα τῶν ὑπηκόων ἀδικεῖν. ὁ γάρ τινα μὴ ἀδικῶν, οὐχ ὑφορᾶται τινά. εἰ δὲ τὸ μὴ ἀδικεῖν ἀσφάλειαν προξενεῖ, τὸ εὐεργετεῖν πολλῷ πλέον, τὸ ἀσφαλὲς γὰρ δίδωσι,

Tutiſsimam arbitrare ſalutis tuæ cuſtodiã, nulla quẽquã ex ſubditis afficere iniuria: qui enim offendit neminẽ, ſuſpitioni habet neminẽ. quod ſi nulla quenquã afficere iniuriã, tutelã cõciliat, lõge beneficijs collatis magis id præſtabit. nam ut tutelam exhibet,

bet, ita charitatē non prodit.

σι, καὶ τὸ προσφιλὲς οὐ προδίδωσι.

Eſto ſubditis pietiſsime Imperator & formidabilis, ob excellentiā poteſtatis, et amabilis, ob largitionē beneficentiæ. Neq; formidinē contemnens, ꝓpter amorē, nec item amorē negligens, ob formidinē. Sed tā manſuetudinē præ te ferēs haud aſpernabilē, q̃ nimiam & aſpernabilem familiaritatem immiti ſeueritate caſtigans.

48 Γίνου τοῖς ὑπηκόοις εὐσεβέστατε βασιλεῦ καὶ φοβερὸς, διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς ἐξουσίας, καὶ ποθεινὸς, διὰ τὴν παροχὴν τῆς εὐποιΐας. μήτε τοῦ φόβου καταφρονῶν, διὰ τὸν πόθον, μήτε τοῦ πόθου παραμελῶν, διὰ τὸν φόβον. ἀλλὰ τὸ ἥμερον ἔχων ἀκαταφρόνητον, καὶ τὸ εὐκαταφρόνητον ἔχων ἀνήμερον.

Quæ ſubditis uerbo quaſi lege præſcribis, hæc tu præueniens re ipſa præſtitiſti, ut uerbis, quibus perſuades integra quoq; uita adſtipuletur. Sic enim cōmendabile tuum aſſeuerabis imperium, ſi & ratiocineris nō ſine opere, et opereris non ſine ratione.

49 Ἃ τοῖς ὑπηκόοις νομοθετεῖς διὰ τῶν λόγων, ταῦτα προλαβὼν ὑπέδειξας διὰ τῶν ἔργων, ἵνα τοῖς λόγοις, οἷς πείθεις, καὶ χρηστὸς συναγωνίζηται βίος. οὕτω γὰρ εὐδόκιμον ἀποφανῇ σου τὸ κράτος, ἢ λέγων πρακτικῶς, καὶ πράττων λογικῶς.

Eos plus ama ſereniſsime Imperator, accipere abs te beneficia q ſupplicāt, q̃ tibi q cōtendunt offerre munera. His n. debitor referendi gratiā efficeris, illi uero deū dāt tibi uadē, uendicantē ſibi pertinereq; ad ſe putantem, quæcunq; ergā ſupplices cōtuleris, & remunerantē bonis retributionibus tuā tam piam, q̃ perhumanam intentionē.

30 Πλέον ἀγάπα βασιλεῦ γαληνότατε τοὺς λαμβάνειν παρά σου χάριτας ἱκετεύοντας, ἤπερ τοὺς σπουδάζοντας δωρεάς σοι προσφέρειν. τοῖς μὲν γὰρ ὀφειλέτης ἀμοιβῆς καθίστασαι. οἱ δέ σοι τὸν θεὸν ὀφειλέτην ποιοῦσι, τὸν οἰκειούμενον τὰ εἰς αὐτοὺς γινόμενα, καὶ ἀμειβόμενον ἀγαθαῖς ἀντιδόσεσι τὸ φιλόθεον, καὶ φιλάνθρωπόν σου σκοπόν.

Solis Ἡλίου

51 Ἡλίου μὲν ἔργον ἐστὶ τὸ καταλάμπειν ταῖς ἀκτῖσι τὴν κτίσιν. ἄνακτος δὲ ἀρετὴ, τὸ ἐλεεῖν τοῖς δεομένοις, κἀκείνου δὲ φανώτερος ὁ εὐσεβὴς βασιλεύς. ὁ μὲν γὰρ ὑποχωρεῖ τῇ διαδοχῇ τῆς νυκτὸς, ὁ δὲ οὐ παραχωρεῖ τῇ συναρπαγῇ τῶν κακῶν, ἀλλὰ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας ἐξελέγχει τὰ κρυπτὰ τῆς ἀδικίας.

52 Τοὺς μὲν πρό σου βασιλεῖς ἡ ἀρχὴ κατεκόσμησε, σὺ δὲ ταύτην κράτιστε φαιδροτέραν ἐποίησας, ἡμερότητι κιρνῶν τῆς ἐξουσίας τὸν ὄγκον, καὶ χρηστότητι νικῶν τῶν προσιόντων σοὶ τὸν φόβον. ὅθεν τῷ λιμένι τῆς σῆς γαληνότητος πάντες προσορμῶσιν οἱ ἐλέους δεόμενοι, καὶ τῶν κυμάτων τῆς πενίας ἀπαλλαττόμενοι, εὐχαριστηρίους ὕμνους σοὶ ἀναπέμπουσιν.

53 Ὅσον τῇ δυναστείᾳ πάντων ὑπερανέχεις, τοσοῦτον καὶ τοῖς ἔργοις ὑπερλάμπειν ἀγώνισον. ἀναλογοῦσαν γὰρ τῷ μεγέθει τῆς δυνάμεως τὴν ἐργασίαν τῶν καλῶν ἀπαιτεῖσθαι προσδόκησον. ἵνα τοίνυν παρὰ θεοῦ ἀνακηρυχθῇς, μετὰ τοῦ στεφάνου τῆς ἀηττήτου βασιλείας κτήσαι καὶ τὸ στέμ-

μα

Solis profectò partes ſunt, illuſtrare radijs orbem. Principis uerò uirtus eſt, egenorum miſereri, porrò ijs clarior eſt Imperator, qui pius eſt. Ille nanq; cedit ſuccedẽti nocti, hic autẽ rapacitati prauorũ nõ cõcedit, indulgetue quicq;, ſed lumine ueritatis, iniqtatis occulta coarguit.

Priores quidẽ te Imperatores principatus adornauit, tu uerò eum præſtantiſſime illuſtriorẽ reddidiſti, manſuetudine temperãs, diluẽsq; auſteram poteſtatis molem, bonitateq; uincens adeuntiũ te formidinẽ. Qua ꝓpter tuæ ſerenitatis portũ ſubeunt omnes qui miſericordia indigent, fluctibusq; paupertatis liberati gratiarum actores hymnos ad te miſſitant.

Quantum poteſtate cæteris antecellis, tantũ factis etiã emicare ante alios enitere. Perſuaſiſſimum enim habe, eam abs te poſtulari honeſtorum operationẽ, quæ magnitudini uiriũ proportione reſpondeat. Vt igitur à deo quaſi ꝑ præconẽ uictor declareris, corona inuicti imperij tuo capiti impoſita, etiã coro-

 nam

uam ex promerendis pauperibus acquirito.

Contẽplator bene priuſquã mandes quæ fieri uelis. Sic fiet, ut ſemp̃ prudẽter iubeas quæ fas eſt. Lubricũ .n. eſt inſtrumentũ linguæ, maximũq́ affert negligentibus periculũ: quod ſi piũ intellectũ uelut muſicã illi præfeceris, omnib. harmoniæ numeris concinnatũ modulabitur melos.

Acutũ quidem eſſe oportet principem, quũ in alijs, tũ uel maxime in afferendo de rebus difficillimis iudicio, lẽtum autem ad iraſcendũ. Et quoniam omnimoda iræ abſentia aſpernabilis eſt, & iraſcatur mediocriter, & non iraſcatur oportet. Illud ut prauorum impetum comprimat, hoc ut propenſiones bonorum peruestiget.

In exquiſita tui cordis curia diligenter perſpicito conuerſantium tecum mores, ut pernoſcas examuſſim, & quos charitas te colere compellit, & qui tibi per fraudem adulantur. Pleriq́ enim beneuolentiam ſimulantes, magno credentibus detrimento ſunt.

Sermo

μα τῆς τῶν πενήτων εὐποιΐας.

54 Σκέπτου πρὶν ἐπιτάττειν, ἃ θέλεις, ἵνα προστάττῃς ἐμφρόνως ἃ θέμις. εὐόλισθον γὰρ τὸ τῆς γλώττης ὄργανον, καὶ μέγιστον παρέχει τοῖς ἀμελοῦσι κίνδυνον. εἰ δὲ τὸν εὐσεβῆ λογισμὸν ὡς μουσικὴν ἐπιστήσεις αὐτῷ, τὸ παναρμόνιον τῆς ἀρετῆς ἀνακρούσεται μέλος.

55 Ὀξὺν μὲν εἶναι χρὴ περὶ πάντα τὸν ἄνακτα, καὶ μάλιστα περὶ τὰς κρίσεις τῶν δυσχερῶν πραγμάτων, βραδὺν δὲ λίαν εἰς ὀργὴν ἐπιδείκνυσθαι. ἐπειδὴ γὰρ τὸ πάντη ἀόργητον εὐκαταφρόνητον, καὶ θυμούσθω μετρίως, καὶ μὴ θυμούσθω, τὸ μὲν, ἵνα τῶν φαύλων τὰς ὁρμὰς ἀναστέλλῃ, τὸ δὲ, ἵνα τὰς ἀφορμὰς τῶν χρηστῶν ἀνιχνεύῃ.

65 Ἐν τῷ ἀκριβεῖ τῆς καρδίας σου βουλευτηρίῳ ἐπιμελῶς κατανόει τῶν συνόντων σοι τοὺς τρόπους, ἵνα γινώσκῃς ἀκριβῶς καὶ τοὺς ἐν ἀγάπῃ θεραπεύοντας, καὶ τοὺς ἐν ἀπάτῃ κολακεύοντας. πολλοὶ γὰρ εὔνοιαν ὑποκρινόμενοι, μεγάλα τοὺς πιστεύοντας καταβλάπτουσι.

Λόγον

57 Λόγον ἀκούσας ὠφελῆσαι δυνάμενον, μὴ μόνον ἀκοῇ τοῦτον, ἀλλὰ καὶ πράξει διαδέχου. οὕτω γὰρ τὸ τοῦ βασιλέως ἀγλαΐζεται κράτος, ὅταν ἢ παρ' ἑαυτοῦ τὰ δέοντα συνορᾷ, ἢ παρ' ἄλλου εὑρεθέντα μηδαμῶς παρορᾷ, ἀλλὰ μανθάνει μὲν ἀνεπαισχύντως, ἐπιτελεῖ δὲ ἀνυπερθέτως.

Sermonem quum audis iuuare ualentem, ne auribus modò, uerum opere etiam excipito. ſic enim imperatoris exornatur, decoraturq́; dominiũ, quũ uel ex ſe conſiderat, quorũ indiget uſus, uel ab alio reperta nõ deſpicit, ſed tũ diſcit ſine uerecundia, tum exequitur ſine cunctatione.

58 Ἀκρόπολις μὲν ἀπορθήτοις τείχεσιν ἠσφαλισμένη καταφρονεῖ τῶν πολιορκούντων αὐτὴν πολεμίων, ἡ εὐσεβὴς δὲ βασιλεία ἡμῶν ἐλεημοσύναις τετειχισμένη, καὶ προσευχαῖς περιπυργουμένη, ἀήττητος γίνεται τοῖς τῶν ἐχθρῶν βέλεσιν, ἀοίδιμα κατ' αὐτῶν ἐγείρουσα τρόπαια.

Arx quidem indepopulabilibus muris munita contemnit obſidenteis ſe hoſtes. Pium autem ueſtrum imperium quũ & liberalitate erga miſeros ueluti muro cinctũ, & precum turribus corroboratum ſit, inuictum nulliſq́; hoſtiũ telis peruium fit, præclara & celebria contra eos erigens trophæa.

59 Χρῆσαι δεόντως τῇ κάτω βασιλείᾳ, ἵνα κλίμαξ σοὶ γένηται τῆς ἄνω εὐδοξίας. οἱ γὰρ ταύτην καλῶς διοικοῦντες, μετὰ ταύτης κἀκείνης ἀξιοῦνται. ταύτην δὲ διοικοῦσι καλῶς οἱ πατρικὸν τοῖς ἀρχομένοις ἐπιδεικνύοντες πόθον, καὶ ἀρχικὸν παρ' αὐτῶν ἀντιλαμβάνοντες φόβον. ἀπειλαῖς μὲν τὰ πταίσματα προαναστέλλοντες, τιμωρίαις δὲ πεῖραν αὐτοῖς οὐ προσάγοντες.

Vtere, ut oportet regno hoc inferiore, ut ſcala tibi fiat ſuperioris claritatis. Qui enim hanc recte gubernant, illa quoq; poſtmodum digni cenſentur. Hanc autem recte gubernant, qui paternã ſubditis oſtendunt charitatem, & principi debitum ab ipſis recipiunt timorem. Itaque minis quidem uitia compeſcent, ſupplicij aũt ſenſum ipſis neutiquam infligent.

Veſtimentum inuetuſtabile eſt beneficentiæ amictus, & incorrupta ſtola eſt charitas erga pauperes. Eũ igitur oportet qui piè regnare uult, taliũ indumentorũ pulchritudine animã exornare. Amoris enim in egenos qui indutus eſt purpurã, cœleſtis quoq; regni cõpos efficitur.

60 Ἱμάτιον ἀπαλαίωτόν ἐστι τὸ τῆς εὐποιΐας περιβόλαιον, καὶ ἀδιάφθορος στολὴ, ἡ πρὸς τοὺς πένητας στοργή. δεῖ οὖν τὸν βουλόμενον εὐσεβῶς βασιλεύειν τοιούτοις ἐνδύμασι τὴν ψυχὴν καλλωπίζειν. φιλοπτωχίας γὰρ ἠμφιεσμένος πορφύραν, καὶ οὐρανίου βασιλείας καταξιοῦται.

Sceptrum imperij quum à deo ſuſceperis, cogitato quibusnam modis placebis, qui id tibi dedit, quoq; omnibus hominibus ab eo ſis prælatus, magis omnibus eum honeſtare feſtina. Porrò id ipſe honeſtamentum arbitratur maximum, ſi quaſi ipſum, factos à ſe tuearis, atq; ut debiti exolutionem, benefaciendi munus adimpleas.

61 Σκῆπτρον βασιλείας παρὰ θεοῦ δεξάμενος, σκέπτου πῶς ἀρέσεις τῷ ταύτην σοὶ δεδωκότι, καὶ ὡς πάντων ἀνθρώπων ὑπ' αὐτοῦ προτιμηθεὶς, πλέον πάντων ἐπείγου καταγεραίρειν αὐτόν. τοῦτο δὲ γέρας ἡγεῖται μέγιστον, ἂν ὡς αὐτὸν τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διαπλασθέντας ὁρᾷς, καὶ ὡς χρεῶν καταβολὴν τὰς εὐποιΐας πληροῖς.

Recurrere ad ſupernum auxilium quum homo quiuis debet, ſalutem qui expetat, tum ante omnes Imperator, utpote qui pro omnibus ſolicitus eſt. quum enim à deo cuſtodiatur, tam hoſtes generoſa manu debellat, quàm ſuos ſedulo communit.

62 Τρέχειν μὲν εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν πᾶς ἄνθρωπος ὀφείλει, ὁ σωτηρίας γλιχόμενος, ὁ βασιλεὺς δὲ πρὸ πάντων, ὡς μεριμνῶν ὑπὲρ πάντων. ὑπὸ τοῦ θεοῦ γὰρ φυλαττόμενος, καὶ τοὺς πολεμίους καταγωνίζεται γενναίως, καὶ τοὺς οἰκείους κατασφαλίζεται σπουδαίως.

Deus nulla re indiget, Imperator ſolo deo. Imitare igitur nullius indigum

63 Ὁ μὲν θεὸς οὐδενὸς δεῖται, ὁ βασιλεὺς δὲ μόνου θεοῦ. μιμοῦ τοίνυν τὸν οὐδενὸς δεόμενον,

μένον, καὶ δαψιλοῦς τοῖς αἰτοῦσι τὸν ἔλεον, μὴ ἀκριβολογούμενος περὶ τοὺς σοὺς οἰκέτας, ἀλλὰ πᾶσι παρέχων τὰς πρὸς τὸ ζῆν αἰτήσεις. πολὺ γὰρ κρεῖττόν ἐστι διὰ τοὺς ἀξίους ἐλεεῖν καὶ τοὺς ἀναξίους, ἢ τοὺς ἀξίους ἀποστερεῖν διὰ τοὺς ἀναξίους.

64 Συγγνώμην αἰτούμενος ἁμαρτημάτων, συγγίνωσκε καὶ αὐτὸς τοῖς εἰς σὲ πλημμελοῦσιν. ὅτι ἀφέσει ἀντιδίδοται ἄφεσις, καὶ τῇ πρὸς τοὺς ὁμοδούλους ὑμῶν καταλλαγῇ ἡ πρὸς θεὸν φιλία καὶ οἰκείωσις.

65 Δεῖ τὸν ἀμέμπτως ἀνάσσειν ἐσπουδακότα, καὶ τὰς τῶν ἔξωθεν ἀδοξίας φυλάττεσθαι, καὶ ἑαυτὸν πρὸ ἐκείνων αἰσχύνεσθαι, ἵνα καὶ τοῦ φανερῶς ἁμαρτάνειν δι' ἐκείνους ἀπέχηται, καὶ τοῦ κατ' ἰδίαν πλημμελεῖν ὑφ' ἑαυτοῦ κωλύηται. εἰ γὰρ οἱ ὑπήκοοι αἰδοῦς ἄξιοι φαίνονται, πολλῷ πλέον ὁ βασιλεὺς ἄξιος ταύτης γίνεται.

66 Ἰδιώτου μὲν εἶναι κακίαν φημὶ, τὸ πράττειν φαῦλα καὶ κολάσεως ἄξια, ἄρχοντος δὲ πονηρίαν, τὸ μὴ ποιεῖν τὰ καλὰ, καὶ σωτηρίας πρόξενα.

gũ, petentibusq; fac uberẽ miſericordiæ copiã, nõ exacta et ad uiuum reſecante rem ratione impenſarũ tuũ erga famulatũ utẽs, ſed omniũ de ſuſtinenda uita petitionibus ſatisfaciens. Lõge enim ſatius eſt merito dignorum etiam indignis miſereri, quàm indignorum uitio dignos ijs defraudare, quæ merentur.

Veniã quũ delictorum tuorũ petas, ipſe quoq; te offendẽtibus ignoſce. quoniam remiſſioni retribuitur remiſſio, noſtræq; cum conſeruis noſtris reconciliationi dei amicitia & familiaritas.

Qui inculpabiliter principẽ agere ſtudet, quũ notas cauere debet quæ forinſecus inurũtur, tũ ſeipſum ante alios uerecundari, ut & aperte delinquere abſtineat propter alios, & à ſeipſo cohibeatur, quo minus priuata ſeorſum flagitia committat. Si enim ex ſubditis ſunt, qui reuerẽtia digni habentur, multo magis ea dignus impator efficitur.

Priuati uitiũ eſſe aſſero, patrare praua, ſupplicioq; digna, principis uerò culpã, nõ facere q̃ honeſta ſunt, ſaluteq; pariunt.

pariunt. Neque enim malorum abſtinentia iuſtificat potentem, ſed bonorum editio coronat eundem. Ne igitur malitia duntaxat abſtinere cogitet, ſed iuſtitiam etiam capeſſere contendat.

πρόξενα. οὐ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἀποχὴ δικαιοῖ τὸν κρατοῦντα, ἀλλ᾽ ἡ τῶν καλῶν παροχὴ στεφανοῖ τὸν τοιοῦτον, μὴ μόνον τοίνυν πονηρίας ἀπέχεσθαι λογιζέσθω, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνης ἀντέχεσθαι σπουδαζέτω.

Dignitatum ſplendores mors haud reformidat, omnibus enim uoraces ſuos dentes infligit. Ergo ante illius ineluctabilem aduentum, opum copiam tranſportemus in cœlum. Nemo enim quæ colligit in mundo, illuc profectus abducit, ſed omnibus in terra derelictis, nudus de uita ſua reddit rationem.

67 Ἀξιωμάτων λαμπρότητας οὐ δυσωπεῖται ὁ θάνατος. κατὰ πάντων γὰρ ἐπιβάλλει τοὺς παμφάγους αὐτοῦ ὀδόντας. οὐκοῦν πρὸ τῆς ἐκείνου ἀπαραιτήτου παρουσίας, μεταθῶμεν εἰς οὐρανὸν τὴν τῶν χρημάτων περιουσίαν. οὐδεὶς γὰρ ἃ ἐν κόσμῳ συνάγει, ἐκεῖσε ἀποδημήσας ἀπάγει, ἀλλὰ πάντα καταλιπὼν ἐπὶ γῆς· γυμνὸς λογοθετεῖται τὸν βίον αὐτοῦ.

Imperator ut eſt omniũ dominus, ita cũ omnib. dei ſeruus exiſtit. Tum igitur demũ uocabitur dominus, quum ipſe ſibi dominari, nec illicitis uoluptatibus famulari patietur, tum adiutricẽ piam rationem aſſumẽs, inuictam ſcilicet imperatricẽ animi perturbationũ rationis expertiũ, indomitas cupiditates armatura caſtimoniæ debellabit.

68 Κύριος μὲν πάντων ἐστὶν ὁ βασιλεύς, δοῦλος δὲ μετὰ πάντων ὑπάρχει θεοῦ. τότε δὲ μάλιστα κληθήσεται κύριος, ὅταν αὐτὸς ἑαυτοῦ δεσπόζῃ, καὶ ταῖς ἀτόποις ἡδοναῖς μὴ δουλεύῃ, ἀλλὰ σύμμαχον ἔχων τὸν εὐσεβῆ λογισμόν, τὸν ἀήττητον αὐτοκράτορα τῶν ἀλόγων παθῶν, τοὺς πανδαμάτορας ὁρμῶντας τῇ πανοπλίᾳ τῆς σωφροσύνης καταγωνίζεται.

Quemadmodum umbræ corpora ſectantur, ſic animas flagitia comitantur,

69 Ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τοῖς σώμασιν ἕπονται, οὕτως αἱ ἁμαρτίαι ταῖς ψυχαῖς ἀκολουθοῦσιν,

θοῦσιν, ἐναργῶς τὰς πράξεις ἐξεικονίζουσαι. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐν τῇ κρίσει ἀρνήσασθαι. αὐτὰ γὰρ ἑκάστου καταμαρτυρήσει τὰ πράγματα, οὐ φωνὴν ἀφιέντα, ἀλλὰ τοιαῦτα φαινόμενα, οἷα παρ' ἡμῶν ἐπράχθησαν.

70 Νηὸς ποντοπορούσης μιμεῖται διάβασιν ἡ βραχυτελὴς τοῦ παρόντος βίου κατάστασις, ἡμᾶς τοὺς ἐν αὐτῇ πλωτῆρας λανθάνουσα, καὶ κατὰ μικρὸν παρασύρουσα δρόμον, καὶ πρὸς ἴδιον ἑκάστου παραπέμπουσα τέλος. εἰ τοίνυν ταῦθ' οὕτως ἔχει, παραδράμωμεν τὰ παραβρέχοντα τοῦ κόσμου πράγματα, καὶ προσδράμωμεν τοῖς εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων μένουσιν.

71 Ὁ σοβαρὸς καὶ ὑπερόφρυς ἄνθρωπος, μὴ ὡς ταῦρος ὑψίκερως ἐπαιρέσθω, ἀλλ' ἐννοείτω τῆς σαρκὸς τὴν ὑπόστασιν, καὶ παυέτω τῆς καρδίας τὴν ἔπαρσιν. εἰ γὰρ καὶ γέγονεν ἄρχων ἐπὶ γῆς, μὴ ἀγνοείτω ὑπάρχων ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ χοὸς ἐπὶ θρόνον ἀναβαίνων, καὶ εἰς αὐτὴν μετὰ χρόνον καταβαίνων.

72 Σπούδαζε διὰ παντὸς ἀήττητε βασιλεῦ, καὶ ὥσπερ οἱ τὰς κλίμακας ἀναβαίνειν ἀρξάμενοι,

tur, euidenti effigie actiones exprimentia: ideo non datur in iudicio negare. Ipſa enim unuſquiſq; opera obteſtabuntur haud ſanè uocem emittēdo, ſed talia prorſus ſeſe repræſentando, qualia iam à nobis patrata ſint.

Nauis per mare commeantis imitatur tranſitum compendioſa præſentis uitæ conditio, quæ ſanè nos nautas fallens ſuos, & pedetentim cunctanti raptant curſu, tandem ad ſuum cuiuſque exitū perducit. Si igitur hæc ita ſe habent, prætercurramus prætercurrētia mūdi negocia, accurramuſq; his quæ ad ſecula ſeculorū ꝑmanent.

Faſtuoſus & ſuperciliosus homo, ne ut taurus alticornis eleuetur, ſed animaduertens carnis ſubſiſtentiā, ſedare debet cordis tumorē. Nā etſi factus eſt princeps in terra, ne tamen ignoret ſeſe ortum ex terra, quū ex puluere ad ſolium conſcendere, atq; in puluerem tandem deſcendere poßit.

Studeto ſemper inuictißime Imperator, & ſicuti ſcalas qui ſcandunt,

dunt, non prius deſiſtunt, aut ad ſuperiora ferri deſinunt, quàm ad ſupremum perueniant gradum: ita tu quoq; iugiter honeſtorum aſcenſum continuato. Sic fiet ut cœleſtis quoq; regni fructum aliquando percipias. quod utinam & tibi tribuat & coniugi Chriſtus rex omnium & qui regnat, et qui regnantur, in ſecula. Amen.

FINIS.

HIP,

ξάμενοι, οὐ πρότερον ἵστανται τῆς ἐπὶ τὰ ἄνω φορᾶς, πρὶν ἂν τῆς ἄκρας ἐφίκωνται βαθμίδος. οὕτω καὶ αὐτὸς ἔχου τῆς τῶν καλῶν ἀναβάσεως, ὅπως ἂν καὶ τῆς ἄνω βασιλείας ἀπολαύσειας. ἣν σοι παράσχοι Χριστὸς μετὰ τῆς ὁμοζύγου, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ βασιλευομένων, εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ.

ΙΠΠΟ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ὅρκος.

Ὄμνυμι ἀπόλλωνα ἰατρὸν καὶ ἀσκληπιὸν, καὶ ὑγείαν καὶ πανάκειαν, καὶ θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας ἵστορας ποιεύμενος, ἐπιτελὲς ποιήσειν κατὰ δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν ὅρκον τόνδε, καὶ ξυγγραφὴν τήνδε. ἡγήσασθαι μὲν τὸν διδάξαντα με τὴν τέχνην ταύτην, ἴσα καὶ γενέτῃσι ἐμοῖσι, καὶ βίου κοινώσασθαι, καὶ χρεῶν χρηΐζοντι μετάδοσιν ποιήσασθαι, καὶ γένος τὸ ἐξ ἑωυτέου ἀδελφοῖς ἴσον ἐπικρινέειν ἄῤῥεσι, καὶ διδάξειν τὴν τέχνην ταύτην, ἢν χρηΐζωσι ἄνευ μισθοῦ καὶ ξυγγραφῆς, παραγγελίης τε καὶ ἀκροήσιος, καὶ τῆς λοιπῆς ἁπάσης μαθήσιος μετάδοσιν ποιήσασθαι υἱοῖσί τε ἐμοῖσι καὶ τοῖς τοῦ ἐμὲ διδάξαντος, καὶ μαθηταῖς συγγεγραμμένοις τε καὶ ὡρκισμένοις νόμῳ ἰητρικῷ, ἄλλῳ δὲ οὐδενί. διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐφ' ὠφελείῃ καμνόντων κατά δύναμιν καὶ κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ καὶ ἀδικίῃ εἴρξειν. οὐ δώσω δὲ οὐδενὶ φάρμακον αἰτηθεὶς θανάσιμον, οὐδὲ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε.

HIPPOC. IVSIURANDUM.

Teſtor Apollinē medicum & Aeſculapiū, Hygiamq́; et Panaceā Aeſculapij filios, & deos ac deas omneis, me quātum in me erit, & quantū ingenium meū ualebit, hæc omnia obſeruaturū quæ hoc iure iurando atq́; ijs tabellis cōtinetur. Triburturū me præceptori meo à quo hāc artē edoctus ſum, nō minus q̄ parēti, à quo ſum genitus: uitā cū eo cōmunicaturum res oēs quas illi neceſſarias eſſe intelligā, pro uirib. meis miniſtraturū, progeniē eius fratrum loco habiturū, hanc artē ſine mercede & ſine pactionibus edocturum. Præcepta omnia libere & fideliter traditurum meis et præceptoris mei liberis, cæteris diſcipulis, qui ſe legib. medicinæ aſtrinxerit, atq́; iurati fuerint, alij præterea nemini. In curādis ægrotis ꝓ uirib. et ꝓ ingenio meo rebus neceſſarijs uſurū: nemini ægritudinē dilaturū, nihil per iniuriam facturū. Rogatum lætale uenenum nemini daturum, neq́; id cuiquā conſulturum,

ſulcurum, ſimiliter neq; mulieri prægnanti ad interficiendum conceptũ fœtum peſſum porrecturum: uitam meam atq; artem meam puram atq; integram ſeruaturum. Laboranteis lapillo haudquaquam exciſurum, ſed expertis huius artis hoc negocium permiſſurũ: quamcunque domum ingreſſus fuero, duntaxat liberandis ægrotis operam daturum. Omnẽ iniuriam, omnẽ corruptelã, omne genus turpitudinis, res etiã venereas ſpõte mea euitaturũ, ſiue muliebria corpora curauero, ſiue uirilia, ſiue hominis liberi ſiue ſerui. quæ inter curandum uel uidero uel audiero, uel etiã extra curã in uita hominum cognouero, quæ reticenda eſſe intelligã, nemini aperturũ, ſed intemeratã taciturnitatẽ ſeruaturũ. Præſens igitur iuſiurãdum integrè atq; incorruptè ſeruanti mihi, omnia tam in uita q̃ in arte mea ꝓſpera feliciaq; ſuccedãt, & gloria in æternũ parata ſit, tranſgredienti uerò atq; periuro contraria omnia eueniant.

FINIS.

δε. ὁμοίως δὲ οὐδὲ γυναικὶ πεσσὸν φθόριον δώσω. ἁγνῶς δὲ καὶ ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν, καὶ τέχνην τὴν ἐμήν. οὐ τεμέω δὲ οὐδὲ μὴν λιθιῶντας. ἐκχωρήσω δὲ ἐργάτῃσιν ἀνδράσι πρήξιος τῆσδε. ἐς οἰκίας δὲ ὁκόσας ἂν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ᾽ ὠφελείῃ καμνόντων, ἐκτὸς ἐὼν πάσης ἀδικίης ἑκουσίης καὶ φθορίης, τῆς τε ἄλλης, καὶ ἀφροδισίων ἔργων, ἐπί τε γυναικείων σωμάτων καὶ ἀνδρείων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων. ἃ δ᾽ ἂν ἐν θεραπείῃ ἢ ἴδω, ἢ ἀκούσω, ἢ καὶ ἄνευ θεραπείης κατὰ βίον ἀνθρώπων. ἃ μὴ χρή ποτε ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγούμενος εἶναι τὰ τοιαῦτα. ὅρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι καὶ μὴ ξυγχέοντι, εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου καὶ τέχνης, δοξαζομένῳ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐς τὸν αἰεὶ χρόνον, παραβαίνοντι δὲ καὶ ἐπιορκοῦντι τἀναντία τουτέων.

ΤΕΛΟΣ.

ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟλιος ἱεροδιάκονος τοῖς ἐντευξομένοις χαίρειν.

Ὅμηρος μὲν ὁ τῶν ποιητῶν γονιμώτατος, τῶν τοῦ Χίου παίδων ἑαυτῷ παρατεθέντων παιδεύεσθαι, βατραχομυομαχίαν τε καὶ ἐπικιχλίδας, καθάπερ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλα ὅσα παιγνίων ἀνάμεστα τοῖς τε παισὶν ἐκείνου, καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις χαριζόμενος, συνετίθετο, ἵνα τῶν μαθημάτων ἀρχόμενοι, τούτων ἥδιον ἀκροῶντο, καὶ μὴ τὰ τῶν παίδων ὦτα διακναίειν φιλούντων. τῶν μεταγενεστέρων δέ τις τὸν ποιητὴν ἀπομιμεῖσθαι βουλόμενος, πόλεμόν τινα γαλῆς πλασάμενος καὶ μυῶν, εἰς κωμῳδίας τάξιν παρήγαγε, μέτρῳ ἰαμβείῳ χρησάμενος. τούτου δέ μοι ταῖς χερσὶν ἐμπεσόντος, ἔδοξεν ἅμα μὲν τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων ἔργον ἀπεργάσασθαι καταθύμιον, εἰ τοῦτον ὥσπερ τινὰ νέαν ἀοιδὴν τυπώσαντες ἀποπέμψομεν, ἅμα δὲ καὶ οἷόν τινα κήρυκα προεκπέμψαι τῆς οὐ μετ' οὐ πολὺ τυπωθησομένης ἰωνιᾶς, ἐφ' ἣν πολλὴν σπουδὴν ὁ ἐμὸς πατὴρ κατεβάλετο. τὰς γὰρ διατριβὰς ἐν Ῥώμῃ πάλαι ποιούμενος, γε παρὰ τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἐπισκόπῳ τοῦ ὅσμου συναγωγὴν παροιμιῶν συνθεῖναι ὑπέσχετο. ἀρξάμενος δὲ τῶν παροιμιῶν, συνυπεμνήσθη καὶ γνωμῶν, ἀποφθεγμάτων τε καὶ ὑποθηκῶν ἀρχαιοτάτων καὶ σοφοτάτων ἀνδρῶν. ἀδελφὰ γὰρ ἀλλήλοις εἰσί, παροιμίαι καὶ γνῶμαι, καὶ ὑποθῆκαι καὶ ἀποφθέγματα. νομίζω δὲ τὸ βιβλίον τοῖς φιλομαθέσι τῶν νέων, ὅτι πλείστην παρέξειν γε τὴν ὠφέλειαν. ἃ γὰρ ἂν διὰ πολλῆς σπουδῆς τε καὶ ἀναγνώσεως ἠρανίσαντο, εἴ γε τῶν βιβλίων ηὐπόρησαν, ταῦτά γε πάντ' ἐκεῖσε συνηγμένα, καθάπερ ἐν ἰωνιᾷ ταῖς μελίσσαις τὰ ἄνθη, ἔξεσται τοῖς πᾶσιν ἀνιδρωτὶ ἀποδρέπεσθαι. τὴν μὲν οὖν γαλεομυομαχίαν, ἣν ὁ συνθεὶς, ὅστις ἂν ἦν, καλῶς πάνυ καὶ ἀστείως συνέθετο, τανῦν τοῖς φιλομαθέσιν ἐκπέμπομεν. οὐ μετ' οὐ πολὺ δὲ καὶ τὴν ἰωνιὰν ἐκδώσομεν ἐντυπώσαντες, παρ' ἧς οὐχ ὅπως εὐφροσύνην, ἀλλὰ καὶ μεγίστην ὠφέλειαν οἱ σπουδαῖοι καρπώσονται.

ΥΠΟΘΕ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑ-λεαμυομαχίας.

Τοῦ μυῶν κυρεύοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει, καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς γαλῆς τῆδε κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸ τῆδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν διωκτικὴν περισκέπτησιν, τῷ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὃς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταστρέψειε, πόλεμον ἄσπονδον κατ' αὐτῆς δεδρακηκέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τοτονενουθετηκότες, καὶ πάμπλειστα παροξύναντες, ἤδη δὸν παρευθὺ πρὸς αὐτὴν ἀντεξῆλθον. καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τὸν τοῦ Κρεΐλλου υἱὸν ἡ γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβεβρώκει. ἄγγελος δὲ τῶν μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, εὐθέως πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπὶ τὸ πολὺ μαχομένων ξύλον κατελθὸν σεσημμένον ἐξ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ μύες ὠράθησαν.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεΐλλος, Τυροκλόπος, Κῆρυξ, Χορὸς θεραπαινίδων, Ὁμευνέτης κρεΐλλου, Ἄγγελος. Προλογίζει δὲ ὁ Κρεΐλλος.

ΓΑΛΕΩΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Τί τὸν τοσοῦτον ἀνδρικώτατοι χρόνον
Μένοντες εἴσω τῆς ὀπῶν ἀσυννάως,
Δειμῷ συνόντες μὲν, καὶ φρίκῃ καὶ δειλίᾳ,
Καὶ δυσμόρως διῆμεν οἰκεῖον βίον,
Μηδὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι,
Ἀλλ' οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,

Βίον

Βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
Ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι.
Καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα, τοῦ χρόνου δρόμον
Μακρὰν δοκοῦμεν, καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου
Ὡς οἱ ζοφώδεις κιμμέριοι τοῦ λόγου,
Οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβ υωπίαν,
Ζόφωσιν ἐξάμιλλον εἵλκον τοῦ βίου.
τυρ. Κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις.
Εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
Τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
Τάχιστ' ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,
Καὶ πρὸ ὀμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
Καὶ τὸν σκοτεινὸν αἰδωνέως τόπον,
Λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρατοστόμου.
κρε. Πῶς γοῦν παρεμπέσωμεν, ὡς φῂς, κινδύνῳ,
Καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
τυρ. Ληφθέντες ἔσω φρικωδῶν χειλέων,
Τῆς ἅρπαγος κρείλλης τοῦ δολοπλόκου.
κρε. Τίς ἐστιν αὕτη, μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν,
Οὐ γὰρ προχείρως τῷ σκοπῷ παριστέρῳ.
τυρ. Ἣν γαλῆν ὠνόμασαν ἀνθρώπων γένος,
Αὕτη γὰρ ἀεὶ χηραμὸν περιβλέπει,
Καὶ μῦς ὀσφρονᾶ, καὶ καθάπερ οἱ κύνες
Ἰχνηλατοῦσι τοὺς λαγωοὺς ποικίλως,
Τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
Ἡμᾶς διϊχνεῦ, λυσσικὸν βλέπουσά τι.
κρε. Οἶδ', ἥνπερ ἡμῖν δηλοῖς ἀκριβεστάτως.
Καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα,
Λυχνογλύφην ὃ φημὶ τὴν πεφιλημένην
Οἰκτρῶς κατεμάλαξε, φεῦ μοι, πρὸ ὀμμάτων.
τυρ. Κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην χερδοκόπον,
Καὶ τὸν ποθεινὸν σιτοδιάρπην καὶ φίλον,
Εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἐλθόντα,
κρε. Τί γοῦν κατεκνήσαμεν ὡς θηλυδρίαι,

Καὶ

Καὶ παρέδομεν τὸν φόνον τῶν φιλτάτων;
τυρ. Καὶ τί προσῆκον ἐργάσασθαι τυγχάνει;
κρε. Εἰς αὐτάμυναν ἀπιδεῖν τῆς παμφάγου,
Καὶ τῶν θανόντων ἐκδικῆσαι τὸν μόρον.
τυρ. Ποίῳ τρόπῳ, κάτειπε σὺ σαφηνίσει.
κρε. Μόθον πρὸς αὐτὴν ἐκ ῥώμας τετευχότος.
τυρ. Δέδοικα, καὶ πέφρικα μὴ ἐσφραγισμένοι,
Χ' ἡμεῖς φανῶμεν, καὶ καταβεβρωμένοι,
Καὶ κύρμα γαλῆς, φεῦ, γενώμεθα ξένον.
κρε. Καὶ τοῦτο δ' οὐχ' ἕκητι τῶν τεθνηκότων.
Καὶ γὰρ γινώσκεις τοὺς γραφεῖς αἰνουμένους
Τῶν συγγενῶν ἕκητι καὶ τῶν γνωρίμων,
Παίδων, ἀδελφῶν, γνωρίμων, φυτοσπόρων
Θανόντας ἀπλήρωτον ἕλκοντας κλέος.
τυρ. Ἴσημι πάντως. ἀλλὰ δεινὸν τυγχάνει
Λιπεῖν τὸ λαμπρὸν στάδιον τῆς ἡμέρας,
Καὶ τῷ σκοτεινῷ συγκαλυφθῆναι τάφῳ.
κρε. Οὐκ οἶδας, ἣν μέγιστον ἀροῦμεν κράτος,
Καὶ πικροτάτῳ τήνδε δώσομεν μόρῳ.
τυρ. Ὅτῳ τρόπῳ σθένοιμι, σαφήνιζέ μοι.
κρε. Αὐτῇ μαχησμὸν συστάδην δεδρακότος.
τυρ. Κρεῖττόν μοι δοκεῖ συμβαλεῖν λαθραιδίως.
κρε. Ποία δ' ὄνησις λάθρα τῷ προσιέναι;
τυρ. Εἰ γὰρ προγνώσει τῷ δόλοις προσανέχειν,
Ὡς εἰς μαχησμὸν αἱρετὸν συνιστάναι,
Καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
Καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ στέφος
Ἀρεῖ παραπαύσασα τὴν ὑμῶν ἴλην.
κρε. Χ' ἡμεῖς κατ' ἶσον συμμάχων ὁμηγύρει
Λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς εἰθισμένον.
τυρ. Οὐκ οἶσθα, πῶς πρὶν συνισταμένου τὸν μόθον
Πρός τι στράτευμα τῶν γαλῶν καὶ βατράχων,
Καὶ συμμάχων ἔχομεν κράτιστον νέφος;
κρε. Ἴσημι πῶς ἱκάνιστον εἴδομεν μόρον,

Παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, φυτοσπόρων,
Μικροῦ δ' ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τῷ τότε.
τυρ. Δέδοικα καὶ νῦν, μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ.
κρε. Οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων,
Ἀελπίς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.
τυρ. Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;
κρε. Ὁ ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ' ὄναρ κνώσσοντί μοι,
Καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
Καὶ χαῖρε, λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
τυρ. Τίνι προσωμοίωτο, καὶ τοῦτο φράσον.
κρε. Τῷ τυρολείχῳ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.
τυρ. Πῶς δ' οὐκ ἐπ' ἄλλον ὡράθη σοι τὸν χρόνον;
κρε. Ἐμαῖς ἀπειλαῖς ὡράθη πτοιαλέος.
τυρ. Τί γοῦν ἐπηπείλησας αὐτῷ τῷ πόλον
Οἰκοῦντι, καὶ λέγοντι τοῖς ἀθανάτοις,
Σειρὰν μεγίστην ἐξανάψαι τοῦ πόλου,
Καὶ πάντας ἕλξαι χειρὶ πανσθενεστάτῃ;
κρε. Καὶ τοῦτον ἠπείληκα τούτῳ μυρία.
Καὶ γὰρ καθ' αὐτὸν ἱστορῶν τὸν βίον,
Ὅπως μένων ἔσωθεν οἰκτρῶς γωνίας,
Ὅλως σκοτεινός εἰμι, καὶ ζόφου γέμων,
Καὶ δεῖμα δεινὸν δέδειμαι, ναὶ καὶ τρέμω
Ζῶον πονηρὸν ἔμπλεων ἀηδίας.
Ὤμωζον, ὠλόλυζον, ἠθύμουν μέγα
Ἔκοπτον, ἐσπάραττον εἰκαίαν γένυν,
Καὶ τὸν θεὸν ὕπατον ὕβριζον Δία.
Καὶ προστέθεικα τοῖς στοναχμοῖς σὺν χόλῳ,
Δεινὰς ἀπειλὰς παντελῶς δειμαλέως.
τυρ. Τί γοῦν ἐπηπείληκας; εἰπὲ καὶ τόδε.
κρε. Ὡς εἴπερ οὐ θήσει με νικητὴν μέγαν,
Καὶ παγκράτιστον τῇ μάχῃ στεφανίτην,
Τάχα προσελθὼν ἐς ναὸν τῶν θυμάτων,
Ἅπαντα θύσω πρὸς φορβὴν τῆς κοιλίας.

τυρ. Κἀγὼ συνέλθω σὺν συνεύνῳ καὶ τέκνοις.
Ἀλλ' ὡς ἔοικε τὸν μῦθον καθιστόρεις.
κρε. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως μύας
Κεκληκέναι προὔμελλον εἰς ἐκκλησίαν.
τυρ. Οὐ νῦν ἐπεὶ δὲ σύνειτο τῷ φοιτημίῳ,
Ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
Ἐλευθερωθῆναί τε γαλῶν τοῦ φόβου,
Τοὺς μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον,
Καὶ πρῶτον εἰς κατάρξιν ἰτέον λόγων,
Ἐπιτρεπόντων προσφέρειν εὐτολμίαν.
Ἢ καὶ στρατηγοὺς στρατηγῶν ἐργακότους,
Καὶ ταξιάρχας καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
Λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
Ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
κρε. Καλῶς προσέφυς καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως,
Καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ, καὶ σωφρόνως.
Κῆρυξ ἴτω δὴ, καὶ καλείτω τοὺς μύας.
κήρ. Ἰδοὺ πάρεισι μύαρχοι συνηγμένοι,
Καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
κρε. Ἐγὼ μὲν ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων,
Εὔεικτον, εὐόμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου,
Πολλὴν κατεγνὼς τῶν πάλαι πεφυκότων
Τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν,
Ἀνθ' ὧνπερ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων
Μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν.
Ἀλλ' ὡς κλινήρεις, καὶ μέλη παρειμένοι
Ἔπτησαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίαν,
Ἤδη στρατεύειν ἱστορῶ θαρραλέως.
Οὐ γὰρ πρόσηκον μὴ δέδιοντο καὶ φίλον
Σθένος φέροντι, καὶ κρατοῦντι μυρίων
Πομπαὺς τελειῶντι καὶ κρότοις ἐννυμένῳ,
Τρέμειν προσελθεῖν τῆς ἐμῆς μυοξίας.
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,

Ὡς συγγενῶν πέλοντας ἐκ φυτοσπόρων,
Καὶ πανσθενῶς ἔχοντας αὐτῶν τοῦ πόνου,
Μὴ νωχελεῖς γένησθε πρὸς τὰ πρακτέα,
Μήδ' ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι.
Ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἅπαντες ὦ θεῖοι μύες
Ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
Ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
Ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ' ἐς μόθον,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἐκ νέας ἡλικίας,
Ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
Πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
Γένους γὰρ ἔφυν εὐγενοῦς ἐξ ὀσφύος,
Ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
Ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ,
Ἐμοὺς γονεῖς ἔχοντας ἄπλετον κλέος,
Τοὺς χαρτοδάπτας ὀνομασμένους λέγω.
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν τὸν ἄπονον βίον,
Ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων
Ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
Ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
Βαίνειν ἐφ' ἵππους, καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
Βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως,
Τείνειν τὸ τόξον, καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην,
Μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται.
Μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
Καὶ πλεῖστα δοῦλα τῆς ἐμῆς ἐμπειρίας
Ἔθνη δεδειχώς, ἦλθον εἰς μυαρχίαν,
Πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος,
Καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
Τὸν ἀνθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ῥέας.
Ζῶον βλέπειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
Τείνω κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλημένους,

Ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
Στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
Σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους.
Ταυνῦν δὲ λοιπὸν ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας.
Τὴν αὔριον δ' ἕωθεν ὦ στρατηλάται,
Πάντας κινῆσαι βούλομαι θαῤῥαλέως.
Δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
τυρ. Ἐπεὶ πρέπει ἤδη πάντας εἰς τὰς οἰκίας
Ἀπῆλθον, ὥρα τοῦ καθευδῆσαι κλίνῃ.
Ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
κρε. Εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πειρατέον.
χορ. Ὦ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με, καὶ θλίβει.
Ὦ ζεῦ, τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας;
Δεινὸς λογισμὸς ἔσχε μου τὴν δεσπότην,
Γαλῇ προσάψαι μᾶλλον οὐ λαθειδίως.
Δοκῶ γὰρ αὐτὴν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
Θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον.
Ἄπολλον, ἁγνόμαντι, φοῖβε, λοξία,
Τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ, παπαὶ, φεῦ μοι πάλιν.
Ἰατταταιάξ, ὢ πόνων ἰαλέμων.
Αἶ, αἶ, ἰοὺ, ἰοὺ, ὢ κακῶν πονημάτων.
ἡμι. Ἴσως κρατήσει τὴν μάχην κατακράτος.
Ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ μοὶ λέγεις.
Τὸ τοῦ διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
τυρ. Ὁρῶ θέουσαν ἀπὸ ὑέλων ἡμέραν.
κρε. Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
τυρ. Καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην.
Οἶς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
Πρὸς τὸν μαχησμὸν ἐξίωμεν ἀφόβως.
Δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
κρε. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν δία,
Καὶ τὴν ἀθηνᾶν, καὶ τὸν ἑρμῆν, καὶ πᾶνα,
Καὶ τὸν ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν λοξίαν,

Ἥραν

Ἥραν σὺν αὐτοῖς, Ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
Πλούτωνα, Λητὼ, σὺν Ἅδῃ Περσεφόνην,
Καὶ πάντας ἄλλους, καὶ πρόσω μὲν τὴν πόλιν.
χορ. Ὦ παντόδοξοι, ὦ σύμπαντες, ὦ θεοὶ μόνοι,
Ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
Ἔχοντες, ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται.
Πρόστητε, καὶ πρόστητε καρτερωτάτως,
Τῶν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν,
Καὶ τῶν τελούντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
ὁμοῦ. Νῦν εἴθε νικήσειαν, ὦ Ζεῦ τῷ μέθῳ
Ἐμοὶ στρατηγοὶ, καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.
χορ. Καλὸν τὸ νικᾶν, ἀλλὰ δειλία μ' ἔχει.
γυ. Κἀγὼ δέδοικα, καὶ τρέμω κατακράτος.
χορ. Δεινὸν γὰρ ὄντι δυσμενῶν συνανδρία.
γυ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, χρηστὸν ἐργάσαι μέθον.
χορ. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἅπαν νέμει.
γυ. Εἰ μὲν κρατήσει τῶν μυῶν αἱ πληθύες,
Ἐξισχύσουσι τῶν ἐναντιουμένους,
Εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
Καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
χο. Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν θεῷ, λέγω.
γυ. Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῶν ἐναντίας,
Καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
Ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
χο. Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο, μηδ' ἔσοιτό μοι.
γυ. Καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσίᾳ.
χο. Οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῶν ἐναντίας.
γυ. Κἀγὼ δὲ δούλη παισὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις,
Ἢ πρὶν κυρία προσγενήσομαι τάχα.
χο. Ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῶν ἀδδηφάγου.
γυ. Τί γοῦν προλίπω τὸ γλυκύτατον φάος,
Καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ.

χο. Σίγα, σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω.
Καὶ μὴν ὁρῶ δ' ἰόντα τίν' ἐσπασμένον,
Καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα, καὶ πεπληγμένον.
ἄγ. Κυρία ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω.
χο. Ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
ἄγ. Τάλαινα παντάλαινα, καὶ τρισαθλία,
Πέπτωκε τρωθεὶς ὁ Ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.
γυ. Ὦ τὸ ποθεινὸν καὶ πεφιλημένον τέκνον,
Πέπτωκας ὦ μὴ τοῦ γήρως βακτηρία,
Ὦ τῶν πόνων, ὦ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Παῖ, παῖ, τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων,
Ἰοὺ θανοῦμαι, τίς γένωμαι, ποῖ φύγω,
Ποῖ βῶ; παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀῤῥωστίας.
Ὦ παῖ παπαὶ, παῖ φιλτάτη θεωρία.
χο. Τέτλαθί μοι, τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
γυ. Ὦ Ζεῦ τἄναξ, διφρευτὰ τανυπτέρων.
χο. Αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη,
Ἐπίσχες ἄρτι τοὺς ἀπειρίτους γόους.
γυ. Ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
χο. Φέρειν πρέπον σοὶ τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
Μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.
γυ. Ἀλλ' οὐ σθένω σχεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
χο. Τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
γυ. Αὐτὴν διαχρήσαιμι, καὶ τάχει θάνω.
χο. Μὴ δῆτα τοῦτο μηδὲ συστρέφειν θέλε.
γυ. Καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν.
χο. Τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίζεις;
Οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
γυ. Πενθοῦσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
χο. Μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.
γυ. Καὶ τίς κατεῖπε ταῦτα, καὶ σαφηνίσει;
χο. Ὁ τῶν παρόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
γυ. Καὶ ποῦ πάρεστιν; χο. ἀγορᾶν ἔξεστί σοι.

γυ. Ἐκ

γυ. Ἐκ πάθους ὄλωλα, καὶ συνετρίβην,
Καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
χο. Ἅπαν λέγ' εὐκίνητον ἀγγελιαφόρε,
Ὅπως μὲν ἔστι τῆς μάχης ἡ τραχύτης,
Καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε, καὶ παρερρύη.
ἀγ. Εἴπω καθεξῆς, ἢ τέμω τὰς ἐκφράσεις;
χο. Ἑξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
Αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
ἀγ. Εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
Ἐπεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
Πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης,
Ὁ ψιχολείχης συμβαλὼν τῷ παμφάγῳ,
Ἡττῆται, καὶ πέπτωκεν, οἷα κρατὶς θέα.
Καὶ πᾶσα τούτου στρατιὰ διεφθάρη.
Ἔπειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
Ὃς παῖς ὀνόμαστο κωλυκοκλόπος.
Καὶ ταὐτὸν αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
Οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.
Ὡς γοῦν ἑώρα τοὺς κραταιοὺς σατράπας
Ἤδη πεσόντας ὁ ψιχάρπαξ, καὶ βόσιν
Οἰκτρὰν φανέντα σὺν στρατῷ τῷ παμφάγῳ,
Ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ χολῆς βαρυτάτης.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλη πικρία,
Εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
Λαβὼν δὲ κεντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
Ἐπῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
Ἡ δ' εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
Ἐκ τοῦ σύνεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
Καὶ κοντῷ ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ.
Ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
Καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
Καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
χορ. Καὶ ταῦτ' ἐπ' ὄψει τοῦ φίλου φυλοσπόρου;

γυ. Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
ἄγ. Ἐγὼ δ' ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
Προσῆλθον, ὦ πότνια, σοὶ πεφρακέναι.
γυ. Ὡς εἴθε μηδ' ἐπῆλθες ἀγγελιηφόρε,
Μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
Οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνεσχέθην.
ἄγ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
γυ. Ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
χο. Κακὸς κακῶς ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
γυ. Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ.
χο. Ω ποιῶν ἄνθος τῶν μυῶν ἀπεκρύβη,
Ἐμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
Σύνθρηνον ᾆσαι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
γυ. Καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.
ἄγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
γυ. Ἀπαπαὶ παπαί, παῖ παῖ, παπαὶ πολλάκις.
χο. Παῖ Κρεΐλλε, παῖ παῖ, παπαὶ δέσποτα.
γυ. Ἆ ἆ, πόθι παῖ, ποῦ ποτ' ἀπέβης τέκνον;
χο. Ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου.
γυ. Ὢ ὤ, πόθεν ποῖ τῶν πόνων ἰαλέμων.
χο. Ἰαλέμων, ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
γυ. Ἆ ἆ λέλοιπας τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
χο. Ἅπανθ' ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις,
Ἀπαξάπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
γυ. Οἲ οἲ προσῆλθες, ὦ ψιχάρπαξ, ὦ τέκνον.
χο. Ἀρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
Ἤδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
γυ. Δέδοικα, δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φράσῃ.
χο. Οὐκ ὦ σεβαστή. γυ. πῶς γὰρ οἶδας; χο. πῶς ἄρα
Φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
γυ. Ὡς εἴθε χρυσὸν ἄγγελον ζοῦ μοι πρόσω.
ἕτ. ἄγ. Ἡ δέσποτις πέφυκε ποῦ, τίς εἰπάτω.
χο. Πάρεστιν, ἰδοὺ καὶ θέλεις, ἔμπροσθε βλέπε.

ἄγ. Πάγ

ἄγ. Πάγχρυσε, φαιδρὰ, μὴ τεθλιμμένη γίνου,
Κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
γυ. Ἔξειπε, μὴ χλεύαζε κομπορρημόνως.
ἄγ. Ἂν μοι νεμῇς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
γυ. Εἰπόντι δώσω, καὶ παράσχω συντόμως.
ἄγ. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα γαλῆ τῷ μόθῳ.
γυ. Ἆ ἆ κροτήσω, καὶ χαρήσομαι πλέον.
ἄγ. Νικησάτω γοῦν ἡ χαρὰ τὴν ἀνίαν.
γυ. Ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι πάνυ.
χο. Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη,
Καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
γυ. Ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιφόρος
Τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης, καὶ τὸν μῶλον
Τῆς ἀγριοποῦ καὶ κακῶς μυοκτόνου.
χο. Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.
ἄγ. Ἰδοὺ τὴν ἑρμηνῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου,
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὠσὶν οὖσιν ὀρθίοις,
Ἐνωτίσασθε τῶν ἑρμηνευμάτων.
Ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
Ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς εὐκοσμίας,
Καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσαράπαξ
Ὁ ψιχολείχης, εἶθ' ὁ κωληκοκλόπος,
Ἔπειθ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου.
Ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
Ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα,
Καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ στρατιὰν παροξύνας,
Ἐπῆλθεν ἀπτῶς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ,
Καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη.
Πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
Καὶ μηδενὸς φεύγοντος, ἀλλ' ἑστηκότων,
Ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
Ἔτει παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυσμένον,
Ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,

Καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
Καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν ἀϊδωνέως.
Καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενοῦς κατακράτος,
Ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
Ἐλέγξον ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
χο. Ζώοις ἀλύπως, εὐθαλῶς, εὐκαρδίως,
Ἐς λυκάβαντας μήπω πεπληρωμένους,
Ἀνθ' ὧν περ ἦλθες ἄγγελος ποθουμένων,
Καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν τῆς φθόρου.
Ἤδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος.
Βὶλυφὲς ἄρτι καὶ καλῶς ἠνυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

INDEX

INDEX FABVLARVM.

ADoleſcentuli & coquus 91
Ægrotus & medicus 101
Æthiops 103
Agnus & lupus 160
Agricola & filij 85
Agricola & aſinus 177
Agricola & ciconia 179
Agricola 123
Alcedo 126
Anus & medicus 87
Anſeres & grues 111
Apiarius 125
Aquila 153
Aquila & uulpes 74
Aquila & ſcarabeus 75
Aquila & cornicula 175
Aquila & ſagitta 177
Arundo & oliua 158
Aſinus & hortulanus 103
Aſinus & equus 110
Aſinus & leo 115
Aſinus & pellis leonis 171
Aſinus ſylueſtris 140
Aſinus & uulpes 141.143
Aſinus & coruus 142
Aſinus geſtans ſimulacrum 169
Anus & ranæ 142
Aſinus, ſal, & ſpongiæ 179
Aſini 141
Auarus 111
Auceps & uipera 94
Auceps & caſsita 104

B

BOues & leo 177
Bubulcus 152
Butalis 121

C

CAmelus 144
Camelus & Iupiter 179
Cancer & uulpes 132
Canis & coquus 96
Canis & lupus eodem
Canis uenaticus & domeſticus, (130
Canis & gallus 97
Canis & imago 179
Caprea & leo furens 291
Caprea reprehendens pedum tenuitatem 173
Carbonarius & fullo 82
Caſsita 109
Cerua 113
Cerua & leo 114
Cerua & uitis 114.159
Cicada cum locuſtis capta 154
Cicada & formicæ 153
Citharœdus 152
Cochleæ 122
Columba 145
Columba & cornix eod.
Cornicula & cætere aues 175
Cornix & coruus 133
Cornix & canis 134
Coruus et uulpes 173
Coruus 153
Coruus et ſerpens 134
Culex et leo 161
Culex et taurus 169
Cygnus 120

D

DEceptor 85
Diues 146

E

EQues et agricola 181
Equus et aſinus 147
Equus et aper 175

F

FElis et gallus 79
Felis et mures 92
Fiber 95
Filia à parente uiolata 110
Formica 138
Formica & columba 100

Formica

Formica et cicada 163.183
Fortunæ biuium 132
Fures 133

G

GAlli et perdix 81
Gallina et hirundo 144
Gallina auripara 154.175
Galli duo 159

H

HErus et canes 89
Hinnulus 109
Hirundo et cornix 121
Hirundo et prætorium 177
Hirundo et philomela 181
Hircus et uitis 171
Hœdus et lupus 131.156
Homo et ſatyrus 148
Homo perfractor ſtatuæ 150
Homo et canis eodem
Homo et leo 167

I

IActator 83
Impoſsibilia promittens 84
Inimici 91
Iupiter 137.137

L

LEo aſinus et uulpes 98
Leo et rana eodem
Leo et urſus 99
Leo et lupus 118
Leo et uulpes 155
Leo dormiens et mus 156
Leo, aper, et uultures 157
Lepores et ranæ 110
Lepores 138
Lignator et Mercurius 102
Lupus et ouis 138
Lupus et uetula 155
Lupus et agnus 179
Lupus et aſinus 181
Lupus et grus 159.181
Lupi bellum ouibus inferentes 93

M

MAlignus 84
Maritus et uxor 131
Medicus et ægrotus 94
Mercurius et ſtatuarius 128
Mercurius et Tireſias 129
Mercurius 136
Monedula 135
Monedula et columbæ 135
Morſus à cane 90
Mulier et gallina eodem
Mulier et arans apud ſepulchrũ 100
Mulier et ancillæ 122
Mulier uenefica 123
Mulier et uir ebrius 119
Mulus 156
Muſcæ 128
Mus et rana 129
Muſtela 123

O

OLitor et canis 115

P

PAſtor 146
Paſtor et mare 106
Paſtor et lupus 117
Pauo et monedula 108
Philomela et accipiter 77
Piſcator et ceruus 147
Piſcatores 83.85
Piſcator 126.151
Pulex 113
Puer et ſcorpius 171
Puer et mater 105
Puer comedens inteſtina 169
Pugna et ferarum ac uolucrum et ſtruthionum 177
Punica et malus 106

R

RAnæ 86.125.160
Ranæ et Sol 173

S

SEnex et mors 87.160
Serpens et cancer 117

Serpens et agricola 157.171
Serpens 144
Simius et delphis 127
Singularis et uulpes 108
Stellarum ſpeculator 175
Sus et canis 116.116
Sus et mus 171

T

TAlpa 107
Tubicen 157
Taurus et hircus 181
Teſtudo et aquila 112
Thunnus et delphin 93

V

VAtes 99
Viator 124
Venator et paſtor 179
Vermis et uulpes 154
Veſpertilio, rubus et mergus. 100
Veſpertilio et muſtela 119
Veſpæ et perdices 107
Vir et uxor felis 178
Vir miſticapilius et duę amicæ 175
Viatores 124
Vulpes 79.140
Vulpes et crocodilus 88
Vulpes et hircus 77
Vulpes et leo 78
Vulpes et lignator 149
Vulpes et rubus 80.[illegible]69
Vulpes et ſimius 98
Vulpes et uua 173
Vulpes et laruа 146

FINIS.